

เอกสารวิชาการ

พันธุ์พืชไร่และพืชทดแทนพลังงาน 2563

สถาบันวิจัยพืชไร่และพืชทดแทนพลังงาน
กรมวิชาการเกษตร
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

เอกสารวิชาการ

พันธุ์พืชไร่และพืชทดแทนพลังงาน 2563

สถาบันวิจัยพืชไร่และพืชทดแทนพลังงาน
กรมวิชาการเกษตร
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

คำนำ

เอกสารวิชาการ “พันธุ์พืชไร่และพืชทดแทนพลังงาน 2563” จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นคู่มือและแนวทางในการศึกษาข้อมูลพันธุ์พืชไร่และพืชทดแทนพลังงานอย่างถูกต้องและเหมาะสม เพื่อเป็นคำแนะนำเบื้องต้นในการปลูกพืชและจำแนกลักษณะเด่นของแต่ละพันธุ์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่า เอกสารเล่มนี้จะมีประโยชน์ต่อนักวิชาการ เจ้าหน้าที่ เกษตรกร และบุคคลผู้สนใจทั่วไป สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติ และปรับใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อไป

สถาบันวิจัยพืชไร่และพืชทดแทนพลังงาน

สิงหาคม 2563

สารบัญ

หน้า

1. อ้อยพันธุ์ชัยนาท 1	1
2. อ้อยพันธุ์อุทุมพร 1	2
3. อ้อยพันธุ์อุทุมพร 2	3
4. อ้อยคั้นน้ำพันธุ์สุพรรณบุรี 50	5
5. อ้อยพันธุ์อุทุมพร 3	7
6. อ้อยพันธุ์อุทุมพร 4	8
7. อ้อยพันธุ์ขอนแก่น 1	9
8. อ้อยพันธุ์อุทุมพร 5	10
9. อ้อยพันธุ์มุกดาหาร	11
10. อ้อยเคียวพันธุ์สุพรรณบุรี 72	12
11. อ้อยพันธุ์อุทุมพร 6	13
12. อ้อยพันธุ์ขอนแก่น 3	14
13. อ้อยพันธุ์ขอนแก่น 80	15
14. อ้อยพันธุ์อุทุมพร 8	17
15. อ้อยพันธุ์สุพรรณบุรี 80	18
16. อ้อยพันธุ์อุทุมพร 9	19
17. อ้อยพันธุ์อุทุมพร 84-10	20
18. อ้อยพันธุ์อุทุมพร 84-11	21
19. อ้อยพันธุ์อุทุมพร 12	22
20. อ้อยพันธุ์อุทุมพร 13	23
21. อ้อยพันธุ์อุทุมพร 14	24
22. อ้อยพันธุ์อุทุมพร 15	25
23. อ้อยพันธุ์อุทุมพร 16	26
24. อ้อยพันธุ์อุทุมพร 17	27
25. อ้อยคั้นน้ำพันธุ์ศรีสำโรง 1	28
26. มันสำปะหลังพันธุ์ระยอง 1	29

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
27. มันสำปะหลังพันธุ์ระยอง 3	30
28. มันสำปะหลังพันธุ์ระยอง 2	31
29. มันสำปะหลังพันธุ์ระยอง 60	32
30. มันสำปะหลังพันธุ์ระยอง 90	33
31. มันสำปะหลังพันธุ์ระยอง 5	34
32. มันสำปะหลังพันธุ์ระยอง 72	35
33. มันสำปะหลังพันธุ์ระยอง 7	36
34. มันสำปะหลังพันธุ์ระยอง 9	37
35. มันสำปะหลังพันธุ์ระยอง 11	38
36. มันสำปะหลังพันธุ์ระยอง 86-13	39
37. มันสำปะหลังพันธุ์ระยอง 15	40
38. มันสำปะหลังพันธุ์ทำนาที่	41
39. ปาล์มน้ำมันพันธุ์ลูกผสมสุราษฎร์ธานี 1	42
40. ปาล์มน้ำมันพันธุ์ลูกผสมสุราษฎร์ธานี 2	44
41. ปาล์มน้ำมันพันธุ์ลูกผสมสุราษฎร์ธานี 3	46
42. ปาล์มน้ำมันพันธุ์ลูกผสมสุราษฎร์ธานี 4	48
43. ปาล์มน้ำมันพันธุ์ลูกผสมสุราษฎร์ธานี 5	50
44. ปาล์มน้ำมันพันธุ์ลูกผสมสุราษฎร์ธานี 6	52
45. ปาล์มน้ำมันพันธุ์ลูกผสมสุราษฎร์ธานี 7	54
46. ปาล์มน้ำมันพันธุ์ลูกผสมสุราษฎร์ธานี 8	56
47. ปาล์มน้ำมันพันธุ์ลูกผสมสุราษฎร์ธานี 9	58
48. ข้าวโพดลูกผสมสามทางสุวรรณ 2602	60
49. ข้าวโพดพันธุ์สุวรรณ 3	61
50. ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์พันธุ์นครสวรรค์ 1	62
51. ข้าวโพดพันธุ์ลูกผสมสามทางสุวรรณ 3101	63
52. ข้าวโพดพันธุ์สุวรรณ 5	64

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

53. ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ลูกผสมพันธุ์นครสวรรค์ 72	65
54. ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ลูกผสมพันธุ์นครสวรรค์ 2	66
55. ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ลูกผสมพันธุ์นครสวรรค์ 3	67
56. ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ลูกผสมพันธุ์นครสวรรค์ 4	68
57. ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ลูกผสมพันธุ์นครสวรรค์ 5	69
58. ข้าวโพดหวานพันธุ์สงขลา 84-1	70
59. ข้าวโพดหวานพันธุ์ชัยนาท 86-1	71
60. ข้าวโพดหวานลูกผสมพันธุ์ชัยนาท 2	72
61. ข้าวโพดเทียนพันธุ์สุโขทัย 1	73
62. ข้าวโพดข้าวเหนียวพันธุ์ชัยนาท 2	74
63. ข้าวโพดข้าวเหนียวพันธุ์ชัยนาท 84-1	75
64. ข้าวโพดฝักอ่อนพันธุ์รังสิต 1	77
65. ข้าวโพดฝักอ่อนพันธุ์เชียงใหม่ 90	78
66. ข้าวฟ่างพันธุ์เฮกการีเบา	79
67. ข้าวฟ่างพันธุ์เฮกการีหนัก	80
68. ข้าวฟ่างพันธุ์สุพรรณบุรี 1	81
69. ข้าวฟ่างพันธุ์อุ้มทอง 1	82
70. ข้าวฟ่างพันธุ์สุพรรณบุรี 60	83
71. ข้าวฟ่างพันธุ์สุพรรณบุรี 2	84
72. ถั่วเหลืองพันธุ์อุตสาหกรรม เอ	85
73. ถั่วเหลืองพันธุ์ สจ.1	86
74. ถั่วเหลืองพันธุ์ สจ.2	87
75. ถั่วเหลืองพันธุ์ สจ.3	88
76. ถั่วเหลืองพันธุ์ สจ.4	89
77. ถั่วเหลืองพันธุ์ สจ.5	90
78. ถั่วเหลืองพันธุ์นครสวรรค์ 1	91

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
79. ถั่วเหลืองพันธุ์สุโขทัย 1	92
80. ถั่วเหลืองพันธุ์เชียงใหม่ 60	93
81. ถั่วเหลืองพันธุ์ มข.35	94
82. ถั่วเหลืองพันธุ์สุโขทัย 2	95
83. ถั่วเหลืองพันธุ์เชียงใหม่ 2	97
84. ถั่วเหลืองพันธุ์จักรพันธ์ 1	99
85. ถั่วเหลืองผิวดำพันธุ์สุโขทัย 3	101
86. ถั่วเหลืองพันธุ์เชียงใหม่ 3	103
87. ถั่วเหลืองพันธุ์เชียงใหม่ 4	105
88. ถั่วเหลืองพันธุ์ขอนแก่น	106
89. ถั่วเหลืองพันธุ์เชียงใหม่ 5	107
90. ถั่วเหลืองพันธุ์ศรีสำโรง 1	109
91. ถั่วเหลืองพันธุ์ราชมงคล 1	110
92. ถั่วเหลืองพันธุ์เชียงใหม่ 6	111
93. ถั่วเหลืองพันธุ์ลพบุรี 84-1	113
94. ถั่วเหลืองฝักสดพันธุ์เชียงใหม่ 1	115
95. ถั่วเหลืองฝักสดพันธุ์เชียงใหม่ 84-2	116
96. ถั่วเขียวพันธุ์อุทุมพร 1	117
97. ถั่วเขียวพันธุ์กำแพงแสน 1	118
98. ถั่วเขียวพันธุ์กำแพงแสน 2	119
99. ถั่วเขียวพันธุ์ชัยนาท 60	120
100. ถั่วเขียวพันธุ์ มอ.1	121
101. ถั่วเขียวผิวดำพันธุ์พิษณุโลก 2	122
102. ถั่วเขียวพันธุ์ชัยนาท 36	123
103. ถั่วเขียวพันธุ์ มทส.1	124
104. ถั่วเขียวพันธุ์ชัยนาท 72	125

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
105. ถั่วเขียวผิวดำพันธุ์ชัยนาท 2	127
106. ถั่วเขียวผิวดำพันธุ์ชัยนาท 80	128
107. ถั่วเขียวพันธุ์ชัยนาท 84-1	130
108. ถั่วเขียวพันธุ์ชัยนาท 3	131
109. ถั่วเขียวผิวดำพันธุ์อุทุมพร 2	132
110. ถั่วเขียวผิวดำพันธุ์ชัยนาท 4	133
111. ถั่วเขียวผิวดำพันธุ์ชัยนาท 6	134
112. ถั่วลิสงพันธุ์ขอนแก่น 60-2	135
113. ถั่วลิสงพันธุ์ขอนแก่น 60-3	137
114. ถั่วลิสงพันธุ์ขอนแก่น 4	139
115. ถั่วลิสงพันธุ์ขอนแก่น 5	141
116. ถั่วลิสงพันธุ์กาฬสินธุ์ 1	143
117. ถั่วลิสงพันธุ์กาฬสินธุ์ 2	144
118. ถั่วลิสงพันธุ์ขอนแก่น	145
119. ถั่วลิสงพันธุ์ขอนแก่น 6	147
120. ถั่วลิสงพันธุ์ขอนแก่น 84-7	148
121. ถั่วลิสงพันธุ์ขอนแก่น 84-8	150
122. ถั่วลิสงพันธุ์ขอนแก่น 9	152
123. ถั่วหรั่งพันธุ์สงขลา 1	154
124. ฝ้ายพันธุ์รีบาร์ ปี 50	155
125. ฝ้ายพันธุ์ตากฟ้า 1	156
126. ฝ้ายพันธุ์ศรีสำโรง 2	157
127. ฝ้ายพันธุ์ศรีสำโรง 3	158
128. ฝ้ายพันธุ์นครสวรรค์ 1	159
129. ฝ้ายพันธุ์ศรีสำโรง 60	160
130. ฝ้ายพันธุ์ตากฟ้า 2	161

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
131. ฝ่ายพันธุ์ตากฟ้า 3	162
132. ฝ่ายพันธุ์ตากฟ้า 84-4	164
133. ฝ่ายพันธุ์ตากฟ้า 86-5	165
134. ฝ่ายพันธุ์ตากฟ้า 6	166
135. ฝ่ายพันธุ์ตากฟ้า 7	167
136. งาขาวพันธุ์ร้อยเอ็ด 1	168
137. งาขาวพันธุ์มหาสารคาม 60	169
138. งาแดงพันธุ์อุบลราชธานี 1	170
139. งาขาวพันธุ์อุบลราชธานี 2	171
140. งาดำพันธุ์อุบลราชธานี 3	172
141. งาแดงพันธุ์อุบลราชธานี 2	173
142. ทานตะวันพันธุ์เชียงใหม่ 1	174
143. ละหุ่งลูกผสมพันธุ์อุบล 90	175
144. ปอแก้วพันธุ์ต้นเขียว	176
145. ปอแก้วควิวาพันธุ์ 977-044	177
146. ปอกระเจาพันธุ์ JRO 632	178
147. ปอแก้วพันธุ์เขียวใหญ่	179
148. ปอกระเจาพันธุ์โนนสูง 1	180
149. ปอแก้วพันธุ์โนนสูง 2	181
150. ปอแก้วควิวาพันธุ์ขอนแก่น 60	182
151. ปอแก้วพันธุ์ขอนแก่น 50	183
152. ปอสาพันธุ์หนองคาย	184
153. ถั่วมะแฮะพันธุ์ขอนแก่น	185
154. เต๋อยข้าวเหนียวพันธุ์เลย	186
155. ถั่วพุ่มเมล็ดดำพันธุ์อุบลราชธานี	187

อ้อยพันธุ์ชัยนาท 1

ประวัติ

อ้อยพันธุ์ชัยนาท 1 ได้จากการผสมพันธุ์ระหว่าง F160 กับ Co775 ที่ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท ปี 2519 คัดเลือกและเปรียบเทียบพันธุ์ที่ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท ศูนย์วิจัยพืชไร่สุพรรณบุรี และทดสอบพันธุ์ในไร่เกษตรกร จังหวัดสุพรรณบุรีและกาญจนบุรี รวม 3 แห่ง ตามขั้นตอนการปรับปรุงพันธุ์อ้อย ของกรมวิชาการเกษตร ตั้งแต่ปี 2519 - 2526

ลักษณะประจำพันธุ์

ใบมีขนาดใหญ่ ทรงใบแผ่ กลางใบโค้ง คอใบ (dewlap) มีสีเขียว รูปลาด ยาวมาก หูใบ (auricle) รูปใบ หอกทั้ง 2 ข้าง ข้างหนึ่งยาว ข้างหนึ่งสั้น ปล้องยาว โคนโต มีสีน้ำตาลอมเขียว ไม่มีร่องตา ตาเป็นรูปไข่ ยอดแหลม ขนาดใหญ่ หนูน มีวงเจริญ (growth ring) อยู่ระดับเดียวกับยอดตา ข้อโปนเด่น ออกดอกประมาณปลายเดือน ตุลาคม เหมาะสำหรับเก็บเกี่ยวช่วงปลายฤดูที่ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ - เมษายน

ลักษณะเด่น

1. เจริญเติบโตเร็วในระยะแรก ปล้องขนาดค่อนข้างใหญ่และยาว
2. เขตที่มีน้ำชลประทานให้ผลผลิต 15 - 18 ตันต่อไร่ ในพื้นที่เขตน้ำฝนให้ผลผลิต 11 - 15 ตันต่อไร่
3. เป็นพันธุ์ที่ให้น้ำตาลต่อไร่สูง ค่าความหวาน 12 - 13 บริกซ์

ฤดูปลูกที่เหมาะสม

ภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ควรปลูกในช่วงเดือน สิงหาคมจนหมดฝน ภาคกลางควรปลูกในช่วงเดือนมกราคมถึงเดือน เมษายน

พื้นที่แนะนำ

เหมาะสำหรับพื้นที่เขตชลประทาน สภาพดินเหนียว ถ้าปลูกใน เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือจะออกดอกเร็วควรปลูกเป็นอ้อยข้ามปี คือ ปลูกหลัง เดือนกรกฎาคม

ความต้านทานโรค

ในสภาพธรรมชาติต้านทานต่อโรคเส้ดำ โรคลำต้นเน่าแดง และโรคกลืนสับประรด

ความต้านทานแมลง

การเข้าทำลายของหนอนกออ้อยเฉลี่ย 6.5 เปอร์เซ็นต์

ข้อควรระวัง

การปลูกในสภาพดินที่มีความอุดมสมบูรณ์สูงจะมีการหักล้มง่าย

การรับรองพันธุ์

กรมวิชาการเกษตรพิจารณาให้เป็นพันธุ์รับรอง เมื่อวันที่ 14 ธันวาคม 2526

อ้อยพันธุ์อุทอง 1

ประวัติ

อ้อยพันธุ์อุทอง 1 มาจากการผสมเปิดของอ้อยพันธุ์ F172 ที่ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท ปี 2521 คัดเลือกและเปรียบเทียบพันธุ์ตามขั้นตอนการปรับปรุงพันธุ์ของกรมวิชาการเกษตร ตั้งแต่ปี 2521 - 2529 รวม 9 ปี

ลักษณะประจำพันธุ์

ใบมีขนาดปานกลาง ตั้ง และโค้งกลางใบ ปลายเรียว มีขนที่กาบใบเล็กน้อย กาบใบอยู่ติดลำต้น ลอกออกค่อนข้างยาก คอใบ (dewlap) มีสีเขียว รูปสามเหลี่ยม มุมฉากหูใบ (auricle) รูปใบหอกใหญ่ ยาวทั้ง 2 ข้าง ปล้องมีขนาดใหญ่คอดกลาง สีขาวอมเหลืองมีร่องเหนือตาตั้ง ตามีลักษณะเป็นรูปห้าเหลี่ยมมุมใหญ่ วงเจริญสีเหลืองอยู่ระดับยอดของตา ข้อโปน เป็นพันธุ์ที่มีการออกดอกประมาณกลางเดือนธันวาคม เก็บเกี่ยวในช่วงฤดูหีบระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ - มีนาคม จะทำให้อ้อยมีคุณภาพ มีความหวานค่อนข้างสูง

ลักษณะเด่น

1. ทนต่อการหักล้ม มีการแตกกอดี การไว้ตอดีในพื้นที่เขตอาศัยน้ำฝน
2. ให้ผลผลิต 12 - 15 ตันต่อไร่ ในพื้นที่ที่มีน้ำชลประทานให้ผลผลิต 15 - 20 ตันต่อไร่ มีค่าความหวาน

11 - 12 บริกซ์

ฤดูปลูกที่เหมาะสม

ภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เริ่มปลูกได้ในช่วงเดือนสิงหาคมจนหมดฝน ภาคกลางควรปลูกในช่วงเดือนมกราคมถึงเมษายน

ความต้านทานโรค

ในสภาพธรรมชาติมีความทนทานต่อโรคใบต่างและโรคเส้ดำ เป็นโรคใบขาวเล็กน้อย ไม่ต้านทานโรคลำต้นเนาแดงและโรคกลิ้งสับประรด

ความต้านทานแมลง

การเข้าทำลายของหนอนกออ้อยต่ำ 4.1 เปอร์เซ็นต์

การรับรองพันธุ์

กรมวิชาการเกษตรพิจารณาให้เป็นพันธุ์รับรอง เมื่อวันที่ 11 สิงหาคม 2529

อ้อยพันธุ์อุทอง 2

ประวัติ

อ้อยพันธุ์อุทอง 2 ได้จากลูกผสมเปิดของอ้อยพันธุ์ IAC52-326 ที่ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท ปี 2524 - 2526 คัดเลือกและเปรียบเทียบพันธุ์ตามขั้นตอนการปรับปรุงพันธุ์ที่ศูนย์วิจัยพืชไร่สุพรรณบุรี ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท และไร่เกษตรกรจังหวัดกาญจนบุรี ในปี 2527 - 2532

ลักษณะประจำพันธุ์

ลำต้นสีเขียวอมเหลือง ข้อเรียบ ปล้องรูปร่างทรงกระบอก ไม่มีร่องเหนือตา รูปร่างตาเป็นรูปไข่ วงเจริญสีเหลืองอยู่ระดับยอดตา ใบใหญ่ ตั้ง ปลายแหลม คอใบสีเขียวอมเหลือง มีรอยคลื่น หูใบรูปหอกยาว 1 ข้าง มียอดมน 1 ข้าง คอใบสีเขียวอมเหลืองปนม่วงเล็กน้อย มีขนที่กาบใบเล็กน้อย มีจุดกำเนิดราก 2 แถว ไม่เป็นระเบียบ ความสูง 2.30 เมตร ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางลำ 2.70 เซนติเมตร จำนวนลำ 5 ลำต่อกอ หรือ 10,100 ลำต่อไร่ ออกดอกปลายเดือนตุลาคมถึงกลางเดือนธันวาคม อายุเก็บเกี่ยว 9 - 12 เดือน เมื่ออายุ 9 และ 12 เดือน มีค่า CCS 13.6 และ 14.4 หน่วยตามลำดับ ผลผลิตเฉลี่ยที่อายุ 9 และ 12 เดือน จำนวน 18.2 และ 14.0 ตันต่อไร่ ตามลำดับ ผลผลิตน้ำตาล 12 เดือน เฉลี่ย 2.0 ตันซีซีเอสต่อไร่

ลักษณะเด่น

1. สะสมน้ำตาลเร็ว เมื่ออายุ 9 เดือน ในเดือนธันวาคม มีค่า CCS มากกว่า 10
2. รักษาระดับน้ำตาลในลำต้นได้สูงและนาน
3. ผลผลิตใกล้เคียงกับพันธุ์อุทอง 1 เมื่ออายุ 9 เดือน ผลผลิตเฉลี่ยจากการปลูกอ้อยต่อ 1 และอ้อยต่อ 2 จำนวน 14 ตันต่อไร่
4. เกษตรกรที่ปลูกจะมีรายได้มากกว่าปลูกพันธุ์อุทอง 1 เมื่อเก็บเกี่ยวที่อายุ 9 เดือน

พื้นที่แนะนำ

เหมาะสำหรับปลูกในดินร่วนเขตชลประทานในภาคกลางและภาคตะวันตก

ความต้านทานโรค

ต้านทานต่อโรคเส้ดำ ต้านทานปานกลางต่อโรคเหี่ยวเนาแดงและอ่อนแอต่อโรคใบขาว

ข้อควรระวัง

อ้อยพันธุ์อุทอง 2 ออกดอกเร็ว จึงควรเก็บเกี่ยวให้เสร็จภายในเดือนมีนาคม เพื่อนำหนักผลผลิตและน้ำตาลไม่ลดลง

การรับรองพันธุ์

กรมวิชาการเกษตรพิจารณาให้เป็นพันธุ์รับรอง เมื่อวันที่ 9 กันยายน 2536

อ้อยพันธุ์อุ้มทอง 2

อ้อยคั้นน้ำพันธุ์สุพรรณบุรี 50

ประวัติ

อ้อยคั้นน้ำพันธุ์สุพรรณบุรี 50 เป็นอ้อยที่คัดได้จากการผสมเปิดของอ้อยพันธุ์ SP074 ได้ผ่านการประเมินความดีเด่นโดยเปรียบเทียบพันธุ์ในระหว่างปี 2534 - 2536 ที่ศูนย์วิจัยพืชไร่สุพรรณบุรี และทดสอบพันธุ์ในไร่เกษตรกรในปี 2536 - 2538 ในเขตจังหวัดพระนครศรีอยุธยา สุพรรณบุรี ชัยนาท เพชรบูรณ์ ประจวบคีรีขันธ์ สงขลา ระยอง ชลบุรี และสกลนคร

ลักษณะประจำพันธุ์

ใบมีขนาดใหญ่ ปลายใบโค้ง หูใบข้างหนึ่งรูปใบหอก อีกข้างหนึ่งเป็นรูปมุมฉาก ลำต้นสีเขียวอมเหลือง ปล้องมีรูปร่างทรงกระบอกค่อนข้างยาว ไม่มีร่องเหนือตา ตาเป็นรูปวงกลม วงเจริญสีเหลืองและนูน ข้อโปน ออกดอกเล็กน้อยในอ้อยตอในช่วงกลางเดือนธันวาคม อายุเก็บเกี่ยวที่เหมาะสม คือ 8 เดือน

ลักษณะดีเด่น

1. ให้ผลผลิตน้ำอ้อยประมาณ 4,900 ลิตรต่อไร่
2. น้ำอ้อยสดมีสีเหลืองอมเขียว รสชาติหวานหอม
3. เจริญเติบโตเร็ว
4. มีการแตกกอดี โดยมีจำนวนลำประมาณ 12,000 ลำต่อไร่
5. สามารถไว้ตอได้ดี ทำให้ไม่ต้องปลูกใหม่ทุกปี
6. ค่าความหวานประมาณ 16 บริกซ์ เมื่ออายุ 8 เดือน

ฤดูปลูกที่เหมาะสม

ปลูกได้ตลอดปีในเขตชลประทาน

พื้นที่แนะนำ

ปลูกได้ดีทั้งในสภาพไร่และสภาพที่มีการยกร่องแบบสวนผักหรือผลไม้ในที่ลุ่ม

ความต้านทานโรค

ทนทานต่อโรคเส้ดำ ใบขาว และโรคลำต้นเน่าแดง

ความต้านทานแมลง

การเข้าทำลายของหนอนกออ้อยอยู่ในระดับต่ำ

การรับรองพันธุ์

กรมวิชาการเกษตรพิจารณาให้เป็นพันธุ์รับรอง เมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม 2539

อ้อยคั้นน้ำพันธุ์สุพรรณบุรี 50

อ้อยพันธุ์อู่ทอง 3

ประวัติ

อ้อยพันธุ์อู่ทอง 3 ได้จากการผสมข้ามพันธุ์ระหว่างอ้อยพันธุ์อู่ทอง 1 กับอู่ทอง 2 ปี 2532 ที่ศูนย์วิจัยพืชไร่สุพรรณบุรี และประเมินผลผลิตในพื้นที่ปลูกต่าง ๆ จนถึงปี 2541 พบว่า ให้ผลผลิตน้ำหนักลำอ้อยและน้ำตาลสูง

ลักษณะประจำพันธุ์

ทรงกอตั้งตรง ลำใหญ่ สีเหลืองอมเขียว ข้อเรียบ มีจุดกำเนิดราก 2 แถว ไม่เป็นระเบียบ ปล้องทรงกระบอก ตารูปไข่ป้าน กาบใบสีม่วงปนเขียว มีไขที่ลำมาก ไม่มีร่องเหนือตา วงเจริญสีเหลืองอยู่ระดับยอดตา ความสูงประมาณ 2.3 - 3.0 เมตร ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 3 เซนติเมตร จำนวนลำ 6 ลำต่อกอ

ลักษณะเด่น

1. ให้ผลผลิตน้ำหนักลำอ้อยและน้ำตาลสูง โดยเฉพาะเมื่อปลูกในดินร่วนปนทรายในพื้นที่ให้น้ำได้
2. ให้ผลผลิตน้ำหนักลำอ้อยและน้ำตาลในอ้อยต่อสูง
3. ไม่พบโรคยอดตะไคร้ในสภาพธรรมชาติ ทั้งในอ้อยปลูกและอ้อยต่อ

ฤดูปลูกที่เหมาะสม

ต้นฤดูฝน

พื้นที่แนะนำ

ควรปลูกอ้อยพันธุ์อู่ทอง 3 ในสภาพไร่ ดินร่วนปนทราย และพื้นที่ที่สามารถให้น้ำเสริมได้ในภาคตะวันตกและภาคเหนือตอนล่าง เช่น จังหวัดกาญจนบุรี ราชบุรี สุพรรณบุรี นครปฐม และกำแพงเพชร

ข้อควรระวัง

อ่อนแอต่อโรคเหี่ยวเน่าแดง ไม่แนะนำให้ปลูกในแหล่งที่มีโรคเหี่ยวเน่าแดงระบาด ได้แก่ ในพื้นที่ดินนาสภาพน้ำขัง เช่น จังหวัดสิงห์บุรี อ่างทอง และบางพื้นที่ในสุพรรณบุรี และพบโรคใบขีดแดงและยอดเน่าในสภาพธรรมชาติ

การรับรองพันธุ์

กรมวิชาการเกษตรพิจารณาให้เป็นพันธุ์รับรอง เมื่อวันที่ 18 มีนาคม 2541

อ้อยพันธุ์อุทอง 4

ประวัติ

อ้อยพันธุ์อุทอง 4 ได้จากการผสมข้ามพันธุ์ระหว่างอ้อยพันธุ์ Eros กับพันธุ์ H48-3166 ที่ศูนย์วิจัยพืชไร่สุพรรณบุรี คัดเลือกและเปรียบเทียบพันธุ์ตามขั้นตอนการปรับปรุงพันธุ์ของกรมวิชาการเกษตร

ลักษณะประจำพันธุ์

ทรงกอแผ่เล็กน้อย ลำสีเขียวอมเหลืองเมื่อไม่ถูกแดด แต่จะเปลี่ยนเป็นสีม่วงเมื่อถูกแดด ลำมีขนาดปานกลาง ข้อโปน มีจุดกำเนิดรากไม่เป็นระเบียบ ปล้องรูปทรงโคนโต จัดเรียงค่อนข้างตรง ปล้องยาว ตาเป็นรูปไข่ ยอดแหลม นูนมีปีกตาขนาดใหญ่ วงเจริญสีเขียว มีขนาดปานกลาง นูนเล็กน้อยเมื่อเทียบกับปล้อง อยู่ระดับยอดตา ใบยาวใหญ่ ตั้ง ปลายโค้ง ปลายใบเรียวยาว เส้นกลางใบสีขาว กาบใบเขียว มีขนแข็งกลางกาบใบมาก มีหูใบ 2 ข้าง ข้างหนึ่งเป็นรูปใบหอกสั้น อีกข้างหนึ่งเป็นรูปใบหอกยาว ลำมีความยาว 2.5 เมตร ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางประมาณ 2.7 เซนติเมตร จำนวนลำต่อกอประมาณ 7 ลำ การเก็บเกี่ยว 11 - 12 เดือน

ลักษณะดีเด่น

1. ให้ผลผลิตอ้อยเฉลี่ย 15.7 ตันต่อไร่
2. ให้ผลผลิตน้ำตาลเฉลี่ย 2.0 ตันต่อไร่
3. มีการเข้าทำลายของหนอนกอในสภาพธรรมชาติต่ำ

ฤดูปลูกที่เหมาะสม

ต้นฤดูฝน

พื้นที่แนะนำ

เหมาะสำหรับปลูกในแหล่งปลูกที่มีน้ำชลประทาน หรือกึ่งชลประทานในเขตภาคตะวันตก โดยเฉพาะในดินไรที่มีลักษณะเป็นดินร่วนปนทราย และดินร่วนเหนียว

ความต้านทานโรค

ต้านทานต่อโรคเส้ดำและโรคเหี่ยวเน่าแดงในสภาพการปลูกเชื้อ

การรับรองพันธุ์

กรมวิชาการเกษตรพิจารณาให้เป็นพันธุ์รับรอง เมื่อวันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2543

อ้อยพันธุ์ขอนแก่น 1

ประวัติ

อ้อยพันธุ์ขอนแก่น 1 ได้จากการผสมข้ามระหว่างพันธุ์อู่ทอง 1 กับพันธุ์ ROC1 ปี 2533 ที่ศูนย์วิจัยพืชไร่สุพรรณบุรี คัดเลือกและประเมินผลผลิตตั้งแต่ปี 2535 - 2541 ที่ศูนย์วิจัยพืชไร่ สถานีทดลองพืชไร่ และไร่เกษตรกร ตั้งแต่ปี 2539 - 2543

ลักษณะประจำพันธุ์

ทรงกอตั้งตรง ลำสีเหลืองอมเขียว สูง 2.6 เมตร ขนาดลำปานกลาง ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง 2.7 เซนติเมตร มีจำนวนลำต่อกอ 3.4 ลำ ข้อโปน จุดกำเนิดรากมี 2 แถว ไม่เป็นระเบียบ รูปร่างปล้องแบบคอดกลาง ปล้อง มีไขที่ลำปานกลาง ไม่มีร่องเหนือตา ตารูปห้าเหลี่ยม วงเจริญมีสีเหลืองอยู่เหนือตา กาบใบสีเขียวปนม่วง มีไขมาก มีขนที่กาบใบเล็กน้อย หูใบรูปใบหอกยาว 1 ข้าง รูปสามเหลี่ยมด้านเท่า 1 ข้าง คอใบสีม่วง รูปสามเหลี่ยมปลายคด ออกดอกกลางเดือนธันวาคม น้ำหนักอ้อยสดในอ้อยปลุกและอ้อยต่อ ปีที่ 1 12.4 และ 9.6 ตันต่อไร่ ตามลำดับ

ลักษณะดีเด่น

1. ให้ผลผลิตน้ำตาลในอ้อยปลุกและอ้อยต่อ 1 จำนวน 2.03 และ 1.5 ตันต่อไร่
2. อ้อยปลุกและอ้อยต่อปีที่ 1 มีค่า CCS เท่ากับ 16.0 และ 15.5 ตามลำดับ
3. ต้านทานต่อโรคเหี่ยวเน่าแดงในระดับปานกลางในสภาพการปลุกเชื้อ
4. ทรงกอตั้งตรง ไม่ล้ม

พื้นที่แนะนำ

ปลุกได้ทั่วไปในเขตปลูกอ้อยของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ฤดูปลูกที่เหมาะสม

ต้นฤดูฝน

ความต้านทานโรค

ต้านทานปานกลางต่อโรคเส้ดำและโรคเหี่ยวเน่าแดงในสภาพการปลุกเชื้อ

อ่อนแอต่อโรคใบขาวในสภาพไร่

ความต้านทานแมลง

ทนทานต่อหนอนกออ้อย

ข้อควรระวัง

1. การแตกกอระดับปานกลาง การปลูกควรใช้ 2 ลำคู่ เพื่อให้มีลำเก็บเกี่ยวมาก
2. อ่อนแอต่อโรคใบขาว ดังนั้นในการเตรียมแปลงพันธุ์ที่จะนำมาปลูกในปีต่อไป จึงควรแช่ท่อนพันธุ์ในน้ำร้อน 50 องศาเซลเซียส นาน 2 ชั่วโมง

การรับรองพันธุ์

กรมวิชาการเกษตรพิจารณาให้เป็นพันธุ์รับรอง เมื่อวันที่ 24 พฤศจิกายน 2544

อ้อยพันธุ์อุทอง 5

ประวัติ

อ้อยพันธุ์อุทอง 5 ได้จากการผสมข้าม Polycross โดยมี 87-2-1033 (อุทอง 1 x อีเหี่ยว) เป็นแม่พันธุ์ในปี 2533 ที่ศูนย์วิจัยพืชไร่สุพรรณบุรี คัดเลือกและเปรียบเทียบพันธุ์ตามขั้นตอนของการปรับปรุงพันธุ์ที่ศูนย์วิจัยพืชไร่ สถานีทดลองพืชไร่ และแหล่งปลูกต่าง ๆ ตั้งแต่ปี 2534 - 2542

ลักษณะประจำพันธุ์

ทรงกอตั้งตรง ลำสีเขียวอมเหลืองเมื่อไม่ถูกแดด และเมื่อถูกแดดจะเปลี่ยนเป็นสีม่วงอมเขียว ลำมีขนาดปานกลาง สูง 2.6 เมตร ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางลำ 2.7 เซนติเมตร จำนวนลำต่อกอ 7 ลำ ข้อเรียบมีจุดกำเนิดราก 2 - 3 แถว ไม่เป็นระเบียบ ปล้องรูปทรงกลางปล้อง มีไขที่ลำปานกลาง ไม่มีร่องเหนือตา ตาเป็นรูปไข่ ยอดปานวงเจริญสีเหลือง อยู่ระดับยอดตา ใบยาว ขนาดใหญ่ ปลายใบโค้ง กาบใบเขียว ไม่มีขนที่กาบใบ มีหูใบ 2 ข้าง ข้างหนึ่งโค้งธรรมดา อีกข้างหนึ่งเป็นรูปสามเหลี่ยม คอใบสีเขียว รูปทรงสามเหลี่ยมฐานกว้างและมีรอยคลื่นเล็กน้อย ออกดอกปลายเดือนตุลาคม อายุการเก็บเกี่ยว 10 - 11 เดือน

ลักษณะดีเด่น

1. ให้ผลผลิตน้ำตาลเฉลี่ย 1.5 ตันต่อไร่
2. ไว้ตอดี ให้ผลผลิตอ้อยต่อ 1 เฉลี่ย 11.0 ตันต่อไร่ อ้อยต่อ 2 เฉลี่ย 8.9 ตันต่อไร่ และให้ผลผลิตน้ำตาลในอ้อยต่อ 1 เฉลี่ย 1.7 ตันต่อไร่ และอ้อยต่อ 2 เฉลี่ย 1.4 ตันต่อไร่

ฤดูปลูกที่เหมาะสม

ต้นฤดูฝน

พื้นที่แนะนำ

ควรปลูกในสภาพไร่ ซึ่งมีดินร่วนปนทรายในเขตใช้น้ำฝน ในภาคกลางและภาคตะวันออก ซึ่งไม่มีโรคเหี่ยวเน่าแดงระบาด

ความต้านทานโรค

ต้านทานปานกลางต่อโรคเส้ดำและอ่อนแอต่อโรคเหี่ยวเน่าแดงในสภาพการปลูกเชื้อ มีอาการเป็นโรคกระทะไคร้เล็กน้อย

ความต้านทานแมลง

การเข้าทำลายของหนอนกออ้อยน้อย

การรับรองพันธุ์

กรมวิชาการเกษตรพิจารณาให้เป็นพันธุ์รับรอง เมื่อวันที่ 29 สิงหาคม 2545

อ้อยพันธุ์มุกดาหาร

ประวัติ

อ้อยพันธุ์มุกดาหาร เป็นอ้อยที่ได้จากการผสมข้ามแบบ polycross ใช้พันธุ์ ROC1 เป็นแม่พันธุ์ ปี 2535 ที่ศูนย์วิจัยพืชไร่สุพรรณบุรี คัดเลือกครั้งที่ 1 ปี 2536 ร่วมกับการปลูกเชื้อโรคไส้ดำในระยะกล้าอ้อย วิธี bud puncture และเปรียบเทียบพันธุ์ตามขั้นตอนของการปรับปรุงพันธุ์ที่สถานีทดลองพืชไร่มุกดาหาร และไร่เกษตรกรจังหวัดมุกดาหาร ตั้งแต่ปี 2537 - 2544

ลักษณะประจำพันธุ์

ทรงกอตั้งตรง ออกดอกปานกลาง สูง 2.7 เมตร ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางลำ 2.7 เซนติเมตร จำนวนลำต่อกอ 4.0 ลำ มีจุดกำเนิดราก 2.3 แถว ไม่เป็นระเบียบ ปล้องรูปทรงกระบอก มีไขที่ลำมาก ข้อโปนเล็กน้อย ตาเป็นรูปไข่ปานขนาดปานกลาง วงเจริญสีเหลืองอยู่ระดับยอดตา ใบแคบ ตั้ง ปลายใบโค้ง กาบใบสีเขียวปนม่วง มีหูใบ 2 ข้าง ข้างหนึ่งโค้งธรรมดา อีกข้างหนึ่งเป็นรูปใบหอกสั้น คอใบสีน้ำตาลสามเหลี่ยมฐานกว้างมาก ออกดอกปานกลาง อายุการเก็บเกี่ยว 12 - 14 เดือน

ลักษณะดีเด่น

1. ให้ผลผลิตอ้อยสดเฉลี่ย 13.4 ตันต่อไร่
2. ให้ผลผลิตน้ำตาลเฉลี่ย 1.8 ตันต่อไร่

ฤดูปลูกที่เหมาะสม

เหมาะสำหรับปลูกต้นฤดูฝน

พื้นที่แนะนำ

พื้นที่ดินร่วนปนทรายหรือดินร่วนเหนียวปนทรายของจังหวัดมุกดาหาร และกาฬสินธุ์

ความต้านทานโรค

ทนทานต่อโรคไส้ดำ และต้านทานปานกลางต่อโรคใบขาว

ความต้านทานแมลง

ทนทานต่อการเข้าทำลายของหนอนกออ้อย

ข้อควรระวัง

เจริญเติบโตได้เร็วและมีความสูงมากกว่าพันธุ์อ้อยโดยทั่ว ๆ ไป ถ้าปลูกในดินที่มีความอุดมสมบูรณ์สูงและมีฝนดี ลำต้นจะล้มง่าย

การรับรองพันธุ์

กรมวิชาการเกษตรพิจารณาให้เป็นพันธุ์แนะนำ เมื่อวันที่ 9 กรกฎาคม 2546

อ้อยเคี้ยวพันธุ์สุพรรณบุรี 72

ประวัติ

อ้อยเคี้ยวพันธุ์สุพรรณบุรี 72 คัดเลือกจากการผสมเปิดของอ้อยเคี้ยวพันธุ์เมอริเชียส (Mauritius) ได้ผ่านการประเมินความดีเด่นโดยเปรียบเทียบพันธุ์ในระหว่างปี 2541 - 2544 ที่ศูนย์วิจัยพืชไร่สุพรรณบุรี และทดสอบพันธุ์ในไร่เกษตรกร ในปี 2544 - 2546 ในเขตจังหวัดสุพรรณบุรี กาญจนบุรี กาฬสินธุ์ มุกดาหาร และอุบลราชธานี

ลักษณะประจำพันธุ์

ใบมีขนาดปานกลาง ปลายใบโค้ง หูใบข้างหนึ่งเป็นรูปใบหอก อีกข้างหนึ่งเป็นรูปมูมฉาก ลำต้นสีเขียวอมเหลือง ปล้องมีรูปร่างทรงกระบอก ขนาดลำปานกลาง มีร่องเหนือตา ตาเป็นรูปร่างกลม วงเจริญสีเหลืองและนูน ข้อคอดเล็กน้อย อายุเก็บเกี่ยวที่เหมาะสม คือ 9 เดือน

ลักษณะดีเด่น

1. ให้ผลผลิตเนื้ออ้อยสุทิ 6.3 ตันต่อไร่ สูงกว่าพันธุ์เมอริชาด 1.9 เท่า
2. เนื้ออ้อยมีค่าความหวาน 19.3 บริกซ์
3. มีการแตกกอดี โดยมีจำนวนลำเฉลี่ย 13,260 ลำต่อไร่
4. สามารถไว้ต่อได้ดี ทำให้ไม่ต้องปลูกใหม่ทุกปี
5. น้ำอ้อยสดมีสีเหลืองอมเขียว รสชาติหวานหอม สามารถนำมาทำเป็นอ้อยคั้นน้ำได้ด้วย

ฤดูปลูกที่เหมาะสม

ปลูกได้ตลอดปีในเขตชลประทาน

พื้นที่แนะนำ

ปลูกได้ดีทั้งในสภาพไร่และสภาพที่มีการยกร่องแบบสวนผักหรือผลไม้ในที่ลุ่ม

ความต้านทานโรค

มีอาการของโรคเส้ดำ และโรคลำต้นเน่าแดงน้อยในสภาพธรรมชาติ

ความต้านทานแมลง

มีการเข้าทำลายของหนอนกออ้อยอยู่ในระดับต่ำ

การรับรองพันธุ์

กรมวิชาการเกษตรพิจารณาให้เป็นพันธุ์รับรอง เมื่อวันที่ 17 มิถุนายน 2547

อ้อยพันธุ์อุ้มทอง 6

ประวัติ

อ้อยพันธุ์อุ้มทอง 6 ได้จากการผสมระหว่างแม่พันธุ์ 87-2-973 กับพ่อพันธุ์ 83-2-888 ที่ศูนย์วิจัยพืชไร่สุพรรณบุรี ปี 2534 คัดเลือกและเปรียบเทียบพันธุ์ตามขั้นตอนของการปรับปรุงพันธุ์ที่ศูนย์วิจัยพืชไร่สุพรรณบุรี ในปี 2534 - 2536 ที่ศูนย์วิจัยพืชไร่ระยอง และในไร่เกษตรกร ปี 2537 - 2543 และทดสอบพันธุ์อ้อยในไร่เกษตรกร ปี 2542 - 2544

ลักษณะประจำพันธุ์

ทรงกอตั้งตรง ความสูง 299 เซนติเมตร ขนาดลำใหญ่ มีสีเหลืองอมเขียว มีไขที่ลำปานกลาง เมื่อถูกแดดมีสีม่วง จุดกำเนิดรากมี 2 แถว ไม่เป็นระเบียบ ข้อค่อนข้างเรียบ ปล้องรูปร่างทรงกระบอก มีร่องเหนือตาเล็กน้อยตามีรูปไข่ปาน วงเจริญสีเหลือง อยู่ระดับยอดตา ใบยาวและกว้างปานกลาง กาบใบสีม่วง ไม่มีขนที่กาบใบ หูใบรูปใบหอกสั้น 2 ข้าง คอใบรูปสามเหลี่ยมฐานกว้างมาก ไม่ออกดอก มีจำนวนลำ 5 ลำต่อกอ มีอายุเก็บเกี่ยว 11 - 12 เดือน

ลักษณะดีเด่น

1. ให้ผลผลิตน้ำหนักราก 18.0 ตันต่อไร่ สูงกว่าพันธุ์อุ้มทอง 1 ร้อยละ 13
2. ให้ผลผลิตน้ำตาล 2.50 ตันซีซีเอสต่อไร่ สูงกว่าพันธุ์อุ้มทอง 1 ร้อยละ 26

พื้นที่แนะนำ

ควรปลูกอ้อยพันธุ์อุ้มทอง 6 ในสภาพไร่ ซึ่งมีดินร่วนปนทราย ใช้น้ำบาดาล ในภาคกลางที่อำเภอจอมบึง อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี อำเภอบ่อพลอย จังหวัดกาญจนบุรี ภาคตะวันออกที่จังหวัดระยอง และสระแก้ว

ข้อควรระวัง

ไม่ควรปลูกในพื้นที่ลุ่มซึ่งมีน้ำมาก เพราะอ้อยพันธุ์อุ้มทอง 6 เจริญเติบโตเร็วจะทำให้ล้ม และปลูกแบบ 2 ลำคู่ เพื่อให้อ้อยมีจำนวนลำมากขึ้น

การรับรองพันธุ์

กรมวิชาการเกษตรพิจารณาให้เป็นพันธุ์รับรอง เมื่อวันที่ 28 พฤษภาคม 2548

อ้อยพันธุ์ขอนแก่น 3

ประวัติ

อ้อยพันธุ์ขอนแก่น 3 ได้จากผสมระหว่างอ้อยโคลน 85-2-352 กับพันธุ์ K84-200 โดยการผสมข้ามพันธุ์ที่ศูนย์วิจัยพืชไร่สุพรรณบุรี ปี 2537 คัดเลือกและเปรียบเทียบพันธุ์ตามขั้นตอนการปรับปรุงพันธุ์ตั้งแต่ปี 2537 - 2551

ลักษณะประจำพันธุ์

ทรงกอตั้งตรง ปล้องมีลักษณะโค้งกลาง และสั้น (น้อยกว่า 10 เซนติเมตร) เส้นผ่านศูนย์กลาง 2.5 - 3.0 เซนติเมตร แตกหน่อปานกลาง 6 - 12 หน่อต่อกอ ปลายใบโค้ง มีขนน้อยบริเวณกลางกาบใบ

ลักษณะเด่น

1. ให้ผลผลิตสูง อ้อยปลูกมีน้ำหนักเฉลี่ย 18.1 ตันต่อไร่ และอ้อยต่อ 1 มีน้ำหนักเฉลี่ย 16.5 ตันต่อไร่ ซึ่งสูงกว่าพันธุ์อุทอง 3 ร้อยละ 25 และ 28 ตามลำดับ
2. ไม่ออกดอก ทำให้น้ำหนักและความหวานไม่ลดลง
3. กาบใบหลวมเก็บเกี่ยวง่าย

พื้นที่แนะนำ

ปลูกได้ทั่วไปในพื้นที่ดินร่วนปนทราย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเขตปลูกอ้อยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

การรับรองพันธุ์

กรมวิชาการเกษตรพิจารณาให้เป็นพันธุ์รับรอง เมื่อวันที่ 30 กันยายน 2551

อ้อยพันธุ์ขอนแก่น 80

ประวัติ

อ้อยพันธุ์ขอนแก่น 80 เป็นอ้อยที่คัดเลือกได้จากกลุ่มสมของอ้อยโคลน 85-2-352 กับพันธุ์เค84-200 ทำการผสมพันธุ์ที่ศูนย์วิจัยพืชไร่สุพรรณบุรี ปี 2536 นำเมล็ดอ้อยมาเพาะและคัดเลือกลูกอ้อยที่ศูนย์วิจัยพืชไร่ขอนแก่น ปี 2538 คัดเลือกครั้งที่ 1 ที่ศูนย์วิจัยพืชไร่ขอนแก่น ปี 2539 - 2540 เปรียบเทียบเบื้องต้นที่โรงงานน้ำตาลกุมภวาปี จังหวัดอุดรธานี ปี 2541 - 2542 เปรียบเทียบมาตรฐานที่ศูนย์วิจัยพืชไร่ขอนแก่น และศูนย์บริการวิชาการด้านพืชและปัจจัยการผลิตร้อยเอ็ด ปี 2543 - 2544 เปรียบเทียบและทดสอบในไร่เกษตรกรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปี 2545 - 2547 ที่อำเภอเมือง อำเภอบ้านแฮด อำเภอหนองเรือ อำเภอกระนวน และอำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น อำเภอหนองแสง อำเภอศรีธาตุ อำเภอกุมภวาปี และอำเภอไชวาน จังหวัดอุดรธานี อำเภอโพธิ์ทอง จังหวัดร้อยเอ็ด อำเภอครบุรี อำเภอบัวใหญ่ และอำเภอแก้งสนามนาง จังหวัดนครราชสีมา และอำเภอคูเมือง จังหวัดบุรีรัมย์ พบว่า มีผลผลิตสูง และสามารถปรับตัวได้ดีกับเขตใช้น้ำฝนของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และเนื่องจากปี 2550 เป็นปีที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ทรงมีพระชนมายุครบ 80 พรรษา และเพื่อเป็นการเฉลิมฉลองในวโรกาสดังกล่าว จึงตั้งชื่อว่า อ้อยพันธุ์ “ขอนแก่น 80”

ลักษณะประจำพันธุ์

ทรงกอตั้งตรง ลำมีขนาดปานกลาง (2.78 เซนติเมตร) แตกกอปานกลาง (4.2ลำต่อกอ) ปล้องทรงกระบอก มีรอยแตกตื้น ๆ สีเขียวเหลืองมีลายเส้นสีส้ม และเปลี่ยนเป็นสีม่วงแดงเมื่อต้องแสง การเรียงตัวของปล้องแบบซิกแซ็ก ตามีลักษณะกลมมน ใบมีลักษณะโค้งกลางใบ ขนาดปานกลาง หูใบด้านบนรูปสามเหลี่ยมมีขน หูใบด้านในรูปสามเหลี่ยมด้านเท่า คอใบสีน้ำตาล รูปชายธง ปลายโค้ง กาบใบลอกง่ายปานกลาง สีเขียวไม่มีขน

ลักษณะดีเด่น

1. มีผลผลิตเฉลี่ยในอ้อยปลูก 1 ต้น และอ้อยต่อ 1 เท่ากับ 20.7 และ 13.5 ตันต่อไร่ ตามลำดับ สูงกว่าพันธุ์อุทอง 3 ร้อยละ 10 และ 17 ตามลำดับ
2. ต้านทานโรคเส้ดำ
3. ออกดอกช้า และไม่สม่ำเสมอ

พื้นที่แนะนำ

อ้อยโคลน 93-4-106 ใช้ปลูกได้ทั่วไปในเขตปลูกอ้อยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยเฉพาะในพื้นที่ที่มีดินร่วนปนทราย

ความต้านทานโรค

ต้านทานโรคเส้ดำ

การรับรองพันธุ์

กรมวิชาการเกษตรพิจารณาให้เป็นพันธุ์รับรอง เมื่อวันที่ 9 ตุลาคม 2549

อ้อยพันธุ์ขอนแก่น 80

อ้อยพันธุ์อุ้มทอง 8

ประวัติ

อ้อยโคลน 95-2-156 เป็นลูกผสมของพันธุ์แม่ K84-200 กับพันธุ์พ่ออุ้มทอง 3 คัดเลือก และเปรียบเทียบกับพันธุ์ที่ศูนย์วิจัยพืชไร่สุพรรณบุรี ระหว่างปี 2538 - 2547 รวมระยะเวลา 9 ปี

ลักษณะประจำพันธุ์

ทรงกอตั้งตรง ลำเมื่อไม่ถูกแดดจะมีสีเขียว และเมื่อถูกแดดจะมีสีเขียวเหลืองปนเหลือง ขนาดลำปานกลาง ข้อโปนเล็กน้อย ทรงกระบอก มีใบที่ล้ามาก ตารูปห้าเหลี่ยม ชั้นถึงตรง สีเขียว มีขนที่กาบใบเล็กน้อย หูใบข้างนอกสามเหลี่ยมด้านเท่า ข้างในใบหอกสั้นกว้างปานกลาง ออกดอกเล็กน้อย

ลักษณะเด่น

ผลผลิตน้ำหนักเฉลี่ย 17.2 ตันต่อไร่ ในอ้อยปลูกให้ผลผลิตน้ำหนักเฉลี่ย 19.5 ตันต่อไร่ ในอ้อยต่อ 1 16.8 ตันต่อไร่ และอ้อยต่อ 2 14.5 ตันต่อไร่ ให้ผลผลิตน้ำตาลเฉลี่ย 2.6 ตันซีซีเอสต่อไร่ ให้ผลผลิตน้ำตาลเฉลี่ยในอ้อยปลูก 3.0 ตันซีซีเอสต่อไร่ ในอ้อยต่อ 1 เท่ากับ 2.5 ตันซีซีเอสต่อไร่ และในอ้อยต่อ 2 เท่ากับ 2.3 ตันซีซีเอสต่อไร่

พื้นที่แนะนำ

ในเขตชลประทานดินร่วนและดินร่วนเหนียว

ข้อควรระวัง

ไม่ควรปลูกในพื้นที่ลุ่มน้ำขัง และพื้นที่ที่มีโรคเหี่ยวเน่าแดงระบาด

การรับรองพันธุ์

กรมวิชาการเกษตรพิจารณาให้เป็นพันธุ์รับรอง เมื่อวันที่ 7 เมษายน 2552

อ้อยพันธุ์สุพรรณบุรี 80

ประวัติ

อ้อยพันธุ์สุพรรณบุรี 80 (94-2-483) คัดเลือกได้จากการผสมข้ามระหว่างพันธุ์แม่ 85-2-352 กับพันธุ์พ่อ K84-200 ที่ศูนย์วิจัยพืชไร่สุพรรณบุรี ระหว่างปี 2537 - 2549 รวมระยะเวลา 12 ปี

ลักษณะประจำพันธุ์

ทรงกอตั้งตรง ลำมีสีเขียวอมเหลืองเมื่อไม่ถูกแดด และเมื่อถูกแดดจะเปลี่ยนเป็นสีม่วงอมเหลือง ลำมีขนาดปานกลาง ข้อโปนเล็กน้อย จุดกำเนิดรากไม่เป็นระเบียบ ปล้องโค้ง แต่จัดเรียงค่อนข้างตรง ตารูปไข่ ค่อนข้างกลม วงเจริญสีเหลืองอยู่เหนือตา ใบยาวปานกลาง ขนาดใหญ่และโค้ง กาบใบสีเขียวปนม่วงเล็กน้อย ไม่มีขนที่กาบใบ มีหูใบ 2 ข้าง รูปใบหอกสั้นและใบหอกยาว คอใบสีน้ำตาลแดงอ่อนรูปสามเหลี่ยม ฐานกว้าง 1 ข้าง สามเหลี่ยมชายธง 1 ข้าง ลำมีความยาว 267 เซนติเมตร มีเส้นผ่านศูนย์กลางลำ 2.9 เซนติเมตร จำนวนลำต่อกอ 4.4 ลำ อายุเก็บเกี่ยว 11 - 12 เดือน

ลักษณะเด่น

ให้ผลผลิตน้ำหนักเฉลี่ย 17.79 ตันต่อไร่ สูงกว่าพันธุ์ K84-200 (14.8 ตันต่อไร่) ร้อยละ 20 และ สูงกว่าพันธุ์อุทอง 3 (16.9 ตันต่อไร่) ร้อยละ 5 ให้ผลผลิตน้ำตาลเฉลี่ย 2.7 ตันซีซีเอสต่อไร่ สูงกว่าพันธุ์ K84-200 (2.3 ตันซีซีเอสต่อไร่) ร้อยละ 17 และสูงกว่าพันธุ์อุทอง 3 (2.5 ตันซีซีเอสต่อไร่) ร้อยละ 6

ฤดูปลูกที่เหมาะสม

ปลายฤดูฝน และต้นฤดูฝน

พื้นที่แนะนำ

เหมาะสมสำหรับปลูกในดินร่วนและดินร่วนปนทรายเขตชลประทาน

ความต้านทานโรค

ต้านทานโรคเหี่ยวเน่าแดง และโรคเส้ดำระดับปานกลาง

ข้อควรระวัง

เก็บเกี่ยวเมื่ออายุ 11 - 12 เดือนเพื่อให้มีความหวานเพิ่มขึ้น

การรับรองพันธุ์

กรมวิชาการเกษตรพิจารณาให้เป็นพันธุ์รับรอง เมื่อวันที่ 31 สิงหาคม 2550

อ้อยพันธุ์อุทอง 9

ประวัติ

อ้อยพันธุ์อุทอง 9 เป็นลูกผสมของพันธุ์แม่ 94-2-128 กับพันธุ์พ่อ 94-2-270 ผสมพันธุ์ที่ศูนย์วิจัยพืชไร่สุพรรณบุรี คัดเลือกและเปรียบเทียบพันธุ์ตามขั้นตอนการปรับปรุงพันธุ์ ตั้งแต่ปี 2542 - 2549 รวม 7 ปี

ลักษณะประจำพันธุ์

กอตั้งตรง กาบแน่นเหนียวติดกับลำต้น จำนวนหน่อต่อกอหลังงอกอายุ 4 เดือน เฉลี่ย 6 - 12 หน่อ ปล้องทรงกระบอกยาว 10 - 20 เซนติเมตร ปล้องเรียงตัวค่อนข้างตรง มีไข่มาก สีปล้องเมื่อถูกแดดจะมีสีม่วง เหลือบเหลือง เมื่อไม่ถูกแดดจะมีสีเหลือง ลักษณะทรงใบชัน ปลายโค้งไม่มีขนที่กาบใบและขอบใบ ลำสูงเฉลี่ย 226 เซนติเมตร จำนวนลำ 11,762 ต่อไร่ จำนวนปล้อง เฉลี่ย 21 ปล้องต่อลำ อายุเก็บเกี่ยว 11 - 12 เดือน ความหวาน 14 ซีซีเอส ผลผลิตน้ำหนักรวม เฉลี่ย 17.5 ตันต่อไร่ ผลผลิตน้ำตาล 2.5 ตันซีซีเอสต่อไร่

ลักษณะเด่น

1. ให้ผลผลิตน้ำหนักรวมเฉลี่ย 17.5 ตันต่อไร่ สูงกว่าพันธุ์ K84-200 (11.2 ตันต่อไร่) ร้อยละ 56 และสูงกว่าพันธุ์อุทอง 3 (14.3 ตันต่อไร่) ร้อยละ 23
2. ให้ผลผลิตน้ำตาลเฉลี่ย 2.5 ตันซีซีเอสต่อไร่ สูงกว่าพันธุ์ K84-200 (1.6 ตันซีซีเอสต่อไร่) ร้อยละ 57 และสูงกว่าพันธุ์อุทอง 3 (2.0 ตันซีซีเอสต่อไร่) ร้อยละ 20
3. ต้านทานโรคเหี่ยวเน่าแดงดีกว่าพันธุ์อุทอง 3

พื้นที่แนะนำ

ควรปลูกในพื้นที่เขตชลประทานจังหวัดสุพรรณบุรี กาญจนบุรี เพชรบุรี และกำแพงเพชร

ข้อควรระวัง

ควรลอกกาบก่อนปลูก เพราะกาบแน่นยอดอ้อยจะงอกผ่านกาบ ไบยากทำให้งอกช้า

การรับรองพันธุ์

กรมวิชาการเกษตรพิจารณาให้เป็นพันธุ์รับรอง เมื่อวันที่ 9 ตุลาคม 2552

อ้อยพันธุ์อุ้มทอง 84-10

ประวัติ

อ้อยพันธุ์อุ้มทอง 84-10 (02-2-194) คัดเลือกได้จากลูกผสมของพันธุ์แม่ 97-2-535 (ให้ผลผลิตสูง ล้มง่าย เป็นลูกผสมของชัยนาท 1 กับ ROC1) กับพันธุ์พ่อ 94-2-128 ระหว่างปี 2545 - 2552 รวม 7 ปี

ลักษณะประจำพันธุ์

ทรงกอตั้งตรง กาบใบหลวมปานกลาง ปล้องทรงกระบอกยาว 10 - 20 เซนติเมตร มีจำนวนหน่อ 6 - 12 หน่อต่อกอ มีไขที่ปล้องมาก การเรียงตัวของปล้องซิกแซกเล็กน้อย เมื่อถูกแสงแดดปล้องจะมีสีม่วงเหลือง สีของวงเจริญเป็นสีเขียวจนเห็นชัด ตาขุนปานกลางไม่มีขนตา มีร่องเหนือตาตื้น ใบเป็นแถบตรงกลางพอง ออก ปลายเรียวแหลม ยอดอ้อยมีสีเขียว ขอบใบไม่มีขน หูใบเป็นขอบด้านนอกรูปสามเหลี่ยมมีรอยบุบ หูขอบด้านในเป็นใบหอกยาว ลำต้นสูง 246 เซนติเมตร ความยาวปล้อง 11.4 เซนติเมตร เส้นผ่านศูนย์กลางปล้อง 2.95 เซนติเมตร มีจำนวน 6 ลำต่อกอ และมี 25 ปล้องต่อลำ

ลักษณะเด่น

1. เขตชลประทานให้ผลผลิต 19.8 ตันต่อไร่ ผลผลิตน้ำตาล 2.9 ตันซีซีเอสต่อไร่ ค่าความหวาน 14.4 ซีซีเอส
2. เขตที่มีน้ำเสริมให้ผลผลิต 15.3 ตันต่อไร่ ผลผลิตน้ำตาล 2.1 ตันซีซีเอสต่อไร่ ค่าความหวาน 13.9 ซีซีเอส
3. ต้านทานโรคเหี่ยวเน่าแดงปานกลาง

พื้นที่แนะนำ

ควรปลูกอ้อยพันธุ์นี้ในพื้นที่เขตชลประทานหรือเขตที่มีน้ำเสริม

การต้านทานโรค

ต้านทานโรคเหี่ยวเน่าแดงปานกลาง

ข้อควรระวัง

ไม่ควรปลูกในเขตที่มีการระบาดของหนอนกออ้อย

การรับรองพันธุ์

กรมวิชาการเกษตรพิจารณาให้เป็นพันธุ์รับรอง เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2553

อ้อยพันธุ์อุ้มทอง 84-11

ประวัติ

อ้อยพันธุ์อุ้มทอง 84-11 (02-2-194) คัดเลือกจากลูกผสมของพันธุ์แม่ 97-2-085 (ให้ผลผลิตสูง ล้มง่าย เป็นลูกผสมของชยันนาท 1 กับ ROC1) กับพันธุ์พ่อ 92-2-065 ระหว่างปี 2545 - 2552 รวมระยะเวลา 7 ปี

ลักษณะประจำพันธุ์

ทรงกอตั้งตรง กาบใบหลวม ปล้องทรงกระบอกยาว 10 - 20 เซนติเมตร มีจำนวนหน่อ 6 - 12 หน่อต่อกอ มีไขที่ปล้องมาก การเรียงตัวของปล้องตรง ตรงกลางปล้องโค้ง เมื่อโดนแสงแดดปล้องจะมีสีม่วง สีของวงเจริญเป็นสีเขียว Nunes เห็นชัด ตากลม Nunes มากไม่มีขนตา ยอดตออยู่ระดับเดียวกับวงเจริญ ลีบใบเป็นแถบตรงกลางพองออกปลายเรียวแหลม ยอดอ้อยมีสีเขียว ขอบใบไม่มีขน หูใบเป็นขอบเป็นใบหอกยาว หูขอบด้านในเป็นขอบตรง คอใบสามเหลี่ยมชายธง ลำต้นสูง 229 เซนติเมตร ความยาวปล้อง 11.4 เซนติเมตร เส้นผ่านศูนย์กลางปล้อง 2.8 เซนติเมตร มีจำนวน 6 ลำต่อกอ และมี 22 ปล้องต่อลำ

ลักษณะเด่น

1. เขตชลประทานให้ผลผลิต 18.3 ตันต่อไร่ ผลผลิตน้ำหนักร 19.76 ตันต่อไร่ ค่าความหวาน 14.7 ซีซีเอส
2. เขตที่มีน้ำเสริมให้ผลผลิต 13.3 ตันต่อไร่ ผลผลิตน้ำตาล 1.8 ตันซีซีเอสต่อไร่ ค่าความหวาน 13.2 ซีซีเอส
3. ใช้เป็นอ้อยคั้นน้ำได้

พื้นที่แนะนำ

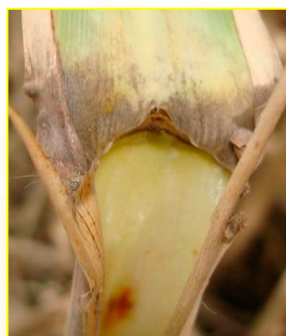
ควรปลูกอ้อยพันธุ์นี้ในเขตชลประทานหรือเขตที่มีน้ำเสริม

ความต้านทานโรค

ต้านทานโรคเหี่ยวเน่าแดงและโรคเส้ดำปานกลาง

การรับรองพันธุ์

กรมวิชาการเกษตรพิจารณาให้เป็นพันธุ์แนะนำ เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2553

อ้อยพันธุ์อุ้มทอง 12

ประวัติ

อ้อยพันธุ์อุ้มทอง 12 (02-2-477) เป็นลูกผสมของพันธุ์แม่สุพรรณบุรี 80 (ผลผลิตสูง โตเร็ว หวานซ่า ด้านทานโรคเหี่ยวเน่าแดงปานกลาง เป็นลูกผสมของ 85-2-352 กับ K84-200) กับพันธุ์พ่ออุ้มทอง 3 (ผลผลิตสูง หวาน ไม่ด้านทานโรคเหี่ยวเน่าแดงเป็นลูกผสมของอุ้มทอง 1 กับอุ้มทอง 2 ผสมข้ามพันธุ์ที่ศูนย์วิจัยพืชไร่สุพรรณบุรี คัดเลือกและเปรียบเทียบพันธุ์ตามขั้นตอนการปรับปรุงพันธุ์ ตั้งแต่ปี 2545 - 2552 รวม 7 ปี

ลักษณะประจำพันธุ์

ทรงกอตั้งตรง กาบใบหลวมปานกลาง ปล้องตรงกลางป่อง มีจำนวนหน่อ 6 - 12 หน่อต่อกอ มีไขที่ปล้องมาก การเรียงตัวของปล้องค่อนข้างตรง เมื่อโดนแสงแดดปล้องจะมีสีเขียวเหลืองเหลือง สีของวงเจริญเป็นสีเขียว หนูนเห็นชัด ตามีลักษณะรูปรี หนูนมาก มีขนที่ตาตรงปลายยอด ทรงใบชันถึงตรง ขอบใบมีขนมาก หูใบเป็นรูปหอกสั้น คอใบมีลักษณะเป็นสามเหลี่ยมฐานเรียบ ไม่ออกดอก ยอดอ้อยสีเขียว ความยาวปล้อง 10 - 20 เซนติเมตร เส้นผ่านศูนย์กลางปล้อง 2.5 - 3.0 เซนติเมตร

ลักษณะเด่น

ในเขตชลประทาน ให้ผลผลิตน้ำหนัก 16.9 ตันต่อไร่ สูงกว่าพันธุ์ K84-200 (14.2 ตันต่อไร่) ร้อยละ 19 สูงกว่าพันธุ์อุ้มทอง 3 (14.1 ตันต่อไร่) ร้อยละ 20 ส่วนผลผลิตน้ำตาลเฉลี่ย 2.4 ตันซีซีเอสต่อไร่ สูงกว่าพันธุ์ K84-200 (2.1 ตันซีซีเอสต่อไร่) ร้อยละ 17 สูงกว่าพันธุ์อุ้มทอง 3 (2.0 ตันซีซีเอสต่อไร่) ร้อยละ 24

พื้นที่แนะนำ

ควรปลูกอ้อยในเขตชลประทาน ในพื้นที่ดินร่วนปนทราย

ความต้านทานโรค

ต้านทานโรคเหี่ยวเน่าแดง และโรคเส้ดำปานกลาง

การรับรองพันธุ์

กรมวิชาการเกษตรพิจารณาให้เป็นพันธุ์แนะนำ เมื่อวันที่ 22 มกราคม 2556

อ้อยพันธุ์อุ้มทอง 13

ประวัติ

อ้อยพันธุ์อุ้มทอง 13 (03-2-287) เป็นลูกผสมพันธุ์แม่ BC₃ ของ *S. spontaneum* (มีขนาดลำเล็ก ความหวานสูง เจริญเติบโตเร็วและทนแล้ง) กับพันธุ์พ่ออุ้มทอง 8 (มีขนาดลำใหญ่ ผลผลิตสูง เป็นลูกผสมของพันธุ์ K84-200 กับอุ้มทอง 3) ที่ศูนย์วิจัยพืชไร่สุพรรณบุรี ทำการคัดเลือกและเปรียบเทียบพันธุ์ตามขั้นตอนการปรับปรุงพันธุ์ ตั้งแต่ปี 2546- 2552 รวม 6 ปี

ลักษณะประจำพันธุ์

ทรงกอตั้งตรง กาบใบหลวม ปล้องทรงกระบอกโค้งเล็กน้อย มีจำนวนหน่อ 6 - 12 หน่อต่อกอ มีใบที่ปล้องมาก การเรียงตัวของปล้องป้องกันกลาง เมื่อโดนแสงแดดปล้องจะมีสีเขียวเหลืองเหลือง สีของวงเจริญเป็นสีเขียวจนเห็นชัด ตามีลักษณะห้าเหลี่ยม มีขนบนปีกตา ขอบใบไม่มีขน หูใบเป็นรูปหอกสั้น คอใบมีลักษณะเป็นสามเหลี่ยมขอบเว้าและโค้ง ยอดอ้อยมีสีเขียว ออกดอกเล็กน้อย ความยาวปล้อง 10 - 20 เซนติเมตร เส้นผ่านศูนย์กลางปล้อง 2.5 - 3.0 เซนติเมตร

ลักษณะเด่น

1. ในเขตใช้น้ำฝนให้ผลผลิตน้ำหนักเฉลี่ย 14.3 ตันต่อไร่ สูงกว่าพันธุ์ K 84-200 (10.7 ตันต่อไร่) ร้อยละ 34 สูงกว่าพันธุ์อุ้มทอง 3 (9.9 ตันต่อไร่) ร้อยละ 45
2. ผลผลิตน้ำตาลเฉลี่ย 2.0 ตันซีซีเอสต่อไร่ ซึ่งสูงกว่าพันธุ์ K 84-200 (1.5 ตันซีซีเอสต่อไร่) ร้อยละ 32 และสูงกว่าพันธุ์อุ้มทอง 3 (1.4 ตันซีซีเอสต่อไร่) ร้อยละ 42

พื้นที่แนะนำ

เหมาะที่จะปลูกในดินร่วนปนทราย และเขตใช้น้ำฝน

ข้อควรระวัง

ควรหลีกเลี่ยงพื้นที่ที่มีน้ำขังและน้ำมาก เพราะอ้อยโคลนนี้ เจริญเติบโตเร็วมากจะทำให้หักล้มง่าย และไม่ควรปลูกในแหล่งที่มีประวัติโรคเหี่ยวเน่าแดงและโรคเส้ดำระบาด

การรับรองพันธุ์

กรมวิชาการเกษตรพิจารณาให้เป็นพันธุ์แนะนำ เมื่อวันที่ 22 มกราคม 2556

อ้อยพันธุ์อุ้มทอง 14

ประวัติ

อ้อยพันธุ์อุ้มทอง 14 (94-2-106) เป็นลูกผสมของพันธุ์แม่ 84-2-646 กับพันธุ์พ่ออุ้มทอง 3 ผสมพันธุ์ที่ศูนย์วิจัยพืชไร่สุพรรณบุรี ปี 2537 คัดเลือกและเปรียบเทียบพันธุ์ตามขั้นตอนการปรับปรุงพันธุ์ ตั้งแต่ปี 2538 – 2556

ลักษณะประจำพันธุ์

ทรงกอตั้งตรง กาบใบหลวมปานกลาง ปล้องลักษณะกลม ตรงกลางโค้งเล็กน้อย มีจำนวนหน่อ 6 - 12 หน่อต่อกอ มีใบที่ปล้องมาก การเรียงตัวของปล้องซิกแซกเล็กน้อย เมื่อโดนแสงแดดปล้องจะมีสีเขียวเหลืองเหลือง สีของวงเจริญเป็นสีน้ำตาล ตามีลักษณะรีนูนเห็นชัดมาก มีขนบนปีกตา ขอบใบมีขนมาก หูใบเป็นรูปสามเหลี่ยม คอใบมีลักษณะเป็นสามเหลี่ยมขอบเว้า ขอบบนเรียบ ยอดอ้อยมีสีเขียว ความยาวปล้อง 10 - 20 เซนติเมตร เส้นผ่านศูนย์กลางปล้อง 2.5 - 3.0 เซนติเมตร

ลักษณะเด่น

1. ในดินต่าง pH ไม่เกิน 7.8 ให้ผลผลิตน้ำหนักเฉลี่ย 21.2 ตันต่อไร่ ในดินต่างชุดตาคลี pH ไม่เกิน 8.05 อ้อยโคลน 94-2-106 ให้ผลผลิต 17.1 ตันต่อไร่ ในอ้อยปลูก และให้ผลผลิต 11.0 ตันต่อไร่ ในอ้อยต่อ 1
2. ในดินต่างชุดลำนารายณ์ pH ไม่เกิน 8.0 ให้ผลผลิตน้ำหนักเฉลี่ย 27.3 ตันต่อไร่
3. ในฤดูปลายฝนเขตน้ำฝน ให้ผลผลิตน้ำหนักเฉลี่ย 18.3 ตันต่อไร่ ให้ผลผลิตน้ำตาลเฉลี่ย 2.6 ตันซีซีเอสต่อไร่
4. ในฤดูต้นฝนเขตน้ำฝน ให้ผลผลิตน้ำหนักเฉลี่ย 12.8 ตันต่อไร่ และให้ผลผลิตน้ำตาลเฉลี่ย 1.8 ตันซีซีเอสต่อไร่

พื้นที่แนะนำ

ควรปลูกในพื้นที่ดินต่างชุดตาคลี pH ไม่เกิน 8.05 และชุดลำนารายณ์ pH ไม่เกิน 8.0 และดินเหนียวและต่าง pH ไม่เกิน 7.8 ในพื้นที่ปลูกปลายฝน เขตน้ำฝนที่ จังหวัดนครสวรรค์ บุรีรัมย์ ขอนแก่น ควรปลูกในพื้นที่ปลูกต้นฝนเขตน้ำฝน จังหวัดเพชรบูรณ์ ลพบุรี และกาญจนบุรี

ความต้านทานโรค

ต้านทานโรคเหี่ยวเน่าแดงปานกลาง

ข้อควรระวัง

ไม่ควรปลูกในแหล่งที่มีประวัติโรคเส้ดำระบาดรุนแรง

การรับรองพันธุ์

กรมวิชาการเกษตรพิจารณาให้เป็นพันธุ์แนะนำ เมื่อวันที่ 29 กรกฎาคม 2558

อ้อยพันธุ์อุ้มทอง 15

ประวัติ

อ้อยพันธุ์อุ้มทอง 15 เป็นลูกผสมตัวเองของพันธุ์อุ้มทอง 2 ผสมพันธุ์ที่ศูนย์วิจัยพืชไร่สุพรรณบุรี ในปี 2537 คัดเลือกและเปรียบเทียบพันธุ์ตามขั้นตอนการปรับปรุงพันธุ์ ตั้งแต่ปี 2538 - 2557

ลักษณะประจำพันธุ์

ทรงกอตั้งตรง กาบใบแน่น ปล้องลักษณะทรงกระบอก มีจำนวนหน่อ 6 - 12 หน่อต่อกอ มีไขที่ปล้องมาก การเรียงตัวของปล้องซิกแซกเล็กน้อย เมื่อโดนแสงแดดปล้องจะมีสีเขียวเหลือง สีสของวงเจริญเป็นสีเขียวเหลือง ตามีลักษณะรีนูนปานกลาง มีขนบนปีก ตา ขอบใบมีขนน้อย หูใบเป็นรูปสามเหลี่ยมมีรอยบุบ คอใบมีลักษณะเป็นสามเหลี่ยมเรียบ ยอดอ้อยมีสีเขียว ความยาวปล้อง 10 - 20 เซนติเมตร เส้นผ่านศูนย์กลางปล้อง 2.5 - 3.0 เซนติเมตร

ลักษณะเด่น

1. ในดินร่วนปนทราย ผลผลิตน้ำหนักเฉลี่ย 16.97 ตันต่อไร่ และผลผลิตน้ำตาลเฉลี่ย 2.47 ตันซีซีเอสต่อไร่
2. ในฤดูปลายฝนเขตน้ำฝน ให้ผลผลิตน้ำหนักเฉลี่ย 17.91 ตันต่อไร่ และให้ผลผลิตน้ำตาลเฉลี่ย 2.37 ตันซีซีเอสต่อไร่
3. ในฤดูต้นฝนเขตน้ำฝน ให้ผลผลิตน้ำหนักเฉลี่ย 14.16 ตันต่อไร่ และให้ผลผลิตน้ำตาลเฉลี่ย 1.98 ตันซีซีเอสต่อไร่

พื้นที่แนะนำ

1. ควรปลูกในดินร่วนปนทรายจังหวัดเพชรบุรี กาญจนบุรี และสุพรรณบุรี
2. ในฤดูปลายฝนเขตน้ำฝน จังหวัดบุรีรัมย์ ขอนแก่น นครราชสีมา และชลบุรี
3. ในฤดูต้นฝนเขตน้ำฝน จังหวัดลพบุรี และกาญจนบุรี

ข้อควรระวัง

ควรหลีกเลี่ยงพื้นที่ที่มีน้ำขัง และมีโรคเหี่ยวเน่าแดงระบาด

การรับรองพันธุ์

กรมวิชาการเกษตรพิจารณาให้เป็นพันธุ์แนะนำ เมื่อวันที่ 29 กรกฎาคม 2558

อ้อยพันธุ์อุ้มทอง 16

ประวัติ

อ้อยพันธุ์อุ้มทอง 16 ได้จากการผสมข้ามระหว่างพันธุ์แม่ BC3 ของอ้อย กับ พง (มีขนาดลำเล็ก ความหวานสูง เจริญเติบโตเร็ว และทนแล้ง) กับพันธุ์อุ้มทอง 8 (มีขนาดลำใหญ่ ผลผลิตสูง เป็นลูกผสมของ K84-200) ผสมพันธุ์ที่ศูนย์วิจัยพืชไร่สุพรรณบุรี ในปี 2546 คัดเลือกและเปรียบเทียบพันธุ์ตามขั้นตอนการปรับปรุงพันธุ์ ตั้งแต่ปี 2547 - 2557

ลักษณะประจำพันธุ์

ทรงกอตั้งตรง กาบใบหลวม ปล้องทรงกระบอกโค้งเล็กน้อย มีจำนวนหน่อ 10 หน่อต่อกอ มีไขที่ปล้องมาก การเรียงตัวของปล้องค่อนข้างตรง เมื่อโดนแสงแดดปล้องจะมีสีม่วงเหลือง สีของวงเจริญเป็นสีเขียว Nunes เห็นชัด ตามีลักษณะกลมมีขนบนปีกตา ขอบใบไม่มีขน หูใบเป็นรูปหอกยาว คอใบมีลักษณะเป็นสามเหลี่ยมฐานเรียบ ยอดอ้อยมีสีเขียว ความยาวปล้อง 11.4 เซนติเมตร เส้นผ่านศูนย์กลางปล้อง 2.8 เซนติเมตร

ลักษณะเด่น

1. ให้ผลผลิตอ้อยและน้ำตาลสูง การปลูกอ้อยปลายฝนอาศัยน้ำฝน ให้ผลผลิตอ้อยและน้ำตาลเฉลี่ย 17.8 และ 2.1 ตันต่อไร่ ตามลำดับ สูงกว่าพันธุ์ LK92-11 ร้อยละ 15 และ 4 ตามลำดับ
2. การปลูกต้นฝนอาศัยน้ำฝน ให้ผลผลิตอ้อยและน้ำตาลเฉลี่ย 13.2 และ 1.7 ตันต่อไร่ ตามลำดับ สูงกว่าพันธุ์ LK92-11 ร้อยละ 16 และ 7 ตามลำดับ

พื้นที่แนะนำ

ควรปลูกอ้อยพันธุ์อุ้มทอง 16 ในพื้นที่เขตน้ำฝนปลายฤดูฝน จังหวัดบุรีรัมย์ อุตรธานี และ นครสวรรค์ ในเขตน้ำฝนต้นฤดูฝน จังหวัดกาญจนบุรี สุพรรณบุรี ลพบุรี และพื้นที่อื่นที่มีสภาพดินที่คล้ายคลึงกับจังหวัดในพื้นที่แนะนำ

ข้อควรระวัง

ควรหลีกเลี่ยงพื้นที่ที่มีน้ำขัง เพราะจะทำให้ดอกออกมาก

การรับรองพันธุ์

กรมวิชาการเกษตรพิจารณาให้เป็นพันธุ์แนะนำ เมื่อวันที่ 20 มีนาคม 2560

อ้อยพันธุ์อุ้มทอง 17

ประวัติ

อ้อยพันธุ์อุ้มทอง 17 เป็นลูกผสมของอ้อยโคลน 84-2-646 กับพันธุ์อุ้มทอง 3 ผสมพันธุ์ที่ศูนย์วิจัยพืชไร่สุพรรณบุรี ปี 2538 คัดเลือกและเปรียบเทียบพันธุ์ตามขั้นตอนการปรับปรุงพันธุ์ ตั้งแต่ปี 2539 - 2557

ลักษณะประจำพันธุ์

ทรงกอตั้งตรง กาบใบหลวม ปล้องทรงกระบอกโค้งเล็กน้อย มีจำนวนหน่อ 7.3 หน่อต่อกอ มีไขที่ปล้องมาก การเรียงตัวของปล้องค่อนข้างตรง เมื่อโดนแสงแดดปล้องจะมีสีม่วงเหลืองเขียว สีของวงเจริญเป็นสีเขียวอ่อนเห็นได้ชัด ตามีลักษณะสีเหลี่ยม นูนปานกลาง ไม่มีขนบนปีกตา ขอบใบไม่มีขน หูใบเป็นรูปหอกสั้น คอใบมีลักษณะเป็นสามเหลี่ยมชายธง ยอดอ้อยมีสีเขียว ความยาวปล้อง 12.4 เซนติเมตร เส้นผ่านศูนย์กลางปล้อง 3.1 เซนติเมตร

ลักษณะเด่น

ให้ผลผลิตอ้อยและน้ำตาลสูง ในพื้นที่ใช้น้ำฝน ปี 2549 - 2551 ให้ผลผลิตอ้อยและน้ำตาลเฉลี่ย 12.5 และ 1.7 ตันต่อไร่ ตามลำดับ สูงกว่าพันธุ์ K84-200 ร้อยละ 20 และ 18 ตามลำดับ และสูงกว่าอุ้มทอง 3 ร้อยละ 30 และ 29 ตามลำดับ ในเขตน้ำฝน ปี 2553 - 2557 ผลผลิตอ้อยและน้ำตาลเฉลี่ย 16.6 และ 2.2 ตันต่อไร่ ตามลำดับ สูงกว่าพันธุ์ LK92-11 ร้อยละ 24 และ 13 ตามลำดับ

2. ต้านทานโรคเส้ดำ ในอ้อยปลูกและอ้อยต่อ 1 ขณะที่พันธุ์ K84-200 และอุ้มทอง 3 ต้านทานปานกลาง

พื้นที่แนะนำ

ควรปลูกอ้อยพันธุ์อุ้มทอง 17 ในดินร่วนปนทราย เขตใช้น้ำฝน จังหวัดกาญจนบุรี ขอนแก่น พิษณุโลก ชลบุรี นครราชสีมา นครปฐม ลพบุรี และพื้นที่อื่นที่มีสภาพดินคล้ายคลึงกับจังหวัดในพื้นที่แนะนำ

ความต้านทานโรค

ต้านทานโรคเส้ดำมากกว่าพันธุ์ K84-200 และอุ้มทอง 3

การรับรองพันธุ์

กรมวิชาการเกษตรพิจารณาให้เป็นพันธุ์แนะนำ เมื่อวันที่ 20 มีนาคม 2560

อ้อยคั้นน้ำพันธุ์ศรีสำโรง 1

ประวัติ

อ้อยคั้นน้ำพันธุ์ศรีสำโรง 1 (SRS2000-5-14) ได้จากการผสมเปิดของอ้อยพันธุ์ RT96-018 (KWT07) ที่ศูนย์วิจัยพืชไร่สุพรรณบุรี ปี 2543 นำมาคัดเลือกครั้งที่ 1 และ 2 เปรียบเทียบเบื้องต้นและการเปรียบเทียบมาตรฐาน ในปี 2544 - 2552 ที่ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรสุโขทัย ประเมินผลผลิตและเปรียบเทียบในไร่เกษตรกร และทดสอบที่ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรสุโขทัย ศูนย์วิจัยพืชไร่นครสวรรค์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรอุทัยธานี และไร่เกษตรกรจังหวัดกำแพงเพชร เพชรบูรณ์ สุโขทัย ระยอง และชลบุรี โดยใช้อ้อยคั้นน้ำพันธุ์สุพรรณบุรี 50 และอ้อยโรงงานพันธุ์ LK92-11 เป็นพันธุ์เปรียบเทียบ ในปี 2552 - 2560 ศึกษาปฏิบัติการต่อโรคเส้ดำและเหี่ยวเน่าแดง ที่ศูนย์วิจัยพืชไร่นครสวรรค์ ในปี 2554 - 2556 และคุณสมบัติของอ้อยคั้นน้ำ รวมทั้งประเมินการยอมรับของเกษตรกรและผู้บริโภค ในเขตจังหวัดสุโขทัย พิษณุโลก ขอนแก่น และกรุงเทพมหานคร ระหว่างปี 2557 - 2562 พบว่า อ้อยคั้นน้ำพันธุ์ศรีสำโรง 1 ให้ผลผลิตน้ำอ้อย 5,647 ลิตรต่อไร่ เปอร์เซ็นต์หีบ 38.1 เปอร์เซ็นต์ ความหวาน 19.1 องศาบริกซ์ และให้ผลผลิตอ้อยโรงงาน 18.47 ตันต่อไร่ ความหวาน 13.69 ซีซีเอส เหมาะสำหรับการปลูกในเขตน้ำฝนภาคเหนือตอนล่าง

ลักษณะเด่น

1. ให้ผลผลิตน้ำอ้อยเฉลี่ย 5,647 ลิตรต่อไร่ เปอร์เซ็นต์หีบ 38.1 เปอร์เซ็นต์ สูงกว่าอ้อยคั้นน้ำพันธุ์สุพรรณบุรี 50 ร้อยละ 14 และ 13 ตามลำดับ มีความหวาน 19.1 องศาบริกซ์ ใกล้เคียงกับพันธุ์สุพรรณบุรี 50 น้ำอ้อยสีเหลืองอมเขียวและมีกลิ่นหอม
2. ให้ผลผลิตเฉลี่ย 18.47 ตันต่อไร่ โดยให้ผลผลิตสูงกว่าพันธุ์ LK92-11 ร้อยละ 14 มีความหวานเฉลี่ย 13.69 ซีซีเอส และให้ผลผลิตน้ำตาล 2.53 ตันซีซีเอสต่อไร่

พื้นที่แนะนำ

แนะนำให้ปลูกอ้อยคั้นน้ำพันธุ์ศรีสำโรง 1 ในเขตภาคเหนือตอนล่าง

ความต้านทานโรค

ต้านทานโรคเส้ดำ และโรคเหี่ยวเน่าแดงปานกลาง

ข้อควรระวัง

อ้อยคั้นน้ำพันธุ์ศรีสำโรง 1 ลำต้นค่อนข้างอ่อน ควรระมัดระวังในแหล่งที่มีหนูระบาด

การรับรองพันธุ์

กรมวิชาการเกษตรพิจารณาให้เป็นพันธุ์รับรอง เมื่อวันที่ 15 สิงหาคม 2562

มันสำปะหลังพันธุ์ระยอง 1

ประวัติ

สันนิษฐานว่าเป็นพันธุ์ที่นำเข้ามาจากประเทศมาเลเซีย โดยครั้งแรกปลูกทางภาคใต้ของประเทศไทยในบริเวณที่ปลูกยางพารา ต่อมาได้มีการนำไปปลูกอย่างแพร่หลาย ในจังหวัดชลบุรี และระยอง เพื่อใช้ในอุตสาหกรรมแป้ง ในปี 2499 สถานีการเกษตรห้วยโป่งจังหวัดระยอง ได้รวบรวมมาจากท้องถิ่นต่าง ๆ ในภาคตะวันออก แล้วทำการคัดเลือกและเปรียบเทียบผลผลิต พบว่า พันธุ์ระยอง ให้ผลผลิตสูงสุด ปี 2518 จึงตั้งชื่อให้ว่า “พันธุ์ระยอง 1”

ลักษณะประจำพันธุ์

ยอดอ่อนสีม่วงและมีขน ก้านใบสีเขียวอมม่วง แผ่นใบเป็นแบบใบหอกปลายมน (oblanceolate) ลำต้นสีเทาเงิน ความสูงต้น 240 ± 20 เซนติเมตร แตกกิ่ง 0 - 1 ระดับ ความสูงของการแตกกิ่งระดับแรกจากพื้นดินประมาณ 180 เซนติเมตร หัวยาวเรียว ผิวเรียบ เปลือกหัวสีน้ำตาลอ่อน เนื้อสีขาว อายุเก็บเกี่ยวที่แนะนำคือ 12 เดือน

ลักษณะเด่น

1. ปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมได้ดี ทนทานต่อสภาพอากาศแปรปรวน
2. ผลผลิตหัวสด 3.22 ตันต่อไร่ ปริมาณแป้ง 18.3 เปอร์เซ็นต์

พื้นที่แนะนำ

แหล่งปลูกมันสำปะหลังทุกพื้นที่

ความต้านทานโรค

ต้านทานโรคใบไหม้ปานกลาง

ข้อควรระวัง

ปริมาณแป้งต่ำ

การรับรองพันธุ์

กรมวิชาการเกษตรพิจารณาให้เป็นพันธุ์รับรอง เมื่อปี พ.ศ. 2518

มันสำปะหลังพันธุ์ระยอง 3

ประวัติ

มันสำปะหลังพันธุ์ระยอง 3 เป็นพันธุ์ลูกผสมที่เกิดจากการผสมระหว่างพันธุ์ MMex55 กับ MVen307 โดยสถาบันวิจัยพืชไร่ นำเมล็ดพันธุ์มาจากศูนย์เกษตรเขตร้อนนานาชาติ (CIAT) ประเทศโคลอมเบีย ในปี 2518 ปลูกคัดเลือก และประเมินผลผลิต ตามขั้นตอนการปรับปรุงพันธุ์ ที่ศูนย์วิจัยพืชไร่ระยอง จนถึงปี 2526

ลักษณะประจำพันธุ์

ยอดอ่อนมีสีเขียวอ่อน ก้านใบสีเขียวอ่อนอมชมพู แผ่นใบเป็นแบบใบหอก (lanceolate) ลำต้นสีน้ำตาลอ่อน ความสูงต้น 150 ± 20 เซนติเมตร แตกกิ่ง 2 - 4 ระดับ ความสูงของการแตกกิ่งระดับแรกจากพื้นดิน ประมาณ 80 เซนติเมตร หัวมีลักษณะเรียวยาว เปลือกหัวสีน้ำตาลอ่อน เนื้อสีขาว อายุเก็บเกี่ยวที่แนะนำ คือ 12 เดือน ผลผลิตหัวสด 2.73 ตันต่อไร่

ปริมาณแป้งสูง (ประมาณ 23 - 28 เปอร์เซ็นต์)

พื้นที่แนะนำ

แหล่งปลูกมันสำปะหลังที่ดินมีความอุดมสมบูรณ์

ความต้านทานโรค

ต้านทานต่อโรคใบไหม้ปานกลาง

ข้อควรระวัง

1. ต้นเตี้ย และแตกกิ่ง ทำให้มีอัตราการขยายพันธุ์ต่ำ และไม่สะดวกในการปฏิบัติดูแลรักษา
2. ท่อนพันธุ์มีความงอกต่ำ เมื่อปลูกในสภาพแห้งแล้ง

การรับรองพันธุ์

กรมวิชาการเกษตรพิจารณาให้เป็นพันธุ์รับรอง เมื่อวันที่ 18 พฤษภาคม 2526

มันสำปะหลังพันธุ์ระยอง 2

ประวัติ

มันสำปะหลังพันธุ์ระยอง 2 เป็นพันธุ์ลูกผสมที่เกิดจากการผสมระหว่างพันธุ์ MCol 113 กับพันธุ์ MCol 22 โดยสถาบันวิจัยพืชไร่ นำเมล็ดพันธุ์มาจากศูนย์เกษตรเขตร้อนนานาชาติ (CIAT) ประเทศโคลอมเบีย เมื่อปี 2518 มาปลูกคัดเลือก และประเมินผลผลิต ตามขั้นตอนการปรับปรุงพันธุ์ ที่ศูนย์วิจัยพืชไร่ระยอง จนถึงปี 2526

ลักษณะประจำพันธุ์

ยอดอ่อนสีเขียวอมม่วงและมีขน ก้านใบสีเขียวอมม่วง แผ่นใบเป็นแบบใบหอก (lanceolate) ลำต้นสีเขียวเงิน ความสูงต้น 180 ± 20 เซนติเมตร แตกกิ่ง 0 - 1 ระดับ ความสูงของการแตกกิ่งระดับแรกจากพื้นดินประมาณ 150 เซนติเมตร หัวอ้วนสั้น เปลือกสีน้ำตาลปานกลาง เนื้อสีเหลืองอ่อน การปลูกในสภาพไร่ไม่ควรเก็บเกี่ยวเกินอายุ 10 เดือน เพราะจะมีเส้นใยมาก ในสภาพสวนเก็บเกี่ยวได้ที่อายุ 8 เดือน

ลักษณะเด่น

1. ผลผลิตหัวสดประมาณ 2.8 - 3.5 ตันต่อไร่
2. กรดไฮโดรไซนาไนคในหัวต่ำ (24 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัม)
3. เนื้อแน่นเหนียว สีเหลือง มีรสหวาน เหมาะต่อการบริโภคโดยเฉพาะในรูปของมันทอดกรอบ

4. มีแคโรทีนสูง (502 ไมโครกรัมต่อ 100 กรัม)
5. มีวิตามินเอ 837 IAU ต่อ 100 กรัม

พื้นที่แนะนำ

พื้นที่ที่ให้น้ำได้ หรือ สภาพการปลูกแบบร่องสวน

ความต้านทานโรค

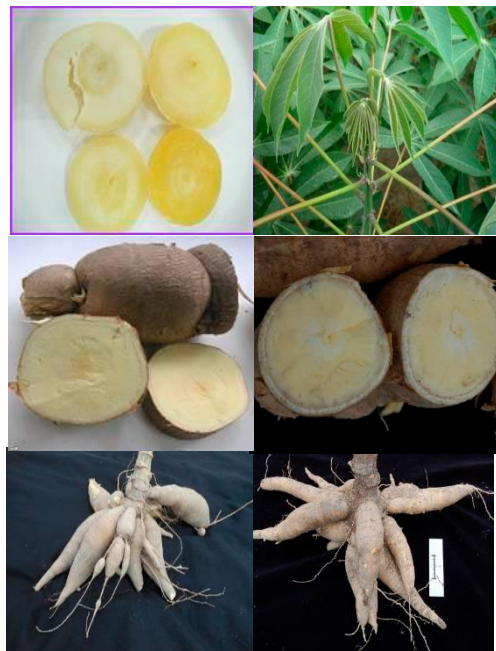
ต้านทานโรคใบไหม้ปานกลาง

ข้อควรระวัง

ปริมาณแป้งต่ำ (ประมาณ 14 เปอร์เซ็นต์) ไม่เหมาะกับการอุตสาหกรรมแป้ง และมันเส้น

การรับรองพันธุ์

กรมวิชาการเกษตรพิจารณาให้เป็นพันธุ์รับรอง เมื่อวันที่ 16 กรกฎาคม 2527

มันสำปะหลังพันธุ์ระยอง 60

ประวัติ

มันสำปะหลังพันธุ์ระยอง 60 เป็นพันธุ์ลูกผสมที่ได้จากการผสมระหว่างพันธุ์ MCol1684 กับ พันธุ์ระยอง 1 เมื่อปี 2524 ที่ศูนย์วิจัยพืชไร่ระยอง ปลูกคัดเลือก และประเมินผลผลิต ตามขั้นตอนการปรับปรุงพันธุ์ ที่ศูนย์วิจัยพืชไร่ระยอง จนถึงปี 2530

ลักษณะประจำพันธุ์

ยอดอ่อนสีเขียวอมน้ำตาล ก้านใบสีเขียวอ่อนอมชมพู แผ่นใบเป็นแบบใบหอก (lanceolate) ลำต้นสีน้ำตาลอ่อน ความสูงต้น 175 ± 20 เซนติเมตร แตกกิ่ง 1 - 3 ระดับ ความสูงของการแตกกิ่งระดับแรกจากพื้นดินประมาณ 150 เซนติเมตร หัวอ้วนสั้นรูปกรวยรวมกันแน่นง่ายต่อการขูด เปลือกสีน้ำตาลอ่อน เนื้อสีครีม สามารถเก็บเกี่ยวเมื่ออายุ 8 เดือน หรือถ้าเก็บเกี่ยวที่อายุปกติ 12 เดือน ก็จะได้ผลผลิตเพิ่มขึ้น ผลผลิตหัวสดประมาณ 3.52 ตันต่อไร่ ปริมาณแป้ง 18.5 เปอร์เซ็นต์

ลักษณะเด่น

1. สะสมน้ำหนักเร็ว เหมาะกับการเก็บเกี่ยวก่อนอายุ 12 เดือน
2. ทรงต้นสูงตรง แตกกิ่งน้อย สะดวกในการปฏิบัติดูแลรักษา
3. มีจำนวนลำต้น 2 - 4 ลำต่อต้น อัตราการขยายพันธุ์สูง

พื้นที่แนะนำ

แหล่งปลูกมันสำปะหลังในภาคตะวันออก

ความต้านทานโรค

ต้านทานปานกลางต่อโรคใบไหม้

ข้อควรระวัง

1. เมื่อเก็บเกี่ยวในฤดูฝน มีปริมาณแป้งต่ำกว่า 20 เปอร์เซ็นต์
2. เนื้อสีครีม โรงงานอุตสาหกรรมบางแห่งไม่รับซื้อหรือตัดราคา

การรับรองพันธุ์

กรมวิชาการเกษตรพิจารณาให้เป็นพันธุ์รับรอง เมื่อวันที่ 30 กันยายน 2530 (พันธุ์เฉลิมพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ในวโรกาสวันมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 5 รอบ)

มันสำปะหลังพันธุ์ระยอง 90

ประวัติ

มันสำปะหลังพันธุ์ระยอง 90 เป็นพันธุ์ที่ให้ผลผลิตและคุณภาพดี ได้จากการผสมข้ามระหว่างสายพันธุ์ที่มีเปอร์เซ็นต์แป้งสูง 2 สายพันธุ์ คือ พันธุ์แม่ CMC76 และพันธุ์พ่อ V43 เมื่อปี 2521 ที่ศูนย์วิจัยพืชไร่ระยอง ปลูกคัดเลือก และประเมินผลผลิต ตามขั้นตอนการปรับปรุงพันธุ์ จนถึงปี 2533 ปลูกได้ทั้งภาคตะวันออก และภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีดินค่อนข้างอุดมสมบูรณ์ดี

ลักษณะประจำพันธุ์

ยอดอ่อนและก้านใบสีเขียวอ่อน แผ่นใบเป็นแบบใบหอก (lanceolate) ลำต้นมีลักษณะโค้ง สีน้ำตาลอ่อน สูงประมาณ 160 ± 20 เซนติเมตร มีระดับการแตกกิ่ง 0 – 2 ระดับ ความสูงของการแตกกิ่งระดับแรกจากพื้นดิน ประมาณ 120 - 140 เซนติเมตร กิ่งทำมุมกับลำต้น 75 - 90 องศา แผ่นใบรูปร่างเป็นแบบใบหอก ใบแก่สีเขียวเข้ม หัวรูปร่างเรียวยาว เปลือกหัวสีน้ำตาลเข้ม เนื้อสีขาว

ลักษณะเด่น

1. ผลผลิตหัวสด เมื่อเก็บเกี่ยวอายุ 12 เดือน ให้ผลผลิต 3.65 ตันต่อไร่
2. ปริมาณแป้งประมาณ 23.7 เปอร์เซ็นต์ เมื่อเก็บเกี่ยวในฤดูฝน
3. ผลผลิตมันแห้ง 1.31 ตันต่อไร่
4. ผลผลิตแป้ง 0.88 ตันต่อไร่
5. ตอบสนองต่อปุ๋ย และความอุดมสมบูรณ์ของดิน จึงให้ผลผลิตสูงในดินดีหรือค่อนข้างดี ควรใส่ปุ๋ยตามคำแนะนำ สูตร 15-7-18 หรือ 15-15-15 อัตรา 50 กิโลกรัมต่อไร่

ความต้านทานโรค

ต้านทานต่อโรคใบไหม้

ข้อควรระวัง

1. ลำต้นมีลักษณะโค้ง ถ้าหากแตกกิ่งจะทำให้ไม่สะดวกในการดูแลรักษา
2. ต้นพันธุ์สูญเสียความงอกเร็ว ไม่ควรเก็บต้นพันธุ์ไว้นานเกิน 2 สัปดาห์

การรับรองพันธุ์

กรมวิชาการเกษตรพิจารณาให้เป็นพันธุ์รับรอง เมื่อวันที่ 8 กรกฎาคม 2534 (พันธุ์เทิดพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนีในวโรกาสทรงพระชนมายุ 90 พรรษา)

มันสำปะหลังพันธุ์ระยอง 5

ประวัติ

มันสำปะหลังพันธุ์ระยอง 5 เป็นพันธุ์ลูกผสมที่ได้จากการผสมข้าม ระหว่างสายพันธุ์ 27-77-10 กับพันธุ์ระยอง 3 เมื่อปี 2525 ที่ศูนย์วิจัยพืชไร่ระยอง ปลูกคัดเลือก และประเมินผลผลิต ตามขั้นตอนการปรับปรุงพันธุ์จนถึงปี 2537 สามารถปลูกได้ดีทั้งในภาคตะวันออก และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ลักษณะประจำพันธุ์

ยอดอ่อนสีม่วงอมน้ำตาล ก้านใบสีแดงเข้ม แผ่นใบเป็นแบบใบหอก (lanceolate) ใบแก่สีเขียวเข้ม ลำต้นสีเขียวอมน้ำตาล มีระดับการแตกกิ่ง 2 - 3 ระดับ ความสูงต้นประมาณ 170 ± 20 เซนติเมตร ความสูงของการแตกกิ่งระดับแรกจากพื้นดิน 100 - 120 เซนติเมตร กิ่งทำมุมกับลำต้น 15 - 30 องศา เปลือกหัวสีน้ำตาลอ่อน หัวอ้วนป้อม เนื้อในสีขาว

ลักษณะเด่น

1. ผลผลิตหัวสดสูง 4.42 ตันต่อไร่
2. ผลผลิตมันแห้งสูง 1.55 ตันต่อไร่ และผลผลิตแป้ง 1.03 ตันต่อไร่
3. มีความงอกของท่อนพันธุ์ที่ใช้ปลูกดี และต้นพันธุ์อยู่รอดจนถึงเวลาเก็บเกี่ยวสูง 93 เปอร์เซ็นต์

เก็บเกี่ยวสูง 93 เปอร์เซ็นต์

4. มีเสถียรภาพและปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมได้ดี
5. ปรับตัวได้ดีกับหลายสภาพแวดล้อม

ฤดูปลูกที่เหมาะสม

ต้นฤดูฝน ในเดือนพฤษภาคมถึงเดือนมิถุนายน และปลายฤดูฝน ในเดือนกันยายนถึงเดือนตุลาคม

พื้นที่แนะนำ

สามารถปลูกได้ดีทั้งภาคตะวันออก และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ข้อควรระวัง

1. อ่อนแอต่อโรคใบไหม้และโรคพุ่มแจ้
2. ค่อนข้างอ่อนแอต่อเพลี้ยแป้ง
3. การแตกกิ่งต่ำ ทำให้ได้ต้นพันธุ์น้อย

การรับรองพันธุ์

กรมวิชาการเกษตรพิจารณาให้เป็นพันธุ์รับรอง เมื่อวันที่ 28 ตุลาคม 2537

มันสำปะหลังพันธุ์ระยอง 72

ประวัติ

มันสำปะหลังพันธุ์ระยอง 72 เป็นพันธุ์ที่เกิดจากการผสมพันธุ์ระหว่าง พันธุ์ระยอง 1 กับ พันธุ์ระยอง 5 เมื่อปี 2533 ที่ศูนย์วิจัยพืชไร่ระยอง แล้วนำมาประเมินผลผลิตตามขั้นตอนของการปรับปรุงพันธุ์ ใน ศูนย์วิจัยพืชไร่ สถานีทดลองพืชไร่ และไร่นาเกษตรกรในจังหวัดต่าง ๆ ในภาคตะวันออกและภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ จนถึงปี 2542 พบว่าเป็นพันธุ์ที่เหมาะสมที่จะปลูกในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ลักษณะประจำพันธุ์

ยอดอ่อนสีม่วง ใบแก่สีเขียวเข้ม ก้านใบสีแดงเข้ม ความยาวก้านใบ 25 - 30 เซนติเมตร ลำต้นสีเขียวเงิน สูงประมาณ 175 ± 20 เซนติเมตร มีระดับการแตกกิ่ง 0 - 1 ระดับ ความสูงของการแตกกิ่งระดับแรกจากพื้นดินประมาณ 160 เซนติเมตร กิ่งทำมุม กับลำต้น 60 - 75 องศา เปลือกหัวสีน้ำตาลอ่อน เนื้อสีขาว

ลักษณะเด่น

1. ปรับตัวได้ดีในสภาพแวดล้อมทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยให้ผลผลิตหัว สด 4.66 ตันต่อไร่ ผลผลิตแป้ง 1.23 ตันต่อไร่ และผลผลิตมันแห้ง 1.91 ตันต่อไร่
2. ทรงต้นดี แตกกิ่งบ้างเล็กน้อยในระดับที่สูงจากโคนต้น ทำให้สามารถ ขยายพันธุ์ได้มากขึ้น

พื้นที่แนะนำ

เหมาะสำหรับปลูกในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ความต้านทานโรค

ต้านทานต่อโรคใบจุด

ข้อควรระวัง

1. อ่อนแอต่อโรคใบไหม้ และโรคแอนแทรกโนส
2. เมื่อปลูกในภาคตะวันออก ไม่ควรเก็บเกี่ยวในฤดูฝน เพราะอาจทำให้มี ปริมาณแป้งต่ำกว่า 20 เปอร์เซ็นต์

การรับรองพันธุ์

กรมวิชาการเกษตรพิจารณาให้เป็นพันธุ์รับรอง เมื่อวันที่ 24 เมษายน 2543

มันสำปะหลังพันธุ์ระยอง 7

ประวัติ

มันสำปะหลังพันธุ์ระยอง 7 เป็นพันธุ์ที่คัดเลือก ได้จากการผสมระหว่างสายพันธุ์แม่ CMR30-71-25 กับสายพันธุ์พ่อ OMR29-20-118 ในปี 2535 ที่ศูนย์วิจัยพืชไร่ระยอง และประเมินตามขั้นตอนปรับปรุงพันธุ์มันสำปะหลัง ในศูนย์วิจัยพืชไร่ สถานีทดลองพืชไร่ และไร่เกษตรกรในจังหวัดต่าง ๆ ที่เป็นแหล่งปลูกมันสำปะหลังที่สำคัญทั้งภาคตะวันออก และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อให้เป็นพันธุ์ที่เหมาะสมสำหรับปลูกปลายฤดูฝน

ลักษณะประจำพันธุ์

ใบและยอดอ่อนสีเขียวอ่อน แตกกิ่ง 0 - 1 ระดับ ก้านใบสีเขียวอ่อนอมชมพู แผ่นใบเป็นแบบใบหอก (lanceolate) ลำต้นสีน้ำตาลอ่อน ความสูงต้นประมาณ 180 ± 20 เซนติเมตร ไม่แตกกิ่ง หัวเรียวย เปลือกหัวสีน้ำตาลอ่อน เนื้อของหัวสีขาว ไม่มีก้านหัว อายุเก็บเกี่ยวที่แนะนำ คือ 12 เดือน

ลักษณะเด่น

1. ปริมาณแป้งฤดูฝน 22.6 เปอร์เซ็นต์ ฤดูแล้งสูง 27.0 - 30.0 เปอร์เซ็นต์
2. ผลผลิตหัวสด 4.0 ตันต่อไร่
3. งอกเร็ว สามารถปลูกได้ดีในช่วงปลายฤดูฝน
4. เหมาะสำหรับการใช้เครื่องขุดมันสำปะหลังติดท้ายแทรกเตอร์

พื้นที่แนะนำ

ปลูกได้ดีในพื้นที่ที่มีความอุดมสมบูรณ์สูง

ข้อควรระวัง

ถ้าปลูกในดินที่มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ กระทบแล้งยาวนาน หลังจากได้รับน้ำฝนอีกครั้ง จะเกิดการแตกตามลำต้นมากกว่าในสภาพปกติ ทำให้ได้ปริมาณท่อนพันธุ์ที่จะนำไปปลูกลดลง

การรับรองพันธุ์

กรมวิชาการเกษตรพิจารณาให้เป็นพันธุ์รับรอง เมื่อวันที่ 25 กรกฎาคม 2548

มันสำปะหลังพันธุ์ระยอง 9

ประวัติ

มันสำปะหลังพันธุ์ระยอง 9 เป็นพันธุ์ที่ได้จากการผสมพันธุ์ของสายพันธุ์แม่ CMR31-19-23 กับสายพันธุ์พ่อ OMR29-20-118 ในปี 2535 ที่ศูนย์วิจัยพืชไร่ระยอง ผ่านการคัดเลือกและประเมินผลผลิตในศูนย์วิจัยและศูนย์บริการวิชาการ และในไร่เกษตรกรในจังหวัดที่เป็นแหล่งปลูกมันสำปะหลังที่สำคัญทั้งภาคตะวันออกและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นพันธุ์ที่เหมาะสมในอุตสาหกรรมการผลิตเอทานอล

ลักษณะประจำพันธุ์

ยอดอ่อนสีเขียวอ่อนอมน้ำตาลอ่อน ก้านใบสีเขียวอ่อนอมชมพู แผ่นใบเป็นแบบใบหอก (lanceolate) ลำต้นสีน้ำตาลอมเหลือง ไม่ค่อยแตกกิ่ง เมื่ออายุ 1 ปี สูง 220 ± 20 เซนติเมตร หัวเรียวยาว เปลือกหัวสีน้ำตาลอ่อน เนื้อสีขาว อายุเก็บเกี่ยวที่แนะนำคือ 12 เดือน

ลักษณะเด่น

1. ผลผลิตหัวสด 4.9 ตันต่อไร่ ผลผลิตแป้ง และผลผลิตมันแห้งสูง 1.24 และ 2.11 ตันต่อไร่ ตามลำดับ
2. ให้ผลผลิตเอทานอลสูงทุกอายุเก็บเกี่ยว เมื่อเก็บเกี่ยวอายุ 8 เดือน 12 เดือน และ 18 เดือน ให้เอทานอล 191 208 และ 194 ลิตรต่อตันหัวสด
3. ลำต้นสูงตรง ได้ต้นพันธุ์ยาวขยายพันธุ์ได้มาก อัตราการขยายพันธุ์สูงกว่า 1:8

พื้นที่แนะนำ

ปลูกได้ดีในทุกแหล่งปลูกมันสำปะหลัง ศักยภาพในการให้ผลผลิตขึ้นอยู่กับสภาพพื้นที่และการดูแลรักษา

ข้อควรระวัง

อ่อนแอต่อโรคแคง ไม่เหมาะสมต่อสภาพดินร่วนเหนียว และดินร่วนปนลูกรัง ไม่ควรเก็บเกี่ยวอายุน้อยกว่า 12 เดือน

การรับรองพันธุ์

กรมวิชาการเกษตรพิจารณาให้เป็นพันธุ์รับรอง เมื่อวันที่ 7 เมษายน 2549

มันสำปะหลังพันธุ์ระยอง 11

ประวัติ

มันสำปะหลังพันธุ์ระยอง 11 เป็นพันธุ์ลูกผสมที่ได้จากการผสมข้ามระหว่างพันธุ์ระยอง 5 กับพันธุ์ OMR29-20-118 เป็นมันสำปะหลังสำหรับอุตสาหกรรม ให้ผลผลิตแป้งและผลผลิตมันแห้งสูง เป็นที่รู้จักในชื่อที่เรียกกันทั่วไปว่า “พันธุ์เขียวปลตหนี” หรือ “พันธุ์มังกรหยก” เมื่อปี 2535 ที่ศูนย์วิจัยพืชไร่ระยอง ปลูกคัดเลือกและประเมินผลผลิต ตามขั้นตอนการปรับปรุงพันธุ์ จนถึงปี 2552

ลักษณะประจำพันธุ์

ยอดอ่อนสีน้ำตาลอมเขียว ก้านใบสีเขียวอมแดง แผ่นใบเป็นแบบใบหอก (lanceolate) ใบแก่สีเขียวเข้ม ลำต้นสีเขียวเงิน ลำต้นโค้งเล็กน้อย ความสูงประมาณ 175 ± 20 เซนติเมตร ความสูงของการแตกกิ่งระดับแรกจากพื้นดิน 155 เซนติเมตร กิ่งทำมุม 60 - 90 องศากับลำต้น มีน้ำหนักต้นดี เปลือกหัวสีน้ำตาล เนื้อหัวสีขาว ผลผลิตหัวสดเฉลี่ย 4.44 ตันต่อไร่ เมื่อเก็บเกี่ยวในฤดูฝนมีปริมาณแป้ง 26.1 เปอร์เซ็นต์ ฤดูแล้ง 28 - 32 เปอร์เซ็นต์ ให้ผลผลิตแป้ง 1.17 ตันต่อไร่

ลักษณะเด่น

1. ปริมาณแป้งสูง การเก็บเกี่ยวในฤดูฝน มีอัตราการลดของปริมาณแป้งน้อยกว่าพันธุ์อื่น ๆ
2. ต้านทานต่อโรคใบไหม้ และโรคใบจุดสีน้ำตาลสูงกว่าพันธุ์อื่น

ข้อควรระวัง

1. ควรเก็บเกี่ยวเมื่ออายุประมาณ 12 เดือน
2. การเก็บเกี่ยวเร็วจะให้ผลผลิตหัวสดต่ำกว่าพันธุ์อื่น ๆ เช่น ระยอง 5 ระยอง 72 ระยอง 90 และเกษตรศาสตร์ 50
3. ปริมาณแป้งสูงแต่สะสมน้ำหนักราก

การรับรองพันธุ์

กรมวิชาการเกษตรพิจารณาให้เป็นพันธุ์รับรอง เมื่อวันที่ 7 พฤษภาคม 2553

มันสำปะหลังพันธุ์ระยอง 86-13

ประวัติ

มันสำปะหลังพันธุ์ระยอง 86-13 เป็นพันธุ์ลูกผสมที่ได้จากการผสมข้าม ระหว่างพันธุ์ระยอง 11 กับพันธุ์เกษตรศาสตร์ 50 เมื่อปี 2546 ที่ศูนย์วิจัยพืชไร่ระยอง แล้วปลูกคัดเลือก และประเมินผลผลิตตามขั้นตอนการปรับปรุงพันธุ์ จนถึงปี 2554

ลักษณะประจำพันธุ์

ยอดอ่อนสีม่วง ก้านใบสีเขียวอมแดง แผ่นใบเป็นแบบหอกกลับ (oblanceolate) ลำต้นสีเขียวเงิน ความสูงต้น 214 ± 20 เซนติเมตร แตกกิ่ง 0 - 1 ระดับ ความสูงของการแตกกิ่งระดับแรกจากพื้นดินประมาณ 160 เซนติเมตร หัวมีลักษณะเรียวยาว เปลือกหัวสีน้ำตาลอ่อน เนื้อสีขาว อายุเก็บเกี่ยวที่แนะนำ คือ 12 เดือน

ลักษณะเด่น

ผลผลิตหัวสดสูงประมาณ 4.51 ตันต่อไร่ ผลผลิตแป้งสูง 1.2 ตันต่อไร่ ปริมาณแป้ง 26.3 เปอร์เซ็นต์ ทรงต้นดี ไม่แตกกิ่ง

พื้นที่แนะนำ

แหล่งปลูกมันสำปะหลังทั่วไปในภาคตะวันออก ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคกลาง

ข้อควรระวัง

1. ไม่เหมาะกับการเก็บเกี่ยวที่อายุน้อยกว่า 12 เดือน
2. อ่อนแอต่อโรคใบไหม้ และโรคพุ่มแจ้

การรับรองพันธุ์

กรมวิชาการเกษตรพิจารณาให้เป็นพันธุ์รับรอง เมื่อวันที่ 14 พฤศจิกายน 2556 (พันธุ์เฉลิมพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ในวโรกาสพระชนมายุครบ 86 พรรษา)

มันสำปะหลังพันธุ์ระยอง 15

ประวัติ

มันสำปะหลังพันธุ์ระยอง 15 ได้จากการผสมเปิดของพันธุ์เกษตรศาสตร์ 50 ซึ่งเป็นพันธุ์แม่ที่ให้ผลผลิตสูง และปรับตัวได้ดีกับสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ปลูกคัดเลือก และประเมินผลผลิตตามขั้นตอนการปรับปรุงพันธุ์ ตั้งแต่ปี 2545 – 2558

ลักษณะประจำพันธุ์

ยอดอ่อนสีเขียวอ่อน ก้านใบสีแดงอมเขียว แผ่นใบเป็นแบบใบหอก (lanceolate) ใบแก่สีเขียวเข้ม ลำต้นสีเขียวเงิน ความสูงประมาณ 210 ± 20 เซนติเมตร ความสูงของการแตกกิ่งระดับแรกจากพื้นดิน 140 – 160 เซนติเมตร เปลือกหัวสีน้ำตาล เนื้อหัวสีขาว

ลักษณะเด่น

1. ผลผลิตหัวสดสูงเฉลี่ย 4.6 ตันต่อไร่ เมื่ออายุ 8 เดือน
2. ปริมาณแป้งสูงเฉลี่ย 29.2 เปอร์เซ็นต์ เมื่ออายุ 8 เดือน
3. ผลผลิตแป้งสูงเฉลี่ย 1.3 ตันต่อไร่ เมื่ออายุ 8 เดือน
4. อายุเก็บเกี่ยวสั้น สามารถเก็บเกี่ยวผลผลิตที่อายุ 8 เดือน

พื้นที่แนะนำ

ปลูกได้ในพื้นที่ปลูกมันสำปะหลังทั่วไปทั้งภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคกลาง พื้นที่ที่ให้ผลผลิตสูง เช่น ชัยนาท นครสวรรค์ ลพบุรี ขอนแก่น เลย มหาสารคาม มุกดาหาร และอุบลราชธานี เป็นต้น

ข้อควรระวัง

ค่อนข้างอ่อนแอต่อโรคใบไหม้

การรับรองพันธุ์

กรมวิชาการเกษตรพิจารณาให้เป็นพันธุ์รับรอง เมื่อวันที่ 6 มิถุนายน 2562

มันสำปะหลังพันธุ์ห่านาที

ประวัติ

มันสำปะหลังพันธุ์ห่านาที เป็นพันธุ์พื้นเมืองที่มีปลูกมานานในประเทศไทย (คาดว่ามาจากทางภาคใต้ ผ่านมาทางประเทศมาเลเซีย) ในประเทศไทยมีพื้นที่ปลูกไม่มากนัก โดยส่วนใหญ่จะปลูก เพื่อบริโภคในครัวเรือน หรือ จำหน่ายในท้องถิ่น ส่วนแหล่งปลูกเพื่อการค้าอยู่ในพื้นที่ อ.หนองเสือ และ อ.ธัญบุรี จ.ปทุมธานี

ลักษณะประจำพันธุ์

ยอดอ่อนสีเขียวอ่อน ก้านใบสีแดง แผ่นใบเป็นแบบใบหอก (lanceolate) ลำต้นสีน้ำตาลอมเขียว ความสูงต้น 250 ± 20 เซนติเมตร แตกกิ่ง 1 - 3 ระดับ ความสูงของการแตกกิ่งระดับแรกจากพื้นดินประมาณ 180 เซนติเมตร หัวยาวเรียว เปลือกนอกขรุขระสีน้ำตาลเข้ม เปลือกในสีม่วง เนื้อสีขาว เปลือกปอกง่าย การปลูก ในสภาพไร่ไม่ควรเก็บเกี่ยวเกิน 10 เดือน เพราะจะมีเส้นใยมาก ผลผลิตเฉลี่ยประมาณ 1.5 - 3.0 ตันต่อไร่ มีปริมาณ แป้ง 14 เปอร์เซ็นต์ ในสภาพร่องสวนเก็บเกี่ยวได้ที่อายุ 8 เดือน ประมาณ 5.0 ตันต่อไร่ และคุณภาพของหัวดีกว่า ปลูกในสภาพไร่

ลักษณะเด่น

1. กรดไฮโดรไซยานิกในหัวต่ำประมาณ 12 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัม
2. เนื้อสุกร่วนซุยเหมาะสมสำหรับทำขนม เช่น เชื่อม ย่าง เป็นต้น

พื้นที่แนะนำ

สภาพพื้นที่ที่ให้น้ำได้ หรือ สภาพการปลูกแบบร่องสวน

ความต้านทานโรค

ต้านทานต่อโรคใบไหม้

ข้อควรระวัง

การปลูกสภาพไร่ให้ผลผลิตต่ำ และอาจมีเส้นใยมาก

การรับรองพันธุ์

พันธุ์พื้นเมืองไม่มีวันที่รับรองพันธุ์

ปาล์มน้ำมันพันธุ์ลูกผสมสุราษฎร์ธานี 1

ประวัติ

ปาล์มน้ำมันพันธุ์ลูกผสมสุราษฎร์ธานี 1 (เดลี x คาลาบาร์ หรือ Deli x Calabar) หรือ ปาล์มน้ำมันลูกผสมหมายเลข 38 ได้จากการผสมข้ามระหว่างแม่พันธุ์หมายเลข 67 (C2120: 184D กลุ่ม Deli Dura) กับพ่อพันธุ์หมายเลข 109 (IRH629: 316T กลุ่ม Calabar) นำเมล็ดออกจากผลการผสมที่ประเทศคอซตาริกา เมื่อปี 2530 - 2531 มาเพาะต้นกล้าปลูกเปรียบเทียบและทดสอบ คัดเลือกและประเมินพันธุ์ตามขั้นตอนการปรับปรุงพันธุ์ที่ศูนย์วิจัยปาล์มน้ำมันสุราษฎร์ธานี ระหว่างปี 2533 - 2540 ร่วมกับคู่ผสมต่าง ๆ โดยมีพันธุ์มาตรฐานหมายเลข 142 เป็นพันธุ์เปรียบเทียบ

ลักษณะประจำพันธุ์

ลำต้นตั้งตรง ทางใบออกเวียนรอบลำต้น ดอกเป็นช่อแบบจัน ลักษณะทะลายรูปร่างทรงกลม ส่วนติดก้านทะลายมีลักษณะคอคดคล้ายรูปหัวใจ

ลักษณะเด่น

1. ผลผลิตทะลายสดสูง ในช่วงอายุ 3 - 10 ปี ผลผลิตทะลายสดเฉลี่ย 3.45 ตันต่อไร่ต่อปี สูงกว่าพันธุ์มาตรฐาน 24 เปอร์เซนต์ และในช่วงเจริญเติบโตเต็มที่ ผลผลิตทะลายสดเฉลี่ย 4.57 ตันต่อไร่ต่อปี
2. เปอร์เซนต์น้ำมันต่อทะลายสูง มีน้ำมันต่อทะลาย 26 เปอร์เซนต์ หรือเทียบเท่าอัตราการสกัดจากโรงงาน (Oil extraction rate: OER) 22 เปอร์เซนต์ คิดเป็นผลผลิตน้ำมันดิบ 762 กิโลกรัมต่อไร่ต่อปี สูงกว่าพันธุ์เปรียบเทียบ 29.8 เปอร์เซนต์
3. สีผลเมื่อสุกเป็นสีส้ม ทำให้ผู้เก็บเกี่ยวสังเกตทะลายสุกได้ดีขึ้น ส่งผลให้ผลผลิตน้ำมันสูง โดยจะมีผลดิบเป็นสีเขียวและเมื่อผลสุกจะเปลี่ยนเป็นสีส้มจำนวนตันประมาณ 50 เปอร์เซนต์ของต้นทั้งหมด และจำนวนตันอีก 50 เปอร์เซนต์ จะมีสีผลดิบเป็นสีดำและเมื่อผลสุกเปลี่ยนเป็นสีแดง

ฤดูปลูกที่เหมาะสม

ต้นฤดูฝนถึงปลายฤดูฝน หรือควรมีฝนภายใน 10 วันหลังจากปลูก และควรมีฝนต่อเนื่อง 3 เดือน
พื้นที่แนะนำ

สามารถปลูกได้ในพื้นที่ที่เหมาะสม (พื้นที่ที่มีปริมาณน้ำฝนมากกว่า 1,800 มิลลิเมตรต่อปี มีช่วงแล้งติดต่อกันไม่เกิน 2 เดือน หรือมีสภาพการขาดน้ำ (Water deficit) ประมาณ 100 - 200 มิลลิเมตรต่อปี และเป็นดินที่มีการระบายน้ำ และความอุดมสมบูรณ์ดี สามารถให้ผลผลิตทะลายสดมากกว่า 3 ตันต่อไร่ต่อปี) และพื้นที่เหมาะสมมาก ในกรณีพื้นที่เหมาะสมปานกลางควรมีการให้น้ำในช่วงแล้ง

ข้อควรระวัง

1. เนื่องจากการผลิตเมล็ดพันธุ์ปาล์มน้ำมันเป็นลูกผสมชั่วที่ 1 (F_1) จึงไม่ควรนำเมล็ดที่ได้ไปขยายพันธุ์ต่อ เพราะจะทำให้ได้ปาล์มน้ำมันที่มีการกระจายตัว เช่น ทำให้ผลผลิตต่ำ น้ำมันน้อย
2. อาจพบอาการทางใบบิด ซึ่งเป็นลักษณะผิดปกติทางพันธุกรรมในช่วงอายุ 1 - 3 ปี หลังจากนั้นอาการจะเป็นปกติ

การรับรองพันธุ์

กรมวิชาการเกษตรพิจารณาให้เป็นพันธุ์แนะนำ เมื่อวันที่ 21 พฤศจิกายน 2540

ปาล์มน้ำมันพันธุ์ลูกผสมสุราษฎร์ธานี 2

ประวัติ

ปาล์มน้ำมันลูกผสมสุราษฎร์ธานี 2 (เดลี x ลาเม่ หรือ Deli x La Me) หรือปาล์มน้ำมันลูกผสมหมายเลข 37 ได้จากการผสมข้ามระหว่างแม่พันธุ์หมายเลข 67 (C2120: 184D กลุ่ม Deli Dura) กับพ่อพันธุ์หมายเลข 106 (IRH618: 158T กลุ่ม La Me) นำเมล็ดตอกจากการผสมที่ประเทศคอซตาริกา เมื่อปี 2530 -2531 มาเพาะต้นกล้าปลูกลงเปรียบเทียบและทดสอบ คัดเลือกและประเมินพันธุ์ตามขั้นตอนการปรับปรุงพันธุ์ที่ศูนย์วิจัยปาล์มน้ำมันสุราษฎร์ธานี ระหว่างปี 2533 - 2540 ร่วมกับคู่ผสมต่าง ๆ โดยมีพันธุ์มาตรฐานของบริษัท ASD หมายเลข 142 เป็นพันธุ์เปรียบเทียบ

ลักษณะประจำพันธุ์

ลำต้นตั้งตรง ทรงพุ่มขนาดปานกลาง แขนทางใบสีเขียวและมีไขเคลือบแกนทางใบ ลักษณะกลายเป็นทรงปิรามิด มีหนาม ก้านทะลายยาว ทรงผลเป็นรูปหยดน้ำ ขนาดปานกลาง เมล็ดมีขนาดปานกลาง ผลดิบสีดำและเมื่อสุกจะเปลี่ยนเป็นสีแดง เนื้อในหนา

ลักษณะเด่น

1. ผลผลิตทะลายสดสูง ในช่วงอายุ 3 - 10 ปี ผลผลิตทะลายสดเฉลี่ย 3.62 ตันต่อไร่ต่อปี สูงกว่าพันธุ์มาตรฐาน 31 เปอร์เซนต์ และสูงกว่าพันธุ์ลูกผสมสุราษฎร์ธานี 1 ประมาณ 5 เปอร์เซนต์ และในช่วงอายุ 6 ปีขึ้นไป ผลผลิตทะลายสดเฉลี่ย 4.50 ตันต่อไร่ต่อปี น้ำมันต่อทะลาย 23 เปอร์เซนต์
2. ทนแล้ง คือให้ผลผลิตทะลายสดค่อนข้างสม่ำเสมอ ในพื้นที่ปลูกที่มีความเหมาะสมปานกลาง
3. ต้นเตี้ยกว่าพันธุ์มาตรฐานและพันธุ์ปาล์มลูกผสมสุราษฎร์ธานี 1 ประมาณ 30 และ 12 เปอร์เซนต์ ตามลำดับ (เมื่ออายุ 9 ปี พบว่า ลูกผสมสุราษฎร์ธานี 2 มีความสูงเพิ่ม 48 เซนติเมตรต่อปี ในขณะที่พันธุ์เปรียบเทียบมีความสูงเพิ่ม 65 เซนติเมตรต่อปี)
4. มีเนื้อในหนา เนื้อในต่อผล 9.90 เปอร์เซนต์โดยน้ำหนัก ส่วนพันธุ์มาตรฐานมีเนื้อในต่อผล 7.50 เปอร์เซนต์

ฤดูปลูกที่เหมาะสม

ต้นฤดูฝนถึงปลายฤดูฝน หรือควรมีฝนภายใน 10 วันหลังจากปลูก และควรมีฝนต่อเนื่อง 3 เดือน

พื้นที่แนะนำ

สามารถปลูกได้ในพื้นที่ที่เหมาะสม (พื้นที่ที่มีปริมาณน้ำฝนมากกว่า 1,800 มิลลิเมตรต่อปี มีช่วงแล้งติดต่อกันไม่เกิน 2 เดือน หรือมีสภาพการขาดน้ำ (Water deficit) ประมาณ 100 - 200 มิลลิเมตรต่อปี และเป็นดินที่มีการระบายน้ำ และความอุดมสมบูรณ์ดี สามารถให้ผลผลิตทะลายสดมากกว่า 3 ตันต่อไร่ต่อปี) และพื้นที่เหมาะสมมาก ในกรณีพื้นที่เหมาะสมปานกลางควรมีการให้น้ำในช่วงแล้ง

ข้อควรระวัง

เนื่องจากการผลิตเมล็ดพันธุ์ปาล์มน้ำมันเป็นลูกผสมชั่วที่ 1 (F_1) จึงไม่ควรนำเมล็ดที่ได้ไปขยายพันธุ์ต่อ เพราะจะทำให้ได้ปาล์มน้ำมันที่มีการกระจายตัว เช่น ทำให้ผลผลิตต่ำ น้ำมันน้อย

การรับรองพันธุ์

กรมวิชาการเกษตรพิจารณาให้เป็นพันธุ์แนะนำ เมื่อวันที่ 25 มกราคม 2544

ปาล์มน้ำมันพันธุ์ลูกผสมสุราษฎร์ธานี 3

ประวัติ

ปาล์มน้ำมันพันธุ์ลูกผสมสุราษฎร์ธานี 3 (เดลิ x ตามี หรือ Deli x DAMI) หรือปาล์มน้ำมันลูกผสมหมายเลข 23 ได้จากการผสมข้ามระหว่างแม่พันธุ์หมายเลข 64 (HC133: 1288D กลุ่ม Deli Dura) กับพ่อพันธุ์หมายเลข 116 (DAM585: 343T กลุ่ม DAMI) นำเมล็ดดังกล่าวจากการผสมที่ประเทศคอซตาริกา เมื่อปี 2530 - 2531 มาเพาะต้นกล้าปลูกเปรียบเทียบและทดสอบ คัดเลือกและประเมินพันธุ์ตามขั้นตอนการปรับปรุงพันธุ์ที่ศูนย์วิจัยปาล์มน้ำมันสุราษฎร์ธานี ระหว่างปี 2533 - 2540 ร่วมกับคู่ผสมต่าง ๆ โดยมีพันธุ์มาตรฐานของบริษัท ASD หมายเลข 142 เป็นพันธุ์เปรียบเทียบ

ลักษณะประจำพันธุ์

ลำต้นตั้งตรง แกนกลางใบสีเขียวเข้ม มีไข ก้านทะลายยาวปานกลาง ลักษณะทะลายมีปลายแหลม ผลยาวรี ผลดิบสีดำเมื่อสุกเปลี่ยนเป็นสีแดง เมล็ดมีขนาดปานกลาง กะลาบาง และเนื้อในหนาปานกลาง

ลักษณะเด่น

1. ผลผลิตทะลายสดสูง ในช่วงอายุ 3 - 10 ปี ผลผลิตทะลายสดเฉลี่ย 2.94 ตันต่อไร่ต่อปี และในช่วงอายุ 6 ปีขึ้นไป ผลผลิตทะลายสดเฉลี่ย 4.30 ตันต่อไร่ต่อปี
2. น้ำมันต่อทะลาย 27 เปอร์เซ็นต์

ฤดูปลูกที่เหมาะสม

ต้นฤดูฝนถึงปลายฤดูฝน หรือควรมีฝนภายใน 10 วันหลังจากปลูก และมีฝนต่อเนื่อง 3 เดือน

พื้นที่แนะนำ

สามารถปลูกได้ในพื้นที่เหมาะสม (พื้นที่ที่มีปริมาณน้ำฝนมากกว่า 1,800 มิลลิเมตรต่อปี มีช่วงแล้งติดต่อกันไม่เกิน 2 เดือน หรือมีสภาพการขาดน้ำ (Water deficit) ประมาณ 100 - 200 มิลลิเมตรต่อปี และเป็นดินที่มีการระบายน้ำ และความอุดมสมบูรณ์ดี สามารถให้ผลผลิตทะลายสดมากกว่า 3 ตันต่อไร่ต่อปี) และพื้นที่เหมาะสมมาก

ข้อควรระวัง

เนื่องจากการผลิตเมล็ดพันธุ์ปาล์มน้ำมันเป็นลูกผสมชั่วที่ 1 (F_1) จึงไม่ควรนำเมล็ดที่ได้ไปขยายพันธุ์ต่อ เพราะจะทำให้ได้ปาล์มน้ำมันที่มีการกระจายตัว เช่น ปาล์มน้ำมันมีลักษณะกะลาหนาหรือทะลายฝ่อ ทำให้ผลผลิตต่ำ น้ำมันน้อย

การรับรองพันธุ์

กรมวิชาการเกษตรพิจารณาให้เป็นพันธุ์รับรอง เมื่อวันที่ 25 มกราคม 2544

ปาล์มน้ำมันพันธุ์ลูกผสมสุราษฎร์ธานี 4

ประวัติ

ปาล์มน้ำมันพันธุ์ลูกผสมสุราษฎร์ธานี 4 (เดลี x อีโคนา หรือ Deli x Ekona) หรือปาล์มน้ำมันลูกผสมหมายเลข 48 ได้จากการผสมข้ามระหว่างแม่พันธุ์ DAM563: 391D กลุ่ม Deli Dura และพ่อพันธุ์ CAM237: 666T กลุ่ม Ekona นำเมล็ดดังกล่าวจากการผสมที่ประเทศคอซตาริกา เมื่อปี 2530 - 2531 มาเพาะต้นกล้าปลูกเปรียบเทียบและทดสอบ คัดเลือกและประเมินพันธุ์ตามขั้นตอนการปรับปรุงพันธุ์ที่ศูนย์วิจัยปาล์มน้ำมันสุราษฎร์ธานี ระหว่างปี 2533 - 2540 ร่วมกับคู่ผสมต่าง ๆ โดยมีพันธุ์มาตรฐานของบริษัท ASD หมายเลข 142 เป็นพันธุ์เปรียบเทียบ

ลักษณะประจำพันธุ์

ทรงพุ่มขนาดปานกลาง ลักษณะทะลายนรูปร่างทรงปิรามิด ก้านทะลายนยาว ผลขนาดกลาง มีรูปร่างค่อนข้างยาว ผลดิบเป็นสีดำเมื่อสุกเป็นสีแดง มีกะลาบาง และเนื้อในหนา

ลักษณะเด่น

ผลผลิตทะลายนสดสูง ในช่วงอายุ 3 - 10 ปี ผลผลิตทะลายนสดเฉลี่ย 3.35 ตันต่อไร่ต่อปี และในช่วงอายุ 6 ปีขึ้นไป ผลผลิตทะลายนสดเฉลี่ย 4.50 ตันต่อไร่ต่อปี น้ำมันต่อทะลายน 25 เปอร์เซ็นต์

ฤดูปลูกที่เหมาะสม

ต้นฤดูฝนถึงปลายฤดูฝน หรือควรมีฝนภายใน 10 วันหลังจากปลูก และควรมีฝนต่อเนื่อง 3 เดือน
พื้นที่แนะนำ

สามารถปลูกได้ในพื้นที่ที่เหมาะสม (พื้นที่ที่มีปริมาณน้ำฝนมากกว่า 1,800 มิลลิเมตรต่อปี มีช่วงแล้งติดต่อกันไม่เกิน 2 เดือน หรือมีสภาพการขาดน้ำ (Water deficit) ประมาณ 100 - 200 มิลลิเมตรต่อปี และเป็นดินที่มีการระบายน้ำ และความอุดมสมบูรณ์ดี สามารถให้ผลผลิตทะลายสดมากกว่า 3 ตันต่อไร่ต่อปี) และพื้นที่เหมาะสมมาก ในกรณีพื้นที่เหมาะสมปานกลางควรมีการให้น้ำในช่วงแล้ง

ข้อควรระวัง

เนื่องจากการผลิตเมล็ดพันธุ์ปาล์มน้ำมันเป็นลูกผสมชั่วที่ 1 (F_1) จึงไม่ควรนำเมล็ดที่ได้ไปขยายพันธุ์ต่อ เพราะจะทำให้ได้ปาล์มน้ำมันที่มีการกระจายตัว เช่น ปาล์มน้ำมันมีลักษณะกะลาหนาหรือทะลายฝ่อ ทำให้ผลผลิตต่ำ น้ำมันน้อย

การรับรองพันธุ์

กรมวิชาการเกษตรพิจารณาให้เป็นพันธุ์แนะนำ เมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2548

ปาล์มน้ำมันพันธุ์ลูกผสมสุราษฎร์ธานี 5

ประวัติ

ปาล์มน้ำมันพันธุ์ลูกผสมสุราษฎร์ธานี 5 (เดลี x ไนจีเรีย หรือ Deli x Nigeria) หรือปาล์มน้ำมันลูกผสม หมายเลข 20 ที่ได้จากการผสมข้ามระหว่างแม่พันธุ์ HC133: 1288D กลุ่ม Deli Dura และพ่อพันธุ์ IRH630: 314T กลุ่ม Nigeria นำเมล็ดดอกจากการผสมที่ประเทศคอซตาริกา เมื่อปี 2530 - 2531 มาเพาะต้นกล้า ปลูกเปรียบเทียบ และทดสอบ คัดเลือกและประเมินพันธุ์ตามขั้นตอนการปรับปรุงพันธุ์ที่ศูนย์วิจัยปาล์มน้ำมัน สุราษฎร์ธานี ระหว่างปี 2533 - 2540 ร่วมกับคู่ผสมต่าง ๆ โดยมีพันธุ์มาตรฐานของบริษัท ASD หมายเลข 142 เป็นพันธุ์เปรียบเทียบ

ลักษณะประจำพันธุ์

ทรงพุ่มขนาดปานกลาง ลักษณะทะลายรูปร่างค่อนข้างกลม

ลักษณะเด่น

1. ผลผลิตทะลายสดสูง ในช่วงอายุ 3 - 10 ปี ผลผลิตทะลายสดเฉลี่ย 3.05 ตันต่อไร่ต่อปี และในช่วงอายุ 6 ปีขึ้นไป ผลผลิตทะลายสดเฉลี่ย 4.50 ตันต่อไร่ต่อปี น้ำมันต่อทะลาย 26 เปอร์เซ็นต์
2. สีผลเมื่อสุกเป็นสีส้ม ทำให้ผู้เก็บเกี่ยวสังเกตทะลายสุกได้ดีขึ้น ส่งผลให้ผลผลิตน้ำมันสูง โดยจะมีสีผลดิบเป็นสีเขียวและเมื่อผลสุกจะเปลี่ยนเป็นสีส้มจำนวนต้นประมาณ 50 เปอร์เซ็นต์ของต้นทั้งหมด และจำนวนต้นอีก 50 เปอร์เซ็นต์ จะมีสีผลดิบเป็นสีดำและเมื่อผลสุกเปลี่ยนเป็นสีแดง

ฤดูปลูกที่เหมาะสม

ต้นฤดูฝนถึงปลายฤดูฝน หรือควรมีฝนภายใน 10 วันหลังจากปลูก และควรมีฝนต่อเนื่อง 3 เดือน
พื้นที่แนะนำ

สามารถปลูกได้ในพื้นที่เหมาะสม (พื้นที่ที่มีปริมาณน้ำฝนมากกว่า 1,800 มิลลิเมตรต่อปี มีช่วงแล้งติดต่อกันไม่เกิน 2 เดือน หรือมีสภาพการขาดน้ำ (Water deficit) ประมาณ 100 - 200 มิลลิเมตรต่อปี และเป็นดินที่มีการระบายน้ำ และความอุดมสมบูรณ์ดี สามารถให้ผลผลิตทะลายสดมากกว่า 3 ตันต่อไร่ต่อปี) และพื้นที่เหมาะสมมาก ในกรณีพื้นที่เหมาะสมปานกลางควรมีการให้น้ำในช่วงแล้ง

ข้อควรระวัง

1. เนื่องจากการผลิตเมล็ดพันธุ์ปาล์มน้ำมันเป็นลูกผสมชั่วที่ 1 (F_1) จึงไม่ควรนำเมล็ดที่ได้ไปขยายพันธุ์ต่อ เพราะจะทำให้ได้ปาล์มน้ำมันที่มีการกระจายตัว เช่น ปาล์มน้ำมันมีลักษณะกะลาหนาหรือทะลายฝ่อ ทำให้ผลผลิตต่ำ น้ำมันน้อย

2. อาจพบอาการทางใบบิด ซึ่งเป็นลักษณะผิดปกติทางพันธุกรรมในช่วงอายุ 1 - 3 ปี หลังจากนั้นอาการจะเป็นปกติ

การรับรองพันธุ์

กรมวิชาการเกษตรพิจารณาให้เป็นพันธุ์แนะนำ เมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2548

ปาล์มน้ำมันพันธุ์ลูกผสมสุราษฎร์ธานี 6

ประวัติ

ปาล์มน้ำมันพันธุ์ลูกผสมสุราษฎร์ธานี 6 (เดลี x ดามี หรือ Deli x DAMI) หรือปาล์มน้ำมันลูกผสมหมายเลข 46 ได้จากการผสมข้ามระหว่างแม่พันธุ์ DAM564: 693D กลุ่ม Deli Dura กับพ่อพันธุ์หมายเลข 116 (DAM585: 343T กลุ่ม DAMI) นำเมล็ดตงอกจากการผสมที่ประเทศคอสตาริกา เมื่อปี 2530 - 2531 มาเพาะต้นกล้า ปลูกเปรียบเทียบและทดสอบ คัดเลือกและประเมินพันธุ์ตามขั้นตอนการปรับปรุงพันธุ์ที่ศูนย์วิจัยปาล์มน้ำมันสุราษฎร์ธานี ระหว่างปี 2533 - 2543 ร่วมกับคู่ผสมต่าง ๆ โดยมีพันธุ์มาตรฐานหมายเลข 142 เป็นพันธุ์เปรียบเทียบ

ลักษณะประจำพันธุ์

ลักษณะทะลายยาวใหญ่ ปลายแหลม ผลดิบสีดำเมื่อสุกผลเปลี่ยนเป็นสีแดง กะลาบาง และเนื้อในหนาปานกลาง

ลักษณะเด่น

1. ผลผลิตทะลายสดสูง ในช่วงอายุ 3 - 10 ปี ผลผลิตทะลายสดเฉลี่ย 3.26 ตันต่อไร่ต่อปี สูงกว่าพันธุ์มาตรฐาน 24 เปอร์เซ็นต์ และในช่วงเจริญเติบโตเต็มที่ ผลผลิตทะลายสดเฉลี่ย 4.50 ตันต่อไร่ต่อปี
2. เปอร์เซ็นต์น้ำมันต่อทะลายสูง มีน้ำมันต่อทะลาย 27 เปอร์เซ็นต์ หรือเทียบเท่าอัตราการสกัดจากโรงงาน (Oil extraction rate: OER) 23 เปอร์เซ็นต์
3. ลักษณะทะลายใหญ่ น้ำหนักทะลายสูงกว่า 15 กิโลกรัม

ฤดูปลูกที่เหมาะสม

ต้นฤดูฝนถึงปลายฤดูฝน หรือควรมีฝนภายใน 10 วันหลังจากปลูก และควรมีฝนต่อเนื่อง 3 เดือน

พื้นที่แนะนำ

สามารถปลูกได้ในพื้นที่ที่เหมาะสม (พื้นที่ที่มีปริมาณน้ำฝนมากกว่า 1,800 มิลลิเมตรต่อปี มีช่วงแล้งติดต่อกันไม่เกิน 2 เดือน หรือมีสภาพการขาดน้ำ (Water deficit) ประมาณ 100 - 200 มิลลิเมตรต่อปี และเป็นดินที่มีการระบายน้ำ และความอุดมสมบูรณ์ดี สามารถให้ผลผลิตทะลายสดมากกว่า 3 ตันต่อไร่ต่อปี) และพื้นที่เหมาะสมมาก ในกรณีพื้นที่เหมาะสมปานกลางควรมีการให้น้ำในช่วงแล้ง

ข้อควรระวัง

เนื่องจากการผลิตเมล็ดพันธุ์ปาล์มน้ำมันเป็นลูกผสมชั่วที่ 1 (F_1) จึงไม่ควรนำเมล็ดที่ได้ไปขยายพันธุ์ต่อ เพราะจะทำให้ได้ปาล์มน้ำมันที่มีการกระจายตัว เช่น ปาล์มน้ำมันมีลักษณะกะลาหนาหรือทะลายฝ่อ ทำให้ผลผลิตต่ำ น้ำมันน้อย

การรับรองพันธุ์

กรมวิชาการเกษตรพิจารณาให้เป็นพันธุ์แนะนำ เมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2548

ปาล์มน้ำมันพันธุ์ลูกผสมสุราษฎร์ธานี 7

ประวัติ

ปาล์มน้ำมันลูกผสมสุราษฎร์ธานี 7 (เดลิ x แทนซาเนีย หรือ Deli x Tanzania) ได้จากการผสมข้ามระหว่างแม่พันธุ์ D78/193 กลุ่ม Deli Dura กับพ่อพันธุ์ T159/398 กลุ่ม Tanzania ภายใต้โครงการวิจัยปรับปรุงพันธุ์ปาล์มน้ำมัน รอบที่ 2 นำคู่ผสมปลูกเปรียบเทียบและทดสอบ คัดเลือกและประเมินพันธุ์ตามขั้นตอนการปรับปรุงพันธุ์ร่วมกับคู่ผสมต่าง ๆ จำนวน 23 คู่ผสม โดยมีพันธุ์ลูกผสมสุราษฎร์ธานี 3 เป็นพันธุ์เปรียบเทียบ ดำเนินการระหว่างปี 2546 - 2558 ที่ศูนย์วิจัยปาล์มน้ำมันสุราษฎร์ธานี

ลักษณะประจำพันธุ์

ลักษณะทรงต้นสูงปานกลาง ใบ และทางใบสีเขียว มีความยาวปานกลาง ลักษณะทะลาย รูปทรงปลายแหลม หนามสั้น รูปทรงของผลค่อนข้างกลม ปลายแหลม มีขนาดใหญ่เปลือกหนา ผลดิบสีดำและเมื่อสุกเป็นสีแดงกะลาบางและเนื้อในหนา

ลักษณะเด่น

1. ให้ผลผลิตทะลายสดเฉลี่ย 4.46 ตันต่อไร่ต่อปี สูงกว่าทุกคู่ผสม และสูงกว่าพันธุ์ลูกผสมสุราษฎร์ธานี 3 ประมาณ 30.2 เปอร์เซ็นต์ และสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานของการคัดเลือกลูกผสมเทเนอราของกรมวิชาการเกษตร โดยผลผลิตทะลายสดเฉลี่ย ช่วงแรก (อายุ 3 - 4 ปี) 2.4 ตันต่อไร่ต่อปี และช่วงเจริญเติบโตเต็มที่ (อายุ 5 - 12 ปี) 4.9 ตันต่อไร่ต่อปี
2. มีเปลือกนอกต่อผล และกะลาต่อผล 80.1 และ 8.9 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ ส่วนน้ำมันต่อทะลาย 24.3 เปอร์เซ็นต์ หรือเทียบเท่าอัตราการสกัดจากโรงงาน (Oil extraction rate : OER) 20.6 เปอร์เซ็นต์
3. มีลักษณะที่ดีในการให้เนื้อในสูง คือ มีเนื้อในต่อผลเฉลี่ย 11.0 เปอร์เซ็นต์ ดีกว่าเกณฑ์มาตรฐาน (มากกว่า 6 เปอร์เซ็นต์) สามารถสกัดน้ำมันได้ประมาณ 3 เปอร์เซ็นต์

ฤดูปลูกที่เหมาะสม

ต้นฤดูฝนถึงปลายฤดูฝน หรือควรมีฝนภายใน 10 วันหลังจากปลูก และควรมีฝนต่อเนื่อง 3 เดือน
พื้นที่แนะนำ

ควรปลูกในพื้นที่ที่เหมาะสม (พื้นที่ที่มีปริมาณน้ำฝนมากกว่า 1,800 มิลลิเมตรต่อปี มีช่วงแล้งติดต่อกันไม่เกิน 2 เดือน หรือมีสภาพการขาดน้ำ (Water deficit) ประมาณ 100 - 200 มิลลิเมตรต่อปี และเป็นดินที่มีการระบายน้ำ และความอุดมสมบูรณ์ดี สามารถให้ผลผลิตหลายสัปดาห์มากกว่า 3 ต้นต่อไร่ต่อปี) และพื้นที่ที่เหมาะสมมากในกรณีที่ปลูกในพื้นที่เหมาะสมปานกลางควรมีการให้น้ำในช่วงแล้ง

ข้อควรระวัง

1. เนื่องจากการผลิตพันธุ์ปาล์มน้ำมันเป็นลูกผสมชั่วที่ 1 (F_1) จึงไม่ควรนำเมล็ดที่ได้ไปขยายพันธุ์ต่อ เพราะจะทำให้ได้ปาล์มน้ำมันที่มีการกระจายตัว เช่น ทำให้ผลผลิตต่ำ น้ำมันน้อย
2. อาจพบอาการทางใบบิด ซึ่งเป็นลักษณะผิดปกติทางพันธุกรรมในช่วงอายุ 1 - 3 ปี หลังจากนั้นอาการจะเป็นปกติ

การรับรองพันธุ์

กรมวิชาการเกษตรพิจารณาให้เป็นพันธุ์แนะนำ เมื่อวันที่ 7 พฤษภาคม 2553

ปาล์มน้ำมันพันธุ์ลูกผสมสุราษฎร์ธานี 8

ประวัติ

ปาล์มน้ำมันลูกผสมสุราษฎร์ธานี 8 (เดลี x ยังกัมบิ หรือ Deli x Yangambi) ได้จากการผสมข้ามระหว่างแม่พันธุ์ 67/521D กลุ่ม Deli Dura กับพ่อพันธุ์ 112/427T กลุ่ม Yangambi ภายใต้โครงการวิจัยปรับปรุงพันธุ์ปาล์มน้ำมัน รอบที่ 2 นำคู่ผสมปลูกเปรียบเทียบและทดสอบ คัดเลือกและประเมินพันธุ์ตามขั้นตอนการปรับปรุงพันธุ์ร่วมกับคู่ผสมต่าง ๆ โดยมีพันธุ์ลูกผสมสุราษฎร์ธานี 1 2 และ 3 เป็นพันธุ์เปรียบเทียบ ดำเนินการระหว่างปี 2547 - 2558 ที่ศูนย์วิจัยปาล์มน้ำมันสุราษฎร์ธานี

ลักษณะประจำพันธุ์

ลักษณะทรงต้นสูงปานกลาง ทางใบสีเขียว ความยาวปานกลาง ก้านทะลายและหนามช่อทะลายย่อยสั้น ลักษณะผล รูปทรงผลกลม ปลายแหลม ขนาดผลใหญ่ เปลือกผลหนา ผลดิบสีดำและเมื่อสุกเป็นสีแดง กะลาบาง และเนื้อในหนา

ลักษณะเด่น

1. ผลผลิตทะลายสดสูง ในช่วงอายุ 4 - 7 ปี ผลผลิตทะลายสดเฉลี่ย 3.59 ตันต่อไร่ต่อปี สูงกว่าพันธุ์ลูกผสมสุราษฎร์ธานี 1 16 เปอร์เซ็นต์ และในช่วงอายุ 3 - 11 ปี ผลผลิตทะลายสดเฉลี่ย 4.26 ตันต่อไร่ต่อปี
2. เปอร์เซ็นต์น้ำมันต่อทะลายสูง มีน้ำมันต่อทะลาย 24.80 เปอร์เซ็นต์ หรือเทียบเท่าอัตราการสกัดจากโรงงาน (Oil extraction rate: OER) 21.10 เปอร์เซ็นต์ คิดเป็นผลผลิตน้ำมันดิบ 757.50 กิโลกรัมต่อไร่ต่อปีสูงกว่าพันธุ์ลูกผสมสุราษฎร์ธานี 1 12.30 เปอร์เซ็นต์
3. มีเนื้อในต่อผลเฉลี่ย 10.10 เปอร์เซ็นต์ (เกณฑ์มาตรฐานของกรมวิชาการเกษตรกำหนดพันธุ์ลูกผสมทนเนอร่าที่ดีต้องมีเนื้อในต่อผลมากกว่า 6 เปอร์เซ็นต์) ซึ่งเนื้อในนำไปใช้ประโยชน์เป็นวัตถุดิบสำหรับอุตสาหกรรมโอเลโอเคมีคอลได้ผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าสูง

ฤดูปลูกที่เหมาะสม

ต้นฤดูฝนถึงปลายฤดูฝน หรือควรมีฝนภายใน 10 วันหลังจากปลูก และควรมีฝนต่อเนื่อง 3 เดือน

พื้นที่แนะนำ

สามารถปลูกได้ในพื้นที่ที่เหมาะสม (พื้นที่ที่มีปริมาณน้ำฝนมากกว่า 1,800 มิลลิเมตรต่อปี มีช่วงแล้งติดต่อกันไม่เกิน 2 เดือน หรือมีสภาพการขาดน้ำ (Water deficit) ประมาณ 100 - 200 มิลลิเมตรต่อปี และเป็นดินที่มีการระบายน้ำ และความอุดมสมบูรณ์ดี สามารถให้ผลผลิตทะลายสดมากกว่า 3 ตันต่อไร่ต่อปี) และพื้นที่เหมาะสมมาก ในกรณีพื้นที่เหมาะสมปานกลางควรมีการให้น้ำในช่วงแล้ง

ข้อควรระวัง

เนื่องจากการผลิตพันธุ์ปาล์มน้ำมันเป็นลูกผสมชั่วที่ 1 (F_1) จึงไม่ควรนำเมล็ดที่ได้ไปขยายพันธุ์ต่อ เพราะจะทำให้ได้ปาล์มน้ำมันที่มีการกระจายตัว เช่น ปาล์มน้ำมันมีลักษณะกะลาหนาหรือทะลายฝ่อ ทำให้ผลผลิตต่ำ น้ำมันน้อย

การรับรองพันธุ์

กรมวิชาการเกษตรพิจารณาให้เป็นพันธุ์แนะนำ เมื่อวันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2556

ปาล์มน้ำมันพันธุ์ลูกผสมสุราษฎร์ธานี 9

ประวัติ

ปาล์มน้ำมันพันธุ์ลูกผสมสุราษฎร์ธานี 9 (เดลิ x แอปออส หรือ Deli x AVROS) ได้จากการผสมข้ามระหว่างแม่พันธุ์ 68/374D กลุ่ม Deli Dura กับพ่อพันธุ์ 125/154T กลุ่ม AVROS ภายใต้โครงการวิจัยปรับปรุงพันธุ์ปาล์มน้ำมัน รอบที่ 2 นำคู่ผสมปลูกเปรียบเทียบและทดสอบ คัดเลือกและประเมินพันธุ์ตามขั้นตอนการปรับปรุงพันธุ์ร่วมกับคู่ผสมต่าง ๆ จำนวน 23 คู่ผสม โดยมีพันธุ์ลูกผสมสุราษฎร์ธานี 3 เป็นพันธุ์เปรียบเทียบ ดำเนินการระหว่างปี 2548 - 2558 ที่ศูนย์วิจัยปาล์มน้ำมันสุราษฎร์ธานี

ลักษณะประจำพันธุ์

ลักษณะทรงต้นสูงปานกลาง ทางใบสีเขียวเข้ม ความยาวปานกลาง ก้านทะลายและหนามช่อทะลายย่อยสั้น ลักษณะผล รูปทรงผลกลม ยาว ขนาดผลใหญ่ มีเปลือกผลหนา ผลดิบสีดำและเมื่อสุกเป็นสีแดง กะลาบางและเนื้อในบาง

ลักษณะเด่น

1. ผลผลิตทะลายสดสูง ในช่วงอายุ 3 - 10 ปี ผลผลิตทะลายสดเฉลี่ย 3.77 ตันต่อไร่ต่อปี สูงกว่าพันธุ์ลูกผสมสุราษฎร์ธานี 3 คิดเป็น 31 เปอร์เซ็นต์ โดยในช่วงอายุ 3 - 5 ปี ผลผลิตทะลายสดเฉลี่ย 3.20 ตันต่อไร่ต่อปี และในช่วงอายุ 6 - 10 ปี ผลผลิตทะลายสดเฉลี่ย 4.60 ตันต่อไร่ต่อปี
2. เปอร์เซ็นต์น้ำมันต่อทะลายสูง มีน้ำมันต่อทะลาย 26 เปอร์เซ็นต์ หรือเทียบเท่าอัตราการสกัดจากโรงงาน (Oil extraction rate: OER) 21.70 เปอร์เซ็นต์ คิดเป็นผลผลิตน้ำมันดิบ 815.50 กิโลกรัมต่อไร่ต่อปีสูงกว่าพันธุ์ลูกผสมสุราษฎร์ธานี 3 23.80 เปอร์เซ็นต์
3. ลักษณะผลมีเปลือกนอกหนาและกะลาบาง สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานและใกล้เคียงกับลูกผสมสุราษฎร์ธานี 3 โดยมีเปลือกนอกสดต่อผล 87.50 เปอร์เซ็นต์ สูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน (มากกว่า 80 เปอร์เซ็นต์) และมีกะลาต่อผล 6.20 เปอร์เซ็นต์ ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน (น้อยกว่า 10 เปอร์เซ็นต์)

ฤดูปลูกที่เหมาะสม

ต้นฤดูฝนถึงปลายฤดูฝน หรือควรมีฝนภายใน 10 วันหลังจากปลูกและควรมีฝนต่อเนื่อง 3 เดือน

พื้นที่แนะนำ

สามารถปลูกได้ในพื้นที่ที่เหมาะสม (พื้นที่ที่มีปริมาณน้ำฝนมากกว่า 1,800 มิลลิเมตรต่อปี มีช่วงแล้งติดต่อกันไม่เกิน 2 เดือน หรือมีสภาพการขาดน้ำ (Water deficit) ประมาณ 100-200 มิลลิเมตรต่อปี และเป็นดินที่มีการระบายน้ำ และความอุดมสมบูรณ์ดี สามารถให้ผลผลิตทะลายสดมากกว่า 3 ตันต่อไร่ต่อปี) และเหมาะสมมาก ในกรณีพื้นที่เหมาะสมปานกลางควรมีการให้น้ำในช่วงแล้ง

ข้อควรระวัง

เนื่องจากการผลิตพันธุ์ปาล์มน้ำมันเป็นลูกผสมชั่วที่ 1 (F_1) จึงไม่ควรนำเมล็ดที่ได้ไปขยายพันธุ์ต่อ เพราะจะทำให้ได้ปาล์มน้ำมันที่มีการกระจายตัว เช่น ปาล์มน้ำมันมีลักษณะกะลาหนาหรือทะลายฝ่อ ทำให้ผลผลิตต่ำ น้ำมันน้อย

การรับรองพันธุ์

กรมวิชาการเกษตรพิจารณาให้เป็นพันธุ์แนะนำ เมื่อวันที่ 19 มีนาคม 2561

ข้าวโพดลูกผสมสามทางสุวรรณ 2602

ประวัติ

โครงการปรับปรุงพันธุ์ข้าวโพดของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เริ่มโครงการวิจัยและพัฒนาข้าวโพดลูกผสมตั้งแต่ปี 2521 ผลการวิจัยได้ข้าวโพดลูกผสมระหว่างประชากร (Inter-population hybrid) คือ ข้าวโพดลูกผสมสามทางสุวรรณ 2602 สร้างขึ้นในปี 2525 จากการผสมระหว่างลูกผสมเดี่ยวภายในประชากรสุวรรณ 1 (Intra-population hybrid) พันธุ์สุวรรณ 2301 (Ki3 x Ki11) กับสายพันธุ์แท้เกษตรศาสตร์ 20 (Ki20) ที่สกัดจากพันธุ์คาริเปโนโยดีเอ็มอาร์ รอบคัดเลือกที่ 1 (Caripeño DMR(S)C1) ซึ่งให้เฮเทอโรซีสูง กับพันธุ์สุวรรณ 1 การทดสอบพันธุ์จำนวน 37 การทดลอง ระหว่างปี 2526 - 2527 ในสถานีทดลองและไร่เกษตรกรในแหล่งปลูกข้าวโพดต่าง ๆ

ลักษณะประจำพันธุ์

วันออกไหม 50 เปอร์เซ็นต์ 50 วัน ความสูงต้น 182 เซนติเมตร ความสูงฝัก 99 เซนติเมตร จำนวนต้นหักล้ม 1.3 เปอร์เซ็นต์ เปลือกหุ้มฝักมิดชิด ความชื้นเมล็ด 26 เปอร์เซ็นต์

ลักษณะเด่น

1. ให้ผลผลิตเฉลี่ย 955 กิโลกรัมต่อไร่ สูงกว่าพันธุ์สุวรรณ 2301 และพันธุ์สุวรรณ 1 รอบคัดเลือกที่ 8 11 เปอร์เซ็นต์ และ 23 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ
2. มีลักษณะทางการเกษตรอื่น ๆ ที่ดี เช่น ด้านทานโรคราน้ำค้าง ด้านทานการหักล้ม เปอร์เซ็นต์ฝักเน่าต่ำ
3. ใบตั้งมีสีเขียวเข้ม ลำต้น และช่อดอกมีสีม่วง เมล็ดสีส้มเหลืองหัวแข็ง

พื้นที่แนะนำ

พื้นที่ปลูกข้าวโพดทั่วไป

ความต้านทานโรค

ต้านทานโรคราน้ำค้าง

ข้อควรระวัง

ห้ามนำเมล็ดมาทำเมล็ดพันธุ์ เนื่องจากจะทำให้ต้นไม่สม่ำเสมอ และผลผลิตลดลง 30 เปอร์เซ็นต์

การรับรองพันธุ์

กรมวิชาการเกษตรพิจารณาให้เป็นพันธุ์แนะนำ เมื่อวันที่ 29 ธันวาคม 2529

ข้าวโพดพันธุ์สุวรรณ 3

ประวัติ

ข้าวโพดพันธุ์สุวรรณ 3 (KS4) ได้วิจัยและพัฒนาขึ้นโดยการผสมระหว่างสายพันธุ์ S1 จำนวน 30 สายพันธุ์ ของพันธุ์สุวรรณ 1 รอบคัดเลือกที่ 8 มาผสมกับสายพันธุ์ S1 จำนวน 20 สายพันธุ์ ของสายพันธุ์เคซี 1 ในปี 2526 และปรับปรุงพันธุ์ตามขั้นตอนการปรับปรุงพันธุ์ ระหว่างปี 2527 - 2529 และได้แนะนำให้เกษตรกร ปลูก ปี 2530

ลักษณะประจำพันธุ์

เมล็ดมีสีส้มเหลือง ลักษณะอื่น ๆ ใกล้เคียงกับ สุวรรณ 1 เช่น วันออกไหม ความสูงของต้นและฝัก จำนวน ฝักต่อต้น ความชื้นเมล็ดขณะเก็บเกี่ยว เป็นต้น

ลักษณะเด่น

ผลผลิต 1,017 กิโลกรัมต่อไร่ สูงกว่าพันธุ์ สุวรรณ 1 ประมาณ 9 เปอร์เซ็นต์ ทนทานต่อโรคราน้ำค้าง มีการปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมได้สูงและไม่มีข้อจำกัดในแหล่งปลูกข้าวโพดที่ผ่านการทดสอบ

ความต้านทานโรค

ต้านทานโรคราน้ำค้าง

การรับรองพันธุ์

กรมวิชาการเกษตรพิจารณาให้เป็นพันธุ์แนะนำ เมื่อวันที่ 9 ธันวาคม 2530

ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์พันธุ์นครสวรรค์ 1

ประวัติ

ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์พันธุ์นครสวรรค์ 1 เป็นข้าวโพดพันธุ์ผสมเปิด (open-pollinated variety) เกิดจากการปรับปรุงประชากรแบบวงจรหรือหมุนเวียน หลังการผสมข้ามระหว่างประชากรข้าวโพดพันธุ์สุวรรณ 1 ที่คัดเลือกหมู่แบบประยุกต์ รอบที่ 2 ช่วงที่ 2 โดยศูนย์วิจัยพืชไร่ นครสวรรค์ กับประชากรข้าวโพด Pop 28 (DMR) ซึ่งได้รับการปรับปรุงให้ต้านทานโรคราน้ำค้าง โดยศูนย์พัฒนาข้าวโพดข้าวสาลี นานาชาติ (CIMMYT) แล้วปลูกเพื่อให้เกิดการคงตัวทางพันธุกรรมอีก 2 ช่วง ได้ประชากรใหม่ ชื่อว่า NS 104 ดำเนินการวิจัยและพัฒนาพันธุ์ที่ศูนย์วิจัยพืชไร่ นครสวรรค์ และทดสอบในแหล่งปลูกข้าวโพด ระหว่างปี 2527 - 2532

ลักษณะประจำพันธุ์

อายุการเก็บเกี่ยว 100 - 110 วัน อายุวันออกไหมประมาณ 52 - 54 วัน ลำต้น สูงประมาณ 190 - 200 เซนติเมตร ใบมีสีเขียวเข้ม ทรงใบตั้ง เมื่อฝักแห้งใบจะยังมีสีเขียว สดอยู่ ต้านทานต่อโรคราน้ำค้างได้ดี ระบบรากและลำต้นแข็งแรง เมล็ดสีส้มเหลือง ชงมีสีขาว และอาจมีชงสีแดงปนอยู่ด้วย เปอร์เซ็นต์กะเทาะ 78.7 เปอร์เซ็นต์

ลักษณะดีเด่น

ผลผลิตเฉลี่ย ต้นฤดูฝน 789 กิโลกรัมต่อไร่ และปลายฤดูฝน 656 กิโลกรัมต่อ ไร่ ต้านทานโรคราน้ำค้าง เกษตรกรสามารถคัดเลือกเพื่อเก็บเมล็ดไว้ทำพันธุ์ปลูกใน รุ่นต่อไปได้

พื้นที่แนะนำ

สามารถปลูกได้ในทุกแหล่งปลูกข้าวโพดที่ดินมีความอุดมสมบูรณ์ดี มีการระบายน้ำดี สภาพดินไม่เป็นกรดหรือด่างมากเกินไป

ความต้านทานโรค

ต้านทานโรคราน้ำค้าง

ข้อควรระวัง

ข้าวโพดพันธุ์ผสมเปิดโดยทั่วไป ให้ผลผลิตต่ำเมื่อเปรียบเทียบกับพันธุ์ลูกผสม และมีความหลากหลายในลักษณะของความสูงต้น อายุ วันออกไหม อายุวันออกดอกตัวผู้ และขนาดของฝัก การเก็บเมล็ดไว้ทำ พันธุ์ เกษตรกรสามารถเก็บไว้ทำเมล็ดพันธุ์เองได้ไม่ควรเกิน 3 ครั้ง

การรับรองพันธุ์

กรมวิชาการเกษตรพิจารณาให้เป็นพันธุ์แนะนำ เมื่อวันที่ 11 กรกฎาคม 2532

ข้าวโพดพันธุ์ลูกผสมสามทางสุวรรณ 3101

ประวัติ

ข้าวโพดพันธุ์ลูกผสมสามทางสุวรรณ 3101 ได้มาจากการผสมพันธุ์ระหว่างสายพันธุ์แท้เกษตรศาสตร์ เบอร์ 27 และ 28 เป็นพันธุ์ที่รวมตัวสูง ด้านทานต่อโรคราน้ำค้าง กับสายพันธุ์แท้เกษตรศาสตร์ เบอร์ 21 มีเชื้อพันธุ์จากต่างประเทศสูงมาก และด้านทานต่อโรคราน้ำค้าง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ร่วมกับกรมวิชาการเกษตร ทำการคัดเลือกตามขั้นตอนการปรับปรุงพันธุ์ ตั้งแต่ปี 2529 - 2532 พบว่าให้ผลผลิตสูงกว่าพันธุ์รับรองที่มีอยู่

ลักษณะประจำพันธุ์

วันออกไหม 50 เปอร์เซ็นต์ ใช้เวลาประมาณ 51 วัน ความสูงของต้น 209 เซนติเมตร จำนวนต้นหักล้ม 8.0 เปอร์เซ็นต์ จำนวนต้นที่เปลือกหุ้มฝักไม่มิดชิด 3.5 เปอร์เซ็นต์ จำนวนฝักเนา 8.5 เปอร์เซ็นต์ ความชื้นเมล็ด 27.5 เปอร์เซ็นต์ เมล็ดมีสีเหลืองส้ม ลักษณะกิ่งหัวแข็ง ชังสีขาว

ลักษณะเด่น

ผลผลิตสูงเฉลี่ย 1,049 กิโลกรัมต่อไร่ มีเสถียรภาพในการให้ผลผลิตและปรับตัวได้ดีในสภาพแวดล้อมต่าง ๆ มีลักษณะทางการเกษตรอื่น ๆ ได้แก่ ความสูงของต้น จำนวนต้นหักล้ม และเปอร์เซ็นต์กะเทาะดีกว่าพันธุ์สุวรรณ 2602 สุวรรณ 1 และสุวรรณ 3 มีความต้านทานต่อโรคราน้ำค้าง

พื้นที่แนะนำ

พื้นที่ปลูกข้าวโพดในสภาพแวดล้อมต่าง ๆ

ความต้านทานโรค

ต้านทานต่อโรคราน้ำค้าง

การรับรองพันธุ์

กรมวิชาการเกษตรพิจารณาให้เป็นพันธุ์แนะนำ เมื่อวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2534

ข้าวโพดพันธุ์สุวรรณ 5

ประวัติ

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มีโครงการปรับปรุงพันธุ์ข้าวโพดพันธุ์ผสมเปิดดีเด่นหลายพันธุ์และ มีลักษณะใกล้เคียงกับพันธุ์สุวรรณ 1 ได้ปรับปรุงโดยการคัดเลือกแต่ละพันธุ์แบบหมุนเวียน พบว่า มีความสัมพันธ์กันสูง มีความแตกต่างทางพันธุกรรมระหว่างพันธุ์น้อย ได้นำพันธุ์ผสมเปิดดีเด่นมาจำนวน 5 พันธุ์ คือพันธุ์ Suwan 1 พันธุ์ Caripeno DMR พันธุ์ Thai Composite# 3 DMR พันธุ์ Cupurico Flint Composite และพันธุ์ Amarillo Dentado ทำการคัดเลือกพันธุ์ ตั้งแต่ปี 2526 และทำการประเมินผลผลิตตามขั้นตอนการปรับปรุงพันธุ์ ตั้งแต่ปี 2527 - 2536 พบว่าให้ผลผลิตสูงเหมาะในการทำเป็นอาหารสัตว์

ลักษณะประจำพันธุ์

อายุเก็บเกี่ยว 110 - 120 วัน วันออกดอก 55 วัน ความสูงของต้น 192 เซนติเมตร ตำแหน่งความสูงของฝัก 109 เซนติเมตร ความแข็งแรงของระบบรากดี จำนวนต้นหักล้ม 0.6 เปอร์เซ็นต์ ชั่งสีขาว เมล็ดสีส้มเหลือง หัวแข็งถึงกึ่งหัวแข็ง

ลักษณะเด่น

ผลผลิตเมล็ดสูง 907 - 945 กิโลกรัมต่อไร่ ซึ่งสูงกว่าพันธุ์สุวรรณ 1 สุวรรณ 3 และพันธุ์นครสวรรค์ 1 4 7 และ 16 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ ให้ผลผลิตน้ำหนักรากต้นสดและน้ำหนักรากแห้งสูง เหมาะในการทำเป็นพืชอาหารสัตว์ สามารถปรับตัวได้ดีในสภาพแวดล้อมทั่วไป มีระบบรากและลำต้นแข็งแรง ไม่หักล้มง่าย ต้านทานโรคน้ำค้างและโรคทางใบอื่น ๆ เกษตรกรสามารถเก็บเมล็ดไว้ใช้ทำพันธุ์ได้นาน 1 - 3 รุ่น

พื้นที่แนะนำ

พื้นที่ปลูกข้าวโพดทั่วไป

ความต้านทานโรค

ต้านทานโรคน้ำค้างและโรคราสนิม

การรับรองพันธุ์

กรมวิชาการเกษตรพิจารณาให้เป็นพันธุ์แนะนำ เมื่อวันที่ 19 เมษายน 2537

ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ลูกผสมพันธุ์นครสวรรค์ 72

ประวัติ

ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ลูกผสมพันธุ์นครสวรรค์ 72 เดิมชื่อรหัส เอ็นเอสเอ็กซ์ 9210 (NSX9210) เป็นข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ลูกผสมเดี่ยว อายุยาว เกิดจากการผสมข้ามระหว่างข้าวโพดเลี้ยงสัตว์สายพันธุ์แท้นครสวรรค์ 1 (Nei 9008) พันธุ์แม่ และข้าวโพดเลี้ยงสัตว์สายพันธุ์แท้นครสวรรค์ 2 (Nei 9202) พันธุ์พ่อ ซึ่งสร้างและพัฒนาโดยศูนย์วิจัยพืชไร่นครสวรรค์ ประเมินผลผลิตตามขั้นตอนการปรับปรุงพันธุ์ ในศูนย์วิจัยพืชไร่ สถานีทดลองพืชไร่ และทดสอบพันธุ์ในไร่นเกษตรกร ในจังหวัดที่เป็นแหล่งปลูกที่สำคัญ ตั้งแต่ปี 2535 - 2540

ลักษณะประจำพันธุ์

อายุเก็บเกี่ยว 110 - 120 วัน ความสูงต้น 205 เซนติเมตร ความสูงฝัก 107 เซนติเมตร ใบสีเขียวเข้ม อายุวันออกไหม 54 วัน อายุวันออกดอกตัวผู้ 53 วัน อับเรณูและไหมมีสีเขียวอ่อน เมล็ดสีส้ม เป็นชนิดหัวแข็ง จำนวนแถวเมล็ดต่อฝัก 12 แถว เปอร์เซ็นต์กะเทาะเมล็ด 78.60 เปอร์เซ็นต์

ลักษณะดีเด่น

ผลผลิตเฉลี่ย 913 กิโลกรัมต่อไร่ สูงกว่าข้าวโพดพันธุ์ผสมเปิดนครสวรรค์ 1 ร้อยละ 23 ต้านทานโรคราน้ำค้าง และทนทานการหักล้ม

พื้นที่แนะนำ

สามารถปลูกได้ทั่วไปในสภาพการผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ของประเทศไทย ที่ดินมีความอุดมสมบูรณ์ดี มีการระบายน้ำดี สภาพดินไม่เปรี้ยวหรือด่างมากเกินไป

ความต้านทานโรค

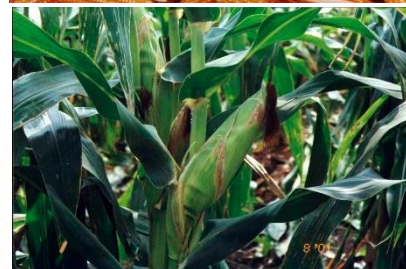
ต้านทานโรคราน้ำค้าง และโรคราสนิม

ข้อควรระวัง

ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ลูกผสมนครสวรรค์ 72 มีเปลือกหุ้มฝักประมาณ 12-13 ใบ และมีข้าวเหนียว ดังนั้น เมื่อเก็บเกี่ยวด้วยมือควรปล่อยให้แห้งสนิท ควรเก็บเกี่ยวเมื่อข้าวโพดอายุประมาณ 110-120 วัน และไม่สามารถเก็บเมล็ดไว้ใช้พันธุ์หรือใช้ปลูกในรุ่นต่อไปได้ เนื่องจากเป็นพันธุ์ลูกผสม

การรับรองพันธุ์

กรมวิชาการเกษตรพิจารณาให้เป็นพันธุ์แนะนำ เมื่อวันที่ 24 เมษายน 2543 (พันธุ์เทิดพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ในวโรกาสวันมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 72 พรรษา)

ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ลูกผสมพันธุ์นครสวรรค์ 2

ประวัติ

ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ลูกผสมพันธุ์นครสวรรค์ 2 เดิมชื่อรหัส เอ็นเอสเอ็กซ์ 022031 (NSX 022031) เป็นข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ลูกผสมเดี่ยว อายุยาว เกิดจากการผสมข้ามระหว่างข้าวโพดเลี้ยงสัตว์สายพันธุ์แทตคาฟ้า 1 (Nei 452008) พันธุ์แม่ และข้าวโพดเลี้ยงสัตว์สายพันธุ์แทตคาฟ้า 2 (Nei 9202(T)) พันธุ์พ่อ ซึ่งสร้างและพัฒนาโดย ศูนย์วิจัยพืชไร่ นครสวรรค์ ประเมินผลผลิตตามขั้นตอนการปรับปรุงพันธุ์ที่ศูนย์วิจัยพืชไร่ ศูนย์บริการวิชาการ ด้านพืชและปัจจัยการผลิต และสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตต่าง ๆ ของกรมวิชาการเกษตร ตลอดจนเปรียบเทียบ และทดสอบพันธุ์ในไร่เกษตรกรจังหวัดต่าง ๆ ตั้งแต่ปี 2544 - 2547

ลักษณะประจำพันธุ์

อายุเก็บเกี่ยว 110 - 115 วัน ความสูงต้น 200 เซนติเมตร ความสูงฝัก 108 เซนติเมตร ใบสีเขียวเข้ม อายุวันออกไหม 53 วัน อายุวันออกดอกตัวผู้ 55 วัน อับเรณูและไหมสีม่วง เมล็ดสีส้ม เป็นชนิดหัวแข็ง จำนวนแถวเมล็ดต่อฝัก 14 แถว มีเปอร์เซ็นต์กะเทาะเมล็ด 81.13 เปอร์เซ็นต์

ลักษณะดีเด่น

ผลผลิตเฉลี่ย 1,088 กิโลกรัมต่อไร่ สูงกว่าข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ลูกผสม นครสวรรค์ 72 ร้อยละ 11 มีความต้านทานโรคราน้ำค้าง ทนทานแล้ง

พื้นที่แนะนำ

สามารถปลูกได้ทั่วไปในสภาพการผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ของประเทศไทย ที่ดินมีความอุดมสมบูรณ์ดี มีการระบายน้ำดี สภาพดินไม่ เป็นกรดหรือด่างมากเกินไป

ความต้านทานโรค

ต้านทานโรคราน้ำค้าง

ข้อควรระวัง

มีข้อควรระวังเหมาะสำหรับการใช้เครื่องจักรในการเก็บเกี่ยว และไม่สามารถเก็บเมล็ดไว้ใช้พันธุ์หรือใช้ ปลูกในรุ่นต่อไปได้ เนื่องจากเป็นพันธุ์ลูกผสม

การรับรองพันธุ์

กรมวิชาการเกษตรพิจารณาให้เป็นพันธุ์แนะนำ เมื่อวันที่ 7 เมษายน 2549

ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ลูกผสมพันธุ์นครสวรรค์ 3

ประวัติ

ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ลูกผสมพันธุ์นครสวรรค์ 3 เดิมชื่อรหัส เอ็นเอสเอ็กซ์ 042029 (NSX 042029) เป็นข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ลูกผสมเดี่ยว อายุยาว เกิดจากการผสมข้ามระหว่างข้าวโพดเลี้ยงสัตว์สายพันธุ์แท้ตากฟ้า 1 (Nei 452008) พันธุ์แม่ และข้าวโพดเลี้ยงสัตว์สายพันธุ์แท้ตากฟ้า 3 (Nei 452015) พันธุ์พ่อ ซึ่งสร้างและพัฒนาโดยศูนย์วิจัยพืชไร่ นครสวรรค์ ประเมินผลผลิตตามขั้นตอนการปรับปรุงพันธุ์ที่ศูนย์วิจัยพืชไร่ ศูนย์บริการวิชาการ ด้านพืชและปัจจัยการผลิต และสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตต่าง ๆ ของกรมวิชาการเกษตร ตลอดจนเปรียบเทียบและทดสอบพันธุ์ในไร่เกษตรกรจังหวัดต่าง ๆ ตั้งแต่ปี 2543 - 2552

ลักษณะประจำพันธุ์

อายุเก็บเกี่ยว 110 - 120 วัน ลำต้นสีเขียว ความสูงต้น 234 เซนติเมตร ความสูงฝัก 136 เซนติเมตร ระบบรากแข็งแรง ใบสีเขียวเข้ม อายุวันออกไหม 52 วัน อายุวันออกดอกตัวผู้ 52 วัน ไหมสีแดง ช่อดอกตัวผู้ ลักษณะเป็นพุ่ม อับเรณูสีม่วง เมล็ดสีส้ม เป็นชนิดหัวแข็ง ฝักมีจำนวนแถวเมล็ด 12 แถว เปอร์เซ็นต์กะเทาะเมล็ด 82.85 เปอร์เซ็นต์

ลักษณะดีเด่น

ผลผลิตเฉลี่ย 1,106 กิโลกรัมต่อไร่ ผลผลิตใกล้เคียงกับพันธุ์ลูกผสมการค้า ทนทานแล้งในระยะออกดอก โดยให้ผลผลิตเฉลี่ย 836 กิโลกรัมต่อไร่ เมื่อกระทบแล้งช่วงออกดอกนาน 1 เดือน (ผลผลิตลดลง 25% จากสภาพฝนปกติ) ต้านทานโรคราน้ำค้าง และโรคราสนิม เก็บเกี่ยวด้วยมือง่าย

พื้นที่แนะนำ

สามารถปลูกได้ทั่วไปในสภาพการผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ของประเทศไทย ที่ดินมีความอุดมสมบูรณ์ดี มีการระบายน้ำดี สภาพดินไม่เป็นกรดหรือด่างมากเกินไป

ความต้านทานโรค

ต้านทานโรคราน้ำค้างและโรคราสนิม

ข้อควรระวัง

ไม่สามารถเก็บเมล็ดไว้ใช้พันธุ์หรือใช้ปลูกในรุ่นต่อไปได้ เนื่องจากเป็นพันธุ์ลูกผสม

การรับรองพันธุ์

กรมวิชาการเกษตรพิจารณาให้เป็นพันธุ์แนะนำ เมื่อวันที่ 29 เมษายน 2552

ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ลูกผสมพันธุ์นครสวรรค์ 4

ประวัติ

ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ลูกผสมพันธุ์นครสวรรค์ 4 เดิมชื่อรหัส เอ็นเอสเอ็กซ์ 042022 (NSX 042022) เป็นข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ลูกผสมเดี่ยว อายุยาว เกิดจากการผสมข้ามระหว่างข้าวโพดเลี้ยงสัตว์สายพันธุ์แท้ตากฟ้า 1 (Nei 452008) พันธุ์แม่ และข้าวโพดเลี้ยงสัตว์สายพันธุ์แท้ตากฟ้า 4 (Nei 452006) พันธุ์พ่อ ซึ่งสร้างและพัฒนาโดยศูนย์วิจัยพืชไร่นครสวรรค์ ประเมินศักยภาพการทนทานแล้ง ประเมินผลผลิตตามขั้นตอนการปรับปรุงพันธุ์ ทดสอบพันธุ์ในไร่เกษตรกรในจังหวัดที่เป็นแหล่งปลูกที่สำคัญ และศึกษาข้อมูลจำเพาะของพันธุ์ ตั้งแต่ปี 2547 – 2561

ลักษณะประจำพันธุ์

อายุเก็บเกี่ยว 110 - 120 วัน มีลำต้นสีเขียว สูง 187 เซนติเมตร ความสูงของระดับฝัก 108 เซนติเมตร ระบบรากแข็งแรง อายุวันออกไหม 53 วัน และวันออกดอกตัวผู้ 52 วัน ไหมสีม่วง ช่อดอกตัวผู้มีลักษณะโค้งปานกลาง อับเรณูสีม่วง ฝักมีจำนวนแถวเมล็ด 14 แถว เมล็ดสีส้มเหลือง เป็นชนิดหัวแข็ง รูปทรงฝักกึ่งทรงกระบอก-ทรงกรวย เปอร์เซ็นต์กะเทาะเมล็ด 83.15 เปอร์เซ็นต์

ลักษณะดีเด่น

ผลผลิตสูง ทนทานแล้งในระยะออกดอก ต้านทานปานกลางต่อโรคราน้ำค้าง โรคใบไหม้แผลใหญ่ และโรคราสนิม ให้ผลผลิตเฉลี่ยในสภาพปกติ 1,092 กิโลกรัมต่อไร่ และผลผลิตเฉลี่ยในสภาพขาดน้ำในระยะออกดอก 695 กิโลกรัมต่อไร่ ระบบรากแข็งแรง ทนทานต่อการหักล้ม เก็บเกี่ยวด้วยมือง่าย

พื้นที่แนะนำ

สามารถปลูกได้ทั่วไปในสภาพการผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ของประเทศไทย ที่ดินมีความอุดมสมบูรณ์ดี มีการระบายน้ำดี สภาพดินไม่เป็นกรดหรือต่างมากเกินไป

ความต้านทานโรค

ต้านทานโรคราน้ำค้าง โรคใบไหม้แผลใหญ่ และโรคราสนิม

ข้อควรระวัง

ไม่สามารถเก็บเมล็ดไว้ใช้พันธุ์หรือใช้ปลูกในรุ่นต่อไปได้ เนื่องจากเป็นพันธุ์ลูกผสม

การรับรองพันธุ์

กรมวิชาการเกษตรพิจารณาให้เป็นพันธุ์แนะนำ เมื่อวันที่ 6 มิถุนายน 2562

ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ลูกผสมพันธุ์นครสวรรค์ 5

ประวัติ

ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ลูกผสมพันธุ์นครสวรรค์ 5 เดิมชื่อรหัส เอ็นเอสเอ็กซ์ 052014 (NSX 052014) เป็นข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ลูกผสมเดี่ยว อายุสั้น เกิดจากการผสมข้ามระหว่างข้าวโพดเลี้ยงสัตว์สายพันธุ์แทตาคาฟ้า 7 (Nei 462013) พันธุ์แม่ และข้าวโพดเลี้ยงสัตว์สายพันธุ์แทตาคาฟ้า 5 (Nei 452009) พันธุ์พ่อ ซึ่งสร้างและพัฒนาโดยศูนย์วิจัยพืชไร่นครสวรรค์ ประเมินศักยภาพการทนทานแล้ง ประเมินผลผลิตตามขั้นตอนการปรับปรุงพันธุ์ ทดสอบพันธุ์ในไร่เกษตรกรในจังหวัดที่เป็นแหล่งปลูกที่สำคัญ และศึกษาข้อมูลจำเพาะของพันธุ์ ตั้งแต่ปี 2550 – 2561

ลักษณะประจำพันธุ์

อายุเก็บเกี่ยว 95 - 100 วัน ลำต้นสีเขียว สูง 200 เซนติเมตร ความสูงของระดับฝัก 108 เซนติเมตร อายุวันออกไหม 53 วัน และวันออกดอกตัวผู้ 52 วัน ไหมสีชมพู ซ่อดอกตัวผู้มีลักษณะค่อนข้างตรง อับเรณูสีชมพู เปลือกหุ้มฝักเริ่มแห้งเมื่ออายุ 80 วัน ในขณะที่ต้นยังเขียวสด ฝักมีจำนวนแถวเมล็ด 14 แถว เมล็ดสีส้มเหลือง เป็นชนิดกึ่งหัวแข็ง รูปทรงฝักกึ่งทรงกระบอก-ทรงกรวย เปอร์เซ็นต์กะเทาะเมล็ด 79.11 เปอร์เซ็นต์

ลักษณะดีเด่น

ผลผลิตสูง ทนทานแล้งในระยะออกดอก ต้านทานต่อโรคราน้ำค้าง โรคใบไหม้แผลใหญ่ โรคราสนิม และโรคใบด่างที่เกิดจากเชื้อไวรัส ให้ผลผลิตเฉลี่ยในสภาพปกติ 1,176 กิโลกรัมต่อไร่ และผลผลิตเฉลี่ย ในสภาพขาดน้ำในระยะออกดอก 749 กิโลกรัมต่อไร่ เก็บเกี่ยวได้เร็ว ที่อายุ 95 - 100 วัน ฝักแห้งเร็ว ในขณะที่ต้นยังเขียวสด

พื้นที่แนะนำ

ปลูกในพื้นที่หลังนาที่มีการให้น้ำชลประทาน แหล่งปลูกที่เกษตรกรต้องการเก็บเกี่ยวผลผลิตเร็ว เพื่อปลูกพืชตาม หรือแหล่งปลูกที่มีการระบาดของโรคใบไหม้แผลใหญ่ในภาคเหนือของไทย

ความต้านทานโรค

ต้านทานโรคใบไหม้แผลใหญ่ และโรคราสนิม ต้านทานปานกลางต่อโรคราน้ำค้าง และใบด่างที่เกิดจากเชื้อ *Maize dwarf mosaic virus*

ข้อควรระวัง

เกษตรกรควรมีการจัดการในการเก็บเกี่ยวที่เหมาะสม แนะนำให้เก็บเกี่ยวตามอายุ โดยใช้แรงงานหรือรถเก็บเกี่ยว และไม่ควรเก็บเมล็ดไว้ทำพันธุ์ปลูกในรุ่นต่อไปเนื่องจากเป็นพันธุ์ลูกผสม

การรับรองพันธุ์

กรมวิชาการเกษตรพิจารณาให้เป็นพันธุ์แนะนำ เมื่อวันที่ 6 มิถุนายน 2562

ข้าวโพดหวานพันธุ์สงขลา 84-1

ประวัติ

ข้าวโพดหวานพันธุ์สงขลา 84-1 เป็นข้าวโพดหวานลูกผสมเดี่ยวพันธุ์แรกของกรมวิชาการเกษตร ซึ่งพัฒนาพันธุ์โดยศูนย์วิจัยพืชไร่สงขลา เกิดจากการผสมข้ามระหว่างข้าวโพดหวานสายพันธุ์แท้ CLei0856 เป็นสายพันธุ์แม่ที่มีลักษณะเด่น คือ ฝักใหญ่ ลำต้นแข็งแรง และให้ผลผลิตเมล็ดพันธุ์สูง และสายพันธุ์แท้ CLei0838 เป็นสายพันธุ์พ่อที่มีลักษณะเด่น คือ เยื่อหุ้มเมล็ดบาง และติดเมล็ดเต็มปลายฝัก ซึ่งได้ดำเนินการคัดเลือกข้าวโพดหวานสายพันธุ์แท้ตั้งแต่ปี 2548 - 2550 สร้างเป็นพันธุ์ลูกผสมเดี่ยวในปี 2551 จากนั้นประเมินผลผลิตและประเมินความพึงพอใจของเกษตรกรและผู้บริโภคตามขั้นตอนการปรับปรุงพันธุ์ ได้แก่ เปรียบเทียบเบื้องต้น เปรียบเทียบมาตรฐาน เปรียบเทียบในท้องถิ่น และเปรียบเทียบในไร่เกษตรกรในพื้นที่ภาคใต้ตอนล่าง ได้ข้าวโพดหวานลูกผสมเดี่ยวที่มีคุณภาพบริโภคตรงตามความต้องการของเกษตรกรและผู้บริโภคในพื้นที่ภาคใต้ตอนล่าง

ลักษณะประจำพันธุ์

ลำต้นขนาดใหญ่ รากค้ำสีเขียวอ่อน ความสูงต้น 190 - 210 เซนติเมตร ความสูงฝัก 90 - 120 เซนติเมตร ลักษณะช่อดอกตัวผู้ค่อนข้างตรง ความแน่นของช่อดอกตัวผู้ปานกลาง อับเรณูสีเหลือง เส้นไหมสีเขียวอ่อน อายุวันออกดอกตัวผู้ 50 วัน อายุวันออกไหม 52 วัน อายุวันเก็บเกี่ยว 72 - 75 วัน ให้ผลผลิตฝักทั้งเปลือก 2,858 กิโลกรัมต่อไร่ ผลผลิตฝักเปลือกเปลือก 2,165 กิโลกรัมต่อไร่ ฝักเปลือกเปลือกมีความยาว 17.0 - 19.0 เซนติเมตร ฝักกว้าง 4.5 - 5.0 เซนติเมตร ฝักรูปทรงกระบอกกึ่งกรวย เมล็ดสีเหลืองอ่อนเรียงตัวค่อนข้างตรง ชั่งสีขาว ค่าความหวาน 15.0 - 16.0 องศาบริกซ์ เยื่อหุ้มเมล็ดบาง รสชาติฝักต้มดี

ลักษณะเด่น

มีคุณภาพเหมาะสำหรับการบริโภคฝักสด คือ มีความหวานสูง เยื่อหุ้มเมล็ดบาง และรสชาติฝักต้มดี

ฤดูปลูกที่เหมาะสม

ปลูกได้ทุกฤดู หากมีปริมาณน้ำเพียงพอต่อการผลิต

พื้นที่แนะนำ

ปลูกได้ทั่วไปทั้งในสภาพดินไร่และดินนาของภาคใต้ตอนล่าง

ข้อควรระวัง

ไม่ต้านทานต่อโรคราน้ำค้าง และอ่อนแอต่อสภาพน้ำขัง

การรับรองพันธุ์

กรมวิชาการเกษตรพิจารณาให้เป็นพันธุ์แนะนำ เมื่อวันที่ 15 มิถุนายน 2555

ข้าวโพดหวานพันธุ์ชัยนาท 86-1

ประวัติ

ข้าวโพดหวานพันธุ์ชัยนาท 86-1 เป็นข้าวโพดหวานลูกผสมเดี่ยวที่พัฒนาโดยศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท เกิดจากการผสมระหว่างข้าวโพดหวานสายพันธุ์แท้เบอร์ 75 เป็นสายพันธุ์แม่ที่มีลักษณะเด่น คือ มีเปลือกหุ้มเมล็ดบาง และสายพันธุ์แท้เบอร์ 50 เป็นสายพันธุ์พ่อที่มีลักษณะเด่น คือ มีรสชาติหวาน คุณภาพเมล็ดนุ่ม โดยทำการพัฒนาสายพันธุ์พ่อแม่ในระหว่างปี 2548 - 2551 และสร้างพันธุ์ลูกผสมในปี 2551 จากนั้นประเมินผลผลิตตามขั้นตอนการปรับปรุงพันธุ์ ได้แก่ เปรียบเทียบเบื้องต้น เปรียบเทียบมาตรฐาน เปรียบเทียบในท้องถิ่น และเปรียบเทียบในไร่องานเกษตรกร ในระหว่างปี 2551 - 2553 ได้ข้าวโพดหวานลูกผสมเดี่ยวที่ให้ผลผลิตสูง ฝักมีขนาดใหญ่ใกล้เคียงกับพันธุ์ข้าวโพดหวานลูกผสมของภาคเอกชน

ลักษณะประจำพันธุ์

ลำต้นสีเขียว รากค้าจูนสีเขียว ความสูงต้น 200 - 220 เซนติเมตร ความสูงฝัก 100 - 120 เซนติเมตร อับเรณูสีเหลือง เส้นไหมสีเขียวอ่อน อายุวันออกดอกตัวผู้ 50 วัน จำนวนวันออกไหม 52 วัน อายุวันเก็บเกี่ยว 70 - 72 วัน ให้ผลผลิตฝักทั้งเปลือก 2,888 กิโลกรัมต่อไร่ ผลผลิตฝักเปลือก 1,939 กิโลกรัมต่อไร่ เปลือกหุ้มฝักสีเขียว มีหูใบ (ear leaf) ที่ปลายเปลือกหุ้มฝัก ฝักทรงกระบอก ความกว้างฝัก 5.0 เซนติเมตร ความยาวฝัก 18.0 เซนติเมตร เมล็ดสดสีเหลือง รสชาติหวานนุ่ม มีค่าความหวาน 13.8 องศาบริกซ์ มีอัตราแลกเนื้อ คือ สัดส่วนของน้ำหนักเมล็ดทั้งฝักต่อน้ำหนักฝักทั้งเปลือก 40 เปอร์เซ็นต์

ลักษณะดีเด่น

1. ให้ผลผลิตสูง และคุณภาพบริโภคดี เหมาะสำหรับการผลิตเข้าโรงงานอุตสาหกรรมและบริโภคฝักสด
2. อัตราแลกเนื้อสูง
3. ปรับตัวได้ดีกับสภาพแวดล้อมที่มีความหลากหลาย

ฤดูปลูกที่เหมาะสม

ปลูกได้ทุกฤดู หากมีปริมาณน้ำเพียงพอต่อการผลิต

พื้นที่แนะนำ

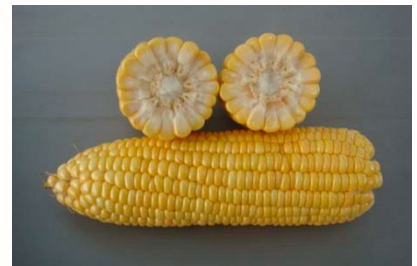
ปลูกได้ทั่วไปทั้งในเขตน้ำฝน และชลประทาน ทั้งก่อนฤดูการทำนา และหลังการเก็บเกี่ยวข้าว

ข้อควรระวัง

ไม่ต้านทานต่อโรคราน้ำค้าง และโรคใบไหม้ แผลใหญ่

การรับรองพันธุ์

กรมวิชาการเกษตรพิจารณาให้เป็นพันธุ์รับรอง เมื่อวันที่ 14 พฤศจิกายน 2556

ข้าวโพดหวานลูกผสมพันธุ์ชัยนาท 2

ประวัติ

ข้าวโพดหวานลูกผสมพันธุ์ชัยนาท 2 เป็นข้าวโพดหวานลูกผสมเดี่ยวที่พัฒนาโดยศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท เกิดจากการผสมข้ามระหว่างข้าวโพดหวานสายพันธุ์แท้เบอร์ 75 กับสายพันธุ์แท้เบอร์ 66 ซึ่งได้ดำเนินการคัดเลือกข้าวโพดหวานสายพันธุ์แท้ในระหว่างปี 2549 - 2553 สร้างเป็นพันธุ์ลูกผสมเดี่ยวในปี 2553 จากนั้นดำเนินการคัดเลือกพันธุ์ เปรียบเทียบพันธุ์และประเมินผลผลิตตามขั้นตอนการปรับปรุงพันธุ์ของกรมวิชาการเกษตร ได้แก่ เปรียบเทียบเบื้องต้น เปรียบเทียบมาตรฐาน เปรียบเทียบในท้องถิ่น และเปรียบเทียบในไร่เกษตรกร ได้ข้าวโพดหวานลูกผสมเดี่ยวที่ให้ผลผลิตสูง ฝักมีขนาดใหญ่ใกล้เคียงกับพันธุ์ข้าวโพดหวานลูกผสมของภาคเอกชน

ลักษณะประจำพันธุ์

ลำต้นใหญ่แข็งแรง ความสูงต้น 200 - 220 เซนติเมตร ความสูงฝัก 80 - 115 เซนติเมตร อับเรณูสีเหลือง เส้นไหมสีเดียวอ่อน อายุวันออกดอกตัวผู้ 50 วัน อายุวันออกไหม 50 วัน อายุวันเก็บเกี่ยว 68 - 70 วัน ให้ผลผลิตฝักทั้งเปลือก 2,897 กิโลกรัมต่อไร่ ผลผลิตฝักเปลือก 1,965 กิโลกรัมต่อไร่ ฝักทรงกระบอก ความยาวฝัก 4.8 เซนติเมตร ความกว้างฝัก 18 เซนติเมตร เมล็ดสีเหลืองเข้มเรียงตัวเป็นแถวตรง ติดเมล็ดเต็มปลายฝัก ค่าความหวาน 13.0 - 14.0 องศาบริกซ์ มีความต้านทานปานกลางต่อโรคใบไหม้แผลใหญ่

ลักษณะเด่น

1. ให้ผลผลิตสูง ฝักมีขนาดใหญ่ เหมาะสำหรับการผลิตเข้าโรงงานอุตสาหกรรม
2. ต้านทานปานกลางต่อโรคใบไหม้แผลใหญ่ เหนือกว่าพันธุ์ชัยนาท 86-1
3. ปรับตัวได้ดีกับสภาพแวดล้อมที่มีความหลากหลาย

ฤดูปลูกที่เหมาะสม

ปลูกได้ทุกฤดู หากมีปริมาณน้ำเพียงพอต่อการผลิต

พื้นที่แนะนำ

ปลูกได้ทั่วไปทั้งในเขตน้ำฝน และชลประทาน ทั้งก่อนฤดูการทำนา และหลังการเก็บเกี่ยวข้าว

ข้อควรระวัง

ไม่ต้านทานต่อโรคราน้ำค้าง

การรับรองพันธุ์

กรมวิชาการเกษตรพิจารณาให้เป็นพันธุ์รับรอง เมื่อวันที่ 29 กรกฎาคม 2558

ข้าวโพดเทียนพันธุ์สุโขทัย 1

ประวัติ

ข้าวโพดเทียนพันธุ์สุโขทัย 1 เป็นข้าวโพดเทียนสีข้าวประเภทพันธุ์ผสมเปิด (open-pollinated variety) ที่พัฒนาพันธุ์โดยสถานีทดลองพืชไร่ศรีสำโรง โดยนำข้าวโพดเทียนสายพันธุ์ T-033 ซึ่งได้รวบรวมเชื้อพันธุกรรมจากจังหวัดเชียงใหม่ในปี 2526 มาปรับปรุงที่สถานีทดลองพืชไร่ศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย ในระหว่างปี 2531 - 2538 โดยการปลูกข้าวโพดเทียนสายพันธุ์ T-033 แล้วคัดเลือกต้นที่มีลักษณะดีผสมตัวเอง (selfing) นำฝักที่ได้รับการผสมตัวเองมาปลูกให้ผสมข้ามกันอย่างอิสระ (random mating) จากนั้นทำการคัดเลือกหมู่ประยุกต์ (modified mass selection) เพื่อเพิ่มความสม่ำเสมอของลักษณะต่าง ๆ เช่น ความสูงต้น ตำแหน่งฝัก ขนาด และเมล็ดสีขาว ปี 2539 นำประชากรข้าวโพดเทียนที่ได้รับการปรับปรุง ประเมินผลผลิตเปรียบเทียบกับพันธุ์ข้าวโพดเทียนของเกษตรกรในภาคเหนือ ภาคกลาง และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทั้งในศูนย์วิจัยพืชไร่ สถานีทดลองพืชไร่ และไร่เกษตรกร

ลักษณะประจำพันธุ์

ความสูงต้น 147 เซนติเมตร ความสูงฝัก 75 เซนติเมตร อายุวันออกดอกตัวผู้ 43 - 45 วัน อับเรณูสีม่วง อายุวันออกไหม 44 - 46 วัน ไหมสีม่วง อายุวันเก็บเกี่ยว 56 - 65 วัน ผลผลิตฝักทั้งเปลือก 1,435 กิโลกรัมต่อไร่ จำนวนฝัก 1 - 2 ฝักต่อต้น ฝักทรงกระบอกเล็กยาว ความยาวฝัก 14.5 เซนติเมตร ความกว้างฝัก 3.2 เซนติเมตร เมล็ดสีขาว จำนวนแถวของเมล็ดบนฝัก 8 - 12 แถว คุณภาพบริโภคนุ่มเหนียว มีรสหวานเล็กน้อย เมื่อต้มสุกมีกลิ่นหอม รสชาติดีกว่าพันธุ์พื้นเมืองทั่วไป ปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ได้ดี

ลักษณะเด่น

1. ให้ผลผลิตสูงกว่าพันธุ์พื้นเมืองทั่วไป ให้ผลผลิตจำนวนฝักที่ได้มาตรฐานสูง
2. คุณภาพในการบริโภค มีรสหวานเล็กน้อย เหนียวนุ่มไม่ติดฟัน และมีกลิ่นหอม
3. สามารถปรับตัวได้ดีกับทุกสภาพแวดล้อม

ฤดูปลูกที่เหมาะสม

ปลูกได้ตลอดทั้งปีในเขตชลประทาน

พื้นที่แนะนำ

ปลูกได้ทุกภาคของประเทศไทย ทุกสภาพแวดล้อมที่มีปริมาณน้ำเพียงพอและดินมีการระบายน้ำดี

ข้อควรระวัง

ไม่ต้านทานต่อโรคราน้ำค้าง

การรับรองพันธุ์

กรมวิชาการเกษตรพิจารณาให้เป็นพันธุ์รับรอง เมื่อวันที่ 29 มีนาคม 2542

ข้าวโพดข้าวเหนียวพันธุ์ชัยนาท 2

ประวัติ

ข้าวโพดข้าวเหนียวพันธุ์ชัยนาท 2 เป็นข้าวโพดข้าวเหนียวลูกผสม ซึ่งพัฒนาพันธุ์โดยศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท เกิดจากการผสมข้ามระหว่างข้าวโพดข้าวเหนียวสายพันธุ์แท้ WPK008 เป็นสายพันธุ์แม่ที่มีลักษณะเด่น คือ มีคุณภาพการบริโภคเหนียวนุ่ม และเมล็ดสีม่วง ซึ่งได้รับการพัฒนาสายพันธุ์ในระหว่างปี 2555 - 2558 และข้าวโพดข้าวเหนียวสายพันธุ์แท้ F4305 เป็นสายพันธุ์พ่อที่มีลักษณะเด่น คือ มีความต้านทานต่อโรคราน้ำค้าง คุณภาพการบริโภคเหนียวนุ่ม และเมล็ดสีขาว ซึ่งได้รับการพัฒนาสายพันธุ์ในระหว่างปี 2545 - 2547 สร้างพันธุ์ลูกผสมเดี่ยวในปี 2558 จากนั้นประเมินผลผลิตและประเมินความพึงพอใจของผู้บริโภคตามขั้นตอนการปรับปรุงพันธุ์ ได้แก่ เปรียบเทียบเบื้องต้น เปรียบเทียบมาตรฐาน เปรียบเทียบในท้องถิ่น และเปรียบเทียบในไร่เกษตรกร ได้ข้าวโพดข้าวเหนียวลูกผสมเดี่ยวสีขาวปนม่วง ที่มีคุณภาพบริโภคเหนียวนุ่ม เหมาะสำหรับการบริโภคฝักสด

ลักษณะประจำพันธุ์

ลำต้นตรงสีเขียว รากค้ำสีชมพู ความสูงต้น 200 - 210 เซนติเมตร ความสูงฝัก 100 - 120 เซนติเมตร ช่อดอกตัวผู้ค่อนข้างตรง อับเรณูสีชมพู เส้นไหมสีชมพู อายุวันออกดอกตัวผู้ 43 วัน อายุวันออกไหม 44 วัน อายุวันเก็บเกี่ยว 62 - 64 วัน ให้ผลผลิตฝักทั้งเปลือก 2,132 กิโลกรัมต่อไร่ ผลผลิตฝักปอกเปลือก 1,306 กิโลกรัมต่อไร่ ฝักรูปทรงกึ่งกรวยกึ่งกระบอก ฝักปอกเปลือกมีความยาว 17.5 เซนติเมตร ฝักกว้าง 4.3 เซนติเมตร เมล็ดสีขาวปนม่วง คุณภาพบริโภคเหนียวนุ่ม รสชาติฝักดี

ลักษณะเด่น

1. ให้ผลผลิตสูงกว่าพันธุ์ชัยนาท 84-1 และพันธุ์ที่เป็นการค้าของภาคเอกชน (สวีทแวกซ์ 254)
2. เมล็ดบนฝักมีสีขาวปนม่วง เป็นที่นิยมของผู้บริโภค
3. คุณภาพเหนียวนุ่ม รสชาติฝักดี
4. ปรับตัวได้ดีกับสภาพแวดล้อมในแหล่งปลูกข้าวโพดข้าวเหนียว

พื้นที่แนะนำ

ปลูกได้ทั่วไปในพื้นที่ที่เหมาะสมที่เป็นแหล่งปลูกข้าวโพดข้าวเหนียว เช่น จังหวัดชัยนาท สุพรรณบุรี กาญจนบุรี และสงขลา เป็นต้น

ข้อควรระวัง

ไม่ต้านทานต่อโรคราน้ำค้าง และโรคใบไหม้แผลใหญ่

การรับรองพันธุ์

กรมวิชาการเกษตรพิจารณาให้เป็นพันธุ์รับรอง เมื่อวันที่ 15 สิงหาคม 2562

ข้าวโพดข้าวเหนียวพันธุ์ชัยนาท 84-1

ประวัติ

ข้าวโพดข้าวเหนียวพันธุ์ชัยนาท 84-1 หรือข้าวโพดข้าวเหนียวลูกผสมพันธุ์ CNW80 เกิดจากการผสมระหว่างสายพันธุ์ CNW4305(S) 2-B-42-B-B-B ซึ่งเป็นสายพันธุ์ที่คัดเลือกได้จากลูกผสมระหว่างพันธุ์ T-10-V-1 กับพันธุ์ WAXY-DMR โดยคัดเลือกให้มีความต้านทานโรคราน้ำค้างในแปลงปลูกเชื้อโรคราน้ำค้างในฤดูฝน ปี 2545 - 2547 ที่ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท โดยวิธีการคัดเลือกแบบสืบประวัติและผสมตัวเอง 1 ครั้ง จนได้สายพันธุ์ F4305 1 สายพันธุ์ และสายพันธุ์ทับกฤช (S) 2-B-B-14-B-B-80-1-1-B-B-B ซึ่งเป็นพันธุ์ข้าวโพดข้าวเหนียวพื้นเมืองที่มีรสชาติหวาน คุณภาพเหนียวนุ่ม จากไร่เกษตรกรบ้านทับกฤช ตำบลทับกฤช อำเภอชุมแสง จังหวัดนครสวรรค์ นำมาปลูกคัดเลือกแบบสืบประวัติและผสมตัวเอง 1 ครั้ง จนได้สายพันธุ์แท้ทับกฤช M80 จากนั้นในปี 2547 - 2549 ฤดูแล้งและฤดูฝน ได้นำพันธุ์ข้าวโพดข้าวเหนียวลูกผสม CNW80 ไปทดสอบการให้ผลผลิตในแปลงเปรียบเทียบเบื้องต้น เปรียบเทียบมาตรฐาน เปรียบเทียบในท้องถิ่น เปรียบเทียบในท้องที่ และเปรียบเทียบในไร่เกษตรกรในเขตภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง ภาคใต้ และศึกษาข้อมูลจำเพาะการให้ผลผลิตของพันธุ์ข้าวโพดข้าวเหนียวลูกผสม ตั้งแต่ปี 2549 - 2553 รวม 26 แปลงทดลอง

ลักษณะประจำพันธุ์

ข้าวโพดข้าวเหนียวลูกผสมพันธุ์ชัยนาท 84-1 หรือข้าวโพดข้าวเหนียวลูกผสมพันธุ์ CNW80 มีลำต้นเขียว ปนม่วงแดง รากค้ำจุนสีเขียวปนม่วงแดง เส้นไหมสีชมพู เปลือกหุ้มฝักเขียวปนม่วงแดง ไม่มีใบที่ปลายฝัก เมล็ดสีขาว จำนวนแถวเมล็ด 10 - 12 แถว วันออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ 41 - 50 วัน วันออกไหม 50 เปอร์เซ็นต์ 41 - 45 วัน ขนาดฝัก (กว้าง x ยาว) 4.5 x 17.9 เซนติเมตร ความสูงฝัก 112 เซนติเมตร ต้นสูง 202 เซนติเมตร ฝักสูง 112 เซนติเมตร ผลผลิตฝักสดทั้งเปลือก 1,731 กิโลกรัมต่อไร่ ปริมาณ Amylose 8.00 กรัมต่อ 100 กรัม คาร์โบไฮเดรต 72.07 กรัมต่อ 100 กรัม ปริมาณ Crude Fiber 1.87 Total Sugar 3.80

ลักษณะเด่น

1. ผลผลิตฝักสดทั้งเปลือกเฉลี่ย 1,731 กิโลกรัมต่อไร่ ไม่แตกต่างจากพันธุ์บิ๊กไวท์ 852 ที่ให้ผลผลิตฝักสดทั้งเปลือก 1,714 กิโลกรัมต่อไร่
2. มีคุณภาพเหนียวนุ่ม
3. ปรับตัวได้ดีกับสภาพแวดล้อม

ฤดูปลูกที่เหมาะสม

ปลูกได้ตลอดทั้งปีในเขตชลประทาน

พื้นที่แนะนำ

ปลูกได้ทั่วไปในพื้นที่ที่มีน้ำชลประทานให้ตลอดฤดูปลูก

ข้อควรระวัง

เป็นพันธุ์ที่ไม่ต้านทานต่อโรคใบด่างสาเหตุจากเชื้อไวรัส และโรคราน้ำค้าง

การรับรองพันธุ์

กรมวิชาการเกษตรพิจารณาให้เป็นพันธุ์รับรอง เมื่อวันที่ 30 มิถุนายน 2554

ข้าวโพดฝักอ่อนพันธุ์รังสิต 1

ประวัติ

ข้าวโพดฝักอ่อนพันธุ์รังสิต 1 เกิดจากการผสมข้ามพันธุ์ระหว่างพันธุ์ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ที่ได้จากฟิลิปปินส์ อินเดีย และไทย คือ (UPCA Var 1 x Cup FC DMR (F)C2) x D745 ในปี 2519 และปล่อยให้เกิดผสมพันธุ์แบบสุ่ม (random mating) จำนวน 3 รุ่น ดำเนินการคัดเลือกและทดสอบพันธุ์ทั้งภายในสถานีวิจัย และสภาพไร่เกษตรกร ในระหว่างปี 2521 - 2524 ได้ข้าวโพดฝักอ่อนประเภทพันธุ์ผสมเปิด (open-pollinated variety) ชนิดพันธุ์ผสมรวม (composite) ที่ให้ผลผลิตสูง มีคุณภาพดี ได้มาตรฐานโรงงานอุตสาหกรรม สามารถปลูกได้ในสภาพแวดล้อมที่มีความหลากหลาย

ลักษณะประจำพันธุ์

ลำต้นสีเขียวแข็งแรง ใบสีเขียวเข้ม ความสูงต้น 160 - 190 เซนติเมตร ความสูงฝัก 115 - 130 เซนติเมตร อายุออกไหม 47 วัน ไหมสีเหลืองเมื่อแรกไหลปลายนปลอกหุ้มฝัก และเปลี่ยนเป็นสีม่วงเมื่อเส้นไหมยาวขึ้น อายุเริ่มเก็บเกี่ยวฝักอ่อน 48 วัน ช่วงเวลาการเก็บเกี่ยวฝักอ่อน 10 วัน จำนวนฝัก 1 - 2 ฝักต่อต้น ฝักอ่อนสีเหลือง โคนใหญ่ปลายเรียว ฝักแก่เมล็ดสีส้มหัวแข็ง (flint) ให้ผลผลิตฝักทั้งเปลือก 949 กิโลกรัมต่อไร่ ผลผลิตฝักปอกเปลือกที่ได้มาตรฐาน 127 กิโลกรัมต่อไร่ อัตราแลกเนื้อ 7:1

ลักษณะเด่น

1. ให้ผลผลิตสูง
2. ลำต้นแข็งแรง เจริญเติบโตเร็ว
3. ต้านทานโรคราน้ำค้างปานกลาง

ฤดูปลูกที่เหมาะสม

ปลูกได้ทุกฤดู หากมีปริมาณน้ำเพียงพอต่อการผลิต

พื้นที่แนะนำ

ปลูกได้ทั่วไปในสภาพที่มีปริมาณน้ำเพียงพอต่อการผลิต

ข้อควรระวัง

ไม่ต้านทานโรคราน้ำค้าง และต้องเก็บเกี่ยวฝักอ่อนทุกวัน เนื่องจากฝักโตเร็ว

การรับรองพันธุ์

กรมวิชาการเกษตรพิจารณาให้เป็นพันธุ์รับรอง เมื่อวันที่ 28 กันยายน 2525

ข้าวโพดฝักอ่อนพันธุ์เชียงใหม่ 90

ประวัติ

ข้าวโพดฝักอ่อนพันธุ์เชียงใหม่ 90 เป็นประเภทพันธุ์ผสมเปิด (open-pollinated variety) ชนิดพันธุ์ผสมรวม (composite) ซึ่งพัฒนาพันธุ์โดยศูนย์วิจัยพืชไร่เชียงใหม่ ในปี 2529 โดยการคัดเลือกสายพันธุ์ข้าวโพดฝักอ่อนที่รวบรวมไว้จากจังหวัดสมุทรสาคร เมื่อปี 2524 ได้สายพันธุ์ที่ดีเด่นจำนวน 3 สายพันธุ์ ได้แก่ คุณกริต 135-7 คุณกริต 135-22 และคุณกริต 135-28 และใช้สายพันธุ์ดังกล่าวโดยการรวบรวมเชื้อพันธุกรรมจากไร่เกษตรกรจังหวัดสมุทรสาคร ผสมรวมแบบสุ่ม (random mating) กับสายพันธุ์ข้าวโพดฝักอ่อนอื่น ๆ ที่มีลักษณะทางการเกษตรที่ดีในปี 2530 ได้ประชากรข้าวโพดฝักอ่อนทั้งหมด 9 ประชากร นำประชากรข้าวโพดฝักอ่อนเปรียบเทียบและทดสอบศักยภาพของพันธุ์ตามขั้นตอนของกรมวิชาการเกษตร ในระหว่างปี 2530 - 2532 ได้พันธุ์ข้าวโพดฝักอ่อนที่มีคุณลักษณะที่ดีใกล้เคียงกับข้าวโพดฝักอ่อนลูกผสมบางพันธุ์ในขณะนั้น มีขนาดฝักตรงตามมาตรฐานโรงงานอุตสาหกรรม และให้ผลผลิตสูงกว่าข้าวโพดฝักอ่อนพันธุ์รังสิต 1

ลักษณะประจำพันธุ์

ลำต้นสีเขียว ใบสีเขียวเข้ม เส้นกลางใบสีขาว ความสูงต้น 190 - 200 เซนติเมตร ความสูงฝัก 110 - 125 เซนติเมตร อายุออกใหม่ 44 วัน โหมสีเหลืองเมื่อแรกโผล่พ้นปลายเปลือกหุ้มฝัก และเปลี่ยนเป็นสีม่วงเมื่อเส้นไหมยาวขึ้น อายุเริ่มเก็บเกี่ยวฝักอ่อน 43 วัน ช่วงเวลาการเก็บเกี่ยวฝักอ่อน 10 วัน จำนวนฝัก 2 - 3 ฝักต่อต้น ออกฝักใกล้เคียงกัน ฝักอ่อนสีเหลืองสวย ฝักแก่เมล็ดสีเหลืองส้มหัวแข็ง (flint) ให้ผลผลิตฝักทั้งเปลือก 1,238 กิโลกรัมต่อไร่ ผลผลิตฝักเปลือกที่ได้มาตรฐาน 190 กิโลกรัมต่อไร่ อัตราแลกเนื้อ 6:1 ต้านทานต่อโรคราน้ำค้าง

ลักษณะเด่น

1. มีอายุเก็บเกี่ยวเร็วกว่าพันธุ์รังสิต 1
2. ให้ผลผลิตฝักทั้งเปลือกและฝักเปลือกที่ได้มาตรฐานสูงกว่าพันธุ์รังสิต 1
3. ต้านทานโรคราน้ำค้างระดับปานกลาง โดยมีความต้านทานสูงกว่าพันธุ์รังสิต 1

ฤดูปลูกที่เหมาะสม

ปลูกได้ทุกฤดู หากมีปริมาณน้ำเพียงพอต่อการผลิต

พื้นที่แนะนำ

ปลูกได้ทั่วไปในสภาพที่มีปริมาณน้ำเพียงพอต่อการผลิต

ความต้านทานโรค

ต้านทานโรคราน้ำค้างระดับปานกลาง

ข้อควรระวัง

ลำต้นมีขนาดเล็ก มีโอกาสเสี่ยงต่อต้นล้มหรือต้นหักในภาวะที่มีลมแรงช่วงออกดอกออกใหม่

การรับรองพันธุ์

กรมวิชาการเกษตรพิจารณาให้เป็นพันธุ์รับรอง เมื่อวันที่ 25 ตุลาคม 2533

ข้าวฟ่างพันธุ์เฮกการีเบา

ประวัติ

ข้าวฟ่างพันธุ์เฮกการีเบา เป็นพันธุ์ที่นำเข้ามาจากรัฐเท็กซัส สหรัฐอเมริกา คัดเลือกและประเมินผลผลิต โดยกรมกสิกรรม มีลักษณะต้นเดี่ยว

ลักษณะประจำพันธุ์

ต้นสูงประมาณ 150 - 200 เซนติเมตร ต้นสีม่วงแดง อายุดอกบาน 50 เปอร์เซ็นต์ ประมาณ 55 วัน มีใบประมาณ 8 - 11 ใบ เส้นกลางใบสีเขียวอ่อน รวงค่อนข้างแน่น อายุเก็บเกี่ยว 90 - 100 วัน เมล็ดสีขาวขุ่น มีจุดประ น้ำหนัก 1,000 เมล็ด 30 กรัม ผลผลิตเมล็ดเฉลี่ย 400 กิโลกรัมต่อไร่ มีโปรตีน 9% มีแทนนิน ประมาณ 0.35 เปอร์เซ็นต์

ฤดูปลูกที่เหมาะสม

ปลูกได้ในช่วงปลายเดือนสิงหาคมถึงเดือนกันยายน

การรับรองพันธุ์

กรมกสิกรรมพิจารณาให้เป็นพันธุ์แนะนำ เมื่อปี พ.ศ. 2506

ข้าวฟ่างพันธุ์เฮกการีหนัก

ประวัติ

ข้าวฟ่างพันธุ์เฮกการีหนัก เป็นพันธุ์ที่นำเข้ามาจากต่างประเทศ คัดเลือกและประเมินผลผลิต โดยกรมกสิกรรม มีลักษณะเมล็ดใหญ่สีขาวขุ่น

ลักษณะประจำพันธุ์

ต้นสูงมากกว่า 2 เมตร มีใบ 12 - 13 ใบต่อต้น อายุดอกบาน 50 เปอร์เซ็นต์ ประมาณ 56 - 60 วัน เป็นพันธุ์ที่ไวต่อช่วงแสงจะออกดอกเมื่อกลางวันมีช่วงแสงสั้นหรือน้อยกว่า 12 ชั่วโมง รวงค่อนข้างแน่น อายุเก็บเกี่ยว 100 - 120 วัน เมล็ดสีขาวขุ่น น้ำหนัก 1,000 เมล็ด เฉลี่ย 30 - 35 กรัม ผลผลิตเมล็ดเฉลี่ย 400 - 600 กิโลกรัมต่อไร่ มีโปรตีน 9.90 เปอร์เซ็นต์ มีแทนนินประมาณ 0.19 เปอร์เซ็นต์

ฤดูปลูกที่เหมาะสม

ปลูกได้ในช่วงปลายฤดูฝน ตั้งแต่ปลายเดือนสิงหาคมถึงเดือนกันยายน

การรับรองพันธุ์

กรมกสิกรรมพิจารณาให้เป็นพันธุ์แนะนำ เมื่อปี พ.ศ. 2506

ข้าวฟ่างพันธุ์สุพรรณบุรี 1

ประวัติ

ข้าวฟ่างพันธุ์สุพรรณบุรี 1 (UT 203-2) คัดได้จากการผสมข้ามระหว่างพันธุ์ข้าวฟ่างต้นหวาน M91019 ที่นำเข้ามาจากสถาบันวิจัยพืชนาชาติเขตร้อนกึ่งแล้ง (ICRISAT) กับพันธุ์เวสต์อัฟริกันอายุสั้น (WAE) ในฤดูแล้งปี 2524 ที่ศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี (สถานีทดลองข้าวรังสิต) ปลูกครั้งที่ 1 ในฤดูฝนปี 2525 เพื่อขยายเมล็ดพันธุ์ที่ศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี ปลูกคัดเลือกครั้งที่ 2 ในฤดูปลายฝนปี 2525 ที่ศูนย์วิจัยพืชไร่สุพรรณบุรี (สถานีทดลองพืชไร่อุทุม) คัดเลือกครั้งที่ 3 ในฤดูแล้งปี 2526 ที่ศูนย์วิจัยข้าวโพดข้าวฟ่างแห่งชาติ คัดเลือกครั้งที่ 4 และ 5 ในฤดูปลายฝนปี 2526 และฤดูแล้งปี 2527 ตามลำดับ ที่ศูนย์วิจัยพืชไร่สุพรรณบุรี และสถานีทดลองพืชไร่มหาสารคาม แล้วจึงนำไปเปรียบเทียบมาตรฐาน เปรียบเทียบในท้องถิ่น เปรียบเทียบในไร่เกษตรกร ทดสอบในศูนย์วิจัยฯ สถานีทดลองฯ และในไร่เกษตรกรจังหวัดต่าง ๆ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และแหล่งปลูกข้าวฟ่างในภาคกลางระหว่างปี 2528 - 2533

ลักษณะประจำพันธุ์

ลำต้นเมื่อแก่มีสีฟางข้าว ความสูงต้นเฉลี่ย 200 เซนติเมตร อายุออกดอก 55 - 60 วัน อายุเก็บเกี่ยว 95 วัน ลักษณะรวงยาวโปร่ง เปลือกหุ้มเมล็ดสีส้มแดง เมล็ดทรงรี สีแดงเข้ม น้ำหนัก 1,000 เมล็ด 32 กรัม ในเมล็ดมีโปรตีน 9.00 เปอร์เซ็นต์ ไขมัน 2.30 เปอร์เซ็นต์ คาร์โบไฮเดรต 71.70 เปอร์เซ็นต์ แป้ง 70.80 เปอร์เซ็นต์ แทนนิน 0.40 เปอร์เซ็นต์ ผลผลิตต้นสดเมื่อเก็บเกี่ยวเมล็ดแล้ว เฉลี่ย 4.15 ตันต่อไร่

ลักษณะเด่น

1. ผลผลิตเมล็ดเฉลี่ย 464 กิโลกรัมต่อไร่ สูงกว่าพันธุ์สุพรรณบุรี 60 ประมาณ 4 เปอร์เซ็นต์ ผลผลิตต้นสดสูงกว่าพันธุ์สุพรรณบุรี 60 ประมาณ 8 เปอร์เซ็นต์
2. ลำต้นและใบมีปริมาณกรดไฮโดรไซยานิก (HCN) ต่ำกว่าระดับเป็นพิษกับสัตว์ มีปริมาณโปรตีนในลำต้นเฉลี่ยประมาณ 5.78 เปอร์เซ็นต์ และน้ำในลำต้นมีความหวานประมาณ 15 องศาบริกซ์

ฤดูปลูกที่เหมาะสม

ปลูกได้ในช่วงปลายฤดูฝน ปลายเดือนสิงหาคมถึงกลางเดือนกันยายนเพื่อผลผลิตเมล็ด หากปลูกต้นฤดูฝนเพื่อเก็บเกี่ยวต้นสดสำหรับเลี้ยงสัตว์ได้มากกว่า 2 ครั้ง

การรับรองพันธุ์

กรมวิชาการเกษตรพิจารณาให้เป็นพันธุ์รับรอง เมื่อวันที่ 9 กันยายน 2536

ข้าวฟ่างพันธุ์อุทอง 1

ประวัติ

เป็นพันธุ์ที่นำเข้ามาจากสถาบันวิจัยเกษตรเขตร้อนนานาชาติ ประเทศฝรั่งเศส ผ่านการคัดเลือก และรับรองพันธุ์ในปี 2525 มีลักษณะต้นเตี้ย อายุสั้น ทนทานต่อโรคราสนิม

ลักษณะประจำพันธุ์

ต้นสูงประมาณ 150 เซนติเมตร สีนํ้าตาลอ่อน อายุดอกบาน 50 เปอร์เซ็นต์ ประมาณ 55 - 60 วัน อายุเก็บเกี่ยวประมาณ 90 วัน รวงค่อนข้างโปร่ง เมล็ดกลมสีเหลืองอ่อน น้ำหนัก 1,000 เมล็ด 34 กรัม ผลผลิตเมล็ดเฉลี่ย 550 กิโลกรัมต่อไร่ มีโปรตีน 9.70 เปอร์เซ็นต์ แทนนินประมาณ 0.01 เปอร์เซ็นต์

ฤดูปลูกที่เหมาะสม

ปลูกได้ในช่วงปลายฤดูฝน ตั้งแต่ปลายเดือนสิงหาคมถึงเดือนกันยายน

การรับรองพันธุ์

กรมวิชาการเกษตรพิจารณาให้เป็นพันธุ์รับรอง เมื่อปี พ.ศ. 2525

ข้าวฟ่างพันธุ์สุพรรณบุรี 60

ประวัติ

ข้าวฟ่างพันธุ์สุพรรณบุรี 60 (UT573 B) เป็นสายพันธุ์บริสุทธิ์จากการคัดเลือกแบบรวงต่อแถวของคู่ผสมระหว่างพันธุ์ DA.80 กับพันธุ์ SW240 ที่ศูนย์วิจัยข้าวโพดข้าวฟ่างแห่งชาติ เมื่อปี 2524

ลักษณะประจำพันธุ์

ต้นสูงประมาณ 160 เซนติเมตร ต้นเมื่อแก่สีฟางข้าว อายุถึงดอกบาน 50 เปอร์เซ็นต์ ประมาณ 56 วัน อายุเก็บเกี่ยว 90 - 100 วัน รวงค่อนข้างโปร่ง เมล็ดรูปร่างกลมสีแดง น้ำหนัก 1,000 เมล็ด 25 กรัม เปลือกหุ้มเมล็ดสีฟางข้าว เมล็ดมีโปรตีน 9.50 เปอร์เซ็นต์ ไขมัน 2.6 เปอร์เซ็นต์ คาร์โบไฮเดรต 77.60 เปอร์เซ็นต์

ลักษณะเด่น

1. อายุสั้น เมล็ดมีปริมาณแทนนินต่ำเฉลี่ย 0.16 เปอร์เซ็นต์
2. เมล็ดมีโปรตีนเฉลี่ย 9.50 เปอร์เซ็นต์
3. ผลผลิตเมล็ดเฉลี่ย 450 กิโลกรัมต่อไร่

ข้อควรระวัง

ไม่เหมาะสมที่จะปลูกในบริเวณที่ดินมีความชื้นสูง เพราะจะเกิดปัญหาในระยะต้นกล้า

การรับรองพันธุ์

กรมวิชาการเกษตรพิจารณาให้เป็นพันธุ์รับรอง เมื่อวันที่ 30 กันยายน 2530

ข้าวฟ่างพันธุ์สุพรรณบุรี 2

ประวัติ

ข้าวฟ่างพันธุ์สุพรรณบุรี 2 (UT1658) เป็นสายพันธุ์ที่คัดเลือกได้จากกลุ่มผสมระหว่างพันธุ์ข้าวฟ่างเมล็ดสีเหลืองต้นเตี้ย ICSV-LM 90502 กับพันธุ์ข้าวฟ่างเมล็ดสีขาวเฮกการีหนัก ในปลายฤดูฝนปี 2537 ที่ศูนย์วิจัยพืชไร่สุพรรณบุรี ฤดูแล้งปี 2538 ปลุกขยายเมล็ดข้าวที่ 1 ปลายฤดูฝนปี 2538 ปลุกคัดเลือกข้าวที่ 2 ปลายฤดูฝนปี 2539 ปลุกคัดเลือกข้าวที่ 3 ปลายฤดูฝนปี 2540 ปลุกคัดเลือกข้าวที่ 4 ปลายฤดูฝนปี 2542 ปลุกคัดเลือกข้าวที่ 6 ปลายฤดูฝนปี 2543 - 2544 เปรียบเทียบเบื้องต้นร่วมกับสายพันธุ์ข้าวฟ่างอื่นที่ศูนย์วิจัยพืชไร่สุพรรณบุรี ปลายฤดูฝนปี 2545 - 2546 เปรียบเทียบมาตรฐานที่ศูนย์วิจัยพืชไร่สุพรรณบุรี และศูนย์บริการวิชาการด้านพืชและปัจจัยการผลิตบุรี ฤดูปลายฝนปี 2552 เปรียบเทียบในท้องถิ่นที่ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรสุพรรณบุรี ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรเพชรบูรณ์ ศูนย์วิจัยพืชไร่นครสวรรค์และศูนย์วิจัยพืชไร่เชียงใหม่ ฤดูปลายฝนปี 2552 เปรียบเทียบในไร่เกษตรกร จังหวัดกาญจนบุรี สุพรรณบุรี นครสวรรค์ เพชรบูรณ์ และเชียงใหม่

ลักษณะประจำพันธุ์

ต้นสูงประมาณ 160 เซนติเมตร สีนํ้าตาลอ่อน อายุดอกบาน 50% ประมาณ 56 วัน อายุเก็บเกี่ยว 90 - 100 วัน รวงค่อนข้างโปร่ง เมล็ดสีขาว

ลักษณะดีเด่น

1. ข้าวฟ่างสายพันธุ์ UT1658 ให้ผลผลิตเฉลี่ยเท่ากับ 597 กิโลกรัมต่อไร่ สูงกว่าพันธุ์เฮกการีหนัก ร้อยละ 9
2. มีความสูงต้นเฉลี่ย 151 เซนติเมตร ซึ่งเตี้ยกว่าพันธุ์เฮกการีหนัก 89 เซนติเมตร
3. เป็นสายพันธุ์แท้ เมล็ดสีขาว อายุสั้น ปริมาณแทนนินต่ำ

ฤดูปลูกที่เหมาะสม

ปลูกได้ในช่วงปลายฤดูฝน หรือเริ่มตั้งแต่ปลายเดือนกรกฎาคม ถึงต้นเดือนกันยายน

การรับรองพันธุ์

กรมวิชาการเกษตรพิจารณาให้เป็นพันธุ์รับรอง เมื่อวันที่ 15 กรกฎาคม 2557

ถั่วเหลืองพันธุ์อุตสาหะ เอ

ประวัติ

กองค้นคว้าและทดลอง กรมกสิกรรม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้รวบรวมพันธุ์จากท้องถิ่นต่าง ๆ ในทุกภาคของประเทศไทย ในปี 2594 โดยใช้ชื่อ SB เป็นสัญลักษณ์และตามด้วยหมายเลขต่าง ๆ นำมาศึกษาความบริสุทธิ์ของพันธุ์ควบคู่ไปกับการคัดเลือกสร้างสายพันธุ์บริสุทธิ์ ในขณะเดียวกันก็ได้นำพันธุ์ถั่วเหลืองจากประเทศสหรัฐอเมริกาและอินโดนีเซียเข้ามาปลูกศึกษาและเปรียบเทียบผลผลิตร่วมกัน พบว่า พันธุ์ SB60 ให้ผลผลิตสูงสุดจึงแนะนำให้เกษตรกรปลูก โดยให้ชื่อว่า “อุตสาหะ เอ”

ลักษณะประจำพันธุ์

1. ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ มีการเจริญเติบโตแบบกิ่งทอดยอด รูปร่างใบกว้างและมีสีเขียว ดอกสีขาว ขนสีเทา ฝักแก่สีน้ำตาลอ่อน รูปร่างเมล็ดค่อนข้างแบน เปลือกเมล็ดสีเหลือง และขั้วเมล็ดสีน้ำตาล
2. ลักษณะทางการเกษตร อายุออกดอก 37 - 40 วัน อายุเก็บเกี่ยว 110 วัน ความสูง 55 - 80 เซนติเมตร จำนวนกิ่ง 2 - 4 กิ่ง จำนวนฝักต่อต้น 29 - 59 ฝัก จำนวนเมล็ดต่อฝัก 1.7 - 1.9 เมล็ด น้ำหนัก 100 เมล็ด 3 - 15 กรัม ผลผลิตเฉลี่ย 180 กิโลกรัมต่อไร่
3. คุณสมบัติทางเคมีที่สำคัญของเมล็ด ปริมาณน้ำมันในเมล็ด 21.2 เปอร์เซ็นต์ ปริมาณโปรตีน 37.5 เปอร์เซ็นต์

ลักษณะเด่น

ให้ผลผลิตสูง

พื้นที่แนะนำ

เหมาะกับพื้นที่ปลูกจังหวัดเชียงใหม่

การรับรองพันธุ์

กรมวิชาการเกษตรพิจารณาให้เป็นพันธุ์แนะนำ
เมื่อปี พ.ศ. 2501

ถั่วเหลืองพันธุ์ สจ.1

ประวัติ

ถั่วเหลืองพันธุ์ สจ.1 เป็นพันธุ์ลูกผสมชั่วที่ 2 ที่นำเข้ามาจากประเทศญี่ปุ่นและไต้หวัน รวม 23 สายพันธุ์ โดยสถานีการเกษตรแม่โจ้ หรือศูนย์วิจัยพืชไร่เชียงใหม่ในปัจจุบัน ในปี 2503 ปลูกคัดเลือกแบบต้นต่อแถว พบถั่วเหลือง 3 สายพันธุ์ ให้ผลผลิตสูงกว่าพันธุ์มาตรฐาน อุตสาหกรรม เอ จึงได้ตั้งชื่อ เป็น สจ.1 สจ.2 และ สจ.3 ตามลำดับ (สจ. ย่อมาจาก สถานีการเกษตรแม่โจ้) และใช้เป็นพันธุ์มาตรฐานแทน อุตสาหกรรม เอ แนะนำให้เกษตรกรปลูก

ลักษณะประจำพันธุ์

1. ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ มีการเจริญเติบโตแบบทอดยอด รูปร่างใบกว้างมีสีเขียว ดอกสีม่วง ขนสีน้ำตาล ฝักแก่สีน้ำตาล เปลือกเมล็ดสีเหลือง และขั้วเมล็ดสีดำ
2. ลักษณะทางการเกษตร อายุออกดอก 35 - 40 วัน อายุเก็บเกี่ยว 93 วัน ความสูง 55 - 80 เซนติเมตร จำนวนกิ่ง 2 - 5 กิ่ง จำนวนฝักต่อต้น 64 ฝัก จำนวนเมล็ดต่อฝัก 1.7 - 1.9 เมล็ด น้ำหนัก 100 เมล็ด 11 - 12.5 กรัม ผลผลิตเฉลี่ย 272 กิโลกรัมต่อไร่
3. คุณสมบัติทางเคมีที่สำคัญของเมล็ด ปริมาณน้ำมันประมาณ 19 เปอร์เซ็นต์ มีปริมาณโปรตีน ประมาณ 37 เปอร์เซ็นต์

ลักษณะเด่น

1. ให้ผลผลิตสูง เฉลี่ย 272 กิโลกรัมต่อไร่ ในฤดูแล้ง และ 306 กิโลกรัมต่อไร่ ในฤดูฝน
2. การเจริญเติบโตดี เหมาะสำหรับปลูกในต้นฤดูฝน (เมษายน - มิถุนายน)

พื้นที่แนะนำ

ปลูกได้ดีในเขตภาคเหนือตอนบน

ข้อควรระวัง

1. ไม่ต้านทานโรคราสนิมและโรคราน้ำค้าง
2. ฝักแตกง่าย หากเก็บเกี่ยวไม่ทันมักจะแห้งและแตก เมล็ดร่วง ทำให้ผลผลิตต่ำ

การรับรองพันธุ์

กรมวิชาการเกษตรพิจารณาให้เป็นพันธุ์แนะนำ เมื่อปี พ.ศ. 2508

ถั่วเหลืองพันธุ์ สจ.2

ประวัติ

สถานีการเกษตรแม่โจ้ ได้นำเมล็ดถั่วเหลืองลูกผสมชั่วที่ 2 จากญี่ปุ่นและไต้หวันรวม 23 สายพันธุ์ มาปลูกคัดเลือกแบบต้นต่อแถว ในปี 2503 พบถั่วเหลือง 3 สายพันธุ์ ให้ผลผลิตสูงกว่าพันธุ์มาตรฐาน (อุตสาหกรรม เอ) จึงได้ตั้งชื่อ เป็น สจ.1 สจ.2 และ สจ.3 ตามลำดับ (สจ. ย่อมาจาก สถานีการเกษตรแม่โจ้) และใช้เป็นพันธุ์มาตรฐาน แทน อุตสาหกรรม เอ แนะนำให้เกษตรกรปลูก

ลักษณะประจำพันธุ์

1. ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ มีการเจริญเติบโตแบบกิ่งทอดยอด รูปร่างใบ กว้างและมีสีเขียว ดอกสีม่วง ขนสีน้ำตาล ฝักแก่สีน้ำตาล รูปร่างเมล็ดค่อนข้างกลม เปลือกเมล็ดสีเหลือง และหัวเมล็ดสีน้ำตาล

2. ลักษณะทางการเกษตร อายุออกดอก 35 - 40 วัน อายุเก็บเกี่ยว 95 - 100 วัน ความสูง 60 - 100 เซนติเมตร จำนวนกิ่ง 2 - 5 กิ่ง จำนวนฝักต่อต้น 31 - 68 ฝัก จำนวนเมล็ดต่อฝัก 2 เมล็ด น้ำหนัก 100 เมล็ด 11 - 13 กรัม ผลผลิตเฉลี่ย 326 กิโลกรัมต่อไร่

3. คุณสมบัติทางเคมีที่สำคัญของเมล็ด ปริมาณน้ำมันในเมล็ด 20.0 เปอร์เซ็นต์ ปริมาณโปรตีน 39.0 เปอร์เซ็นต์

ลักษณะเด่น

1. ให้ผลผลิตสูงเฉลี่ย 326 กิโลกรัมต่อไร่ ในฤดูแล้ง และ 300 กิโลกรัมต่อไร่ ในฤดูฝน

2. การเจริญเติบโตดี ลำต้นแข็งแรง ต้นไม่ล้ม

3. การติดฝักดี ฝักแก่พร้อม ๆ กัน ฝักไม่แตก

4. เหมาะสำหรับปลูกในฤดูแล้งในนาหลังเก็บเกี่ยวข้าวหรือปลูกปลายฤดูฝน

พื้นที่แนะนำ

แนะนำปลูกได้ทั่วไป แต่จะให้ผลผลิตดีในฤดูแล้งในนาหลังเก็บเกี่ยวข้าวหรือปลูกปลายฤดูฝน

ข้อควรระวัง

ไม่ต้านทานโรคราสนิมและโรคราน้ำค้าง

การรับรองพันธุ์

กรมวิชาการเกษตรพิจารณาให้เป็นพันธุ์แนะนำ เมื่อปี พ.ศ. 2508

ถั่วเหลืองพันธุ์ สจ.3

ประวัติ

สถานีการเกษตรแม่โจ้ ได้นำเมล็ดถั่วเหลืองลูกผสมชั่วที่ 2 จากญี่ปุ่นและไต้หวันรวม 23 สายพันธุ์ มาปลูกคัดเลือกแบบต้นต่อแถว ในปี 2503 พบถั่วเหลือง 3 สายพันธุ์ ให้ผลผลิตสูงกว่าพันธุ์มาตรฐาน (อุตสาหกรรม เอ) จึงได้ตั้งชื่อ เป็น สจ.1 สจ.2 และ สจ.3 ตามลำดับ (สจ. ย่อมาจาก สถานีการเกษตรแม่โจ้) และใช้เป็นพันธุ์มาตรฐานแทนอุตสาหกรรม เอ แนะนำให้เกษตรกรปลูก

ลักษณะประจำพันธุ์

1. ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ มีการเจริญเติบโตแบบกิ่งทอดยอด รูปร่างใบกว้างมีสีเขียว ดอกมีสีม่วง ขนสีน้ำตาล ฝักแก่สีน้ำตาล รูปร่างเมล็ดค่อนข้างกลม เปลือกเมล็ดสีเหลือง และขั้วเมล็ดสีน้ำตาล

2. ลักษณะทางการเกษตร อายุออกดอก 35 - 40 วัน อายุเก็บเกี่ยว 95 - 100 วัน ความสูง 50 - 100 เซนติเมตร จำนวนกิ่ง 2 - 5 กิ่ง จำนวนฝักต่อต้น 30 - 60 ฝัก จำนวนเมล็ดต่อฝัก 2 เมล็ด น้ำหนัก 100 เมล็ด 10 - 13.2 กรัม ผลผลิตเฉลี่ย 280 - 320 กิโลกรัมต่อไร่

3. คุณสมบัติทางเคมีที่สำคัญของเมล็ด ปริมาณน้ำมันในเมล็ด 20.0 เปอร์เซ็นต์ ปริมาณโปรตีน 39.0 เปอร์เซ็นต์

ลักษณะเด่น

1. ให้ผลผลิตสูงเฉลี่ย 280 - 320 กิโลกรัมไร่
2. การเจริญเติบโตดี ลำต้นแข็งแรง ต้นไม่ล้ม
3. การติดฝักดี ฝักแก่พร้อม ๆ กัน ฝักไม่แตก

พื้นที่แนะนำ

แนะนำปลูกได้ทั่วไป แต่จะให้ผลผลิตดีในฤดูแล้งในนาหลังเก็บเกี่ยวข้าว หรือปลูกปลายฤดูฝน

ข้อควรระวัง

ไม่ต้านทานโรคราสนิมและโรคราน้ำค้าง

การรับรองพันธุ์

กรมวิชาการเกษตรพิจารณาให้เป็นพันธุ์แนะนำ เมื่อปี พ.ศ. 2508

ถั่วเหลืองพันธุ์ สจ.4

ประวัติ

ถั่วเหลืองพันธุ์ สจ.4 เป็นพันธุ์ที่ได้จากการผสมพันธุ์ระหว่างพันธุ์ Acadian กับ Tainung 4 ในปี 2513 ที่ศูนย์วิจัยพืชไร่เชียงใหม่ โดยการคัดเลือกแบบสืบประวัติ (Pedigree selection) จนถึงชั่วที่ 7 จึงนำเข้ามาเปรียบเทียบในท้องถิ่นต่าง ๆ ปรากฏว่ามีการปรับตัวได้ดี และให้ผลผลิตสูงสม่ำเสมอ

ลักษณะประจำพันธุ์

1. ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ มีการเจริญเติบโตแบบกิ่งทอดยอด รูปร่างใบกว้างและมีสีเขียว ดอกสีม่วง ขนสีน้ำตาล ฝักแก่สีน้ำตาล รูปร่างเมล็ดค่อนข้างแบน เปลือกเมล็ดสีเหลือง และขั้วเมล็ดสีน้ำตาล

2. ลักษณะทางการเกษตร อายุออกดอก 35 - 40 วัน อายุเก็บเกี่ยว 95 - 100 วัน ความสูง 50 - 100 เซนติเมตร จำนวนกิ่ง 2 - 5 กิ่ง จำนวนฝักต่อต้น 60 ฝัก จำนวนเมล็ดต่อฝัก 2 เมล็ด น้ำหนัก 100 เมล็ด 14 - 15 กรัม ผลผลิตเฉลี่ย 250 - 320 กิโลกรัมต่อไร่

ลักษณะเด่น1. ให้ผลผลิตเฉลี่ย 250 - 320 กิโลกรัมต่อไร่

2. มีความทนทานต่อโรคราสนิมมากกว่าพันธุ์ สจ.1 และ สจ.2
3. เมล็ดมีความงอกดีกว่าพันธุ์เชียงใหม่ 60 ในสภาพดินที่มีความชื้นสูง
4. เจริญเติบโตดีและให้ผลผลิตดีเมื่อปลูกในฤดูฝน

พื้นที่แนะนำ

เป็นพันธุ์ที่ปรับตัวได้กว้าง จึงใช้เป็นพันธุ์แนะนำที่สามารถปลูกได้ทั่วไป ทั้งในฤดูแล้งและฤดูฝน ในพื้นที่ภาคเหนือ ภาคเหนือตอนล่าง ลงไปถึงภาคกลาง

ข้อควรระวัง

หลีกเลี่ยงการปลูกในพื้นที่ที่มีการระบาดของโรคใบจุดนูน เนื่องจากพันธุ์นี้ค่อนข้างอ่อนแอต่อโรคใบจุดนูน ซึ่งมีระบาดมากในการปลูกช่วงกลางฤดูฝน (กรกฎาคม)

การรับรองพันธุ์

กรมวิชาการเกษตรพิจารณาให้เป็นพันธุ์แนะนำ เมื่อวันที่ 24 กันยายน 2519

ถั่วเหลืองพันธุ์ สจ.5

ประวัติ

ถั่วเหลืองพันธุ์ สจ.5 เป็นพันธุ์ที่มาจากการผสมพันธุ์ระหว่างพันธุ์ Tainung 4 กับพันธุ์ สจ.2 ในปี 2513 ที่ศูนย์วิจัยพืชไร่เชียงใหม่ ทำการคัดเลือกแบบสืบประวัติ (pedigree) ในปี 2520 - 2522 และประเมินผลผลิตตามขั้นตอนปรับปรุงพันธุ์ในพื้นที่ปลูกถั่วเหลืองที่สำคัญ จนถึงปี 2523

ลักษณะประจำพันธุ์

1. ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ มีการเจริญเติบโตแบบกิ่งทอดยอด รูปร่างใบกว้างมีสีเขียว ดอกสีม่วง ขนสีน้ำตาลเข้ม ฝักแก่สีน้ำตาลเข้ม รูปร่างเมล็ดค่อนข้างรี เปลือกเมล็ดสีเหลือง และหัวเมล็ดสีน้ำตาล

2. ลักษณะทางการเกษตร มีอายุออกดอก 35 - 40 วัน อายุเก็บเกี่ยว 90 - 97 วัน ความสูง 60 - 90 เซนติเมตร จำนวนกิ่ง 2 - 5 กิ่ง จำนวนฝักต่อต้น 30 - 40 ฝัก จำนวนเมล็ดต่อฝัก 2 - 3 เมล็ด น้ำหนัก 100 เมล็ด 14 - 15 กรัม ผลผลิตเฉลี่ย 255 - 320 กิโลกรัมต่อไร่

3. คุณสมบัติทางเคมี ปริมาณน้ำมันในเมล็ด 19.7 เปอร์เซ็นต์ ปริมาณโปรตีน 35.9 เปอร์เซ็นต์

ลักษณะเด่น

1. ต้านทานต่อโรคใบด่างได้ดีกว่าพันธุ์ สจ.4
2. ทนต่อสภาพดินที่มีความชื้นสูงหรือดินแฉะในช่วงการปลูกได้มากกว่าพันธุ์เชียงใหม่ 60
3. ปรับตัวได้ดีในหลายสภาพแวดล้อม

พื้นที่แนะนำ

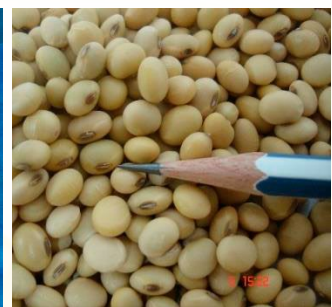
ปรับตัวได้กว้างสามารถปลูกได้ทั่วไป แต่ควรหลีกเลี่ยงการปลูกในพื้นที่ที่มีการระบาดของโรคราน้ำค้าง ราสนิม และใบจุดนูน

ข้อควรระวัง

อ่อนแอต่อโรคราน้ำค้าง ราสนิม และใบจุดนูน

การรับรองพันธุ์

กรมวิชาการเกษตรพิจารณาให้เป็นพันธุ์แนะนำ เมื่อวันที่ 1 สิงหาคม 2523

ถั่วเหลืองพันธุ์นครสวรรค์ 1

ประวัติ

ถั่วเหลืองพันธุ์นครสวรรค์ 1 เป็นพันธุ์ที่นำเข้ามาจากประเทศในเขตเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในปี 2523 โดยสาขาพืชน้ำมัน สถาบันวิจัยพืชไร่ ชื่อเดิมคือ โอซีบี (OCB = Oil Crop Branch) นำไปปลูกศึกษาครั้งแรกและทดสอบผลผลิตร่วมกับพันธุ์อื่น ๆ ที่ศูนย์วิจัยพืชไร่เชียงใหม่ ในฤดูฝนปี 2524 พบว่ามีอายุสั้น เมล็ดโต และผลผลิตสูงพอสมควร จึงได้นำเข้าเปรียบเทียบกับมาตรฐานพันธุ์ตั้งแต่ปี 2525 - 2526 ในแหล่งปลูกถั่วเหลืองพบว่าสามารถเจริญเติบโตได้ดีและให้ผลผลิตสูงกว่าพันธุ์ สจ.5 ในเขตภาคกลางที่จังหวัดนครสวรรค์และลพบุรี

ลักษณะประจำพันธุ์

1. ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ มีการเจริญเติบโตแบบไม่ทอดยอด รูปร่างใบกว้างมีสีเขียว ดอกสีม่วง ขนสีน้ำตาล ฟักแกสีน้ำตาล รูปร่างเมล็ดกลม เปลือกเมล็ดสีเหลือง และขั้วเมล็ดสีน้ำตาลเข้ม

2. ลักษณะทางการเกษตร อายุออกดอก 26 - 30 วัน อายุเก็บเกี่ยว 70 - 75 วัน ความสูง 30 - 60 เซนติเมตร จำนวนกิ่ง 1 - 3 กิ่ง จำนวนฟักต่อต้น 30 - 40 ฟัก จำนวนเมล็ดต่อฟัก 2 เมล็ด น้ำหนัก 100 เมล็ด 18 - 19 กรัม

ลักษณะเด่น

1. เป็นพันธุ์อายุสั้นประมาณ 70 - 75 วัน เหมาะสำหรับใช้ปลูกก่อนหรือหลังการปลูกข้าว

2. เมล็ดมีขนาดใหญ่ คุณภาพเมล็ดดีเป็นที่ต้องการของตลาด

3. ให้ผลผลิตสูงเฉลี่ยประมาณ 310 - 350 กิโลกรัมต่อไร่

4. ถ้าปลูกต้นฤดูฝนหรือกลางฤดูฝนจะให้ผลผลิตสูง

พื้นที่แนะนำ

เหมาะสำหรับใช้เป็นพันธุ์ปลูกในเขตภาคเหนือตอนล่าง และภาคกลาง

ตอนบน

ข้อควรระวัง

ไม่ควรปลูกมากกว่า 4 ต้นต่อหลุม ที่ระยะปลูก 50x20 เซนติเมตร จะทำให้ต้นล้มง่าย หลีกเลี่ยงแหล่งปลูกที่มีโรคราสนิม โรคราน้ำค้าง และโรคแอนแทรกโนสระบาด

การรับรองพันธุ์

กรมวิชาการเกษตรพิจารณาให้เป็นพันธุ์แนะนำ เมื่อวันที่ 11 เมษายน 2529

ถั่วเหลืองพันธุ์สุโขทัย 1

ประวัติ

ถั่วเหลืองพันธุ์สุโขทัย 1 เป็นสายพันธุ์ลูกผสมนำเข้ามาจากศูนย์วิจัยและพัฒนาพืชผักแห่งเอเชีย (AVRDC) โดยเป็นลูกผสมระหว่างพันธุ์ Shih Shih และ SRF400 เริ่มปลูกคัดเลือกที่ศูนย์วิจัยพืชไร่เชียงใหม่ ในฤดูแล้งปี 2518 เป็นลูกผสมคู่เลขที่ 30229-12 ถึงชั่วที่ 6 คัดเลือกไว้ 81 สายพันธุ์ ซึ่งสายพันธุ์ 16-4 (พันธุ์สุโขทัย 1) รวมอยู่ด้วย ในปี 2519 - 2526 ปลูกเปรียบเทียบผลผลิตตามสถานีทดลองต่าง ๆ รวมถึงแปลงเกษตรกร โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ต้นฤดูฝนในเขตจังหวัดสุโขทัย ซึ่งเกษตรกรนิยมปลูกกันแพร่หลายในช่วงต่อมา

ลักษณะประจำพันธุ์

1. ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ มีการเจริญเติบโตแบบไม่ทอดยอด รูปร่างใบแคบและมีสีเขียว ดอกสีม่วง ขนสีน้ำตาล ฟักแกสีน้ำตาล รูปร่างเมล็ดค่อนข้างกลม เปลือกเมล็ดสีเหลือง มีผิวมันวาว และขั้วเมล็ดสีน้ำตาล
2. ลักษณะทางการเกษตร อายุออกดอก 30 - 35 วัน อายุเก็บเกี่ยว 90 - 95 วัน ความสูง 50 - 70 เซนติเมตร จำนวนกิ่ง 2 - 5 กิ่ง จำนวนฝักต่อต้น 35 - 45 ฝัก จำนวนเมล็ดต่อฝัก 2 เมล็ด น้ำหนัก 100 เมล็ด 14 -16 กรัม ผลผลิตเฉลี่ย 343 กิโลกรัมต่อไร่
3. คุณสมบัติทางเคมี ปริมาณน้ำมันในเมล็ด 19.7 เปอร์เซ็นต์ปริมาณโปรตีน 35.9 เปอร์เซ็นต์

ลักษณะเด่น

1. ลักษณะใบเรียวยาวเหมือนใบผักบุ้ง
2. ลำต้นตั้งตรงไม่ล้ม
3. ต้านทานต่อโรคใบจุดนูน และโรคใบด่าง

พื้นที่แนะนำ

ปลูกในพื้นที่ที่ใช้น้ำฝน ทางภาคกลางตอนบน โดยเฉพาะพื้นที่จังหวัดกำแพงเพชร และสุโขทัย

ความต้านทานโรค

ต้านทานต่อโรคใบจุดนูน และโรคใบด่าง

ข้อควรระวัง

1. อ่อนแอต่อโรคเมล็ดสีม่วง (เป็นโรคประมาณ 15 เปอร์เซ็นต์) และเป็นโรคนี้น่ากว่าพันธุ์อื่น
2. ไม่เหมาะปลูกในฤดูแล้งโดยเฉพาะเขตภาคเหนือตอนบน เพราะจะให้ผลผลิตต่ำกว่าพันธุ์อื่น

การรับรองพันธุ์

กรมวิชาการเกษตรพิจารณาให้เป็นพันธุ์แนะนำ เมื่อปี พ.ศ. 2529

ถั่วเหลืองพันธุ์เชียงใหม่ 60

ประวัติ

ถั่วเหลืองพันธุ์เชียงใหม่ 60 ได้จากการผสมพันธุ์ระหว่างพันธุ์ Williams ที่มีลำต้นแข็งแรง จำนวนฝักต่อต้นมากและ สจ.4 ที่ให้ผลผลิตสูง เมื่อปี 2518 ที่ศูนย์วิจัยพืชไร่เชียงใหม่ ทำการคัดเลือกสายพันธุ์ที่ให้ผลผลิตสูงทนทานต่อโรคที่สำคัญ และประเมินผลผลิตตามขั้นตอนของการปรับปรุงพันธุ์ที่ศูนย์วิจัยพืชไร่เชียงใหม่ ศูนย์วิจัยพืชไร่ สถานีทดลองพืชไร่ของกรมวิชาการเกษตร และไร่เกษตรกรแหล่งปลูกถั่วเหลือง จนถึงปี 2529

ลักษณะประจำพันธุ์

1. ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ มีการเจริญเติบโตแบบไม่ทอดยอด รูปร่างใบกว้างมีสีเขียวเข้ม ดอกสีขาวขนสีน้ำตาล ฝักแก่สีน้ำตาลเข้ม รูปร่างเมล็ดกลม เปลือกเมล็ดสีเหลือง และขั้วเมล็ดสีน้ำตาลเข้ม
2. ลักษณะทางการเกษตร อายุออกดอก 30 - 35 วัน อายุเก็บเกี่ยว 85 - 95 วัน ความสูง 50 - 85 เซนติเมตร จำนวนกิ่ง 0 - 1 กิ่ง จำนวนฝักต่อต้น 35 ฝัก จำนวนเมล็ดต่อฝัก 2 เมล็ด น้ำหนัก 100 เมล็ด 15 - 16 กรัม ผลผลิตเฉลี่ย 280 - 350 กิโลกรัมต่อไร่
3. คุณสมบัติทางเคมี ปริมาณน้ำมันในเมล็ด 20.9 เปอร์เซ็นต์ ปริมาณโปรตีน 35.3 เปอร์เซ็นต์

ลักษณะเด่น

1. ให้ผลผลิตสูงเมื่อปลูกทั้งในฤดูแล้งและฤดูฝน
2. มีความทนทานต่อโรคราสนิม โรคใบจุดนูน และโรคราน้ำค้างดีกว่าพันธุ์ สจ.4 และ สจ.5
3. สามารถปรับตัวต่อสภาพแวดล้อมได้กว้าง

พื้นที่แนะนำ

ปลูกได้ทุกแหล่งปลูกถั่วเหลือง

ข้อควรระวัง

1. ไม่ควรปลูกในสภาพดินแฉะและน้ำขัง
2. เมล็ดพันธุ์เสื่อมความงอกเร็วถ้าเก็บในสภาพอุณหภูมิห้อง

การรับรองพันธุ์

กรมวิชาการเกษตรพิจารณาให้เป็นพันธุ์แนะนำ เมื่อวันที่ 30 กันยายน 2530

ถั่วเหลืองพันธุ์ มข.35

ประวัติ

ถั่วเหลืองพันธุ์ มข.35 เกิดจากการผสมพันธุ์ระหว่างพันธุ์ Williams กับพันธุ์ สจ.2 ในปี 2521 ที่มหาวิทยาลัยขอนแก่น ทำการคัดเลือกแบบบันทึกประวัติ (Pedigree selection) และประเมินผลผลิตในพื้นที่ปลูกถั่วเหลืองจนถึงปี 2534 จึงได้สายพันธุ์ดี KKU1007-1

ลักษณะประจำพันธุ์

1. ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ มีการเจริญเติบโตแบบกิ่งทอดยอด รูปร่างใบกว้างหนาและมีสีเขียว ดอกสีขาว ขนสีน้ำตาล ฝักแกมมีสีน้ำตาลเข้ม รูปร่างเมล็ดค่อนข้างกลม เปลือกเมล็ดสีเหลืองกลม และหัวเมล็ดสีดำ

2. ลักษณะทางการเกษตร ออกดอกเฉลี่ย 37 วัน อายุเก็บเกี่ยวเฉลี่ย 104 วัน ผลผลิตเฉลี่ย 306 กิโลกรัมต่อไร่ น้ำหนัก 100 เมล็ด 16.2 กรัม

3. คุณสมบัติทางเคมี ปริมาณน้ำมันในเมล็ด 20.12 เปอร์เซ็นต์ ปริมาณโปรตีนในเมล็ด 46.6 เปอร์เซ็นต์

ลักษณะเด่น

1. ต้านทานต่อโรคใบจุดนูน
2. ลำต้นแข็งแรงต้านทานต่อการหักล้ม ลำต้นสูง สามารถคลุมวัชพืชในแปลงถั่วเหลืองได้ดีมาก
3. เมล็ดมีขนาดใหญ่ เปลือกหุ้มเมล็ดหนาทำให้ไม่เสื่อมความงอกได้ง่าย
4. ทนทานแล้งและเจริญได้ดีในดินกรดและดินด่าง
5. ตรึงไนโตรเจนได้ดีกว่าพันธุ์ สจ.4
6. สามารถปลูกได้ทั้งฤดูฝนและฤดูแล้ง ให้ผลผลิตสูงกว่าพันธุ์ สจ.5

ประมาณ 13 เปอร์เซ็นต์

พื้นที่แนะนำ

สามารถปลูกได้ทั้งฤดูฝนและฤดูแล้ง

ความต้านทานโรค

ต้านทานต่อโรคใบจุดนูน

ข้อควรระวัง

ไม่แนะนำให้ปลูกฤดูฝนในภาคเหนือตอนบนเพราะอ่อนแอต่อโรคราสนิมและโรคราน้ำค้าง

การรับรองพันธุ์

กรมวิชาการเกษตรพิจารณาให้เป็นพันธุ์แนะนำ เมื่อวันที่ 19 เมษายน 2537

ถั่วเหลืองพันธุ์สุโขทัย 2

ประวัติ

ถั่วเหลืองพันธุ์สุโขทัย 2 ได้จากการคัดเลือกคู่ผสมระหว่างสายพันธุ์ 7016 และ พันธุ์สุโขทัย 1 ในปี 2526 ที่สถานีทดลองพืชไร่ศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย ทำการคัดเลือกแบบสืบประวัติตั้งแต่ชั่วที่ 3 - 6 ในปี 2527 - 2528 เพื่อให้ต้านทานโรคที่สำคัญและให้ผลผลิตสูง ทำการประเมินผลผลิตตามขั้นตอนการปรับปรุงพันธุ์ ที่ศูนย์วิจัยพืชไร่ สถานีทดลองพืชไร่ ของกรมวิชาการเกษตร และไร่เกษตรกรที่เป็นแหล่งปลูกถั่วเหลือง ในปี 2529 - 2536

ลักษณะประจำพันธุ์

1. ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ มีลักษณะการเจริญเติบโตแบบกึ่งทอดยอด รูปร่างใบแคบและมีสีเขียวเข้ม ดอกสีม่วง ขนสีน้ำตาลเข้ม ฝักแก่สีน้ำตาลดำ รูปร่างเมล็ดค่อนข้างกลม เปลือกเมล็ดสีเหลือง และขั้วเมล็ดสีดำ
2. ลักษณะทางการเกษตร มีอายุออกดอก 25 - 30 วัน อายุเก็บเกี่ยว 75 วัน น้ำหนัก 100 เมล็ด 14.2 กรัม ผลผลิตเฉลี่ย 290 - 310 กิโลกรัมต่อไร่
3. คุณสมบัติทางเคมี ปริมาณน้ำมันในเมล็ด 21.0 เปอร์เซ็นต์ ปริมาณโปรตีนในเมล็ด 38.0 เปอร์เซ็นต์

ลักษณะเด่น

1. ให้ผลผลิตสูงกว่าพันธุ์เชียงใหม่ 60 ร้อยละ 7
2. มีความต้านทานต่อโรคที่สำคัญ 3 ชนิด คือ โรคราน้ำค้าง โรคใบจุดนูน และโรคไวรัสใบด่าง
3. มีคุณภาพเมล็ดพันธุ์ (ความงอกและความแข็งแรง) ดีกว่าพันธุ์เชียงใหม่ 60 และมีปริมาณเมล็ดเขียว่น้อย

ประมาณร้อยละ 0.2 - 2.2

พื้นที่แนะนำ

เหมาะสำหรับปลูกในเขตภาคเหนือตอนล่างและภาคกลาง ปลูกได้ทั้งในฤดูแล้ง ต้นฤดูฝน และปลายฤดูฝน สำหรับในเขตภาคเหนือตอนบน ไม่ควรปลูกในช่วงกลางและปลายฤดูฝน

ความต้านทานโรค

ต้านทานโรคราน้ำค้าง โรคใบจุดนูน และโรคไวรัสใบด่าง

ข้อควรระวัง

ถั่วเหลืองพันธุ์สุโขทัย 2 ไม่เหมาะสำหรับปลูกในพื้นที่ที่ดินมีความเป็นกรดจัด ($\text{pH} < 5.5$) และดินที่มีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ นอกจากนี้ไม่ควรปลูกในเขตภาคเหนือตอนบน ในช่วงกลางถึงปลายฤดูฝน เพราะอ่อนแอต่อโรคราสนิม

การรับรองพันธุ์

กรมวิชาการเกษตรพิจารณาให้เป็นพันธุ์แนะนำ เมื่อวันที่ 25 กันยายน 2538

ถั่วเหลืองพันธุ์เชียงใหม่ 2

ประวัติ

ถั่วเหลืองพันธุ์เชียงใหม่ 2 เป็นพันธุ์ที่ได้จากการผสมพันธุ์ระหว่างพันธุ์เชียงใหม่ 60 ซึ่งเป็นพันธุ์ที่ให้ผลผลิตสูง ปรับตัวตอบสนองต่อสภาพแวดล้อมได้ดี และมีความต้านทานโรค เช่น โรคราน้ำค้าง โรคราสนิม และโรคใบจุดนูน และพันธุ์ IAC13 ที่นำเข้ามาจากประเทศบราซิล ซึ่งเป็นพันธุ์ที่มีอายุการเก็บเกี่ยวสั้น เมล็ดโต และการเจริญเติบโตดี ลำต้นแข็งแรง เมื่อปี 2530 ที่ศูนย์วิจัยพืชไร่เชียงใหม่ คัดเลือกรุ่นลูกโดยวิธี modified single seed descent และคัดเลือกสายพันธุ์ในปี 2531 - 2533 เพื่อให้ได้สายพันธุ์ที่มีอายุเก็บเกี่ยวสั้น ปรับตัวตอบสนองต่อสภาพแวดล้อมได้กว้าง มีความต้านทานต่อโรคที่สำคัญ ทำการประเมินผลผลิตตามขั้นตอนการปรับปรุงพันธุ์ในศูนย์วิจัย สถานีทดลอง และไร่เกษตรกรในเขตภาคเหนือ ภาคกลาง และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ในปี 2534 - 2539

ลักษณะประจำพันธุ์

1. ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ มีการเจริญเติบโตแบบไม่ทอดยอด รูปร่างใบกว้างและมีสีเขียว ดอกสีม่วงขนสีน้ำตาลอ่อน ฝักแก่สีน้ำตาล รูปร่างเมล็ดค่อนข้างกลม เปลือกเมล็ดสีเหลือง และขั้วเมล็ดสีน้ำตาล
2. ลักษณะทางการเกษตร อายุออกดอก 25 - 30 วัน อายุเก็บเกี่ยว 75 - 80 วัน ความสูง 50 - 60 เซนติเมตร จำนวนกิ่ง 1 - 2 กิ่ง จำนวนฝักต่อต้น 20 - 30 ฝัก จำนวนเมล็ดต่อฝัก 2 เมล็ด น้ำหนัก 100 เมล็ด 15 กรัม ผลผลิตเฉลี่ย 200 - 230 กิโลกรัมต่อไร่
3. คุณสมบัติน้ำมัน ปริมาณน้ำมันในเมล็ด 19 เปอร์เซ็นต์ ปริมาณโปรตีน 38 เปอร์เซ็นต์

ลักษณะเด่น

1. ต้านทานโรคราน้ำค้างดีกว่าพันธุ์ นครสวรรค์ 1
2. ให้ผลผลิตสูงกว่าพันธุ์นครสวรรค์ 1 ร้อยละ 7
3. มีอายุสั้น ปรับตัวได้ดีกับหลายสภาพแวดล้อม สามารถปลูกได้ 3 ฤดูต่อปี คือ ฤดูแล้ง ต้นฤดูฝน และปลายฤดูฝน เหมาะสมสำหรับปลูกในระบบปลูกพืช

พื้นที่แนะนำ

ปรับตัวได้กว้าง สามารถปลูกให้ผลผลิตสูงในท้องที่ต่าง ๆ ในเขตภาคเหนือ ภาคกลาง และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยเฉพาะแหล่งปลูกถั่วเหลืองที่สำคัญ

ข้อควรระวัง

ในการปลูกถั่วเหลืองพันธุ์เชียงใหม่ 2 ควรปลูกระยะระหว่างแถว 30 - 40 เซนติเมตร ระยะระหว่างหลุม 20 เซนติเมตร จำนวนต้น 3 - 4 ต้นต่อหลุม

การรับรองพันธุ์

กรมวิชาการเกษตรพิจารณาให้เป็นพันธุ์แนะนำ เมื่อวันที่ 18 มีนาคม 2541

ถั่วเหลืองพันธุ์จักรพันธ์ 1

ประวัติ

ถั่วเหลืองพันธุ์จักรพันธ์ 1 เป็นผลงานร่วมกันระหว่างนักวิจัยจากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กรมวิชาการเกษตร และมหาวิทยาลัยขอนแก่น ร่วมกับสถาบัน Commonwealth Scientific and Industrial Research Organization (CSIRO) ประเทศออสเตรเลีย นำพันธุ์เข้ามาจากประเทศบราซิล ชื่อเดิมว่า UFV80-85 เป็นลูกผสมระหว่างพันธุ์ Santa Rosa และ UFV1 ปลูกทดสอบในประเทศไทยร่วมกับสายพันธุ์อื่น ๆ 150 พันธุ์ ในปี 2533 ให้ผลผลิตค่อนข้างดี

ลักษณะประจำพันธุ์

1. ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ มีการเจริญเติบโตแบบกิ่งทอดยอด รูปร่างใบกว้างและมีสีเขียว ดอกสีม่วงขนสีน้ำตาล ฝักแก่สีน้ำตาล รูปร่างเมล็ดค่อนข้างแบน เปลือกเมล็ดสีเหลือง และขั้วเมล็ดสีน้ำตาลเข้ม
2. ลักษณะทางการเกษตร อายุออกดอก 35 - 40 วัน อายุเก็บเกี่ยว 85 - 95 วัน ความสูง 70 - 110 เซนติเมตร จำนวนกิ่ง 2 - 5 กิ่ง จำนวนฝักต่อต้น 46 ฝัก จำนวนเมล็ดต่อฝัก 2 เมล็ด น้ำหนัก 100 เมล็ด 11.2 กรัม ผลผลิตเฉลี่ย 281 กิโลกรัมต่อไร่
3. คุณสมบัติทางเคมี ปริมาณน้ำมันในเมล็ด 22.0 เปอร์เซ็นต์ ปริมาณโปรตีน 45.04 เปอร์เซ็นต์

ลักษณะเด่น

ต้านทานโรคน้ำค้างในระดับสูง ทั้งในสภาพการปลูกเชื้อและสภาพเกิดโรคธรรมชาติในไร่ โดยเฉพาะการปลูกในต้นฤดูฝนและฤดูแล้ง และมีความต้านทานโรคแอนแทรกโนส

พื้นที่แนะนำ

ปลูกในเขตภาคกลางตอนบน เช่น จังหวัดลพบุรี สระบุรี นครสวรรค์ และชัยนาท ภาคกลางตอนล่าง เช่น จังหวัดราชบุรี กาญจนบุรี และนครปฐม ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เช่น จังหวัดขอนแก่น

ความต้านทานโรค

ต้านทานโรคแอนแทรกโนส

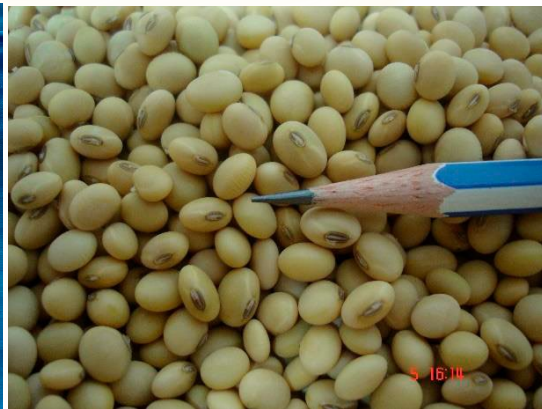
ข้อควรระวัง

1. ไม่เหมาะสำหรับปลูกในเขตภาคเหนือตอนบน เช่น จังหวัดเชียงใหม่ เนื่องจากมีการเจริญเติบโตแบบทอดยอดและอายุยาว เมื่อได้รับแสงที่ยาวในฤดูฝนทำให้มีการเจริญเติบโตทางใบมากและผลผลิตต่ำ และเสี่ยงต่อการเกิดโรคสนิม

2. ไม่ควรปลูกในปลายฤดูฝน (สิงหาคม - กันยายน) เนื่องจากเป็นช่วงที่มีการระบาดของโรคใบจุดนูน ควรปลูกต้นฤดูฝน เช่น เดือนพฤษภาคมและมิถุนายน

การรับรองพันธุ์

กรมวิชาการเกษตรพิจารณาให้เป็นพันธุ์แนะนำ เมื่อวันที่ 6 กรกฎาคม 2542

ถั่วเหลืองผิวดำพันธุ์สุโขทัย 3

ประวัติ

ถั่วเหลืองผิวดำพันธุ์สุโขทัย 3 ได้จากการผสมพันธุ์ระหว่าง F3 (Fort Lamy x Chiang Mai 60) และ เชียงใหม่ 60 เมื่อปี 2528 ที่สถานีทดลองพืชไร่ศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย คัดเลือกโดยใช้วิธีสีประวัติและประเมินผลผลิตเพื่อให้ได้สายพันธุ์ที่มีการปรับตัวได้ดีในแต่ละแหล่งปลูก ตั้งแต่ปี 2533

ลักษณะประจำพันธุ์

1. ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ มีการเจริญเติบโตแบบกิ่งทอดยอด รูปร่างใบกว้างและมีสีเขียวเข้ม ดอกสีขาว ขนสีน้ำตาล ฝักแก่สีน้ำตาล รูปร่างเมล็ดค่อนข้างกลม เปลือกเมล็ดสีดำและมันวาว และขั้วเมล็ดสีดำ
2. ลักษณะทางการเกษตร อายุออกดอก 30 - 38 วัน อายุเก็บเกี่ยว 87 - 98 วัน ความสูง 70 เซนติเมตร จำนวนกิ่งต่อต้น 1.5 กิ่ง จำนวนฝักต่อต้น 41 ฝัก จำนวนเมล็ดต่อฝัก 2 เมล็ด น้ำหนัก 100 เมล็ด 13 กรัม ผลผลิตเฉลี่ย 298 กิโลกรัมต่อไร่
3. คุณสมบัติทางเคมี ปริมาณน้ำมันในเมล็ด 21 เปอร์เซ็นต์ ปริมาณโปรตีนในเมล็ด 38 เปอร์เซ็นต์

ลักษณะเด่น

1. ให้ผลผลิตเฉลี่ย 298 กิโลกรัมต่อไร่ สูงกว่าพันธุ์เชียงใหม่ 60 ร้อยละ 9
2. เมล็ดพันธุ์มีความงอกดีและเก็บรักษาไว้ได้นาน
3. ต้านทานต่อแมลงศัตรูถั่วเหลือง เช่น ไล่เดือนฝอย ดั่งถั่วเหลือง
4. ต้านทานต่อโรคแอนแทรกคโนสในระยะเมล็ด
5. ต้านทานปานกลางต่อโรคราน้ำค้าง

พื้นที่แนะนำ

ปลูกได้ทุกแหล่งปลูกถั่วเหลือง

ความต้านทานโรค

ต้านทานต่อโรคแอนแทรกคโนสในระยะเมล็ด และต้านทานต่อโรคราน้ำค้างปานกลาง

ความต้านทานแมลง

ต้านทานต่อแมลงศัตรูถั่วเหลือง เช่น ไล่เดือนฝอย ดั่งถั่วเหลือง เป็นต้น

ข้อควรระวัง

ควรมีการประสานงานระหว่างผู้ปลูกกับตลาดก่อนเนื่องจากเป็นถั่วเหลืองที่มีเปลือกเมล็ดสีดำ จึงอาจไม่เป็นที่ต้องการของตลาด มีสีคล้ายสีช็อคโกแลต เหมาะสำหรับการแปรรูปเป็นน้ำมันถั่วเหลือง

การรับรองพันธุ์

กรมวิชาการเกษตรพิจารณาให้เป็นพันธุ์แนะนำ เมื่อวันที่ 26 สิงหาคม 2542

ถั่วเหลืองพันธุ์เชียงใหม่ 3

ประวัติ

ถั่วเหลืองพันธุ์เชียงใหม่ 3 เป็นพันธุ์ที่ได้จากการผสมระหว่างถั่วเหลืองพันธุ์ G9946 ซึ่งต้านทานต่อโรคใบจุดนูน มีอายุค่อนข้างยาว กับพันธุ์ AGS17(HigodaizuxR-10) จนได้สายพันธุ์ที่ผลผลิตมีความสม่ำเสมอ มีความต้านทานโรคที่สำคัญ นำไปประเมินผลผลิตตามขั้นตอนปรับปรุงพันธุ์ที่ศูนย์วิจัยพืชไร่เชียงใหม่ ศูนย์วิจัยพืชไร่ และสถานีทดลองพืชไร่ ของกรมวิชาการเกษตร และไร่เกษตรกรในแหล่งปลูกถั่วเหลือง

ลักษณะประจำพันธุ์

1. ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ มีลักษณะการเจริญเติบโตแบบทอดยอด รูปร่างใบกว้างและมีสีเขียว ดอกสีม่วง ขนสีน้ำตาล ฝักแก่สีน้ำตาล รูปร่างเมล็ดค่อนข้างกลม เปลือกเมล็ดสีเหลือง และขั้วเมล็ดสีน้ำตาลเข้ม
2. ลักษณะทางการเกษตร อายุออกดอก 35 - 40 วัน อายุเก็บเกี่ยว 100 - 110 วัน ความสูง 60 - 100 เซนติเมตร จำนวนกิ่งต่อต้น 2 - 5 กิ่ง จำนวนฝักต่อต้น 30 - 50 ฝัก จำนวนเมล็ดต่อฝัก 2 เมล็ด น้ำหนัก 100 เมล็ด 12.9 กรัม ผลผลิตเฉลี่ย 330 กิโลกรัมต่อไร่
3. คุณสมบัติน้ำมัน ปริมาณน้ำมันในเมล็ด 22.3 เปอร์เซ็นต์ ปริมาณโปรตีนในเมล็ด 38.0 เปอร์เซ็นต์

ลักษณะเด่น

1. ให้ผลผลิตสูง 330 กิโลกรัมต่อไร่
2. ต้านทานโรคใบจุดนูนในสภาพธรรมชาติ และต้านทานโรคราน้ำค้าง โรคใบด่างในสภาพการปลูกเชื้อ
3. มีน้ำมันในเมล็ดสูงกว่าพันธุ์ สจ.5 และ เชียงใหม่ 60 ร้อยละ 3.4 และ 0.8
4. ปรับตัวตามสภาพแวดล้อมได้กว้าง

พื้นที่แนะนำ

1. ในฤดูแล้ง ปลูกได้ดีในจังหวัดเชียงใหม่ พิจิตร โลก ชัยนาท และขอนแก่น
2. ในฤดูฝนแนะนำปลูกในเขตจังหวัดเขตเชียงใหม่ เพชรบูรณ์ ลพบุรี สุโขทัย เลย และกาฬสินธุ์

ความต้านทานโรค

ต้านทานโรคใบจุดนูนในสภาพธรรมชาติ และต้านทานโรคราน้ำค้าง โรคใบด่างในสภาพการปลูกเชื้อ

ข้อควรระวัง

1. ในสภาพที่มีการระบาดของโรคใบจุดนูนอย่างรุนแรง พันธุ์เชียงใหม่ 3 อาจเป็นโรคได้ แต่ยังไม่ให้ผลผลิตสูงกว่าพันธุ์ สจ. 5
2. ควรปลูกโดยระยะระหว่างแถว 50 เซนติเมตร ระหว่างหลุม 20 เซนติเมตร จำนวน 3 ต้นต่อหลุม
3. ไม่ควรปลูกในแหล่งที่มีการระบายน้ำไม่ดี

การรับรองพันธุ์

กรมวิชาการเกษตรพิจารณาให้เป็นพันธุ์แนะนำ เมื่อวันที่ 24 เมษายน 2543

ถั่วเหลืองพันธุ์เชียงใหม่ 4

ประวัติ

ถั่วเหลืองพันธุ์เชียงใหม่ 4 เป็นพันธุ์ที่ได้จากการผสมระหว่างถั่วเหลืองพันธุ์ G9946 ซึ่งต้านทานต่อโรคใบจุดนูน มีอายุค่อนข้างยาว กับพันธุ์ AGS17(HigodaizuxR-10) จนได้สายพันธุ์ที่ผลผลิตมีความสม่ำเสมอ มีความต้านทานโรคที่สำคัญ นำไปประเมินผลผลิตตามขั้นตอนปรับปรุงพันธุ์ที่ศูนย์วิจัยพืชไร่เชียงใหม่ ศูนย์วิจัยพืชไร่สถานีทดลองพืชไร่ ของกรมวิชาการเกษตร และไร่เกษตรกรในแหล่งปลูกถั่วเหลือง

ลักษณะประจำพันธุ์

1. ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ มีการเจริญเติบโตแบบกึ่งทอดยอด รูปร่างใบกว้างและมีสีเขียว ดอกสีม่วง ขนสีน้ำตาล ฝักแก่สีน้ำตาล รูปร่างเมล็ดค่อนข้างกลม เปลือกเมล็ดสีเหลือง และขั้วเมล็ดสีน้ำตาล
2. ลักษณะทางการเกษตร อายุออกดอก 35 - 40 วัน อายุเก็บเกี่ยว 100 - 110 วัน ความสูง 60 - 110 เซนติเมตร จำนวนกิ่ง 2 - 5 กิ่ง จำนวนฝักต่อต้น 30 - 40 ฝัก จำนวนเมล็ดต่อฝัก 2 เมล็ด น้ำหนัก 100 เมล็ด 12.1 กรัม

ลักษณะเด่น

1. ให้ผลผลิตสูง 324 กิโลกรัมต่อไร่ สูงกว่าพันธุ์ สจ.5 และเชียงใหม่ 60 ร้อยละ 5 และ 7 ตามลำดับ
2. ต้านทานโรคใบจุดนูนในสภาพธรรมชาติ และต้านทานโรคราน้ำค้าง โรคใบต่างในสภาพการปลูกเชื้อ

พื้นที่แนะนำ

1. ในฤดูแล้ง ปลูกได้ดีในจังหวัดเชียงใหม่ พิจิตร และชัยนาท
2. ในฤดูฝน ปลูกได้ดีในเขตจังหวัดเลย

ความต้านทานโรค

ต้านทานโรคใบจุดนูนในสภาพธรรมชาติ และต้านทานโรคราน้ำค้าง โรคใบต่างในสภาพการปลูกเชื้อ

ข้อควรระวัง

อ่อนแอต่อโรคโคนเน่าซึ่งเกิดจากเชื้อรา *Macrophomina phaseolina*

การรับรองพันธุ์

กรมวิชาการเกษตรพิจารณาให้เป็นพันธุ์แนะนำ เมื่อวันที่ 24 มิถุนายน

2543

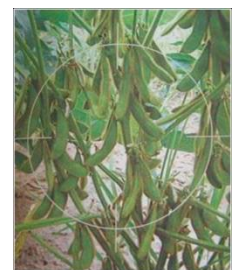
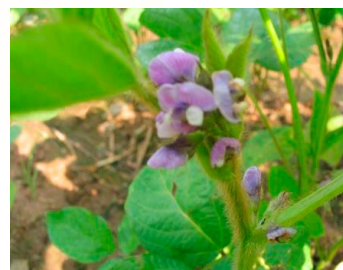
ถั่วเหลืองพันธุ์ขอนแก่น

ประวัติ

ถั่วเหลืองพันธุ์ขอนแก่น เป็นพันธุ์ที่ได้จากการรวบรวมพันธุ์ถั่วเหลืองจากตลาดนิคมพระพุทธรบาท จังหวัดสระบุรี เพื่อปรับปรุงพันธุ์ถั่วเหลืองให้ได้ผลผลิตสูงในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทำการคัดเลือกและประเมินพันธุ์ตามขั้นตอนการปรับปรุงพันธุ์ โดยศูนย์วิจัยพืชไร่ขอนแก่น ศูนย์วิจัยพืชไร่ สถานีทดลองพืชไร่ และในไร่เกษตรกรระหว่างปี 2529 - 2545

ลักษณะประจำพันธุ์

1. ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ มีการเจริญเติบโตแบบกิ่งทอดยอด รูปร่างใบกว้างและมีสีเขียว ดอกสีม่วงขนสีน้ำตาล ฝักแก่สีน้ำตาล รูปร่างเมล็ดค่อนข้างกลม เปลือกเมล็ดสีเหลือง และขั้วเมล็ดสีน้ำตาล
2. ลักษณะทางการเกษตร อายุออกดอก 35 - 40 วัน อายุเก็บเกี่ยว 95 - 100 วัน ความสูง 50 - 90 เซนติเมตร จำนวนกิ่ง 2 - 5 กิ่ง จำนวนฝักต่อต้น 35 - 45 ฝัก จำนวนเมล็ดต่อฝัก 2 เมล็ด น้ำหนัก 100 เมล็ด 13 - 14 กรัม ผลผลิตเฉลี่ย 312 กิโลกรัมต่อไร่

ลักษณะเด่น

1. ให้ผลผลิตเฉลี่ย 312 กิโลกรัมต่อไร่ สูงกว่าพันธุ์ สจ.5 และ เชียงใหม่ 60 ร้อยละ 16 และ 12 ตามลำดับ
2. ในฤดูแล้งให้ผลผลิตเฉลี่ยสูง 356 กิโลกรัมต่อไร่ สูงกว่าพันธุ์ สจ.5 ซึ่งให้ผลผลิตเฉลี่ยเท่ากับเชียงใหม่ 60 ร้อยละ 17

พื้นที่แนะนำ

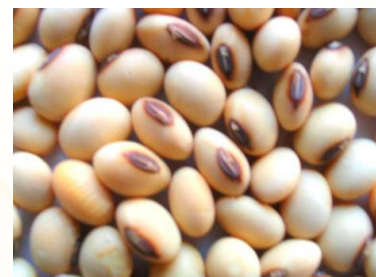
เหมาะสมกับสภาพการปลูกในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน โดยเฉพาะการปลูกในฤดูแล้งที่มีการให้น้ำชลประทาน ซึ่งเป็นสภาพการปลูกส่วนใหญ่ของภาคนี้ (ร้อยละ 92 ของพื้นที่ปลูกถั่วเหลืองทั้งหมด)

ข้อควรระวัง

ผลผลิตค่อนข้างแปรปรวนเมื่อปลูกในฤดูฝนที่มีการกระจายตัวของฝนไม่สม่ำเสมอ ส่งผลให้ผลผลิตลดลงต่ำกว่าการปลูกในฤดูแล้ง

การรับรองพันธุ์

กรมวิชาการเกษตรพิจารณาให้เป็นพันธุ์แนะนำ เมื่อวันที่ 19 สิงหาคม 2547

ถั่วเหลืองพันธุ์เชียงใหม่ 5

ประวัติ

ถั่วเหลืองพันธุ์เชียงใหม่ 5 เป็นพันธุ์ได้มาจากการนำเมล็ดพันธุ์เชียงใหม่ 60 ไปฉายรังสีแกมมา ที่ปริมาณ 10 กิโลเรดต์ ในปี 2530 เพื่อชักนำให้เกิดการกลายพันธุ์ จากนั้นทำการคัดเลือกแบบ Pure line Selection ในช่วงต่าง ๆ เพื่อให้ได้สายพันธุ์บริสุทธิ์และต้านทานต่อโรคราสนิม ที่สถานีเกษตรหลวงปางดะ อำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ และศูนย์วิจัยพืชไร่เชียงใหม่ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ ทำการคัดเลือกและประเมินพันธุ์ตามขั้นตอนการปรับปรุงพันธุ์ ตั้งแต่ปี 2530 - 2546

ลักษณะประจำพันธุ์

1. ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ มีลักษณะการเจริญเติบโตแบบกิ่งทอดยอด รูปร่างใบกว้างและมีสีเขียว ดอกสีม่วง ขนสีน้ำตาลอ่อน ฝักแก่สีน้ำตาล รูปร่างเมล็ดกลม เปลือกเมล็ดสีเหลือง และขั้วเมล็ดสีน้ำตาล
2. ลักษณะทางการเกษตร อายุออกดอก 35 - 45 วัน อายุเก็บเกี่ยว 90 - 100 วัน ความสูง 60 - 95 เซนติเมตร จำนวนกิ่ง 2 - 5 กิ่ง จำนวนฝักต่อต้น 20 - 30 ฝัก จำนวนเมล็ดต่อฝัก 2 เมล็ด น้ำหนัก 100 เมล็ด 15 กรัม ผลผลิตเฉลี่ย 326 กิโลกรัมต่อไร่
3. คุณสมบัติทางเคมี ปริมาณน้ำมันในเมล็ด 19 เปอร์เซ็นต์ ปริมาณโปรตีน 38 เปอร์เซ็นต์

ลักษณะเด่น

ต้านทานต่อโรคราสนิมในสภาพไร่ โดยแสดงลักษณะแผลบนใบแบบอาร์ บี (RB Type) สามารถให้ผลผลิตสูงในสภาพที่มีโรคราสนิมระบาด

พื้นที่แนะนำ

เหมาะสำหรับใช้ปลูกในพื้นที่ภาคเหนือตอนบน สภาพพื้นที่ที่มีอากาศเย็น และมีความชื้นสัมพัทธ์สูง หรือในพื้นที่ที่มีปัญหาการระบาดของโรคราสนิม

ความต้านทานโรค

ต้านทานต่อโรคราสนิม

ข้อควรระวัง

1. ให้ผลผลิตต่ำกว่าถั่วเหลืองพันธุ์เชียงใหม่ 60 และ สจ. 5 เมื่อปลูกในพื้นที่ปลูกทั่วไปที่ไม่มีปัญหาการระบาดของโรคราสนิม

2. ไม่ควรปลูกนอกฤดู คือ ปลายเดือนเมษายน เนื่องจากพบโรคใบยอดย่นในสภาพธรรมชาติ

การรับรองพันธุ์

กรมวิชาการเกษตรพิจารณาให้เป็นพันธุ์แนะนำ เมื่อวันที่ 9 ตุลาคม 2549

ถั่วเหลืองพันธุ์ศรีสำโรง 1

ประวัติ

ถั่วเหลืองพันธุ์ศรีสำโรง 1 เป็นพันธุ์ที่คัดจากการผสมข้ามระหว่างถั่วเหลืองพันธุ์นครสวรรค์ 1/Pudua8008B และนครสวรรค์ 1/DM8032-1-9 เมื่อปี 2535 ที่ศูนย์วิจัยและพัฒนาพืชผักเขตร้อน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ จังหวัดนครปฐม ต่อมาศูนย์บริการวิชาการด้านพืชและปัจจัยการผลิตสุโขทัย ได้นำมาสร้างลูกผสมกลับกับพันธุ์นครสวรรค์ 1 จำนวน 1 ครั้ง แล้วคัดเลือกปลูกตั้งแต่ช่วงที่ 2 - 6 ในระหว่างปี 2536 - 2537 เพื่อให้ได้ลักษณะที่ต้านทานต่อโรค และให้ผลผลิตสูง จากนั้นได้ดำเนินการประเมินผลผลิตเปรียบเทียบในเขตภาคเหนือตอนบน ภาคเหนือตอนล่าง และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นระยะเวลา 6 ปี (2538 - 2543)

ลักษณะประจำพันธุ์

1. ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ มีลักษณะการเจริญเติบโตแบบไม่ทอดยอด รูปร่างใบกว้างสีเขียว ดอกสีม่วง ขนสีขาว ฝักแก่สีน้ำตาล รูปร่างเมล็ดค่อนข้างกลม เปลือกและชั้นเมล็ดเมล็ดสีเหลือง
2. ลักษณะทางการเกษตร อายุออกดอก 27 - 60 วัน อายุเก็บเกี่ยว 87 - 98 วัน ความสูง 30 - 50 เซนติเมตร จำนวนกิ่งต่อต้น 2 - 3 กิ่ง จำนวนฝักต่อต้น 24 ฝัก จำนวนเมล็ดต่อฝัก 1.96 เมล็ด น้ำหนัก 100 เมล็ด 14.5 กรัม ผลผลิตเฉลี่ย 291 กิโลกรัมต่อไร่
3. คุณสมบัติทางเคมี ปริมาณน้ำมันในเมล็ด 14.51 เปอร์เซ็นต์ ปริมาณโปรตีนในเมล็ด 35.84 เปอร์เซ็นต์

ลักษณะเด่น

1. อายุการเก็บเกี่ยวสั้น ประมาณ 77 วัน ใกล้เคียงกับพันธุ์นครสวรรค์ 1
2. ต้านทานต่อโรคราน้ำค้างในเขตภาคเหนือตอนล่างได้ดีกว่าพันธุ์นครสวรรค์ 1
3. ให้ผลผลิตสูง เฉลี่ย 291 กิโลกรัมต่อไร่ มากกว่าพันธุ์นครสวรรค์ 1 ถึง 13 เปอร์เซ็นต์

พื้นที่แนะนำ

แนะนำให้ปลูก ในเขตภาคเหนือตอนล่าง เช่น จังหวัดสุโขทัย กำแพงเพชร และตาก เป็นต้น

การรับรองพันธุ์

กรมวิชาการเกษตรพิจารณาให้เป็นพันธุ์แนะนำ เมื่อวันที่ 31 สิงหาคม 2550

ถั่วเหลืองพันธุ์ราชมงคล 1

ประวัติ

ถั่วเหลืองพันธุ์ราชมงคล 1 (รม.1) เป็นพันธุ์คัดเลือกมาจากลูกผสมระหว่างพันธุ์เชียงใหม่ 60 และพันธุ์ AGS286 (seatra) จาก AVRDC โดยผสมพันธุ์ที่สถาบันวิจัยและฝึกอบรมการเกษตรลำปาง ในต้นเดือนกุมภาพันธ์ 2532 คัดเลือกทั้งวิธีคัดรวม และวิธีคัดแยก (เลือกมาหนึ่งต้นแล้วนำมาปลูก 1 ต้นต่อแถว) คัดเลือกลักษณะต้นที่ ใบสะอาด ไม่มีโรคและแมลงรบกวน มีลำต้นแข็งแรงต้านทานการหักล้ม ฝักไม่แตก มีเมล็ดขนาดใหญ่ ต้านทานโรค ใบจุดนูนและโรคราน้ำค้าง เริ่มทำการทดสอบผลผลิตเบื้องต้นและก้าวหน้า ตั้งแต่ปี 2535 - 2538 ร่วมกับพันธุ์มาตรฐาน สจ.4 สจ.5 และเชียงใหม่ 60 ให้ผลผลิตสูงในเขตจังหวัดลำปางและพื้นที่ใกล้เคียง ในฤดูฝนปี 2538 จึงได้ให้เกษตรกรเพื่อผลิตเมล็ดพันธุ์จำหน่ายให้เกษตรกรปลูกหลังนา และได้ขออนุญาตสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ตั้งชื่อว่าพันธุ์ราชมงคล 1 และได้ยื่นขอเสนอต่อกรมวิชาการเกษตรเป็นพันธุ์แนะนำในเขตจังหวัดลำปาง

ลักษณะประจำพันธุ์

1. ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ มีลักษณะการเจริญเติบโตแบบกิ่งทอดยอด ใบกว้างมีสีเขียว ดอกสีม่วง ขนสีน้ำตาล ฝักแก่สีน้ำตาล รูปร่างเมล็ดค่อนข้างกลม เปลือกเมล็ดสีเหลือง และขั้วเมล็ดสีน้ำตาล
2. ลักษณะทางการเกษตร มีอายุออกดอก 40 - 45 วัน อายุเก็บเกี่ยว 110 - 120 วัน ความสูง 60 - 100 เซนติเมตร จำนวนกิ่ง 2 - 5 กิ่ง จำนวนฝักต่อต้น 30 ฝัก จำนวนเมล็ดต่อฝัก 2 เมล็ด น้ำหนัก 100 เมล็ด 15 - 17 กรัม ผลผลิตเฉลี่ย 337 กิโลกรัมต่อไร่

ลักษณะเด่น

1. ให้ผลผลิตสูงในพื้นที่ปลูกจังหวัดลำปาง
2. ต้านทานโรคใบจุดนูนและโรคราน้ำค้าง
3. ทนทานต่อการหักล้ม ฝักเหนียวไม่แตกง่าย
4. มีขนาดเมล็ดโต

พื้นที่แนะนำ

ในพื้นที่ปลูกในจังหวัดลำปางและพื้นที่ใกล้เคียง

ความต้านทานโรค

ต้านทานโรคใบจุดนูนและโรคราน้ำค้าง

การรับรองพันธุ์

กรมวิชาการเกษตรพิจารณาให้เป็นพันธุ์แนะนำ เมื่อวันที่ 2 กันยายน 2552

ถั่วเหลืองพันธุ์เชียงใหม่ 6

ประวัติ

ถั่วเหลืองพันธุ์เชียงใหม่ 6 ได้จากการผสมพันธุ์ระหว่างพันธุ์ KUSL 20004 ซึ่งต้านทานต่อโรคใบจุดนูน และให้ผลผลิตสูง และพันธุ์เชียงใหม่ 5 ที่ทนทานต่อโรคราสนิม และต้านทานโรคราน้ำค้าง ในปี 2538 และทำการคัดเลือกและประเมินผลผลิตตามขั้นตอนของการปรับปรุงพันธุ์ ที่ศูนย์วิจัยพืชไร่เชียงใหม่ ศูนย์วิจัยพืชไร่ สถานีทดลองพืชไร่ ของกรมวิชาการเกษตร และไร่เกษตรกรแหล่งปลูกถั่วเหลือง จนถึงปี 2551

ลักษณะประจำพันธุ์

1. ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ มีการเจริญเติบโตแบบกิ่งทอดยอด รูปร่างใบกว้างมีสีเขียว ดอกสีม่วง ขนสีน้ำตาล ฝักแก่สีน้ำตาล รูปร่างเมล็ดค่อนข้างกลม เปลือกเมล็ดสีเหลือง และขั้วเมล็ดสีน้ำตาล
2. ลักษณะทางการเกษตร อายุออกดอก 30 - 40 วัน อายุเก็บเกี่ยว 90 - 100 วัน ความสูง 60 - 90 เซนติเมตร จำนวนกิ่ง 2 - 5 กิ่ง จำนวนฝักต่อต้น 30 - 40 ฝัก จำนวนเมล็ดต่อฝัก 2 - 3 เมล็ด น้ำหนัก 100 เมล็ด 13 - 15 กรัม
3. คุณสมบัติทางเคมี ปริมาณน้ำมันในเมล็ด 21.0 เปอร์เซ็นต์ ปริมาณโปรตีน 34.1 เปอร์เซ็นต์

ลักษณะเด่น

1. ให้ผลผลิตเฉลี่ยสูงกว่าพันธุ์ สจ.5 และ เชียงใหม่ 60 ในฤดูแล้ง (367 กิโลกรัมต่อไร่) ประมาณ ร้อยละ 12 และ 15 ในฤดูฝน (289 กิโลกรัมต่อไร่) ประมาณร้อยละ 13 และ 12 และรวมทั้ง 2 ฤดู (322 กิโลกรัมต่อไร่) ประมาณร้อยละ 12 และ 13
2. ต้านทานต่อโรคราสนิมและราน้ำค้าง
3. สามารถปรับตัวต่อสภาพแวดล้อมได้กว้าง

พื้นที่แนะนำ

ปรับตัวได้กว้าง ให้ผลผลิตสูงในท้องถิ่นต่าง ๆ เช่น ในฤดูแล้งที่ไร่อเกษตรกรจังหวัดเชียงใหม่ และขอนแก่น
ฤดูฝนที่ไร่อเกษตรกรจังหวัดลพบุรีและเลย

ความต้านทานโรค

ต้านทานต่อโรคราสนิมและราน้ำค้าง

ข้อควรระวัง

ไม่ควรปลูกเกิน 3 ต้นต่อหลุม เนื่องจากจะทำให้ต้นสูงมากและล้มง่าย

การรับรองพันธุ์

กรมวิชาการเกษตรพิจารณาให้เป็นพันธุ์แนะนำ เมื่อวันที่ 7 พฤษภาคม 2553

ถั่วเหลืองพันธุ์ลพบุรี 84-1

ประวัติ

ถั่วเหลืองพันธุ์ลพบุรี 84-1 หรือถั่วเหลืองสายพันธุ์ GC96026-10 เป็นสายพันธุ์ที่มีกลิ่นเหม็นเขียวอ่อน (null lipooxygenase) ที่เกิดจากคู่ผสม AGS129 x A Japanese var แล้วผสมย้อนกลับไปหา AGS129 จำนวน 5 ครั้ง นำเข้าสายพันธุ์มาจากศูนย์วิจัยและพัฒนาพืชผักแห่งเอเชีย (Asian Vegetable Research and Development Center, AVRDC) ประเทศไต้หวัน เมื่อปี 2546 นำมาประเมินผลผลิตตามขั้นตอนการปรับปรุงพันธุ์และประเมินลักษณะต่าง ๆ เพื่อให้ได้สายพันธุ์ที่มีคุณสมบัติทางด้านน้ำมันถั่วเหลืองที่ดีและให้ผลผลิตต่อไร่สูง ระหว่างปี 2547 - 2553

ลักษณะประจำพันธุ์

1. ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ มีการเจริญเติบโตแบบกิ่งทอดยอด รูปร่างใบค่อนข้างแคบ และมีสีเขียว ดอกสีม่วง ขนสีขาว ฝักแก่สีน้ำตาลอ่อน รูปร่างเมล็ดค่อนข้างกลม เปลือกเมล็ดสีเหลือง และหัวเมล็ดสีน้ำตาล
2. ลักษณะทางการเกษตร อายุออกดอก 27 - 29 วัน อายุเก็บเกี่ยว 83 - 88 วัน ความสูง 63 เซนติเมตร จำนวนกิ่ง 2 - 4 กิ่ง จำนวนฝักต่อต้น 48.7 ฝัก จำนวนเมล็ดต่อฝัก 2.27 เมล็ด น้ำหนัก 100 เมล็ด 15.8 กรัม ผลผลิตเฉลี่ย 358 กิโลกรัมต่อไร่
3. คุณสมบัติทางเคมี โปรตีนในเมล็ด 37.4 เปอร์เซ็นต์ โปรตีนในน้ำมันถั่วเหลือง 5.73 เปอร์เซ็นต์ ค่าความหวาน 10.2 บริกซ์

ลักษณะเด่น

1. มีกลิ่นหอมของถั่วเหลืองและกลิ่นเหม็นเขียวอ่อน ซึ่งเป็นที่ยอมรับของบริษัทผู้ผลิตน้ำมันถั่วเหลืองในระดับอุตสาหกรรม
2. ให้ผลผลิตเฉลี่ย 358 กิโลกรัมต่อไร่ สูงกว่าพันธุ์เชียงใหม่ 60 ร้อยละ 10
3. เมล็ดพันธุ์มีความงอกดี และมีความงอกสูงกว่าพันธุ์เชียงใหม่ 60 ร้อยละ 9 - 12 ทำให้เก็บรักษาได้ยาวนานขึ้น
4. ต้านทานต่อโรคใบจุดของถั่วเหลือง

พื้นที่แนะนำ

แนะนำให้ปลูกในพื้นที่ภาคกลางตอนบน ได้แก่ จังหวัดลพบุรี และเพชรบูรณ์ และภาคเหนือตอนล่าง ได้แก่ จังหวัดสุโขทัย และพิษณุโลก

ความต้านทานโรค

ต้านทานต่อโรคใบจุดนูน

การรับรองพันธุ์

กรมวิชาการเกษตรพิจารณาให้เป็นพันธุ์แนะนำ เมื่อวันที่ 13 กันยายน 2554 (พันธุ์แนะนำ)

ถั่วเหลืองฝักสดพันธุ์เชียงใหม่ 1

ประวัติ

ถั่วเหลืองพันธุ์เชียงใหม่ 1 เป็นถั่วเหลืองฝักสดที่นำเข้ามาจากศูนย์วิจัยและพัฒนาพืชผักแห่งเอเชีย (AVRDC) เมื่อปี 2524 เดิมชื่อ VESOY#4 นำเข้ามาปลูกคัดเลือกที่ศูนย์วิจัยพืชไร่เชียงใหม่ โดยเน้นคัดเลือกต้นที่ฝักใหญ่ สุกแก่พร้อมกัน ฝักแตกน้อยเมื่อแก่ นำไปประเมินผลผลิตที่สถานีทดลองพืชไร่ต่าง ๆ และไร่เกษตรกร ระหว่างปี 2528 - 2535 ในระหว่างการเปรียบเทียบพันธุ์ในไร่เกษตรกร มีชื่อว่า ทิวีปี 1

ลักษณะประจำพันธุ์

1. ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ มีลักษณะการเจริญเติบโตแบบไม่ทอดยอด รูปร่างใบกว้างและมีสีเขียว ดอกสีม่วง ขนสีเทา ฝักแก่มีสีน้ำตาลอ่อน รูปร่างเมล็ดค่อนข้างกลม เปลือกเมล็ดสีเหลือง และขั้วเมล็ดค่อนข้างใหญ่มีสีน้ำตาล

2. ลักษณะทางการเกษตร อายุออกดอก 25 - 30 วัน อายุเก็บเกี่ยวฝักสด 70 - 75 วัน อายุเก็บเกี่ยวฝักแห้ง 85 - 90 วัน ความสูง 35 - 50 เซนติเมตร จำนวนกิ่ง 1 - 3 กิ่ง จำนวนฝักต่อต้น 20 - 30 ฝัก จำนวนเมล็ดต่อฝัก 2 - 3 เมล็ด น้ำหนัก 100 เมล็ดสด 56 กรัม น้ำหนัก 100 เมล็ดแห้ง 25 กรัม ผลผลิตต้นรวมฝักสดเฉลี่ย 1.6 ตันต่อไร่ ผลผลิตฝักสด เฉลี่ย 1.1 ตันต่อไร่ ผลผลิตฝักแห้ง 240 - 260 กิโลกรัมต่อไร่

ลักษณะเด่น

1. ให้ผลผลิตฝักสดสูง ฝักใหญ่
2. ฝักสดมีรสชาติดี ฝักมีสีเขียวสด นำรับประทาน

พื้นที่แนะนำ

ปลูกได้ดีทั่วไปในพื้นที่ที่มีแหล่งน้ำเพียงพอ ปลูกได้ทั้งฤดูแล้งและฤดูฝน ให้ผลผลิตสูงสุดในการปลูกต้นฤดูฝน

ข้อควรระวัง

1. อ่อนแอต่อโรคราน้ำค้าง ควรป้องกันด้วยการคลุมเมล็ดก่อนปลูก ด้วย เมตาแลกซิล (เอพรอน) 7 กรัมต่อเมล็ด 1 กิโลกรัม
2. ขนาดของฝักสดไม่ได้มาตรฐานการส่งออก เหมาะสำหรับการบริโภคภายในประเทศ

การรับรองพันธุ์

กรมวิชาการเกษตรพิจารณาให้เป็นพันธุ์แนะนำ เมื่อวันที่ 5 มีนาคม 2536

ถั่วเหลืองฝักสดพันธุ์เชียงใหม่ 84-2

ประวัติ

ถั่วเหลืองฝักสดพันธุ์เชียงใหม่ 84-2 เป็นพันธุ์ที่คัดเลือกได้จากกลุ่มสมระหว่างพันธุ์ Chamame ซึ่งเป็นพันธุ์ที่เมล็ดเมื่อต้มสุกแล้วมีกลิ่นหอม มีความงอกและความแข็งแรงของเมล็ดสูง กับพันธุ์ 2808 ที่ให้ผลผลิตฝักสดมาตรฐานสูงและมีฝักดก โดยเริ่มผสมพันธุ์ที่ศูนย์วิจัยพืชไร่เชียงใหม่ ในปี 2544 ทำการคัดเลือกและประเมินผลผลิตในศูนย์วิจัยและสถานีทดลองของกรมวิชาการเกษตรและไร่เกษตรกร รวมเวลาทั้งหมด 10 ปี จึงได้เสนอขึ้นรับรองพันธุ์

ลักษณะประจำพันธุ์

1. ลักษณะทางพฤกษศาสตร์ มีการเจริญเติบโตแบบไม่ทอดยอด รูปร่างใบกว้างและมีสีเขียว ดอกสีม่วง ขนสีเทา ฝักแก่สีเทา รูปร่างเมล็ดกลม เปลือกเมล็ดสีเหลือง และขั้วเมล็ดสีเหลือง
2. ลักษณะทางการเกษตร มีอายุออกดอก 29 - 35 วัน อายุเก็บเกี่ยวฝักสด 63 - 69 วัน อายุเก็บเกี่ยวฝักแห้ง 80 - 85 วัน ความสูง 35 - 40 เซนติเมตร จำนวนกิ่ง 2 - 3 กิ่ง จำนวนฝักสดมาตรฐานต่อต้น 15 - 21 ฝัก ความกว้างฝัก 2 เมล็ด 1.4 เซนติเมตร ความยาวฝัก 2 เมล็ด 5.4 - 5.7 เซนติเมตร น้ำหนักสด 100 เมล็ด 70 กรัม จำนวนฝักสดมาตรฐานเฉลี่ยต่อกิโลกรัม 341 - 352 ฝัก ผลผลิตฝักสดมาตรฐานเฉลี่ย 757 - 963 กิโลกรัมต่อไร่
3. คุณสมบัติทางเคมี มีปริมาณน้ำมันในเมล็ด 21.0 เปอร์เซ็นต์ ปริมาณโปรตีน 34.1 เปอร์เซ็นต์

ลักษณะเด่น

1. ฝักสดต้มสุกให้เมล็ดมีกลิ่นหอมคล้ายใบเตย
2. ให้ผลผลิตฝักสดมาตรฐาน (ฝักยาว 4.5 เซนติเมตร กว้าง 1.5 เซนติเมตร และหนา 0.8 เซนติเมตร) สูงกว่าพันธุ์ Kaori ในฤดูแล้งร้อยละ 116 ในฤดูฝนร้อยละ 38 และเฉลี่ยทั้งสองฤดูร้อยละ 67
3. สามารถปรับตัวและให้ผลผลิตดีในหลายสภาพแวดล้อม

พื้นที่แนะนำ

สามารถปลูกให้ผลผลิตฝักสดมาตรฐานสูงในเขตภาคเหนือและภาคกลาง โดยเฉพาะในฤดูแล้งให้ผลผลิตสูงในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่และพิษณุโลก ในฤดูฝนให้ผลผลิตสูงในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่และลพบุรี

การรับรองพันธุ์

กรมวิชาการเกษตรพิจารณาให้เป็นพันธุ์แนะนำ เมื่อวันที่ 15 มิถุนายน 2555

ถั่วเขียวพันธุ์อุทอง 1

ประวัติ

ถั่วเขียวพันธุ์อุทอง 1 นำเข้ามาจากประเทศฟิลิปปินส์ ปลูกศึกษาครั้งแรกในปี 2512 ที่สถานีศึกษารัฐวิชัย (ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท) โดยให้ชื่อ M7-A นำไปรวบรวมทำการปลูกเปรียบเทียบและคัดเลือกพันธุ์ที่สถานีศึกษารัฐวิชัย (ศูนย์วิจัยพืชไร่สุพรรณบุรี) ตั้งแต่ปี 2513 คัดเลือกได้สายพันธุ์บริสุทธิ์ ประเมินผลผลิตตามขั้นตอนการปรับปรุงพันธุ์ ตั้งแต่ปี 2514 พบว่า M7-A ให้ผลผลิตสูงกว่าพันธุ์ที่มีอยู่

ลักษณะประจำพันธุ์

โคนต้นสีม่วง ทรงต้นเป็นพุ่ม แตกกิ่งก้านสาขาดี ใบค่อนข้างใหญ่ สีเขียวเข้ม ก้านใบสีม่วง ดอกแรกบานเมื่ออายุประมาณ 35 วัน ออกดอกเป็นชูด ชูดแรกจะติดฝักภายในเวลา 5 - 7 วัน ดอกชูดที่ 2 จะเริ่มเมื่อฝักแรกเริ่มแก่ มีจำนวนฝักต่อต้น 15 - 25 ฝัก จำนวนเมล็ดต่อฝัก 8 - 18 เมล็ด น้ำหนัก 1,000 เมล็ด 60 - 65 กรัม

ลักษณะเด่น

เมล็ดขนาดใหญ่ค่อนข้างสม่ำเสมอ ผิวมัน เป็นที่ต้องการของตลาด ออกดอกจำนวนมาก ประมาณ 80 - 85 เปอร์เซ็นต์ของทั้งต้น และติดฝักชูดแรกภายในเวลาเกือบพร้อมกันจึงทำให้ฝักแก่พร้อมที่จะเก็บเกี่ยวได้ในเวลาเดียวกัน อายุเก็บเกี่ยวสั้นประมาณ 65 - 70 วัน ฝักแก่เหนียวไม่แตกง่าย เก็บเกี่ยวฝักทั้งหมดได้ไม่เกิน 2 ครั้ง (พันธุ์พื้นเมืองต้องเก็บเกี่ยว 6 - 7 ครั้ง) ให้ผลผลิต 150 - 200 กิโลกรัมต่อไร่ สูงกว่าพันธุ์พื้นเมืองเล็กน้อย มีความทนทานต่อความแห้งแล้งได้ดี

ฤดูปลูกที่เหมาะสม

ปลูกได้ตลอดปี แต่ควรหลีกเลี่ยงปลูกฤดูฝนในแหล่งที่มีโรคใบจุดระบาด

ความต้านทานโรค

ต้านทานต่อโรคและแมลงศัตรูพืชเช่นเดียวกับถั่วเขียวพันธุ์พื้นเมือง

ข้อควรระวัง

ไม่ต้านทานต่อโรคใบจุด

การรับรองพันธุ์

กรมวิชาการเกษตรพิจารณาให้เป็นพันธุ์รับรอง เมื่อวันที่ 6 ธันวาคม 2519

ถั่วเขียวพันธุ์กำแพงแสน 1

ประวัติ

ถั่วเขียวพันธุ์กำแพงแสน 1 คัดมาจากสายพันธุ์ VC 1973 A ซึ่งได้จากการผสมระหว่างพันธุ์ CES 1D กับพันธุ์ 21/EG-MG-16 ที่ได้มาจากประเทศไต้หวัน นำมาทดสอบในประเทศไทยครั้งแรกเมื่อปี 2525 ได้ทำการปลูกคัดเลือกแบบหมู่ เพื่อคัดต้นที่มีลักษณะดีเป็นความร่วมมือกันระหว่างมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กรมวิชาการเกษตร กรมส่งเสริมการเกษตร และกรมเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา เพื่อร่วมกันทำงานวิจัยปรับปรุงพันธุ์ถั่วเขียวที่มีลักษณะดี

ลักษณะประจำพันธุ์

ทรงต้นตั้งตรง โปรง ไม่เลื้อย โคนต้นสีเขียว รูปร่างใบกว้าง สีเขียว ดอกสีเหลืองอ่อน อายุดอกแรกบาน 35 วัน อายุฝักแรกแก่ 51 วัน อายุเก็บเกี่ยว 67 วัน ฝักอ่อนสีเขียว ฝักแก่สีดำ เมล็ดมีสีเขียวมัน รูปร่างค่อนข้างกลม ตามเมล็ดสีเทา ความสูงต้น 56 เซนติเมตร จำนวนฝักต่อต้น 14 ฝัก จำนวนเมล็ดต่อฝัก 11 เมล็ด น้ำหนัก 1,000 เมล็ด 64 กรัม เมล็ดมีแป้ง 45 เปอร์เซ็นต์ โปรตีน 21.6 เปอร์เซ็นต์

ลักษณะเด่น

ผลผลิต 201.6 กิโลกรัมต่อไร่ สูงกว่าพันธุ์อุทุมพร 1 ร้อยละ 37 น้ำหนักเมล็ดและองค์ประกอบทางเคมีในเมล็ดมีค่าใกล้เคียงกับถั่วเขียวพันธุ์อุทุมพร 1 ให้น้ำหนักถั่วงอกสดมากกว่าพันธุ์อุทุมพร 1 สามารถต้านทานโรคราแป้ง และใบจุดได้ดีกว่าพันธุ์อุทุมพร 1 ทรงต้นเตี้ย พุ่มใบเล็กกว่าพันธุ์อุทุมพร 1 ทำให้การหักล้มน้อยกว่า ฝักชูขึ้นเหนือใบ เก็บเกี่ยวได้ง่าย

ฤดูปลูกที่เหมาะสม

ปลูกได้ทุกภาคและปลูกได้ทั้งต้นฤดูฝน ปลายฤดูฝน และฤดูแล้ง

ความต้านทานโรค

ต้านทานปานกลางต่อโรคใบจุดสีน้ำตาลและโรคราแป้ง

ข้อควรระวัง

ค่อนข้างอ่อนแอต่อดินด่าง

การรับรองพันธุ์

กรมวิชาการเกษตรพิจารณาให้เป็นพันธุ์รับรอง เมื่อวันที่ 11 เมษายน 2529

ถั่วเขียวพันธุ์กำแพงแสน 2

ประวัติ

ถั่วเขียวพันธุ์กำแพงแสน 2 คัดเลือกมาจากสายพันธุ์ VC 2778 A ซึ่งได้จากการผสมระหว่างพันธุ์ BPI glab.3//CES44/ML-3///CES1D-21/PHLV18 จากใต้หวันนำมาทดสอบครั้งแรกที่ประเทศไทย ปี 2525 เป็นพันธุ์ที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ทำการวิจัยปรับปรุงพันธุ์ถั่วเขียวร่วมกับกรมวิชาการเกษตร กรมส่งเสริมการเกษตร และกรมเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา เช่นเดียวกับพันธุ์กำแพงแสน 1

ลักษณะประจำพันธุ์

โคนต้นสีเขียว ใบสีเขียว รูปร่างใบกว้าง ก้านใบสีเขียว ดอกสีเหลืองอ่อน กลีบรองดอกสีเขียว ฝักอ่อนสีเขียวอ่อน ฝักแก่สีดำ เปลือกเมล็ดสีเขียวและเป็นมัน มีรูปร่างค่อนข้างกลม ตามเมล็ดมีสีขาว อายุดอกแรกบาน 35 วัน อายุฝักแรกแก่ 50 วัน อายุเก็บเกี่ยว 65 - 75 วัน ความสูงต้น 52 เซนติเมตร จำนวนฝักต่อต้น 13 ฝัก น้ำหนัก 1,000 เมล็ด 64 กรัม ผลผลิตเฉลี่ย 194 กิโลกรัมต่อไร่ เมล็ดให้เปอร์เซ็นต์แป้ง 48.7 เปอร์เซ็นต์ และโปรตีน 25.3 เปอร์เซ็นต์

ลักษณะเด่น

ผลผลิตเฉลี่ย 194 กิโลกรัมต่อไร่ อายุเก็บเกี่ยวสั้น น้ำหนักเมล็ดและองค์ประกอบทางเคมีในเมล็ดมีค่าใกล้เคียงกับถั่วเขียวพันธุ์อุทอง 1 ให้น้ำหนักถั่วงอกสดมากกว่าพันธุ์อุทอง 1 สามารถต้านทานโรคราแป้ง และใบจุดได้ดีกว่าพันธุ์อุทอง 1 ทรงต้นเตี้ยพุ่ม ใบเล็กกว่าพันธุ์อุทอง 1 ทำให้การล้มน้อยกว่า ฝักชูขึ้นเหนือใบเก็บเกี่ยวได้ง่าย

ฤดูปลูกที่เหมาะสม

ปลูกได้ทั้งต้นฤดูฝน ปลายฝน และฤดูแล้ง

พื้นที่แนะนำ

ปลูกได้ในทุกภาคของประเทศไทย

ความต้านทานโรค

มีความต้านทานสูงต่อโรคใบจุดสีน้ำตาล และต้านทานปานกลางต่อโรคราแป้ง

ข้อควรระวัง

อ่อนแอมากต่อดินต่าง จึงควรหลีกเลี่ยงการปลูกในพื้นที่ที่มีดินต่าง

การรับรองพันธุ์

กรมวิชาการเกษตรพิจารณาให้เป็นพันธุ์รับรอง เมื่อวันที่ 11 เมษายน 2529

ถั่วเขียวพันธุ์ชัยนาท 60

ประวัติ

กองพืชไร่ นำเข้าสายพันธุ์ถั่วเขียวซึ่งเกิดจากการผสมข้ามพันธุ์ จำนวน 30 คู่ จากศูนย์วิจัยและพัฒนาพืชผักแห่งเอเชีย (AVRDC) ประเทศไต้หวัน ในปี 2520 หลังจากปลูกทดลองและคัดเลือกที่สถานีทดลองพืชไร่ อุทอง จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า สายพันธุ์ VC 1178 ซึ่งเกิดจากการผสมข้ามระหว่างพันธุ์ MG 50-10 A (Y) กับ ML-6 ออกดอกเร็ว เก็บเกี่ยวเร็ว ผลผลิตสูงปานกลาง จึงนำไปปลูกคัดเลือกอีก 7 ชั่ว ถึงปี 2524 และนำเข้าเปรียบเทียบพันธุ์ในไร่เกษตรกรปี 2526 - 2528

ลักษณะประจำพันธุ์

ทรงพุ่มแคบเตี้ย ลำต้นแข็งสีเขียว ตั้งตรง สูงประมาณ 50.5 เซนติเมตร ใบเขียวเข้ม ช่อฝักอยู่เหนือทรงพุ่ม จำนวนฝักต่อต้น 11 - 12 ฝัก จำนวนเมล็ดต่อฝัก 9 - 10 เมล็ด ตาเมล็ดสีขาว อายุถึงวันออกดอกแรก 33 วัน ให้น้ำหนัก 1,000 เมล็ด เฉลี่ย 61 กรัม วันที่ฝักแรกแก่ประมาณ 47 วัน อายุถึงวันเก็บเกี่ยว ประมาณ 52 วัน ให้เปอร์เซ็นต์แป้ง 40.5 เปอร์เซ็นต์ และโปรตีน 20.6 เปอร์เซ็นต์

ลักษณะเด่น

ต้นเตี้ยและทรงพุ่มแคบเหมาะสำหรับใช้ในระบบปลูกพืช อายุสั้นกว่าพันธุ์อุทอง 1 ประมาณ 7 วัน ช่อฝักอยู่เหนือทรงพุ่มเด่นชัด ดูแลและเก็บเกี่ยวสะดวก ให้ผลผลิตสูงกว่าถั่วเขียวพันธุ์อุทอง 1 ในปลายฤดูฝนให้ผลผลิตในสถานี 219 กิโลกรัมต่อไร่ และในไร่เกษตรกร 175 กิโลกรัมต่อไร่

ฤดูปลูกที่เหมาะสม

ปลูกต้นฤดูฝน เดือนเมษายนถึงเดือนพฤษภาคม

ข้อควรระวัง

เป็นพันธุ์ทรงพุ่มแคบต้องใช้อัตราปลูกมากกว่าปกติ ใช้เมล็ดพันธุ์ 7 - 10 กิโลกรัมต่อไร่ จึงจะได้ผลผลิตดี ไม่ต้านทานโรคใบจุด และราแป้ง

การรับรองพันธุ์

กรมวิชาการเกษตรพิจารณาให้เป็นพันธุ์รับรอง เมื่อวันที่ 30 กันยายน 2530

ถั่วเขียวพันธุ์ มอ.1

ประวัติ

ถั่วเขียวพันธุ์ มอ.1 เป็นถั่วเขียวผิวมัน ที่ได้จากการคัดเลือกพันธุ์ VC 2768 A ซึ่งเกิดจากการผสมระหว่าง 4 พันธุ์ คือ EG-MD-6D/ML-3//CES 1D-21/PHI 18 นำเข้าจากศูนย์วิจัยและพัฒนาพืชผักแห่งเอเชีย (AVRDC) นำมาคัดเลือกและทดสอบการปรับตัวของพันธุ์ในท้องถิ่นต่าง ๆ ในภาคใต้ โดยโครงการเพิ่มผลผลิตของถั่วเขียวในภาคใต้ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ตั้งแต่ ปี 2527 - 2531

ลักษณะประจำพันธุ์

โคนต้นอ่อนสีเขียว ความสูงต้น 55 เซนติเมตร ใบและก้านใบสีเขียว ฝักชูเป็นระเบียบเหนือระดับใบ เมล็ดสีเขียวมัน ฝักยาวสม่ำเสมอทั้งต้น อายุดอกแรกบาน 35 วัน อายุวันฝักแรกแก่ 51 วัน อายุเก็บเกี่ยว 82 วัน ความยาวของฝัก 11 เซนติเมตร จำนวนเมล็ดต่อฝัก 11 เมล็ด น้ำหนัก 1,000 เมล็ด 71 กรัม

ลักษณะเด่น

ผลผลิตเฉลี่ยสูงสุด 254 กิโลกรัมต่อไร่ สูงกว่าพันธุ์อุทอง 1 ประมาณ 22 เปอร์เซ็นต์ และสูงกว่าพันธุ์กำแพงแสน 1 ประมาณ 10 เปอร์เซ็นต์ ขนาดเมล็ดเท่ากับพันธุ์อุทอง 1 ต้านทานต่อการหักล้ม และต้านทานต่อโรคใบจุดสูงกว่าทุกพันธุ์

พื้นที่แนะนำ

เหมาะสำหรับปลูกในภาคใต้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการปลูกในนาก่อนการปลูกข้าว และปลูกแซมระหว่างแถวขนาบารปลูกใหม่

ความต้านทานโรค

ต้านทานต่อโรคใบจุด

การรับรองพันธุ์

กรมวิชาการเกษตรพิจารณาให้เป็นพันธุ์รับรอง เมื่อวันที่ 19 ธันวาคม 2531

ถั่วเขียวผิวดำพันธุ์พิษณุโลก 2

ประวัติ

ถั่วเขียวผิวดำพันธุ์พิษณุโลก 2 มาจากสายพันธุ์ PI 288603 ซึ่งกำเนิดที่ประเทศอินเดีย ได้มาจากแหล่งรวบรวมพันธุ์ของศูนย์วิจัยและพัฒนาพืชผักแห่งเอเชีย (AVRDC) นำมาปลูกครั้งแรกเมื่อปี 2520 ที่สถานีทดลองพืชไร่อุทอง จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่าในแถวปลูกมีหลายลักษณะปนกันอยู่ จึงเลือกต้นที่มีลักษณะดีและนำมาคัดเลือกให้เป็นพันธุ์บริสุทธิ์โดยให้ชื่อว่า BC48 นำไปเปรียบเทียบกับเบื้องต้น เปรียบเทียบมาตรฐาน เปรียบเทียบในไร่เกษตรกร และทดสอบพันธุ์ในไร่เกษตรกรในแหล่งปลูกถั่วเขียวผิวดำตามขั้นตอนการปรับปรุงพันธุ์ ตั้งแต่ปี 2521 - 2530 พบว่า BC48 มีคุณสมบัติดีเด่นกว่าพันธุ์อื่น ๆ

ลักษณะประจำพันธุ์

ทรงต้นเป็นพุ่ม ตั้งตรง โปรง ไม่เลื้อย ความสูงต้น 57 เซนติเมตร ใบมีขนาดปานกลาง ดอกแรกบาน อายุ 33 วัน เก็บเกี่ยวอายุประมาณ 77 วัน จำนวนฝักต่อต้น 44 ฝัก จำนวนเมล็ดต่อฝัก 7 เมล็ด เมล็ดสีดำ ตามเมล็ดสีขาว น้ำหนัก 1,000 เมล็ด 49.9 กรัม

ลักษณะเด่น

ให้ผลผลิต 190 กิโลกรัมต่อไร่ ขนาดเมล็ด (ใหญ่กว่าพันธุ์อุทอง 2 ประมาณ 10 เปอร์เซ็นต์) โดยให้น้ำหนัก 1,000 เมล็ด 49.9 กรัม ทรงต้นโปรง ตั้งตรง และอายุเก็บเกี่ยวสั้นกว่าพันธุ์อุทอง 2 ประมาณ 9 วัน **ฤดู**

ปลูกที่เหมาะสม

สามารถปลูกได้ตั้งแต่ต้นเดือนสิงหาคมถึงเดือนกันยายน

พื้นที่แนะนำ

ปลูกได้ดีในฤดูแล้งหลังเก็บเกี่ยวข้าวในเขตชลประทาน

ข้อควรระวัง

เนื่องจากเป็นพันธุ์ที่มีทรงพุ่มแคบ จึงแนะนำให้ใช้เมล็ดพันธุ์ในอัตรา 5 - 7 กิโลกรัมต่อไร่

การรับรองพันธุ์

กรมวิชาการเกษตรพิจารณาให้เป็นพันธุ์รับรอง เมื่อวันที่ 19 มีนาคม 2533

ถั่วเขียวพันธุ์ชัยนาท 36

ประวัติ

ถั่วเขียวพันธุ์ชัยนาท 36 ได้จากการผสมพันธุ์ระหว่าง Pagasa 1 และ PHLV 18 ณ ศูนย์วิจัยพืชผักแห่งเอเชีย (AVRDC) ประเทศไต้หวัน นำเข้ามาปลูกและคัดเลือกที่ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท คัดเลือกและศึกษาลักษณะต่าง ๆ เช่น การตอบสนองต่อปุ๋ย ความต้านทานโรค และประเมินผลผลิตในแหล่งปลูกต่าง ๆ พบว่าสายพันธุ์ VC 1628 A-7 ให้ผลผลิตเฉลี่ยทั่วไปสูง โดยเฉพาะเมื่อปลูกในดินต่างชุดตาคลี จะให้ผลผลิตสูงกว่าพันธุ์กำแพงแสน 1 และพันธุ์กำแพงแสน 2

ลักษณะประจำพันธุ์

โคนต้นสีเขียว ใบสีเขียวเข้ม ก้านใบสีเขียว ดอกสีเหลืองอ่อน กลีบรองดอกสีเขียว ฝักอ่อนสีเขียวอ่อน ฝักแก่สีดำมีรูปร่างกลม เปลือกเมล็ดสีเขียวและเป็นมัน ความสูงต้นเฉลี่ย 65 - 70 เซนติเมตร อายุดอกแรกบาน 33 วัน อายุฝักแรกแก่ 50 วัน อายุเก็บเกี่ยว 64 วัน จำนวนฝักต่อต้น 12 ฝัก น้ำหนัก 1,000 เมล็ด 67 กรัม ให้เปอร์เซ็นต์แป้ง 51.0 เปอร์เซ็นต์ และโปรตีน 24.1 เปอร์เซ็นต์

ลักษณะเด่น

1. ผลผลิต 216 กิโลกรัมต่อไร่ สูงกว่าพันธุ์กำแพงแสน 1 ร้อยละ 4 พันธุ์กำแพงแสน 2 ร้อยละ 12 และพันธุ์ชัยนาท 60 ร้อยละ 6
2. เมล็ดมีขนาดใหญ่ น้ำหนัก 1,000 เมล็ด 67 กรัม
3. ทนทานต่อดินต่าง ซ่อฝักอยู่เหนือทรงพุ่มทำให้เก็บเกี่ยวง่าย

ฤดูปลูกที่เหมาะสม

ปลูกได้ในทุกฤดูและในทุกภาคของประเทศไทย

พื้นที่แนะนำ

ปลูกในเขตพื้นที่จังหวัดนครสวรรค์ ลพบุรี สระบุรี อุทัยธานี ตาก สุโขทัย และเพชรบูรณ์

ความต้านทานโรค

ต้านทานต่อโรคใบจุดสีน้ำตาลปานกลาง และไม่ต้านทานโรคราแป้ง

การรับรองพันธุ์

กรมวิชาการเกษตรพิจารณาให้เป็นพันธุ์รับรอง เมื่อวันที่ 25 ตุลาคม 2534

ถั่วเขียวพันธุ์ มทส.1

ประวัติ

ถั่วเขียวพันธุ์ มทส.1 แนะนำพันธุ์ในปี 2542 ได้มาจากการผสมระหว่างถั่วเขียวพันธุ์อุทอง 1 กับสายพันธุ์ VCI 1560D และทำการคัดเลือกที่มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี มีลักษณะโคนต้นสีเขียว ฝักส่วนใหญ่อยู่เหนือทรงพุ่ม ฝักสุกพร้อมกันทั้งชุด ให้ผลผลิตสูงเฉลี่ย 223 กิโลกรัมต่อไร่

ลักษณะประจำพันธุ์

ฝักส่วนใหญ่หรือทั้งหมดอยู่เหนือทรงพุ่ม ฝักสุกแก่พร้อมกันทั้งต้น ฝักรวมเป็นช่อใหญ่ (จำนวนฝักต่อช่อสูง) เปลือกมีลักษณะละเอียด เหนียว ไม่แตกง่าย จึงสามารถเก็บเกี่ยวได้ดีกว่าเมื่อมีฝน ระยะเก็บเกี่ยวสามารถป้องกันน้ำซึมผ่านเข้าไปในฝักได้ และฝักไม่แตก จึงสามารถธรวนเก็บเกี่ยวได้

ลักษณะเด่น

1. มีลักษณะตรงตามรูปแบบ (ideotype) ที่กำหนด เป็นพันธุ์ที่ฝักส่วนใหญ่หรือทั้งหมดอยู่เหนือทรงพุ่ม ฝักสุกพร้อมกันทั้งชุด มีช่อใหญ่ (จำนวนฝักต่อช่อสูง)
2. ขนาดเมล็ดโต โดยมีน้ำหนัก 1,000 เมล็ด 73 กรัม ในขณะที่พันธุ์กำแพงแสน 1 ให้น้ำหนัก 64 กรัมต่อ 1,000 เมล็ด และให้อัตราถ่วงออกสูง
3. ผลผลิตสูง ให้ผลผลิตเฉลี่ยอยู่ในระดับเดียวกับพันธุ์กำแพงแสน 1 แต่สูงกว่าพันธุ์กำแพงแสน 2 มอ.1 และชัยนาท 60

ความต้านทานโรค

ต้านทานต่อโรคใบจุด และโรคราแป้ง

ข้อควรระวัง

ต้นเตี้ยทำให้การเก็บเกี่ยวโดยการปลิดฝักอาจไม่สะดวก

การรับรองพันธุ์

กรมวิชาการเกษตรพิจารณาให้เป็นพันธุ์แนะนำ เมื่อวันที่ 16 มิถุนายน 2542

ถั่วเขียวพันธุ์ชัยนาท 72

ประวัติ

ถั่วเขียวพันธุ์ชัยนาท 72 เป็นถั่วเขียวพันธุ์กลายที่ตัดได้จากพันธุ์กำแพงแสน 2 โดยรังสีแกมมา ขนาด 600 เกรย์ ผ่านการคัดเลือกทั้งในสภาพที่มีและไม่มีการใช้สารเคมีป้องกันและกำจัดหนอนแมลงวันเจาะลำต้น ได้สายพันธุ์ CNM 8709-5 นำไปประเมินความต้านทานต่อหนอนแมลงวันเจาะลำต้น ในสภาพที่มีการระบาดของธรรมชาติในแปลงปลูก และประเมินผลผลิตทั้งในศูนย์วิจัยพืชไร่ สถานีวิจัยพืชไร่ และไร่อเกษตรกรในแหล่งปลูกทั่วประเทศ ตามขั้นตอนของการปรับปรุงพันธุ์

ลักษณะประจำพันธุ์

ความสูงต้นเฉลี่ย 66 เซนติเมตร ดอกสีเหลือง ฝักแก่สีดำ เมล็ดสีเขียว มีความมัน อายุเก็บเกี่ยว 63 วัน จำนวนฝักต่อต้น 15 ฝัก น้ำหนัก 1,000 เมล็ด 66 กรัม ให้เปอร์เซ็นต์แป้ง 45.0 เปอร์เซ็นต์ และโปรตีน 21.6 เปอร์เซ็นต์

ลักษณะเด่น

1. ผลผลิตเฉลี่ย 212 กิโลกรัมต่อไร่ สูงกว่าพันธุ์ชัยนาท 36 ร้อยละ 4.4 ในฤดูแล้ง ต้นฤดูฝน และปลายฤดูฝนให้ผลผลิต 222 240 และ 187 กิโลกรัมต่อไร่ ตามลำดับ
2. มีความต้านทานปานกลางต่อหนอนแมลงวันเจาะลำต้นในสภาพธรรมชาติ โดยให้ผลผลิต 135 กิโลกรัมต่อไร่ ซึ่งสูงกว่าพันธุ์ชัยนาท 36 ร้อยละ 26.2
3. มีเสถียรภาพในลักษณะการให้ผลผลิตและในลักษณะน้ำหนัก 1,000 เมล็ด
4. สามารถปลูกได้ในดินต่าง เช่น ดินชุดตาคลี โดยไม่มีผลผลิต แต่ใบจะแสดงอาการเหลืองเล็กน้อยในระยะแรกของการเจริญเติบโต

ฤดูปลูกที่เหมาะสม

ปลูกได้ในทุกฤดู

พื้นที่แนะนำ

ปลูกได้ในทุกภูมิภาคของประเทศไทย

ความต้านทานโรค

ต้านทานโรคใบจุดสีน้ำตาลปานกลาง

ความต้านทานแมลง

ต้านทานปานกลางต่อหนอนแมลงวันเจาะลำต้น

ข้อควรระวัง

ปลูกในดินเหนียวสีเทาดำที่เป็นต่าง เช่น ชุดดินตาคลี ใบจะแสดงอาการเหลืองเล็กน้อยในระยะแรกของการเจริญเติบโต แต่ไม่กระทบต่อผลผลิต

การรับรองพันธุ์

กรมวิชาการเกษตรพิจารณาให้เป็นพันธุ์รับรอง เมื่อวันที่ 24 เมษายน 2543

ถั่วเขียวผิวดำพันธุ์ชัยนาท 2

ประวัติ

ถั่วเขียวผิวดำพันธุ์ชัยนาท 2 ได้จากการผสมพันธุ์ระหว่างพันธุ์ KAB4 กับพันธุ์ PLU1131 ตั้งแต่ปลายฤดูฝน ปี 2532 ที่ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท โดยได้คัดเลือกและประเมินพันธุ์ตามขั้นตอนการปรับปรุงพันธุ์ ตั้งแต่ปี 2532 - 2546 รวมระยะเวลาการวิจัย 15 ปี

ลักษณะประจำพันธุ์

โคนต้นอ่อนสีม่วง ใบย่อยใบบางมีรูปร่างคล้ายรูปไข่ มีความยาว 7.6 เซนติเมตร ความกว้าง 6.1 เซนติเมตร ความยาวก้านใบ 10.9 เซนติเมตร มีขนบนและใต้ใบ ใบสีเขียว ก้านใบมีสีเขียวอมม่วง กลีบดอกสีเหลืองเข้ม และมีขนที่ฝักแก่ ฝักแก่มีลักษณะกลม เมล็ดรูปไข่ และมีสีดำ

ลักษณะเด่น

1. ให้ผลผลิตสูงเฉลี่ย 251 กิโลกรัมต่อไร่ สูงกว่าพันธุ์พิษณุโลก 2 ร้อยละ 17
2. ขนาดเมล็ดใหญ่ตรงตามความต้องการของตลาด โดยให้น้ำหนัก 1,000 เมล็ด 59.8 กรัม สูงกว่าพันธุ์พิษณุโลก 2 ร้อยละ 16
3. เหมาะสำหรับการเพาะถั่วงอก โดยให้น้ำหนักสดของถั่วงอกสูงและมีรสชาติหวานมากกว่าพันธุ์พิษณุโลก 2
4. ลำต้นตั้งตรงและแข็งแรง มีการหักล้มของลำต้นน้อยกว่าพันธุ์พิษณุโลก 2
5. อายุการเก็บเกี่ยวสั้น ใกล้เคียงกับพันธุ์พิษณุโลก 2
6. ความสูงของลำต้นจากพื้นดินถึงข้อที่สองสูงกว่าพันธุ์พิษณุโลก 2 ทำให้สะดวกในการเก็บเกี่ยวด้วยเครื่องจักรกล

พื้นที่แนะนำ

เหมาะสำหรับปลูกในสภาพการผลิตพืชไร่ทั่วไป

ข้อควรระวัง

ไม่ควรปลูกในปลายฤดูฝน (หลังเดือนกันยายน) เนื่องจากจะทำให้เมล็ดมีสีดำไม่สนิทและเมล็ดมีสีดำแดงเช่นเดียวกับพันธุ์พิษณุโลก 2

การรับรองพันธุ์

กรมวิชาการเกษตรพิจารณาให้เป็นพันธุ์รับรอง เมื่อวันที่ 25 กรกฎาคม 2548

ถั่วเขียวผิวดำพันธุ์ชยันนาท 80

ประวัติ

ถั่วเขียวผิวดำพันธุ์ชยันนาท 80 เกิดจากการผสมข้ามพันธุ์ระหว่างพันธุ์ปราจีน ซึ่งเป็นถั่วเขียวผิวดำพันธุ์พื้นเมือง กับพันธุ์ NBG 5 เป็นพันธุ์ที่นำเข้ามาจากศูนย์วิจัยและพัฒนาพืชผักแห่งเอเชีย (AVRDC) ในปี 2532 - 2546 ทำการผสมข้ามพันธุ์ คัดเลือก และประเมินพันธุ์ที่ศูนย์วิจัยพืชไร่ชยันนาท ศูนย์วิจัยพืชไร่ ศูนย์บริการวิชาการ และไร่เกษตรกรเขตภาคเหนือตอนล่างและภาคกลาง ทำการคัดเลือกและประเมินพันธุ์ตามขั้นตอนการปรับปรุงพันธุ์ ตั้งแต่ ปี 2532 - 2546 รวมระยะเวลาการวิจัย 15 ปี

ลักษณะประจำพันธุ์

การเจริญเติบโต ในระยะต้นอ่อนต้นตั้งตรงทอดยอดเล็กน้อย โคนต้นอ่อน ไตใบเลี้ยงมีสีม่วง ไม่มีขนที่ใบ และฝัก ดอกสีเหลือง ฝักอ่อนมีสีเขียวเข้ม ฝักแก่มีสีดำ ลักษณะฝักกลม สีเปลือกเมล็ดแห้งสีดำ เมล็ดมีลักษณะรูปทรงกระบอก อายุดอกแรกบาน 37 วัน อายุการเก็บเกี่ยว 83 วัน มีความสูงต้น 48.5 เซนติเมตร จำนวนฝักต่อต้น 45 ฝัก จำนวนเมล็ดต่อฝัก 7 เมล็ด ความยาวฝัก 5.2 เซนติเมตร และน้ำหนัก 1,000 เมล็ด 57.5 กรัม

ลักษณะเด่น

1. ให้ผลผลิตสูงเฉลี่ย 250 กิโลกรัมต่อไร่ สูงกว่าพันธุ์พิษณุโลก 2 ร้อยละ 14 และมีเสถียรภาพในการให้ผลผลิตเมล็ดดีกว่าพันธุ์พิษณุโลก 2
2. เหมาะสำหรับการเพาะถั่วงอก โดยให้น้ำหนักสดถั่วงอกสูงกว่าพันธุ์พิษณุโลก 2 ร้อยละ 6 และมีรสชาติหวานกว่าพันธุ์พิษณุโลก 2
3. เป็นพันธุ์ที่ไม่มีขนที่ใบและฝักทำให้เก็บเกี่ยวง่าย
4. อายุการเก็บเกี่ยวสั้น

ฤดูปลูกที่เหมาะสม

สามารถปลูกได้ตั้งแต่เดือนสิงหาคมถึงเดือนกันยายน

พื้นที่แนะนำ

เหมาะสำหรับปลูกในแหล่งปลูกถั่วเขียวผิวดำ เขตภาคกลางและภาคเหนือตอนล่าง

ข้อควรระวัง

การปลูกช่วงปลายฤดูฝน ควรปลูกระหว่างเดือนสิงหาคม-กันยายน หากปลูกล่าช้าไป (ต้นเดือนตุลาคม) จะทำให้เมล็ดสุกแก่ไม่เต็มที่ สีดำไม่สนิท เนื่องจากในช่วงติดเมล็ด ความชื้นในดินมีไม่เพียงพอส่งผลให้ราคาผลผลิตต่ำ

การรับรองพันธุ์

กรมวิชาการเกษตรพิจารณาให้เป็นพันธุ์รับรอง เมื่อวันที่ 31 สิงหาคม 2550

ถั่วเขียวพันธุ์ชัยนาท 84-1

ประวัติ

ถั่วเขียวพันธุ์ชัยนาท 84-1 หรือถั่วเขียวสายพันธุ์ M5-1 เป็นถั่วเขียวสายพันธุ์กลายที่คัดได้จากพันธุ์ชัยนาท 36 ที่ผ่านการฉายรังสีแกมมาอัตรา 500 เกรย์ ในปี 2538 ทำการคัดเลือกและประเมินพันธุ์ตามขั้นตอนการปรับปรุงพันธุ์ และศึกษาข้อมูลจำเพาะของพันธุ์ ที่ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท ระหว่างปี 2538 – 2553

ลักษณะประจำพันธุ์

โคนต้นอ่อนใต้ใบเลี้ยงสีเขียว ใบมีขนมาก ใบ ก้านใบ และวงกลีบเลี้ยงมีสีเขียว กลีบดอกสีเหลือง ช่อดอกอยู่ทั้งเหนือและใต้ทรงพุ่ม ฝักอ่อนมีเขียวอ่อน ฝักแก่สีดำ มีเมล็ดรูปทรงกระบอก อายุถึงดอกแรกบาน 35 วัน อายุถึงเก็บเกี่ยว 65 วัน จำนวนฝักต่อต้น 11.5 ฝัก จำนวนเมล็ดต่อฝัก 11.3 เมล็ด ฝักยาว 8.7 เซนติเมตร ความสูงต้น 63 เซนติเมตร

ลักษณะเด่น

1. ผลผลิตสูง โดยให้ผลผลิตเฉลี่ย 226 กิโลกรัมต่อไร่ สูงกว่าพันธุ์ชัยนาท 36 และกำแพงแสน 1 ร้อยละ 4 และ 7 ตามลำดับ
2. เปอร์เซ็นต์แป้งสูง เหมาะสำหรับการแปรรูปเป็นวุ้นเส้น โดยให้เปอร์เซ็นต์แป้ง 54.85 เปอร์เซ็นต์ สูงกว่าพันธุ์ชัยนาท 36 และกำแพงแสน 1 ร้อยละ 5 และ 4 ตามลำดับ และให้ผลผลิตแป้ง 124 กิโลกรัมต่อไร่ สูงกว่าพันธุ์ชัยนาท 36 และกำแพงแสน 1 ร้อยละ 9 และ 12 ตามลำดับ
3. ขนาดเมล็ดใหญ่ โดยให้น้ำหนัก 1,000 เมล็ด 69 กรัม สูงกว่าพันธุ์ชัยนาท 36 และกำแพงแสน 1 ร้อยละ 5 และ 6 ตามลำดับ
4. น้ำหนักถั่วงอกสูงและมีรสชาติค่อนข้างหวาน เหมาะสำหรับการเพาะถั่วงอก โดยให้น้ำหนักสดถั่วงอก สูงกว่าพันธุ์ชัยนาท 36 และกำแพงแสน 1 ร้อยละ 3 และ 1 ตามลำดับ

ฤดูปลูกที่เหมาะสม

ปลูกได้ในทุกฤดูและในทุกภาคของประเทศไทย

พื้นที่แนะนำ

เหมาะสำหรับปลูกในสภาพการผลิตพืชไร่ทั่วไป

การรับรองพันธุ์

กรมวิชาการเกษตรพิจารณาให้เป็นพันธุ์รับรอง เมื่อวันที่ 15 มิถุนายน 2555

ถั่วเขียวพันธุ์ชัยนาท 3

ประวัติ

ถั่วเขียวพันธุ์ชัยนาท 3 เป็นถั่วเขียวพันธุ์กลายที่คัดเลือกได้จากถั่วเขียวพันธุ์ชัยนาท 36 ที่ผ่านการฉายรังสีแกมมาอัตรา 400 เกรย์ คัดเลือกและประเมินพันธุ์ตามขั้นตอนการปรับปรุงพันธุ์ระหว่างปี 2548 – 2561 โดยใช้พันธุ์มาตรฐานชัยนาท 36 และพันธุ์ชัยนาท 72 เป็นพันธุ์เปรียบเทียบ ศึกษาข้อมูลจำเพาะของพันธุ์และคุณค่าทางโภชนาการ รวมทั้งประเมินการยอมรับของเกษตรกร ระหว่างปี 2551 – 2561 จนได้สายพันธุ์ดี นำเสนอขอรับรองพันธุ์จากกรมวิชาการเกษตร

ลักษณะประจำพันธุ์

โคนต้นสีเขียว ใบสีเขียว ดอกสีเหลืองอ่อน ฝักอ่อนสีเขียวอ่อน ฝักแก่สีดำรูปร่างกลม รูปเมล็ดทรงกระบอก ความสูงต้น 63 เซนติเมตร อายุดอกแรกบาน 35 วัน อายุเก็บเกี่ยว 65 วัน จำนวนฝักต่อต้น 14 ฝัก น้ำหนัก 1,000 เมล็ด 72 กรัม ให้เปอร์เซ็นต์แป้ง 58.4 เปอร์เซ็นต์ และโปรตีน 24.1 เปอร์เซ็นต์

ลักษณะเด่น

1. ให้ผลผลิตสูงเฉลี่ย 232 กิโลกรัมต่อไร่
2. ขนาดเมล็ดใหญ่ โดยให้น้ำหนัก 1,000 เมล็ด 72 กรัม
3. เหมาะสำหรับการเพาะถั่วงอก โดยให้น้ำหนักสดถั่วงอก 5,700 กรัม ต่อน้ำหนักเมล็ด 1,000 กรัม คุณภาพของถั่วงอกมีรสชาติหวาน กรอบ และไม่มียากลิ่นเหม็นเขียว
4. เหมาะสำหรับการแปรรูปเป็นวุ้นเส้น ลักษณะวุ้นเส้นมีสีขาวใส และเหนียวนุ่ม
5. การสุกแก่ของฝักสม่ำเสมอใกล้เคียงกัน

พื้นที่แนะนำ

เหมาะสำหรับปลูกในสภาพการผลิตพืชไร่ทั่วไป สามารถปลูกได้ทุกภาคของประเทศ โดยเฉพาะในเขตภาคเหนือตอนล่าง และภาคกลางตอนบน

ข้อควรระวัง

หลีกเลี่ยงการปลูกในช่วงที่มีอุณหภูมิต่ำกว่า 15 องศาเซลเซียส

การรับรองพันธุ์

กรมวิชาการเกษตรพิจารณาให้เป็นพันธุ์รับรอง เมื่อวันที่ 1 มีนาคม 2562

ถั่วเขียวผิวดำพันธุ์อุทอง 2

ประวัติ

กองพืชไร่ได้รับสายพันธุ์ถั่วเขียวจากศูนย์วิจัยและพัฒนาพืชผักแห่งเอเชีย (AVRDC) ในปี 2517 ทำการคัดเลือกพันธุ์ในปี 2518 พบว่าสายพันธุ์ 68/71 เป็นพันธุ์ที่มีเมล็ดใหญ่ ให้ผลผลิตสูง เปลือกหุ้มเมล็ดสีดำ ได้รับการสนับสนุนจากสมาคมพ่อค้าข้าวโพดและพืชพันธุ์ไทยให้แนะนำเป็นพันธุ์ส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกจำหน่าย เป็นพันธุ์การค้า

ลักษณะประจำพันธุ์

ทรงต้นตั้งเป็นพุ่ม ความสูงประมาณ 1 เมตร แตกกิ่ง 5 - 6 กิ่ง ต้น ก้านใบ ใบ และฝักมีขนดกสีน้ำตาล ออกดอกเมื่ออายุ 37 - 43 วัน ดอกสีเหลืองเป็นกระจุกที่ข้อ ฝักมีสีเขียว เมื่อแก่เปลี่ยนเป็นสีดำ จำนวนฝักต่อต้น 50 - 55 ฝัก ฝักแรกแก่เมื่ออายุประมาณ 70 วัน และอายุเก็บเกี่ยวฝักแก่ได้ทั้งหมดประมาณ 90 วัน จำนวนเมล็ดต่อฝัก 6 - 8 เมล็ด ผิวของเมล็ดสีดำ ตาเมล็ด (hilum) สีขาว น้ำหนัก 1,000 เมล็ด 50 กรัม ขนาดสม่ำเสมอ เป็นที่ต้องการของตลาด

ลักษณะเด่น

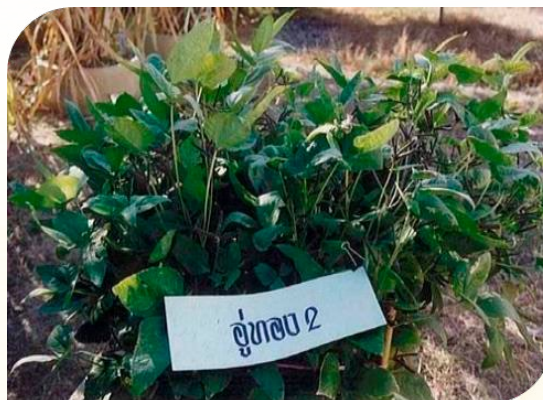
ผลผลิต 184 กิโลกรัมต่อไร่ สูงกว่าพันธุ์พื้นเมืองประมาณ 12 เปอร์เซ็นต์ เมล็ดโตมีขนาดสม่ำเสมอ มีจำนวนเมล็ดสีน้ำตาลหรือสีแดงน้อยกว่าพันธุ์พื้นเมือง

ฤดูปลูกที่เหมาะสม

ปลายฤดูฝนเดือนสิงหาคมถึงเดือนกันยายน หรือฤดูแล้งเดือนมกราคม

การรับรองพันธุ์

กรมวิชาการเกษตรพิจารณาให้เป็นพันธุ์รับรอง เมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2521

ถั่วเขียวผิวดำพันธุ์ชัยนาท 4

ประวัติ

ถั่วเขียวผิวดำพันธุ์ชัยนาท 4 เป็นพันธุ์ที่ได้จากการผสมข้ามพันธุ์ระหว่างสายพันธุ์ PI220306 และ BC48

ลักษณะประจำพันธุ์

ลำต้นตั้งตรง ความสูงต้น 56 เซนติเมตร อายุดอกแรกบาน 31 วัน อายุเก็บเกี่ยว 80 วัน จำนวนฝักต่อต้น 45 ฝัก จำนวนเมล็ดต่อฝัก 8 เมล็ด และน้ำหนัก 1,000 เมล็ด 57.4 กรัม

ลักษณะเด่น

1. ผลผลิตสูง ให้ผลผลิตเฉลี่ย 284 กิโลกรัมต่อไร่ สูงกว่าพันธุ์พิษณุโลก 2 ที่ให้ผลผลิตเฉลี่ย 228 กิโลกรัมต่อไร่ หรือร้อยละ 24 และมีเสถียรภาพในการให้ผลผลิตดีกว่าพันธุ์พิษณุโลก 2
2. เหมาะสำหรับการเพาะถั่วงอก โดยให้น้ำหนักสดถั่วงอกสูง 6,075 กรัม ต่อน้ำหนักเมล็ด 1,000 กรัม สูงกว่าพันธุ์ชัยนาท 80 และพันธุ์พิษณุโลก 2
3. ต้านทานสูงต่อโรคแอนแทรกคโนส

ฤดูปลูกที่เหมาะสม

เหมาะสำหรับปลูกเขตภาคเหนือตอนล่างและภาคกลาง ในปลายฤดูฝนและฤดูแล้ง

ความต้านทานโรค

ต้านทานสูงต่อโรคแอนแทรกคโนส

การรับรองพันธุ์

กรมวิชาการเกษตรพิจารณาให้เป็นพันธุ์รับรอง เมื่อวันที่ 19 มีนาคม 2561

ถั่วเขียวผิวดำพันธุ์ชัยนาท 6

ประวัติ

ถั่วเขียวผิวดำพันธุ์ชัยนาท 6 เป็นพันธุ์ที่ได้จากการผสมข้ามพันธุ์ระหว่างสายพันธุ์ BC35A/PI288603 กับสายพันธุ์ PI220306

ลักษณะประจำพันธุ์

ลำต้นตั้งตรง ความสูงต้น 52 เซนติเมตร อายุดอกแรกบาน 32 วัน อายุเก็บเกี่ยว 80 วัน จำนวนฝักต่อต้น 41 ฝัก จำนวนเมล็ดต่อฝัก 7 เมล็ด และน้ำหนัก 1,000 เมล็ด 66 กรัม

ลักษณะเด่น

1. ให้ขนาดเมล็ดใหญ่ โดยให้น้ำหนัก 1,000 เมล็ด เฉลี่ย 66 กรัม สูงกว่าพันธุ์พิษณุโลก 2 ที่ให้น้ำหนัก 1,000 เมล็ด 52 กรัม หรือร้อยละ 27
2. ให้ผลผลิตเฉลี่ย 275 กิโลกรัมต่อไร่ สูงกว่าพันธุ์พิษณุโลก 2 ที่ให้ผลผลิตเฉลี่ย 232 กิโลกรัมต่อไร่หรือร้อยละ 19 และมีเสถียรภาพในการให้ผลผลิตดีกว่าพันธุ์พิษณุโลก 2
3. เหมาะสำหรับการเพาะถั่วงอก โดยให้น้ำหนักสดถั่วงอกสูง 6,005 กรัม ต่อน้ำหนักเมล็ด 1,000 กรัม สูงกว่าพันธุ์พิษณุโลก 2 และชัยนาท 80
4. ต้านทานโรคแอนแทรกโนส

ฤดูปลูกที่เหมาะสม

ปลายฤดูฝนและฤดูแล้ง

พื้นที่แนะนำ

เหมาะสำหรับปลูกเขตภาคเหนือตอนล่างและภาคกลาง

ความต้านทานโรค

ต้านทานโรคแอนแทรกโนส

การรับรองพันธุ์

กรมวิชาการเกษตรพิจารณาให้เป็นพันธุ์รับรอง เมื่อวันที่ 19 มีนาคม 2561

ถั่วลิสงพันธุ์ขอนแก่น 60-2

ประวัติ

ถั่วลิสงพันธุ์ขอนแก่น 60-2 มาจากการรวบรวมและศึกษาพันธุ์ถั่วลิสง นำมาปลูกคัดเลือกในฤดูแล้ง และในฤดูฝนได้ 40 พันธุ์ ในปี 2522 ให้ผลผลิตสูง ฝักมีลักษณะสวยดก จำนวนเมล็ดต่อฝักมาก นำเมล็ดของแต่ละพันธุ์ที่คัดเลือกมารวมเมล็ด (bulk) นำทั้ง 40 พันธุ์ที่คัดเลือกไปเปรียบเทียบพันธุ์เบื้องต้น โดยมีพันธุ์ไทนาน 9 พันธุ์ สข.38 และพันธุ์ลำปางเป็นพันธุ์เปรียบเทียบ โดยทำการทดสอบที่สถานีทดลองพืชไร่กำแพงแสนทั้ง 2 ฤดู พบว่าพันธุ์ TMV3 หรือ KAC188 ในฤดูแล้งให้ผลผลิตฝักสดสูงกว่าพันธุ์แนะนำทั้ง 3 พันธุ์ ในขั้นนี้คัดเลือกได้ 17 สายพันธุ์ โดยเลือกจากลักษณะของฝัก จำนวนเมล็ดต่อฝัก สีของเยื่อหุ้มเมล็ด ผลผลิตและรสชาติ

ลักษณะประจำพันธุ์

ใบและลำต้นสีเขียว ทรงต้นเป็นพุ่ม อายุถึงวันออกดอก 27 - 30 วัน ฝักค่อนข้างยาวและใหญ่ ลายฝักเห็นได้ชัดเจน จำนวนฝักต่อต้น 19 ฝัก ๆ ละ 3 เมล็ด เยื่อหุ้มเมล็ดสีชมพู เมล็ดขนาดใหญ่ เปอร์เซ็นต์การกะเทาะ 61.5 เปอร์เซ็นต์ น้ำหนัก 100 เมล็ด 40.7 กรัม อายุถึงวันเก็บเกี่ยว 95 - 105 วัน มีน้ำมัน 47.12 เปอร์เซ็นต์ และโปรตีน 29.14 เปอร์เซ็นต์

ลักษณะเด่น

1. ผลผลิตฝักสด 572 กิโลกรัมต่อไร่ ผลผลิตฝักแห้ง 254 กิโลกรัมต่อไร่ ขนาดฝักและเมล็ดโต จำนวนเมล็ดเฉลี่ยต่อฝัก 3 เมล็ด ลายบนเปลือกฝักสวย
2. ผลผลิตเฉลี่ยสูงกว่าถั่วลิสงพันธุ์สข.38 ประมาณ 12 เปอร์เซ็นต์ และผลผลิตฝักแห้งสูงกว่าพันธุ์ สข.38 ประมาณ 8 เปอร์เซ็นต์ ทนทานต่อโรคโคนเน่าดีกว่าพันธุ์สข.38

ฤดูปลูกที่เหมาะสม

ฤดูฝน เดือนพฤษภาคม – เดือนมิถุนายน และฤดูแล้ง เดือนมกราคม – เดือนกุมภาพันธ์

พื้นที่แนะนำ

ปลูกได้ในแหล่งปลูกถั่วลิสงทั่วไป

ความต้านทานโรค

ไม่ต้านทานต่อโรคราสนิมและโรคใบจุด

การรับรองพันธุ์

กรมวิชาการเกษตรพิจารณาให้เป็นพันธุ์รับรอง เมื่อวันที่ 30 กันยายน 2530

ถั่วลิสงพันธุ์ขอนแก่น 60-3

ประวัติ

ศูนย์วิจัยพืชไร่ขอนแก่น สถาบันวิจัยพืชไร่ ได้รับเมล็ดพันธุ์จำนวนหนึ่งจากมหาวิทยาลัยนอร์ชแคโรไลนา มาทำการปลูกคัดเลือกภายใต้สภาพแวดล้อมของไทย ตั้งแต่ปี 2526 พบว่าสายพันธุ์ NC7 สามารถเจริญเติบโตและปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมของประเทศไทยได้ดี และให้เมล็ดที่มีขนาดใหญ่ตอบสนองความต้องการของตลาดต่างประเทศแนะนำให้เกษตรกรปลูกได้

ลักษณะประจำพันธุ์

ทรงต้นเป็นพุ่มแผ่ ติดฝักค่อนข้างกระจายตามกิ่งที่โน้มลงติดดิน ดอกสีเหลือง ออกดอกแรกเมื่ออายุ ประมาณ 35 วันหลังออก อายุเก็บเกี่ยว 110 - 120 วัน เส้นลายบนฝักและจะงอยปากเห็นได้ชัด เยื่อหุ้มเมล็ด สีชมพูและสีส้มอ่อน มีน้ำมัน 49.3 เปอร์เซ็นต์ และโปรตีน 24.8 เปอร์เซ็นต์

ลักษณะเด่น

1. ขนาดฝัก และเมล็ดใหญ่สวยกว่าพันธุ์ไทนาน 9 ที่แนะนำอยู่เดิม
2. ผลผลิตสูงกว่าพันธุ์ไทนาน 9 ประมาณ 21 เปอร์เซ็นต์ คือ ให้ผลผลิตฝักแห้งโดยเฉลี่ย 378 กิโลกรัมต่อไร่ เปอร์เซ็นต์กะเทาะเมล็ดขนาดโตสูงถึง 60 เปอร์เซ็นต์
3. ต้านทานต่อการทำลายของแมลงศัตรูและโรคทางใบได้ดี อายุไม่ยาวเกินไป คุณภาพการรับประทานดี ตลาดมีความต้องการสูงทนทานต่อความแห้งแล้งได้ดี

ฤดูปลูกที่เหมาะสม

ฤดูฝน เดือนพฤษภาคม – เดือนมิถุนายน และฤดูแล้ง เดือนมกราคม – เดือนกุมภาพันธ์

พื้นที่แนะนำ

เจริญเติบโตได้ในสภาพการปลูกที่อาศัยน้ำ หรืออาศัย ความชื้นตกค้างในดิน ดินที่ใช้ปลูกควรมีความอุดมสมบูรณ์สูงถึงปานกลาง ปริมาณแคลเซียมในดินไม่ต่ำกว่า 200 ppm ความเป็นกรด-ด่างของดินควรมีค่า pH อยู่ระหว่าง 5 - 7.2 หรือชนิดของดินควรเป็นดินร่วน ร่วนปนทราย หรือดินทราย

ความต้านทานโรค

ต้านทานต่อโรคราสนิมและโรคใบจุด

ความต้านทานแมลง

ต้านทานหนอนชอนใบ เพลี้ยไฟและเพลี้ยจักจั่น

ข้อควรระวัง

เนื่องจากมีระยะพักตัว 70 วัน อาจเป็นปัญหาสำหรับเกษตรกร ถ้า นำเมล็ดพันธุ์ใหม่ ๆ ที่ยังไม่ผ่านการพักตัวไปปลูก ต้องมีการทำลายการพักตัว วิธีที่ได้ผล คือใช้สารเคมี ethephon 3 เปอร์เซ็นต์ จำนวนประมาณ 10 มิลลิลิตร ละลายน้ำ 1 ลิตร พรมเมล็ดทิ้งไว้ 1 วันก่อนปลูก แต่เกษตรกรอาจ ใช้วิธีง่าย ๆ โดยแช่น้ำร้อน หรือตากแดด

การรับรองพันธุ์

กรมวิชาการเกษตรพิจารณาให้เป็นพันธุ์รับรอง เมื่อวันที่ 14 กันยายน 2531

ถั่วลิสงพันธุ์ขอนแก่น 4

ประวัติ

ถั่วลิสงพันธุ์ขอนแก่น 4 ได้จากการปรับปรุงพันธุ์ตามขั้นตอนของกรมวิชาการเกษตร ระหว่างปี 2524 - 2536 โดยสถานีทดลองพืชไร่กาฬสินธุ์ ทำการผสมพันธุ์ระหว่างพันธุ์ Taiwan 2 ซึ่งเป็นพันธุ์ในกลุ่ม Spanish ที่มีขนาดเมล็ดเล็กกว่าพันธุ์ไต้หวัน 9 แต่ให้ผลผลิตสูงใกล้เคียงกับพันธุ์ไต้หวัน 9 กับถั่วลิสงพันธุ์ UF71513-1 ซึ่งเป็นพันธุ์ในกลุ่ม Valencia ที่มีขนาดเมล็ดปานกลาง ให้ผลผลิตค่อนข้างต่ำ และเป็นพันธุ์ที่ ICRISAT รับรองว่าต้านทานต่อเชื้อราที่สร้างสารพิษอะฟลาทอกซินได้ดี

ลักษณะประจำพันธุ์

ทรงพุ่มตั้งตรง ลำต้นสีเขียวอมม่วงแดง ดอกสีเหลือง ติดฝักเป็นกระจุกที่บริเวณโคนต้น ฝักยาว 3.9 เซนติเมตร เส้นลายบนฝักเห็นได้ชัด เยื่อหุ้มเมล็ดสีชมพูเข้ม อายุดอก 21 - 25 วัน อายุเก็บเกี่ยว 95 - 100 วัน จำนวนฝักต่อหลุม 21.6 ฝัก จำนวนเมล็ดต่อฝัก 2.9 เมล็ด น้ำหนัก 100 เมล็ด 47.1 กรัม โปรตีน 28.7 เปอร์เซ็นต์ ไขมัน 46.4 เปอร์เซ็นต์

ลักษณะเด่น

1. ผลผลิตฝักสดเฉลี่ย 586 กิโลกรัมต่อไร่ ผลผลิตฝักแห้งเฉลี่ย 270 กิโลกรัมต่อไร่ และผลผลิตเมล็ดเฉลี่ย 171 กิโลกรัมต่อไร่ น้ำหนัก 100 เมล็ด 47 กรัม
2. มีเสถียรภาพในการให้ผลผลิตดี มีการปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมได้ดี ทนทานต่อโรคโคนเน่าปานกลาง

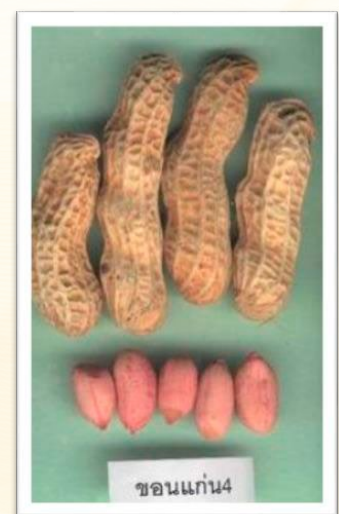
ฤดูปลูกที่เหมาะสม

ปลูกได้ทั้งฤดูแล้งและฤดูฝน

พื้นที่แนะนำ

ปลูกได้ทั่วไปในสภาพดินที่มีความเหมาะสมในการผลิตถั่วลิสงในประเทศไทย **ความต้านทานโรค**

ทนทานต่อโรคโคนเน่าปานกลาง

ข้อควรระวัง

อ่อนแอต่อโรคราสนิมและโรคใบจุด

การรับรองพันธุ์

กรมวิชาการเกษตรพิจารณาให้เป็นพันธุ์รับรอง เมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2537

ถั่วลิสงพันธุ์ขอนแก่น 5

ประวัติ

ถั่วลิสงพันธุ์ขอนแก่น 5 คัดเลือกมาจากการผสมข้ามระหว่างพันธุ์ไทนาน 9 ซึ่งเป็นพันธุ์ในกลุ่ม Spanish มีขนาดเมล็ดปานกลาง และพันธุ์ RCM 387 ซึ่งเป็นพันธุ์ในกลุ่มที่มีขนาดเมล็ดโต และมีเยื่อหุ้มเมล็ดสีแดง เพื่อให้ได้พันธุ์ถั่วลิสงที่มีเมล็ดโต ผลผลิตสูง และได้ผ่านการประเมินผลผลิต ที่ศูนย์วิจัยพืชไร่และสถานีทดลองพืชไร่ต่าง ๆ ตลอดจนในสภาพไร่นาของเกษตรกรจังหวัดต่าง ๆ รวมทั้งสิ้น 70 แปลงทดลอง 31 แปลงทดสอบ ตั้งแต่ปี 2526 – 2540 เป็นเวลา 15 ปี

ลักษณะประจำพันธุ์

มีเส้นลายบนฝักเห็นได้ชัด เยื่อหุ้มเมล็ดเป็นสีชมพูเข้ม ลำต้นสีเขียวอ่อน ใบสีเขียว ดอกสีเหลือง ทรงพุ่มกว้าง ติดฝักเป็นกระจุกที่โคนต้น อายุถึงออกดอก 20 – 28 วัน อายุเก็บเกี่ยว 85 – 115 วัน จำนวนฝักต่อหลุม 24 ฝัก จำนวนเมล็ดต่อฝัก 2 เมล็ด น้ำหนัก 100 เมล็ด 51.1 กรัม ผลผลิตฝักแห้ง 304 กิโลกรัมต่อไร่

ลักษณะเด่น

1. มีขนาดเมล็ดโตกว่าพันธุ์ไทนาน 9 และขอนแก่น 60-1
2. สามารถปรับตัวและให้ผลผลิตได้ดีกว่าพันธุ์ไทนาน 9 และขอนแก่น 60-1 โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับการปลูกในฤดูแล้งที่ใช้น้ำชลประทาน
3. มีระดับการเป็นโรคยอดไหม้ต่ำ

ฤดูปลูกที่เหมาะสม

ปลูกได้ทั้งในฤดูฝนและฤดูแล้ง

พื้นที่แนะนำ

ปลูกได้โดยทั่วไปในสภาพการผลิตถั่วลิสงของประเทศไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในฤดูแล้งที่มีการใช้น้ำชลประทาน และในฤดูฝนที่มีสภาพแวดล้อมเหมาะสม

ข้อควรระวัง

หากสภาพแวดล้อมไม่เหมาะสม เช่น ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ การกระจายตัวของฝนไม่ปกติและการจัดการไม่เหมาะสม จะทำให้ได้ผลผลิตใกล้เคียงกับพันธุ์ไทนาน 9 และขอนแก่น 60-1 เมื่อปลูกในฤดูฝน

การรับรองพันธุ์

กรมวิชาการเกษตรพิจารณาให้เป็นพันธุ์รับรอง เมื่อวันที่ 18 มีนาคม 2541

ถั่วลิสงพันธุ์กาฬสินธุ์ 1

ประวัติ

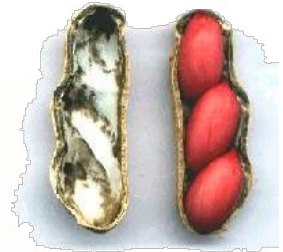
ถั่วลิสงพันธุ์กาฬสินธุ์ 1 เป็นพันธุ์ที่สถานีทดลองพืชไร่กาฬสินธุ์ ได้รวบรวมไว้ตั้งแต่ปี 2516 ในชื่อ Kalasin Accession #1 (KAC 1) มีชื่อเดิมว่า Asiatica ในปัจจุบันมีชื่อเรียกแตกต่างกันไป คือ ถั่วเกษตร ถั่วแดง โหล่นแดง ช่องสาริกา พื้นเมืองเมล็ดแดง โดยเริ่มนำเข้าทดลองคัดเลือกพันธุ์ในปี 2522 และประเมินผลผลิตระหว่างปี 2524 – 2529 แล้วเผยแพร่ออกทดสอบการยอมรับของเกษตรกร จนถึงปี 2543 จึงได้รวบรวมข้อมูลเพื่อขอรับรองพันธุ์

ลักษณะประจำพันธุ์

ลำต้นสีเขียวอมแดง ทรงพุ่มแคบ ใบสีเขียว ดอกสีเหลือง อายุออกดอก 27 – 30 วัน ติดฝักเป็นกระจุกที่โคนต้น ลายบนเปลือกฝักค่อนข้างเรียบ เยื่อหุ้มเมล็ดสีแดง อายุเก็บเกี่ยวฝักสด 80 – 85 วัน ฝักแห้ง 90 - 100 วัน มีเมล็ดต่อฝักเฉลี่ย 2.6 เมล็ด น้ำหนัก 100 เมล็ด 40.0 กรัม ผลผลิตฝักสดในฤดูแล้ง 546 กิโลกรัมต่อไร่ ฤดูฝน 387 กิโลกรัมต่อไร่ ผลผลิตฝักแห้งฤดูแล้ง 225 กิโลกรัมต่อไร่ ฤดูฝน 171 กิโลกรัมต่อไร่

ลักษณะเด่น

1. เปลือกฝักค่อนข้างเรียบทำให้ล้างฝักสดให้สะอาดได้ง่าย
2. อายุเก็บเกี่ยวสั้นกว่าพันธุ์ สข.38 และขอนแก่น 60-2 ประมาณ 5 – 10 วัน
3. มีเยื่อหุ้มเมล็ดสีแดง ซึ่งเป็นที่นิยมของตลาดถั่วลิสงฝักต้มในประเทศไทย
4. มีรสชาติดี ฝักตรง มีจำนวนเมล็ด 2 - 3 เมล็ดต่อฝัก

ฤดูปลูกที่เหมาะสม

ปลูกได้ทั้งฤดูฝนและฤดูแล้ง

พื้นที่แนะนำ

เหมาะสมสำหรับการปลูกในแหล่งการผลิตเพื่อใช้ประโยชน์ในรูปถั่วลิสงฝักต้มในพื้นที่ที่มีความอุดมสมบูรณ์ปานกลางถึงสูง เช่น ดินร่วนหรือดินร่วนเหนียว และมีการกระจายตัวของฝนดี เหมาะสำหรับการปลูกในเขตภาคกลาง

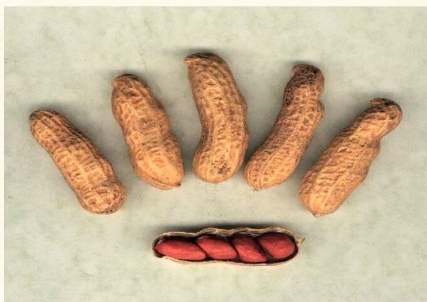

ข้อควรระวัง

อ่อนแอต่อโรคโคนเน่า ควรคลุกเมล็ดด้วยสารเคมีป้องกันโรค

การรับรองพันธุ์

กรมวิชาการเกษตรพิจารณาให้เป็นพันธุ์รับรอง เมื่อวันที่ 4 กรกฎาคม 2544

ถั่วลิสงพันธุ์กาฬสินธุ์ 2

ประวัติ

ถั่วลิสงพันธุ์กาฬสินธุ์ 2 เป็นพันธุ์ที่สถานีทดลองพืชไร่กาฬสินธุ์ ได้รวบรวมไว้ตั้งแต่ปี 2516 ในชื่อว่า Kalasin Accession #431 (KAC 431) โดยนำเข้าจากสถาบันวิจัยพืชวนานาชาติกึ่งร้อนและแห้งแล้ง (ICRISAT) ประเทศอินเดีย มีชื่อเดิมว่า ICG 1703 SB NCAc17127 ในปัจจุบันมีชื่อเรียกแตกต่างกันไป คือ ถั่วพระราชทาน ถั่วราชินี ถั่วจัมโบ้ลาย โดยเริ่มนำเข้าทดลองคัดเลือกพันธุ์ ในปี 2522 และประเมินผลผลิตระหว่างปี 2524 – 2529 แล้วเผยแพร่ออกทดสอบการยอมรับของเกษตรกรจนถึงปี 2543 จึงได้รวบรวมข้อมูลเพื่อขอรับรองพันธุ์

ลักษณะประจำพันธุ์

ลำต้นสีเขียว ทรงพุ่มแคบ ใบสีเขียว ดอกสีเหลือง อายุออกดอก 30 - 35 วัน ติดฝักเป็นกระจุกที่โคนต้น ฝักแบนเปลือกฝักเป็นร่องลึกชัดเจน เยื่อหุ้มเมล็ดสีชมพูลายสีม่วง อายุเก็บเกี่ยวฝักสด 90 – 95 วัน ฝักแห้ง 100 – 115 วัน มีเมล็ดต่อฝักเฉลี่ย 3.1 เมล็ด น้ำหนัก 100 เมล็ด 38.9 กรัม ผลผลิตฝักแห้งในฤดูแล้ง 651 กิโลกรัมต่อไร่ ฤดูฝน 524 กิโลกรัมต่อไร่ ผลผลิตฝักแห้งฤดูแล้ง 226 กิโลกรัมต่อไร่ ฤดูฝน 192 กิโลกรัมต่อไร่

ลักษณะเด่น

1. ให้ผลผลิตฝักสดเฉลี่ย 579 กิโลกรัมต่อไร่
2. มีความต้านทานต่อโรคราสนิม และใบจุดสีน้ำตาล
3. ฝักมีรูปร่างสวย ฝักยาว มี 2 – 4 เมล็ดต่อฝัก รสชาติค่อนข้างหวาน

พื้นที่แนะนำ

เหมาะสมสำหรับการปลูกในแหล่งการผลิตเพื่อประโยชน์ในรูปถั่วลิสงฝักต้ม ในพื้นที่ที่มีความอุดมสมบูรณ์ปานกลางถึงสูง เช่น ดินร่วนหรือดินร่วนเหนียว และมีการกระจายตัวของฝนดี เหมาะสำหรับการปลูกในเขตภาคเหนือ

ความต้านทานโรค

ต้านทานโรคราสนิมและใบจุดสีน้ำตาล

ข้อควรระวัง

ควรปลูกในดินที่มีความอุดมสมบูรณ์ปานกลางถึงสูง เช่น ดินร่วน หรือดินร่วนเหนียว และมีการกระจายตัวของฝนดี

การรับรองพันธุ์

กรมวิชาการเกษตรพิจารณาให้เป็นพันธุ์รับรองเมื่อวันที่ 4 กรกฎาคม 2544

ถั่วลิสงพันธุ์ขอนแก่น

ประวัติ

ถั่วลิสงพันธุ์ขอนแก่น (PI355982) เป็นพันธุ์ที่นำเข้ามาจากสหรัฐอเมริกา ตั้งแต่ปี 2528 นำมาศึกษา ลักษณะพันธุ์ ในปี 2528 พบว่า เป็นพันธุ์ที่มีลักษณะฝักเกลี้ยงยาว และมีขนาดสม่ำเสมอ มีเปลือกเมล็ดสีแดง ซึ่งเป็นลักษณะที่ตรงกับความต้องการของตลาดถั่วลิสงฝักต้ม จึงนำเข้าประเมินผลผลิตและคุณสมบัติเพื่อฝักต้ม ตามขั้นตอนการปรับปรุงพันธุ์ ระหว่างปี 2536 – 2544

ลักษณะประจำพันธุ์

ลำต้นสีเขียวอมแดง ใบสีเขียว ดอกสีเหลือง ออกดอกอายุ 21 – 25 วัน ทรงพุ่มแคบ ติดฝักเป็นกระจุกที่โคนต้น ลายบนเปลือกฝักค่อนข้างเรียบ เห็นจะงอยฝักได้ไม่ชัดเจน เยื่อหุ้มเมล็ดสีแดง อายุเก็บเกี่ยวฝักสด 80 – 85 วัน ฝักแห้ง 90 – 100 วัน น้ำหนัก 100 เมล็ด 41.9 กรัม จำนวนเมล็ดต่อฝัก มีจำนวนเมล็ดต่อฝักสูงกว่าจำนวนอื่น ๆ ($3 > 4 > 2 > 1$) ผลผลิตฝักสดในฤดูแล้ง 423 กิโลกรัมต่อไร่ ในฤดูฝน 236 กิโลกรัมต่อไร่ ผลผลิตฝักแห้งในฤดูแล้ง 280 กิโลกรัมต่อไร่ และในฤดูฝน 159 กิโลกรัมต่อไร่

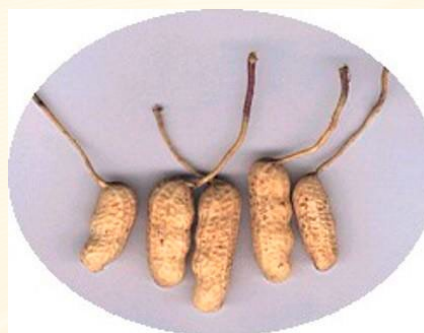
ลักษณะเด่น

1. ฝักยาว ตรง จำนวนฝักที่มี 3 - 4 เมล็ดมากถึง 44%
2. เปลือกฝักค่อนข้างเรียบ ทำให้ล้างฝักสดให้สะอาดได้ง่าย
3. มีเยื่อหุ้มเมล็ดสีแดง ซึ่งเป็นที่นิยมของตลาดถั่วต้มในประเทศไทย
4. อายุเก็บเกี่ยว 84 วัน เท่ากับพันธุ์กาฬสินธุ์ 1 แต่ให้ผลผลิตฝักแห้งสูงกว่า

พื้นที่แนะนำ

เหมาะสำหรับปลูกในแหล่งการผลิตเพื่อใช้ประโยชน์ในรูปถั่วลิสงต้ม โดยเฉพาะแหล่งปลูกภาคกลาง เช่น จังหวัดสระบุรี

ความต้านทานโรค

ค่อนข้างอ่อนแอต่อโรคยอดไหม้ อ่อนแอต่อโรคโคนเน่าขาว โรคราสนิม และโรคใบจุด

ข้อควรระวัง

อ่อนแอต่อโรคลำต้นเน่าหรือโรคโคนเน่าหรือโรคเน่าขาวที่เกิดจากเชื้อรา *Sclerotium rolfsii* ซึ่งเป็นสาเหตุทำให้ผลผลิตของถั่วลิสงลดลง

การรับรองพันธุ์

กรมวิชาการเกษตรพิจารณาให้เป็นพันธุ์รับรอง เมื่อวันที่ 9 กรกฎาคม 2546

ถั่วลิสงพันธุ์ขอนแก่น 6

ประวัติ

ถั่วลิสงพันธุ์ขอนแก่น 6 เป็นพันธุ์ที่ได้จากการคัดเลือกชั่วที่ 3 ของประชากร (ICGX-930132-F3) ซึ่งเกิดจากคู่ผสม (ICGV88361 × ICGV 88390) × MACAN ที่สร้างขึ้นโดยสถาบันวิจัยพืชวนานาชาติเขตร้อนกึ่งแห้งแล้ง (ICRISAT) ซึ่งศูนย์วิจัยพืชไร่ขอนแก่นนำเข้ามาเพื่อปรับปรุงพันธุ์ถั่วลิสงให้มีขนาดเมล็ดโต ทำการคัดเลือกและประเมินพันธุ์ตามขั้นตอนการปรับปรุงพันธุ์ ตั้งแต่ปี 2538 - 2546

ลักษณะประจำพันธุ์

ลำต้นสีเขียว ใบสีเขียวเข้ม ดอกสีเหลือง ออกดอกอายุ 21 – 25 วัน ทรงพุ่มตั้ง ติดฝักเป็นกระจุกที่โคนต้น ลายบนเปลือกฝักและจะงอยฝักเห็นได้ชัดเจน เยื่อหุ้มเมล็ดสีชมพู อายุเก็บเกี่ยวฝักแห้ง 109 วัน น้ำหนัก 100 เมล็ด 82.8 กรัม จำนวนเมล็ดฝัก มีจำนวน 2 เมล็ดต่อฝัก สูงกว่าจำนวนอื่น ๆ ($2 > 1 > 3$) ผลผลิตฝักแห้งในฤดูแล้ง 578 กิโลกรัมต่อไร่ และในฤดูฝน 338 กิโลกรัมต่อไร่

ลักษณะเด่น

1. ให้ผลผลิตสูง มีขนาดเมล็ดโตใกล้เคียงกับพันธุ์ขอนแก่น 60
2. อายุเก็บเกี่ยวสั้นกว่าพันธุ์ขอนแก่น 60-3 เป็นเวลา 6 วัน
3. ต้านทานโรคยอดไหม้
4. ผิวฝักขาว ลายเส้นต้น ทำให้ล้างฝักสดให้สะอาดได้ง่ายใช้ประโยชน์ได้ทั้งในรูปแบบถั่วต้มและถั่วกะเทาะ

พื้นที่แนะนำ

เหมาะสำหรับการปลูกในแหล่งการผลิตถั่วลิสงทั่วไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งในพื้นที่ให้น้ำได้ในฤดูแล้ง

ความต้านทานโรค

ต้านทานต่อโรคยอดไหม้ ทนทานต่อโรคราสนิม และโรคใบจุดสีดำ

ข้อควรระวัง

อ่อนแอต่อโรคลำต้นเน่าและโรคโคนเน่าขาด

การรับรองพันธุ์

กรมวิชาการเกษตรพิจารณาให้เป็นพันธุ์รับรอง เมื่อวันที่ 20 พฤษภาคม 2547

ถั่วลิสงพันธุ์ขอนแก่น 84-7

ประวัติ

ถั่วลิสงพันธุ์ขอนแก่น 84-7 (KK4418) ได้จากการผสมข้ามระหว่างพันธุ์ China no.1 กับพันธุ์ EC36892 ในปี 2536 ที่ศูนย์วิจัยพืชไร่ขอนแก่น โดยปลูกชั่วที่ 1 ในปี 2537 และคัดเลือกสายพันธุ์ชั่วที่ 2 - 5 ระหว่างปี 2538 - 2540 ที่ศูนย์วิจัยพืชไร่ขอนแก่น เปรียบเทียบเบื้องต้นในระหว่างปี 2541 - 2542 ที่ศูนย์วิจัยพืชไร่ขอนแก่น เปรียบเทียบมาตรฐานในระหว่างปี 2543 - 2544 ที่ศูนย์วิจัยพืชไร่ขอนแก่น ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรกาฬสินธุ์ ศูนย์วิจัยพืชไร่เชียงใหม่ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรพิษณุโลก ศูนย์วิจัยพืชไร่อุบลราชธานี ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรสกลนคร เปรียบเทียบในท้องถิ่นในระหว่างปี 2545 - 2549 ที่ศูนย์วิจัยพืชไร่ขอนแก่น ศูนย์วิจัยพืชไร่เชียงใหม่ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรสกลนคร ศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท เปรียบเทียบในไร่เกษตรกรในระหว่างปี 2550 - 2552 ที่ไร่เกษตรกรจังหวัดขอนแก่น อุบลราชธานี พิษณุโลก เชียงใหม่ สงขลา ทำการศึกษาข้อมูลจำเพาะของพันธุ์ในปี 2551 - 2553 ด้านปฏิกริยาของพันธุ์ต่อโรคโคนเน่าขาว ราสนิม ใบจุด และยอดไหม้ ศึกษาลักษณะการเจริญเติบโต อัตราประชากร และการตอบสนองต่อปุ๋ยเคมี

ลักษณะเด่น

1. ให้ผลผลิตฝักแห้ง 315 กิโลกรัมต่อไร่ ซึ่งสูงกว่าพันธุ์ไทนาน 9 และขอนแก่น 5 ร้อยละ 15 และ 10 ตามลำดับ
2. มีขนาดขนาดเมล็ดโต โดยน้ำหนัก 100 เมล็ดเท่ากับ 54.3 กรัม ซึ่งสูงกว่าพันธุ์ไทนาน 9 และ ขอนแก่น 5 ร้อยละ 24 และ 13 ตามลำดับ

ลักษณะประจำพันธุ์

ถั่วลิสงพันธุ์ขอนแก่น 84-7 (KK4418) มีลำต้นเขียว ใบสีเขียวเข้ม ทรงพุ่มแผ่กว้าง ลักษณะการแตกกิ่งแบบ alternate branching การติดฝักค่อนข้างกระจายรอบโคนต้น ดอกสีเหลือง เยื่อหุ้มเมล็ดมีสีชมพู เส้นลายบนฝักเห็นได้ชัดเจน อายุถึงวันออกดอก 28 - 30 วัน อายุถึงวันเก็บเกี่ยว 98 - 125 วัน จำนวนฝักต่อหลุม 25 - 30 จำนวนเมล็ดต่อฝัก 1 - 2 มีน้ำหนัก 100 เมล็ดเฉลี่ย 52 - 56 กรัม การกะเทาะ 60 - 64 เปอร์เซ็นต์ ผลผลิตฝักแห้ง 282 - 350 กิโลกรัมต่อไร่ เมล็ดมีโปรตีน 18 เปอร์เซ็นต์ และน้ำมัน 50 เปอร์เซ็นต์

พื้นที่แนะนำ

ถั่วลิสงพันธุ์ขอนแก่น 84-7 หรือถั่วลิสงสายพันธุ์ KK4418 มีเสถียรภาพในการให้ผลผลิตดี สามารถปลูกได้โดยทั่วไปของสภาพการผลิตถั่วลิสงในประเทศไทย

ความต้านทานโรค

ต้านทานปานกลางต่อโรคราสนิมและใบจุดดำ ค่อนข้างทนทานต่อโรคโคนเน่าขาว

ข้อควรระวัง

อ่อนแอต่อโรคยอดไหม้

การรับรองพันธุ์

กรมวิชาการเกษตรพิจารณาให้เป็นพันธุ์รับรอง เมื่อวันที่ 30 มิถุนายน 2554

ถั่วลิสงพันธุ์ขอนแก่น 84-8

ประวัติ

ถั่วลิสงพันธุ์ขอนแก่น 84-8 หรือถั่วลิสงสายพันธุ์ KK4401 คัดได้จากการผสมระหว่างพันธุ์ขอนแก่น 60-2 (ต้นแม่) ซึ่งจัดอยู่ในกลุ่มถั่วฝักสดสำหรับต้ม กับพันธุ์ Tupai (ต้นพ่อ) ซึ่งเป็นพันธุ์ที่ต้านทานต่อโรคเหี่ยวที่เกิดจากเชื้อแบคทีเรีย ที่ศูนย์วิจัยพืชไร่ขอนแก่น ปลูกช่วงที่ 1 ในปี 2540 คัดเลือกสายพันธุ์ช่วงที่ 2 - 5 ในปี 2541 - 2542 ที่ศูนย์วิจัยพืชไร่ขอนแก่น เปรียบเทียบเบื้องต้น จำนวน 4 แปลงทดลองที่ศูนย์วิจัยพืชไร่ขอนแก่น เปรียบเทียบมาตรฐาน จำนวน 7 แปลงทดลอง ที่ศูนย์วิจัยพืชไร่ขอนแก่น ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรพิษณุโลก ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรมหาสารคาม เปรียบเทียบในไร่เกษตรกร จำนวน 26 แปลงทดลอง ที่จังหวัดขอนแก่น ชัยนาท เชียงใหม่ ลพบุรี อุบลราชธานี พิษณุโลก สงขลา และนครสวรรค์ ทำการศึกษาข้อมูลจำเพาะของพันธุ์ ด้านปฏิกิริยาของพันธุ์ต่อโรคโคนเน่าขาว ราสนิม ใบจุด และยอดไหม้ ศึกษาลักษณะการเจริญเติบโต อัตราประชากร และการตอบสนองต่อปุ๋ยเคมี

ลักษณะประจำพันธุ์

มีลำต้นและใบสีเขียว ดอกสีเหลือง ลักษณะทรงพุ่มแบบพุ่มตรง การติดฝักมีลักษณะเป็นกระจุกที่บริเวณโคนต้นเหนือหุ้มเมล็ดสีชมพูเข้ม มีเส้นลายบนฝักเห็นได้ชัดเจน อายุถึงวันออกดอก 25 - 30 วัน อายุถึงวันเก็บเกี่ยว 95 - 110 วัน มีจำนวนเมล็ด 1 - 3 เมล็ดต่อฝักน้ำหนัก 100 เมล็ด 44 - 55 กรัม มีเปอร์เซ็นต์การกะเทาะ 64 - 67 เปอร์เซ็นต์ เปอร์เซ็นต์โปรตีน 23.4 เปอร์เซ็นต์ และเปอร์เซ็นต์น้ำมัน 44.9 เปอร์เซ็นต์

ลักษณะเด่น

1. มีขนาดเมล็ดโต โดยน้ำหนัก 100 เมล็ด เท่ากับ 49.9 กรัม ซึ่งโตกว่าถั่วลิสงพันธุ์ไทนาน 9 และขอนแก่น 5 ที่มีน้ำหนัก 100 เมล็ด เท่ากับ 43.0 และ 47.5 กรัม ตามลำดับ
2. ให้ผลผลิตฝักแห้ง 289 กิโลกรัมต่อไร่ ซึ่งสูงใกล้เคียงกับถั่วลิสงพันธุ์ไทนาน 9 และขอนแก่น 5 ที่ให้ผลผลิต 288 และ 290 กิโลกรัมต่อไร่ ตามลำดับ
3. ให้ผลผลิตฝักสด 643 กิโลกรัมต่อไร่ ใกล้เคียงกับพันธุ์ขอนแก่น 5 (646 กิโลกรัมต่อไร่) แต่สูงกว่าพันธุ์ไทนาน 9 ร้อยละ 5 และให้ผลผลิตฝักสด 786 กิโลกรัมต่อไร่ สูงกว่ากลุ่มพันธุ์ถั่วลิสงฝักสดสำหรับต้มจึงเหมาะสำหรับทำเป็นถั่วต้ม
4. ต้านทานต่อโรคโคนเน่าขาว (เชื้อสาเหตุ *Sclerotium rolfsii*)

ความต้านทานโรค

ค่อนข้างทนทานต่อโรคโคนเน่าขาว

ข้อควรระวัง

อ่อนแอต่อโรคราสนิมและใบจุดดำ และโรคยอดไหม้

การรับรองพันธุ์

กรมวิชาการเกษตรพิจารณาให้เป็นพันธุ์รับรอง เมื่อวันที่ 13 กันยายน 2554

ถั่วลิสงพันธุ์ขอนแก่น 9

ประวัติ

ถั่วลิสงพันธุ์ขอนแก่น 9 (สายพันธุ์ KK97-44-106) ได้จากการผสมข้ามระหว่างพันธุ์ KKFC4000-1 กับพันธุ์ไทนาน 9 ในปี 2540 ที่ศูนย์วิจัยพืชไร่ขอนแก่น ปลูกปลูกผสมชั่วที่ 1 ในปี 2541 และคัดเลือกสายพันธุ์ชั่วที่ 2 - 6 ระหว่างปี 2542 - 2544 ที่ศูนย์วิจัยพืชไร่ขอนแก่น และแปลงทดลองห้วยหลวง จังหวัดอุดรธานี จากนั้นผ่านขั้นตอนตามลำดับขั้นของการประเมินผลผลิตในศูนย์วิจัยพืชไร่และศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรต่าง ๆ ระหว่างปี 2545 - 2552 รวมทั้งในไร่เกษตรกรจังหวัดขอนแก่น อุดรธานี กาฬสินธุ์ สกลนคร บุรีรัมย์ อุบลราชธานี เชียงใหม่ น่าน และลำพูน ระหว่างปี 2554 - 2560 ประเมินการยอมรับพันธุ์ของเกษตรกรในปี 2555 รวมทั้งศึกษาข้อมูลจำเพาะของพันธุ์และคุณค่าทางโภชนาการระหว่างปี 2550 - 2562

ลักษณะประจำพันธุ์

ลำต้นสีเขียว ทรงพุ่มตั้งตรง ใบสีเขียวอ่อน อายุออกดอก 25 - 30 วัน และดอกสีเหลือง อายุเก็บเกี่ยว 95 - 115 วัน การติดฝักเป็นกระจุกบริเวณโคนต้น เปลือกฝักลายเห็นได้ชัดเจน และมีเมล็ด 1 - 2 เมล็ดต่อฝัก เยื่อหุ้มเมล็ดสีชมพู เปอร์เซ็นต์กะเทาะ 67 เปอร์เซ็นต์ คุณสมบัติทางเคมีของเมล็ด มีโปรตีน 32.7 เปอร์เซ็นต์ และน้ำมัน 46.5 เปอร์เซ็นต์

ลักษณะเด่น

1. ขนาดเมล็ดโตกว่าพันธุ์มาตรฐานที่อยู่ในกลุ่มขนาดเมล็ดปานกลาง โดยมีน้ำหนัก 100 เมล็ดเท่ากับ 52.8 กรัม โตกว่าถั่วลิสงพันธุ์ไทนาน 9 และขอนแก่น 5 ร้อยละ 19 และ 9 ตามลำดับ
2. ให้ผลผลิตฝักแห้ง 264 กิโลกรัมต่อไร่ สูงกว่าพันธุ์ไทนาน 9 และขอนแก่น 5 ร้อยละ 7 และ 6 ตามลำดับ

พื้นที่แนะนำ

สามารถปลูกได้ทั่วไปในสภาพการผลิตถั่วลิสงในประเทศไทย

ความต้านทานโรค

ค่อนข้างทนทานต่อโรคโคนเน่าขาว

ข้อควรระวัง

ควรหลีกเลี่ยงการปลูกในพื้นที่ที่มีการระบาดของ โรคราสนิม โรคใบจุดสีดำ (วิธีการแก้ไข: ฟ่นสารแมนโคเซบ 80% ดับบลิวพี อัตรา 20 - 30 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร ระดับการเป็นโรคยอดใหม่ใกล้เคียงพันธุ์ไทนาน 9 และ ขอนแก่น 5 (วิธีการแก้ไข: ฟ่นสารฟิโพรนิล 5% SC อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร กำจัดเพลี้ยไฟ ตั้งแต่ 5 วัน แรกหลังงอก รวม 3 ครั้ง)

การรับรองพันธุ์

กรมวิชาการเกษตรพิจารณาให้เป็นพันธุ์รับรอง เมื่อวันที่ 15 สิงหาคม 2562

ถั่วหรั่งพันธุ์สงขลา 1

ประวัติพันธุ์

ถั่วหรั่งพันธุ์สงขลา 1 เป็นสายพันธุ์ที่คัดเลือกจากพันธุ์ Tvsu922 ได้รับมาจากสถาบันวิจัยการเกษตรเขตร้อนนานาชาติ (IITA) ดำเนินการคัดเลือกสายพันธุ์ ในปี 2532 ที่ศูนย์วิจัยพืชไร่สงขลา และนำเข้ามาประเมินผลขั้นเปรียบเทียบมาตรฐาน ในปี 2533 เปรียบเทียบในท้องถิ่น ในปี 2534 เปรียบเทียบในไร่เกษตรกร ในปี 2535 - 2536 และทดสอบพันธุ์ในไร่เกษตรกร ในปี 2535 - 2538

ลักษณะประจำพันธุ์

ทรงต้นพุ่มแคบ สีลำต้นม่วงแดง ติดฝักแน่นเป็นกระจุกสีก้านใบสีเขียว รูปทรงใบย่อย รูปใบหอกส่วนกลางกว้างเรียวไปหาส่วนปลาย สีดอกสีเหลือง เยื่อหุ้มเมล็ดสีแดง สีเปลือกฝักสีขาวปนน้ำตาลอายุเก็บเกี่ยว 110 - 120 วัน

ลักษณะเด่น

อายุเก็บเกี่ยวสั้นกว่าพันธุ์พื้นเมือง ผลผลิตสูง เมล็ดโต เปลือกฝักบาง ผลผลิตฝักสด 462 กิโลกรัมต่อไร่ ผลผลิตฝักแห้ง 161 กิโลกรัมต่อไร่ โปรตีน 14.98 เปอร์เซ็นต์ น้ำมัน 7.46 เปอร์เซ็นต์

ฤดูปลูกที่เหมาะสม

ฤดูฝนเดือนพฤษภาคมถึงเดือนกรกฎาคม

ความต้านทานโรค

ไม่ต้านทานต่อโรคใบไหม้

การรับรองพันธุ์

กรมวิชาการเกษตรพิจารณาให้เป็นพันธุ์รับรอง เมื่อวันที่ 18 มีนาคม 2541

ฝ้ายพันธุ์รีบาร์ ปี 50

ประวัติ

ฝ้ายพันธุ์รีบาร์ ปี 50 (Reba B50) นำเข้ามาจากประเทศแอฟริกา หลังจากนั้นนำมาเปรียบเทียบกับพันธุ์ในหลายท้องถิ่น และเป็นพันธุ์ส่งเสริมในปี พ.ศ. 2509

ลักษณะประจำพันธุ์

ใบใหญ่ ทรงพุ่มหนาทึบ

ลักษณะเด่น

1. ผลผลิตสูง
2. คุณภาพเส้นใยดีกว่า พันธุ์ Stone vill 2 B
3. ต้านทานต่อโรคสมอเน่า

พื้นที่แนะนำ

พื้นที่ปลูกฝ้ายทั่วไปในประเทศไทย

ความต้านทานโรค

ต้านทานต่อโรคสมอเน่า

การรับรองพันธุ์

กรมวิชาการเกษตรพิจารณาให้เป็นพันธุ์รับรอง เมื่อปี พ.ศ. 2509

ฝ้ายพันธุ์ตากฟ้า 1

ประวัติ

ฝ้ายพันธุ์ตากฟ้า 1 ได้มาจากการผสมข้ามพันธุ์ระหว่างฝ้ายพันธุ์รีบา บีทีเค 12 กับฝ้ายพันธุ์สโตนวิลล์ 213 โดยทำการผสมพันธุ์เมื่อปี 2510 และคัดเลือกแบบ Modified Pedigree โดยทำการคัดเลือก F₂ ถึง F₄ ที่สถานีทดลองพืชไร่พระพุทธบาท และ สถานีทดลองพืชไร่ศรีสำโรง จากนั้นนำมาคัดเลือกรวมกันที่สถานีทดลองพืชไร่ตาคลี จนถึง F₇ ในปี 2517 คัดเลือกได้สายพันธุ์ที่ดีจำนวน 3 สายพันธุ์ นำเมล็ดทั้ง 3 สายพันธุ์ มารวมกันปลูก และให้ชื่อว่า B.S.1017-3 หลังจากนั้นได้นำเข้าประเมินผลผลิตในสถานีทดลองพืชไร่ และในท้องถิ่นต่าง ๆ และใช้เป็นพันธุ์แนะนำ และส่งเสริมให้แก่เกษตรกร โดยให้ชื่อว่า ฝ้ายพันธุ์ตากฟ้า 1

ลักษณะประจำพันธุ์

ลักษณะทรงต้นตั้งตรง ต้นสูงประมาณ 130 เซนติเมตร มีกิ่งกระโดง 2 - 4 กิ่ง ใบกว้างประมาณ 12 เซนติเมตร ใต้ใบมีขนเล็กน้อย กิ่งผลยาว ความยาวของปล้องกิ่งผลปานกลาง ดอกแรกบานเมื่อฝ้ายอายุประมาณ 50 วัน อับเกสรตัวผู้มีสีขาวยาวครีม สมอมีขนาดปานกลาง ฝ้ายปุยทั้งเมล็ดต่อหนึ่งสมอหนักประมาณ 6.1 กรัม ให้ผลผลิตฝ้ายปุยทั้งเมล็ดเฉลี่ย 300 - 340 กิโลกรัมต่อไร่ เปอร์เซ็นต์ปุย 38.5 เปอร์เซ็นต์ ความยาวของเส้นใย 29 มิลลิเมตร หรือ 1.15 นิ้ว ความเหนียวของเส้นใย 20 กรัมต่อเท็กซ์ ความละเอียดอ่อนของเส้นใย 4.2 และเมื่อปั่นเป็นเส้นด้ายเบอร์ 40 มีค่าความเหนียว 1,900 น้ำหนัก 100 เมล็ด ประมาณ 12 กรัม ปริมาณน้ำมันในเมล็ดประมาณ 20 เปอร์เซ็นต์ อายุเก็บเกี่ยวตั้งแต่ 105 - 150 วัน

ลักษณะเด่น

1. ให้ผลผลิตสูงกว่าฝ้ายพันธุ์รีบา บีทีเค 12 ประมาณ 15 เปอร์เซ็นต์
2. ทรงต้นโปร่ง ต้นตรง ยอดไม้โน้มลงเมื่อติดสมอมาก
3. เปอร์เซ็นต์ปุยสูงกว่าฝ้ายพันธุ์ รีบา บีทีเค 12
4. อายุการเก็บเกี่ยวสั้น

ข้อควรระวัง

ไม่ต้านทานต่อโรคใบหงิก และโรคแบคทีเรียลไบล์ท กล่าวคือ เป็นโรคใบหงิก ประมาณ 25.9 เปอร์เซ็นต์ เป็นโรคแบคทีเรียลไบล์ท 60 เปอร์เซ็นต์

การรับรองพันธุ์

กรมวิชาการเกษตรพิจารณาให้เป็นพันธุ์รับรอง เมื่อวันที่ 29 มิถุนายน 2521

ฝ้ายพันธุ์ศรีสำโรง 2

ประวัติ

ฝ้ายพันธุ์ศรีสำโรง 2 เป็นฝ้ายที่นำเข้ามาจากประเทศไอเวอรี่โคสต์ เมื่อปี 2516 มีชื่อเดิมว่า จี 115-7 โดยได้นำมาปลูกในแปลงรวบรวมพันธุ์ และศึกษาพันธุ์ ซึ่งพบว่ามีผลผลิตสูง และคุณภาพเส้นใยดี จึงนำเข้าไปเปรียบเทียบกับผลผลิตกับพันธุ์มาตรฐานอื่น เช่น ฝ้ายพันธุ์รีบา บีทีเค 12 ฝ้ายพันธุ์เดลต้าไพน์ สมูทลิว และฝ้ายพันธุ์ตากฟ้า 1 พบว่าให้ผลผลิตสูงในระดับเดียวกันกับฝ้ายพันธุ์มาตรฐาน และยังมีความต้านทานต่อโรคใบหงิก ซึ่งเป็นปัญหาที่สำคัญอยู่ในขณะนั้นได้ดี หลังจากผ่านการคัดเลือกจนได้พันธุ์ที่มีความต้านทานต่อโรคใบหงิกสูง จึงขอรับรองเป็นพันธุ์ฝ้ายแนะนำ ส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกเป็นการค้า โดยให้ชื่อว่า ฝ้ายพันธุ์ศรีสำโรง 2

ลักษณะประจำพันธุ์

ลักษณะทรงต้นโปร่ง สูงประมาณ 123 เซนติเมตร มีกิ่งกระโดง 0 - 4 กิ่ง กิ่งผลไม่ยาวมาก ใบเล็ก เรียบ และหยักลึก ที่โคนของหยักใบยกสูงขึ้นเห็นได้ชัด สมอมีรูปร่างกลมและขนาดใหญ่ อับละอองเกสรตัวผู้สีขาวนวลหรือสีครีม ดอกแรกบานอายุ 50 วัน การติดสมอห่าง ให้ผลผลิตฝ้ายปุ๋ยทั้งเมล็ดเฉลี่ย 280 - 330 กิโลกรัมต่อไร่ น้ำหนักฝ้ายปุ๋ยทั้งเมล็ดต่อหนึ่งสมอประมาณ 6.30 กรัม เปอร์เซ็นต์เส้นใยหรือปุ๋ย 38 เปอร์เซ็นต์ เส้นใยยาวประมาณ 30 มิลลิเมตร (1.19 นิ้ว) และมีความสม่ำเสมอของเส้นใย 0.90 ค่าความละเอียดของเส้นใย 3.90 ไมโครเนียร์ ค่าความเหนียวของเส้นใย 20.4 กรัมต่อเท็กซ์ น้ำหนัก 100 เมล็ดประมาณ 11.4 กรัม เก็บเกี่ยวเมื่ออายุ 110 - 155 วัน

ลักษณะเด่น

1. ต้านทานต่อโรคใบหงิก
2. ทรงต้นโปร่ง และสมอโต
3. คุณภาพเส้นใยดีมาก

ฤดูปลูกที่เหมาะสม

ปลูกได้ในช่วงฤดูฝน เดือนกรกฎาคม

ความต้านทานโรค

ต้านทานต่อโรคใบหงิก

ข้อควรระวัง

กรณีฝนตกชุกและความชื้นในอากาศสูงดอกและสมออ่อนจะร่วงง่ายทำให้ผลผลิตต่ำ

การรับรองพันธุ์

กรมวิชาการเกษตรพิจารณาให้เป็นพันธุ์รับรอง เมื่อวันที่ 1 สิงหาคม 2523

ฝ้ายพันธุ์ศรีสำโรง 3

ประวัติ

ฝ้ายพันธุ์ศรีสำโรง 3 เดิมมีชื่อว่า DI5 คัดเลือกมาจากแปลงฝ้ายพันธุ์เดลต้าไพน์ สมุทรลึฟ ที่สถานีทดลองพืชไร่ศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย ในปี 2512 ซึ่งในปีนั้นเป็นปีที่โรคใบหงิกระบาดรุนแรงมากจึงได้คัดเลือกต้นฝ้ายที่ไม่เป็นโรคใบหงิก มาดำเนินการคัดเลือกแบบสืบประวัติ จนได้สายพันธุ์ DI5 ที่มีความสม่ำเสมอ จากนั้นจึงได้นำเข้าเปรียบเทียบผลผลิตร่วมกับพันธุ์ฝ้ายอื่น ในแปลงเปรียบเทียบเบื้องต้น เปรียบเทียบมาตรฐาน เปรียบเทียบในท้องถิ่น และเปรียบเทียบในไร่เกษตรกร ผลปรากฏว่าฝ้ายพันธุ์นี้ให้ผลผลิตสูงทุกการทดลอง และต้านทานต่อโรคใบหงิกได้ดีในสภาพไร่

ลักษณะประจำพันธุ์

ให้ผลผลิตฝ้ายปุยทั้งเมล็ดเฉลี่ย 300 - 350 กิโลกรัมต่อไร่ เปอร์เซ็นต์ปุย 39 เปอร์เซ็นต์ ความยาวของเส้นใยประมาณ 28 มิลลิเมตร หรือ 1.14 นิ้ว ความเหนียวของเส้นใย 19.8 กรัมต่อเท็กซ์ และความละเอียดอ่อนของเส้นใย 4.6 มีลักษณะทรงต้นตั้งตรง รูปกรวยสามเหลี่ยมด้านเท่า สูงประมาณ 130 เซนติเมตร มีกิ่งกระโดง 0 - 3 กิ่ง ใบเรียบ กิ่งผลยาวปานกลาง ลำต้นและกิ่งมีข้อถี่ประมาณ 50 วัน อับละอองเกสรตัวผู้มีสีขาวนวล สมอมีขนาดปานกลาง สมอแตกเกือบพร้อมกันทั้งต้น น้ำหนักฝ้ายปุยทั้งเมล็ดต่อหนึ่งสมอประมาณ 5.60 กรัม น้ำหนัก 100 เมล็ดประมาณ 9.20 กรัม เก็บเกี่ยวเมื่ออายุ 105 - 150 วัน

ลักษณะเด่น

1. สมอดก และผลผลิตสูง
2. ต้านทานต่อโรคใบหงิกได้ดีในสภาพไร่
3. เปอร์เซ็นต์ปุยสูง

พื้นที่แนะนำ

พื้นที่ปลูกในเขตจังหวัดสุโขทัย เพชรบูรณ์ เลย และกาญจนบุรี

ความต้านทานโรค

ต้านทานต่อโรคใบหงิก

การรับรองพันธุ์

กรมวิชาการเกษตรพิจารณาให้เป็นพันธุ์รับรอง เมื่อวันที่ 28 กันยายน 2525

ฝ้ายพันธุ์นครสวรรค์ 1

ประวัติ

ฝ้ายพันธุ์นครสวรรค์ 1 คัดเลือกมาจากประชากรของฝ้ายพันธุ์เดลต้าไพน์ สมุทลชีพ ด้วยการคัดเลือกแบบสืบประวัติ ภายใต้การปลูกเชื้อโรคใบหงิกในสภาพไร่ ที่ศูนย์วิจัยพืชไร่ นครสวรรค์ และศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท ขยายและคัดเลือกพันธุ์ให้มีความบริสุทธิ์ด้วยวิธี Mass selection และ Modal bulk selection ที่ศูนย์วิจัยพืชไร่ นครสวรรค์ จนได้ฝ้ายพันธุ์นครสวรรค์ 1 ที่ให้ผลผลิตสูงและต้านทานต่อโรคใบหงิก

ลักษณะประจำพันธุ์

ลักษณะทรงต้นสูงโปร่ง สูงประมาณ 140 เซนติเมตร มีกิ่งกระโดง 0 - 3 กิ่ง ใบค่อนข้างเรียบ อับละออง เกสรตัวผู้สีขาวนวล สมอมีขนาดเล็กและดก ดอกแรกบานเมื่ออายุประมาณ 45 วัน ให้ผลผลิตฝ้ายปุยทั้งเมล็ดเฉลี่ย 300 - 360 กิโลกรัมต่อไร่ น้ำหนักฝ้ายปุยทั้งเมล็ดต่อหนึ่งสมอประมาณ 5.90 กรัม เปอร์เซ็นต์ปุย 39.5 เปอร์เซ็นต์ ความยาวของเส้นใยประมาณ 28 มิลลิเมตร หรือ 1.14 นิ้ว ความเหนียวของเส้นใย 19.0 กรัมต่อเทกซ์ ความสม่ำเสมอของเส้นใย 50 เปอร์เซ็นต์ และความละเอียดอ่อนของเส้นใย 4.8 น้ำหนัก 100 เมล็ดประมาณ 10 กรัม อายุเก็บเกี่ยว 105 - 150 วัน

ลักษณะเด่น

1. ทรงต้นสูงโปร่ง สะดวกแก่การดูแลรักษา
2. สมอเล็ก ดก ผลผลิตสูง
3. ต้านทานต่อโรคใบหงิก และต้านทานต่อโรคแบคทีเรียลไบล์ท ระดับปานกลาง
4. อายุการเก็บเกี่ยวสั้น

พื้นที่แนะนำ

ปลูกได้ทั่วประเทศ แต่เหมาะสมสำหรับภาคเหนือตอนล่าง หรือภาคกลางตอนบน เช่น จังหวัดอุดรดิตถ์ สุโขทัย กำแพงเพชร เพชรบูรณ์ และนครสวรรค์

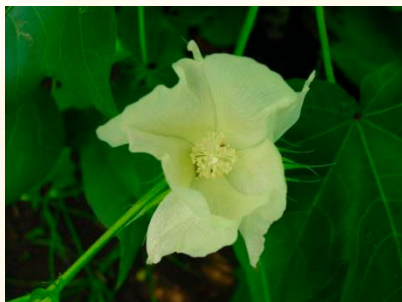
ความต้านทานโรค

ต้านทานต่อโรคใบหงิก และต้านทานต่อโรคแบคทีเรียลไบล์ทปานกลาง

การรับรองพันธุ์

กรมวิชาการเกษตรพิจารณาให้เป็นพันธุ์รับรอง เมื่อวันที่ 11 เมษายน 2529

ฝ้ายพันธุ์ศรีสำโรง 60

ประวัติ

ฝ้ายพันธุ์ศรีสำโรง 60 มีชื่อเดิมว่า เอจี18 (AG18) เป็นพันธุ์ที่คัดเลือกมาจากกลุ่มผสมฝ้าย ACQ 1217-3-2 และ G115-7 หรือศรีสำโรง 2 สำหรับฝ้ายพันธุ์ ACQ 1217-3-2 นั้น เกิดจากกลุ่มผสม A 200xCarolina Queen เป็นพันธุ์ฝ้ายที่เกิดจากกลุ่มผสมฝ้าย 3 ทางระหว่าง (A 200 x Carolina Queen) x SR2 โดยทำการผสมพันธุ์ แล้วคัดเลือกพันธุ์ที่ศูนย์วิจัยพืชไร่นครสวรรค์ และสถานีทดลองพืชไร่ศรีสำโรง จากนั้นจึงนำไปประเมินผลผลิต ซึ่งพบว่าฝ้ายพันธุ์นี้ให้ผลผลิต เปอร์เซ็นต์ปุ๋ย และความเหนียวของเส้นใยสูง ตลอดจนสามารถปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมของประเทศไทยได้เป็นอย่างดี ทำให้ปลูกได้ทั่วไปในแหล่งปลูกฝ้ายของไทย

ลักษณะประจำพันธุ์

ลักษณะทรงต้นโปร่ง ความสูงประมาณ 137 เซนติเมตร ใบค่อนข้างใหญ่ ตรงแฉกของใบยกขึ้นเล็กน้อย ดอกสีขาวนวล อับละอองเกสรตัวผู้สีขาวครีม สมอค่อนข้างกลม และโต ดอกแรกบานเมื่อฝ้ายอายุประมาณ 50 วัน ให้ผลผลิตฝ้ายปุ๋ยทั้งเมล็ดเฉลี่ย 329 - 360 กิโลกรัมต่อไร่ น้ำหนักฝ้ายปุ๋ยทั้งเมล็ดต่อหนึ่งสมอประมาณ 6.3 กรัม เปอร์เซ็นต์ปุ๋ย 39.3 เปอร์เซ็นต์ ความยาวของเส้นใยประมาณ 28 มิลลิเมตร หรือ 1.14 นิ้ว ความเหนียวของเส้นใย 20 กรัมต่อเท็กซ์ ความสม่ำเสมอของเส้นใย 48 และความละเอียดอ่อนของเส้นใย 4.2 น้ำหนัก 100 เมล็ด ประมาณ 11 กรัม เปอร์เซ็นต์การเป็นโรคใบหงิก 1.7 เปอร์เซ็นต์ อายุการเก็บเกี่ยวประมาณ 110 - 160 วัน

ลักษณะดีเด่น

1. ทรงต้นโปร่ง สมอโต เก็บเกี่ยวง่าย
2. ผลผลิตสูง มีผลผลิตปุ๋ยทั้งเมล็ด 329 - 360 กิโลกรัมต่อไร่
3. อายุเก็บเกี่ยวสั้น 115 - 160 วัน
4. ปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมของประเทศไทยได้ดี

ฤดูปลูกที่เหมาะสม

ปลูกได้ในช่วงฤดูฝน เดือนกรกฎาคม และฤดูแล้ง เดือนธันวาคม โดยการใช้น้ำชลประทาน

พื้นที่แนะนำ

ปลูกได้ทั่วไปในแหล่งปลูกฝ้ายของประเทศไทย

ความต้านทานโรค

ต้านทานต่อโรคใบหงิกได้น้อย

การรับรองพันธุ์

กรมวิชาการเกษตรพิจารณาให้เป็นพันธุ์รับรอง เมื่อวันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2531

ฝ้ายพันธุ์ตากฟ้า 2

ประวัติ

ฝ้ายพันธุ์ตากฟ้า 2 คัดเลือกมาจากการผสมข้ามระหว่างพันธุ์ GDI 9-67 กับพันธุ์ Pima 79-106 ในปี 2530 ที่ศูนย์วิจัยพืชไร่นครสวรรค์ ทำการทดลองภายใต้การปลูกเชื้อโรคใบหงิกในสภาพไร่ ที่สถานีทดลองพืชไร่เลย พระพุทธบาท บ้านใหม่สำโรง เพชรบูรณ์ ศรีสำโรง และศูนย์วิจัยพืชไร่ชัยนาท จนถึงปีที่ 6 จึงทำการผสมข้ามอีกครั้งกับพันธุ์ศรีสำโรง 2 ในปี 2534 แล้วคัดเลือกจนได้สายพันธุ์บริสุทธิ์ในปี 2537 แล้วนำเข้าประเมินผลผลิตในแหล่งปลูกฝ้ายต่าง ๆ ทั้งในศูนย์วิจัยพืชไร่ สถานีทดลองพืชไร่ และไร่เกษตรกร จนถึงปี 2543 จึงได้รวบรวมข้อมูลเพื่อเสนอขอรับรองพันธุ์

ลักษณะประจำพันธุ์

ลักษณะทรงต้นแผ่กระจาย มีขนสั้นปกคลุมปานกลาง ต้นสูง 143 เซนติเมตร มีกิ่งกระโดง 2 กิ่ง ใบเป็นแฉก ขอบใบเรียบ จักใบยก ดอกแรกบานเมื่อฝ้ายอายุประมาณ 53 วัน อับเรณูตัวผู้สีครีม สมอมีรูปร่างกลมปนไข่ ให้ผลผลิตปุ๋ยทั้งเมล็ด 309 กิโลกรัมต่อไร่ ฝ้ายปุ๋ยทั้งเมล็ดต่อหนึ่งสมอหนักประมาณ 6.07 กรัม มีเปอร์เซ็นต์ปุ๋ยประมาณ 37.7 เปอร์เซ็นต์ เส้นใยยาวประมาณ 1.20 นิ้ว ความเหนียวของเส้นใยประมาณ 20.9 กรัมต่อเท็กซ์ ค่าความละเอียดอ่อนของเส้นใย (ไมโครแนร์) 4.00 และความสม่ำเสมอของเส้นใย 52 น้ำหนัก 100 เมล็ด 11.09 กรัม อายุเก็บเกี่ยว 120 - 160 วัน

ลักษณะดีเด่น

1. มีความยาวเส้นใยดีกว่าพันธุ์ศรีสำโรง 2 และศรีสำโรง 60 มีความเหนียว ความสม่ำเสมอ และความละเอียดอ่อนของเส้นใยดีเท่ากับพันธุ์ศรีสำโรง 2 และศรีสำโรง 60

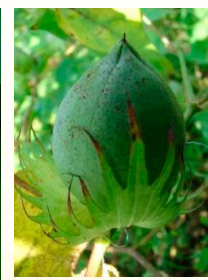
2. ต้านทานต่อโรคใบหงิก

3. ให้ผลผลิตสูง

ฤดูปลูกที่เหมาะสม

ปลูกได้ในช่วงฤดูฝน เดือนกรกฎาคม และฤดูแล้ง เดือนธันวาคม

พื้นที่แนะนำ

สามารถปลูกได้ทั่วไปในแหล่งปลูกฝ้ายของประเทศไทย โดยการใช้น้ำชลประทาน

ความต้านทานโรค

ต้านทานต่อโรคใบหงิกในสภาพการปลูกเชื้อ

การรับรองพันธุ์

กรมวิชาการเกษตรพิจารณาให้เป็นพันธุ์รับรอง เมื่อวันที่ 24 พฤศจิกายน 2544

ฝ้ายพันธุ์ตากฟ้า 3

ประวัติ

ฝ้ายพันธุ์ตากฟ้า 3 ชื่อเดิมคือ พันธุ์ต้นน้ำตาล ได้มาจากการรวบรวมสายพันธุ์ฝ้ายจากแหล่งปลูกต่าง ๆ ในประเทศไทยเมื่อปี 2528 แล้วทำการคัดเลือกให้มีความสม่ำเสมอในพันธุ์ ปี 2529 - 2534 และทำการคัดเลือกซ้ำอีกครั้งด้วยวิธี Mass selection ที่ศูนย์วิจัยพืชไร่นครสวรรค์ ในปี 2549 - 2550 จากนั้นทำการประเมินผลผลิตที่ศูนย์วิจัยพืชไร่นครสวรรค์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครราชสีมา สุโขทัย และเลย รวมถึงประเมินปฏิกิริยาต่อโรคใบหงิก และโรคเหี่ยวในสภาพเรือนทดลองของศูนย์วิจัยพืชไร่นครสวรรค์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรสุโขทัย

ลักษณะประจำพันธุ์

ลักษณะทรงต้นเป็นทรงกรวย ความสูงเฉลี่ย 222 เซนติเมตร มีกิ่งกระโดง 6 กิ่ง มีขนบนลำต้นมาก กลีบดอกสีขาวครีม อับละอองเกสรสีเหลือง จุดที่โคนกลีบดอกด้านในสีแดง ใบมีรูปร่างเป็นแฉกลึก มีขนใบมาก สมอมีลักษณะทรงกรวย มีต่อมสีหรือสารพิษก๊อซซิปอลที่สมอมาก ลักษณะรีวประดับดอกกว้าง สีของปุยฝ้ายเป็นสีน้ำตาล ดอกแรกบานเมื่อฝ้ายอายุ 86 วัน ให้ผลผลิตปุยทั้งเมล็ด 285 กิโลกรัมต่อไร่ มีน้ำหนักฝ้ายปุยทั้งเมล็ดต่อหนึ่งสมอหนักประมาณ 2.10 กรัม น้ำหนัก 100 เมล็ด 4.1 กรัม อายุเก็บเกี่ยว 150 วัน

ลักษณะดีเด่น

1. เป็นฝ้ายเส้นใยสั้นสีน้ำตาล สามารถใช้เป็นวัตถุดิบสำหรับงานหัตถกรรมสิ่งทอ โดยไม่ต้องย้อมสีทำให้ลดมลภาวะของน้ำเสียจากขั้นตอนการฟอกย้อม
2. ทนทานต่อการเข้าทำลายของแมลงทั้งชนิดปากดูดและปากกัด และต้านทานต่อโรคใบหงิก และโรคเหี่ยวในสภาพการปลูกเชื้อ

พื้นที่แนะนำ

แนะนำให้ปลูกในพื้นที่ที่มีการทอผ้าฝ้าย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเขตภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคกลาง

ความต้านทานโรค

มีความต้านทานต่อโรคใบหงิก

ความต้านทานแมลง

ทนทานต่อแมลงปากดูดจำพวกเพลี้ยจักจั่น ตลอดจนการเข้าทำลายของหนอนเจาะสมอฝ้าย

ข้อควรระวัง

ไม่ควรปลูกในพื้นที่ขนาดใหญ่เกิน 5 ไร่ เพราะอาจทำให้การดูแลรักษาและการป้องกันกำจัดแมลงไม่ทั่วถึง เนื่องจากแมลงศัตรูจะสะสม และในแหล่งปลูกที่มีการแพร่ระบาดของแมลงศัตรูฝ้าย ให้ปฏิบัติตามคำแนะนำของสำนักวิจัยพัฒนาการอารักขาพืช

การรับรองพันธุ์

กรมวิชาการเกษตรพิจารณาให้เป็นพันธุ์รับรอง เมื่อวันที่ 11 มีนาคม 2552

ฝ้ายพันธุ์ตากฟ้า 84-4

ประวัติ

ฝ้ายพันธุ์ตากฟ้า 84-4 เกิดจากผสมข้ามพันธุ์ฝ้ายระหว่างพันธุ์ IRMA1243 ที่ใช้เป็นพันธุ์แม่ กับพันธุ์ตากฟ้า 2 (GDPSR 38-136) ที่ใช้เป็นพันธุ์พ่อ ในปี 2540 แล้วทำการคัดเลือกตั้งแต่ปี 2542 - 2545 ในสภาพการปลูกเชื้อโรคใบหงิกในสภาพไร่ และไม่มี การพ่นสารป้องกันกำจัดแมลง ในช่วงรุ่นที่ 2 - 4 ($F_2 - F_4$) ทำการคัดเลือกแบบเก็บรวม (bulk) จากนั้น ทำการคัดเลือกแบบสายพันธุ์บริสุทธิ์ (pure line selection) ในช่วงรุ่นที่ 5 (F_5) จนได้สายพันธุ์ฝ้ายที่มีใบขน ทนทานเพลี้ยจักจั่น ต้านทานโรคใบหงิก มีผลผลิตและคุณภาพเส้นใยดี จากนั้นทำการเปรียบเทียบพันธุ์ในปี 2546 - 2551

ลักษณะประจำพันธุ์

ลักษณะทรงต้นแผ่กระจาย มีขนบนลำต้น ความสูงของต้น 130 เซนติเมตร จำนวนกิ่งผลต่อต้น 14 กิ่ง กลีบดอก และอับละอองเกสรสีครีม ขอบใบหยักเว้าลึก จักใบยก ขนบนใบปานกลาง สมอรูปไข่ ต่อมสีหรือสารพิษ กือสซิปอลที่สมอปานกลาง ปุยสีขาว อายุถึงออกดอก 52 วัน จำนวนสมอต่อต้น 22 น้ำหนักปุยฝ้ายรวมทั้งเมล็ดต่อสมอ 5.78 กรัม ให้ผลผลิตเฉลี่ย 260 กิโลกรัมต่อไร่ ผลผลิตเส้นใย 99 กิโลกรัมต่อไร่ เปอร์เซ็นต์ทึบ 38.0 ความยาวของเส้นใย 1.23 นิ้ว ความเหนียวของกลุ่มเส้นใย 24.3 กรัมต่อเท็กซ์ ความละเอียดอ่อนของเส้นใย 3.90 ไมโครแแนร์ ความสม่ำเสมอของเส้นใย 56 อายุถึงเก็บเกี่ยว 120 วัน

ลักษณะเด่น

1. ทนทานต่อเพลี้ยจักจั่นฝ้าย
2. ต้านทานต่อโรคใบหงิก
3. ผลผลิตสูง
4. คุณภาพเส้นใยดีมาก

พื้นที่แนะนำ

ปลูกได้ทั่วไปในแหล่งผลิตฝ้ายของประเทศ

ความต้านทานโรค

ต้านทานต่อโรคใบหงิก

ความต้านทานแมลง

ทนทานต่อเพลี้ยจักจั่นฝ้าย

ข้อควรระวัง

ไม่ควรปลูกในสภาพที่มีน้ำขัง หรือมีการระบายน้ำไม่ดี

การรับรองพันธุ์

กรมวิชาการเกษตรพิจารณาให้เป็นพันธุ์รับรอง เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2553

ฝ้ายพันธุ์ตากฟ้า 86-5

ประวัติ

ฝ้ายพันธุ์ตากฟ้า 86-5 เป็นฝ้ายเส้นใยยาวสีเซียวก่อนพันธุ์แรกของไทย เกิดจากการนำฝ้ายพันธุ์ตากฟ้า 2 (TF2) ไปผสมข้ามกับพันธุ์ Green Cotton (GC) ในปี 2553 แล้วทำการผสมกลับไปยังตากฟ้า 2 จำนวน 4 ชั่วโมงระหว่างปี 2544 - 2545 จากนั้นทำการปลูกผสมกลับ (BC_4F_1) ในปี 2546 แล้วทำการเก็บเมล็ดรวมกันจากต้นที่มีลักษณะคล้ายพันธุ์ตากฟ้า 2 แต่ให้เส้นใยสีเซียวก่อน นำไปปลูกเป็นชั่วที่ 2 หลังการผสมกลับ (BC_4F_2) ในปี 2547 โดยมีการปลูกเชื้อโรควัยใน BC_4F_2 เก็บเมล็ดแยกกันเป็นรายต้นเฉพาะต้นที่ต้านทานโรควัย และมีความคล้ายพันธุ์ตากฟ้า 2 แต่ให้เส้นใยสีเซียวก่อน เพื่อนำไปปลูกคัดเลือกแบบต้นต่อแถวในปี 2548 และทำการคัดเลือกในปี 2549 - 2550 จากนั้นทำการประเมินผลผลิตในระหว่างปี 2551 - 2554

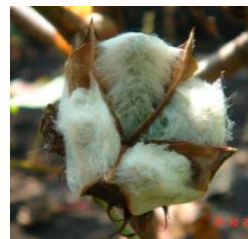
ลักษณะประจำพันธุ์

ลักษณะทรงต้นกลม มีขนสั้นปกคลุมปานกลาง ความสูง 127 เซนติเมตร มีกิ่งกระโดง 2 กิ่ง ขอบใบหยักเว้าลึก จักใบยก อับเรณูตัวผู้มีสีครีม สมอมีรูปร่างไข่ และขนาดใหญ่ ดอกแรกบานเมื่อฝ้ายอายุ 47 วัน ให้ผลผลิตฝ้ายปุ๋ยทั้งเมล็ดเฉลี่ย 192 กิโลกรัมต่อไร่ น้ำหนักฝ้ายปุ๋ยทั้งเมล็ดต่อหนึ่งสมอหนักประมาณ 5.13 กรัม เปอร์เซ็นต์ปุ๋ย 23.3 เปอร์เซ็นต์ ความยาวของเส้นใย 1.25 นิ้ว ความเหนียวของเส้นใย 21.5 กรัมต่อเท็กซ์ ความสม่ำเสมอของเส้นใย 57 และความละเอียดอ่อนของเส้นใย 2.6 มีเส้นใยสีเซียวก่อน น้ำหนัก 100 เมล็ด 12.90 กรัม อายุเก็บเกี่ยว 110 - 135 วัน

ลักษณะดีเด่น

1. มีเส้นใยเป็นสีเซียวก่อนตามธรรมชาติ
2. คุณภาพเส้นใยดี
3. ต้านทานต่อโรควัย

พื้นที่แนะนำ

ปลูกได้ทั่วไปในแหล่งผลิตฝ้ายของประเทศไทย

ความต้านทานโรค

ต้านทานต่อโรควัย

ข้อควรระวัง

ควรทำการเก็บเกี่ยวทุก 5 - 10 วัน เพื่อเป็นการรักษาคุณภาพด้านสีของเส้นใย และไม่ควรปลูกในพื้นที่เกิน 5 ไร่ เพราะอาจทำให้การดูแลรักษาและการป้องกันกำจัดแมลงศัตรูไม่ทั่วถึง

การรับรองพันธุ์

กรมวิชาการเกษตรพิจารณาให้เป็นพันธุ์รับรอง เมื่อวันที่ 14 พฤศจิกายน 2556

ฝ้ายพันธุ์ตากฟ้า 6

ประวัติ

ฝ้ายพันธุ์ตากฟ้า 6 เส้นใยยาวปานกลางสีน้ำตาล เกิดจากการผสมข้ามพันธุ์ฝ้ายระหว่างพันธุ์ตากฟ้า 2 กับพันธุ์ฝ้ายเส้นใยสั้นสีน้ำตาลในปี 2543 และทำการผสมกลับไปยังตากฟ้า 2 จำนวน 5 ครั้ง ระหว่างปี 2544 - 2546 จากนั้นทำการปลูกลูกผสมกลับ (BC_4F_1) ในปี 2547 แล้วทำการเก็บเมล็ดรวมกันจากต้นที่มีลักษณะคล้ายพันธุ์ตากฟ้า 2 แต่ให้เส้นใยสีน้ำตาล นำไปปลูกเป็นชั่วที่ 2 หลังการผสมกลับ (BC_4F_2) ภายใต้การปลูกเชื้อโรคใบหงิกในสภาพไร่ แล้วเก็บเมล็ดแยกกันเป็นรายต้นเฉพาะต้นที่ต้านทานโรคใบหงิก และมีลักษณะคล้ายพันธุ์ตากฟ้า 2 แต่ให้เส้นใยสีน้ำตาล เพื่อนำไปปลูกคัดเลือกในปี 2547 - 2552 จากนั้นทำการประเมินผลผลิต ที่ศูนย์วิจัยพืชไร่นครสวรรค์ ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรต่าง ๆ รวมทั้งไร่เกษตรกรในแหล่งปลูกฝ้ายในระหว่างปี 2553 - 2557

ลักษณะประจำพันธุ์

ผลผลิตปุ๋ยทั้งเมล็ดเฉลี่ย 177 กิโลกรัมต่อไร่ เปอร์เซ็นต์เส้นใย 23.4 เปอร์เซ็นต์ ความยาวเส้นใย 1.09 นิ้ว ความเหนียว 19.0 กรัมต่อเท็กซ์ ความสม่ำเสมอ 58 และความละเอียดอ่อน 2.70 อายุเก็บเกี่ยวประมาณ 105 - 135 วัน

ลักษณะดีเด่น

1. เส้นใยยาวปานกลาง สีน้ำตาล สามารถใช้เป็นวัตถุดิบสำหรับงานหัตถกรรมสิ่งทอ โดยไม่ต้องย้อมสีทำให้ลดมลภาวะของน้ำเสียจากขั้นตอนการฟอกย้อม
2. ต้านทานโรคใบหงิก

พื้นที่แนะนำ

สามารถปลูกได้ทั่วไปในแหล่งผลิตฝ้ายของประเทศไทย

ความต้านทานโรค

ต้านทานโรคใบหงิก

การรับรองพันธุ์

กรมวิชาการเกษตรพิจารณาให้เป็นพันธุ์รับรอง เมื่อวันที่ 19 มีนาคม 2561

ฝ้ายพันธุ์ตากฟ้า 7

ประวัติ

ฝ้ายพันธุ์ตากฟ้า 7 พัฒนาพันธุ์โดย ดร.จินดา จันทร์อ่อน ตั้งแต่ปี 2537 - 2543 ที่อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ด้วยการนำสายพันธุ์ฝ้าย AG18 (ศรีสำโรง 60) ที่ใช้เป็นพันธุ์แม่ไปผสมข้ามพันธุ์กับสายพันธุ์ Nan15 และใช้เป็นพันธุ์พ่อ แล้วนำลูกผสม F_1 ไปฉายรังสีแกมมา 200 เกรย์ (Gy) จากนั้นทำการคัดเลือก $M_1 - M_5$ แบบ Natural selection และทำการประเมินผลผลิตในปี 2555 - 2558 จนได้พันธุ์ตากฟ้า 7 ที่ให้ผลผลิตสูง ทนทานต่อเพลี้ยจักจั่น และต้านทานต่อโรคใบหงิกในสภาพการปลูกแบบปลอดการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดแมลงศัตรูฝ้าย ตลอดจนมีคุณภาพเส้นใยยาวปานกลาง

ลักษณะประจำพันธุ์

ใบขน สมอขนาดใหญ่ ให้ผลผลิตฝ้ายปุ๋ยทั้งเมล็ดในสภาพการปลูกแบบปลอดการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดแมลงศัตรูฝ้าย เฉลี่ย 196 กิโลกรัมต่อไร่ มีน้ำหนักปุ๋ย 4.91 กรัมต่อสมอ เปอร์เซ็นต์ทึบ 36.4 เปอร์เซ็นต์ ความยาวเส้นใย 1.02 นิ้ว ซึ่งจัดเป็นฝ้ายเส้นใยยาวปานกลาง และมีความละเอียดอ่อนของเส้นใยในระดับปานกลาง (4.40)

ลักษณะเด่น

1. ทนทานต่อเพลี้ยจักจั่นฝ้าย
2. ต้านทานต่อโรคใบหงิกในสภาพการปลูกเชื้อได้ดี
3. สมอมีขนาดใหญ่

พื้นที่แนะนำ

ปลูกได้ในแหล่งผลิตฝ้ายของประเทศไทย สามารถปลูกในพื้นที่ขนาดเล็ก (น้อยกว่า 1 ไร่) ในสภาพปลอดการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดแมลงศัตรูฝ้าย

ความต้านทานโรค

ต้านทานโรคใบหงิก

ความต้านทานแมลง

ทนทานต่อเพลี้ยจักจั่นฝ้าย

ข้อควรระวัง

ถึงแม้จะมีศักยภาพในการให้ผลผลิตในสภาพการปลูกแบบปลอดการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดแมลงศัตรูฝ้าย แต่ต้องมีการจัดการที่เหมาะสมควบคู่ไปกับการใช้วิธีป้องกันกำจัดแมลงศัตรูแบบผสมผสาน ตั้งแต่การเลือกพื้นที่ปลูก ฤดูปลูก รวมถึงการใช้สารชีวภัณฑ์ร่วมด้วย หากพบการระบาดของแมลงศัตรูฝ้ายอย่างรุนแรง

การรับรองพันธุ์

กรมวิชาการเกษตรพิจารณาให้เป็นพันธุ์รับรอง เมื่อวันที่ 15 สิงหาคม 2562

งาขาวพันธุ์ร้อยเอ็ด 1

ประวัติ

งาขาวพันธุ์ร้อยเอ็ด 1 คัดเลือกจากงาขาวสายพันธุ์ W53 ซึ่งนำเข้ามาจากประเทศญี่ปุ่น เมื่อปี 2516 พบว่าไม่มีความสม่ำเสมอในบางลักษณะ ปี 2520 - 2521 ทำวิธีคัดเลือกหมู่ (mass selection) รวม 4 ชั่ว โดยคัดเลือกต้นที่มีอายุเก็บเกี่ยวสั้น และลักษณะทรงต้นดี ปี 2522 คัดเลือกแบบสายพันธุ์บริสุทธิ์ (pure line selection) ที่สถานีทดลองพืชไร่ร้อยเอ็ด นำเข้าประเมินผลผลิตตามขั้นตอนของการปรับปรุงพันธุ์ปี 2523 - 2526 โดยปลูกเปรียบเทียบเบื้องต้น เปรียบเทียบมาตรฐาน เปรียบเทียบในท้องถิ่น เปรียบเทียบในไร่เกษตรกร

ลักษณะประจำพันธุ์

ลำต้นตั้งตรง ลำต้นมีขนปานกลาง ก้านใบสีเขียว ใบเล็กขอบใบหยักเล็กน้อย ดอกสีขาวอมม่วง อายุออกดอก 25 - 28 วัน ลักษณะฝักแบบ 4 พู ฝักเรียงตัวแบบสลับ จำนวน 1 ฝักต่อซอกใบ ฝักแตกง่ายเมื่อแก่ เมล็ดสีขาวสม่ำเสมอ น้ำหนัก 1,000 เมล็ด ประมาณ 2.50 กรัม ปริมาณน้ำมันในเมล็ด 41.4 เปอร์เซ็นต์ อายุถึงวันเก็บเกี่ยว 70 - 75 วัน ต้านทานต่อไรขาว แต่ไม่ต้านทานต่อโรคเน่า โรคเหี่ยว หนอนห่อใบงา และหนอนฝิเสื่อหัวกะโหลก

ลักษณะเด่น

1. อายุเก็บเกี่ยวสั้น 70 - 75 วัน
2. เมล็ดสีขาวสม่ำเสมอ ขนาดเมล็ดโตกว่าพันธุ์พื้นเมือง
3. ผลผลิตประมาณ 90 - 115 กิโลกรัมต่อไร่ ดีกว่าพันธุ์พื้นเมืองประมาณ 20 เปอร์เซ็นต์

ฤดูปลูกที่เหมาะสม

ปลูกได้ในช่วงต้นฤดูฝน เดือนมีนาคมถึงกลางเดือนเมษายน และปลายฤดูฝน เดือนสิงหาคม

พื้นที่แนะนำ

ปลูกได้ทั่วไปในสภาพการผลิตงาของประเทศไทย

ความต้านทานแมลง

ต้านทานต่อไรขาว

ข้อควรระวัง

ฝักแตกง่ายต้องเก็บเกี่ยวภายใน 70 - 75 วัน ไม่ต้านทานต่อโรคเน่า โรคเหี่ยว หนอนห่อใบงา และหนอนฝิเสื่อหัวกะโหลก

การรับรองพันธุ์

กรมวิชาการเกษตรพิจารณาให้เป็นพันธุ์รับรอง เมื่อวันที่ 27 ธันวาคม 2527

งาขาวพันธุ์มหาสารคาม 60

ประวัติ

งาขาวพันธุ์มหาสารคาม 60 คัดเลือกจากงาขาวพันธุ์ T-85 ซึ่งนำเข้ามาจากประเทศอินเดีย ปี 2523 กองพืชไร่ กรมวิชาการเกษตร ปลูกรวบรวมและศึกษาพันธุ์ที่สถานีทดลองพืชไร่มหาสารคาม คัดสายพันธุ์ที่มีอายุ ออกดอก 28 วัน ซึ่งเร็วกว่าพันธุ์ T-85 เดิม และไม่แตกกิ่ง คัดเลือกพันธุ์บริสุทธิ์ (pure line selection) คัดแถวที่มีความสม่ำเสมอและมีลักษณะดี นำเข้าประเมินผลผลิตตามขั้นตอนปรับปรุงพันธุ์ โดยปลูกเปรียบเทียบเบื้องต้น เปรียบเทียบมาตรฐานพันธุ์ เปรียบเทียบพันธุ์ในท้องถิ่น และเปรียบเทียบพันธุ์ในไร่เกษตรกร

ลักษณะประจำพันธุ์

ลำต้นตั้งตรง ไม่แตกกิ่ง ใบค่อนข้างเรียวยาว สีเขียวเข้ม ดอกสีขาวอมชมพู อายุออกดอก 28 - 30 วัน ลักษณะฝักแบบ 2 พู ฝักเรียงตัวแบบตรงกันข้าม จำนวน 1 ฝักต่อซอกใบ น้ำหนัก 1,000 เมล็ดประมาณ 2.90 กรัม ปริมาณน้ำมันในเมล็ด 46.3 เปอร์เซ็นต์ อายุถึงวันเก็บเกี่ยว 80 - 85 วัน ไม่ต้านทานต่อโรคราแป้ง โรคเน่าดำ โรคไหม้ดำ หนอนห่อใบงา ไชขาว และมวนผี

ลักษณะเด่น

1. ขนาดเมล็ดโต
2. ผลผลิตประมาณ 106 - 150 กิโลกรัมต่อไร่
3. อายุเก็บเกี่ยว 80 - 85 วัน
4. มีปริมาณน้ำมันในเมล็ด 46.3 เปอร์เซ็นต์

ฤดูปลูกที่เหมาะสม

ปลูกได้ในช่วงต้นฤดูฝน เดือนมีนาคมถึงกลางเดือนเมษายน และปลายฤดูฝน เดือนสิงหาคม

พื้นที่แนะนำ

ปลูกได้ทั่วไปในสภาพการผลิตงาของประเทศไทย

ข้อควรระวัง

ในสภาพอากาศเย็นชื้น จะอ่อนแอต่อโรคราแป้ง อ่อนแอต่อโรคเหี่ยว โรคเน่าดำ โรคไหม้ดำ อ่อนแอต่อแมลง ศัตรูงาโดยเฉพาะ หนอนห่อใบงา ไชขาว และมวนผี ในสภาพอากาศแห้ง ควรเก็บเกี่ยวเมื่ออายุ 75 วัน เพื่อป้องกันเมล็ดร่วงหล่นเสียหาย

การรับรองพันธุ์

กรมวิชาการเกษตรพิจารณาให้เป็นพันธุ์รับรอง เมื่อวันที่ 30 กันยายน 2530

งาแดงพันธุ์อุบลราชธานี 1

ประวัติ

งาแดงพันธุ์อุบลราชธานี 1 คัดเลือกพันธุ์บริสุทธิ์ (pure line selection) จากสายพันธุ์ Hnanni 25/160 ซึ่งเป็นพันธุ์จากประเทศเมียนมาร์ โดยได้รับเมล็ดพันธุ์จาก FAO เมื่อ ปี 2528 ที่ศูนย์วิจัยพืชไร่อุบลราชธานี นำเข้าประเมินผลผลิตตามขั้นตอนการปรับปรุงพันธุ์ ปี 2529 - 2534

ลักษณะประจำพันธุ์

ลักษณะลำต้นตั้งตรง แตกกิ่ง 3 - 5 กิ่ง ดอกสีขาวอมม่วง อายุออกดอก 32 - 35 วัน ลักษณะฝักแบบ 2 พู ฝักเรียงตัวแบบสลับ จำนวน 1 ฝักต่อชอกใบ ขนาดเมล็ดโต น้ำหนัก 1,000 เมล็ด 3.16 กรัม ปริมาณน้ำมันในเมล็ด 50.3 เปอร์เซ็นต์ อายุเก็บเกี่ยว 80 - 85 วัน ทนทานต่อโรคไหม้ดำ ต้านทานต่อหนอนห่อใบงา ไชขาว และมวนผี

ลักษณะเด่น

1. ขนาดเมล็ดโต สีแดง สม่ำเสมอ
2. ผลผลิตสูงประมาณ 139 กิโลกรัมต่อไร่
3. ปริมาณน้ำมันในเมล็ด 50.3 เปอร์เซ็นต์

ฤดูปลูกที่เหมาะสม

ปลูกได้ในช่วงต้นฤดูฝน เดือนมีนาคมถึงกลางเดือนเมษายน และปลายฤดูฝน เดือนสิงหาคม

พื้นที่แนะนำ

ปลูกได้ทั่วไปในสภาพการผลิตงาของประเทศ

ไทย

ความต้านทานโรค

ทนทานต่อโรคไหม้ดำ

ความต้านทานแมลง

ต้านทานต่อหนอนห่อใบงา ไชขาว และมวนผี

ข้อควรระวัง

ไม่ควรปลูกในช่วงเดือนพฤศจิกายนถึงเดือนมกราคม เนื่องจากตอบสนองต่อช่วงแสง และเจริญเติบโตไม่ดี เมื่อมีอุณหภูมิต่ำ ไม่ควรเก็บเกี่ยวเกิน 85 วัน เพราะเมล็ดจะร่วงเสียหาย

การรับรองพันธุ์

กรมวิชาการเกษตรพิจารณาให้เป็นพันธุ์รับรอง เมื่อวันที่ 19 มกราคม 2536

งาขาวพันธุ์อุบลราชธานี 2

ประวัติ

งาขาวพันธุ์อุบลราชธานี 2 (LH 220) คัดเลือกจากการผสมข้ามพันธุ์ระหว่างพันธุ์มหาสารคาม 60 กับพันธุ์ Terrass77 เมื่อปี 2529 ที่ศูนย์วิจัยพืชไร่อุบลราชธานี คัดเลือกโดยวิธี single seed descent และได้นำเข้าคัดเลือกและประเมินผลผลิตตามขั้นตอนการปรับปรุงพันธุ์ ปี 2530 - 2540 ปี 2541 ปลูกทดสอบพันธุ์ในไร่องานเกษตรที่จังหวัดลพบุรี ศรีสะเกษ เลย และเพชรบูรณ์

ลักษณะประจำพันธุ์

ลักษณะลำต้นตั้งตรง แตกกิ่ง 0 - 1 กิ่ง ดอกสีขาวอมม่วง อายุออกดอก 30 - 32 วัน ลักษณะฝักแบบ 2 พู ฝักเรียงตัวแบบตรงข้าม จำนวน 1 ฝักต่อซอกใบ มีขนที่ฐานฝักมาก ฐานฝักปาน ขนาดเมล็ดโต น้ำหนัก 1,000 เมล็ดหนัก 3.18 กรัม เปลือกเมล็ดบาง ปริมาณน้ำมันในเมล็ด 48.7 เปอร์เซ็นต์ อายุเก็บเกี่ยว 80 - 85 วัน ไม่ต้านทานต่อโรคไหม้ดำ และโรคเน่าดำ

ลักษณะเด่น

1. ขนาดเมล็ดโต น้ำหนัก 1,000 เมล็ด 3.18 กรัม
2. ผลผลิตสูง 122 กิโลกรัมต่อไร่
3. ปริมาณสารต้านอนุมูลอิสระ (antioxidants) สูง (10,771 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัม)
4. ปริมาณธาตุแคลเซียมสูง 0.69 เปอร์เซ็นต์

ฤดูปลูกที่เหมาะสม

ปลูกได้ในช่วงต้นฤดูฝน เดือนมีนาคมถึงกลางเดือนเมษายน และปลายฤดูฝน เดือนสิงหาคม

พื้นที่แนะนำ

ปลูกได้ทั่วไปในสภาพการผลิตงาของประเทศไทย

ข้อควรระวัง

ไม่ควรปลูกในแหล่งที่มีโรคเน่าดำและโรคไหม้ดำระบาดรุนแรง

การรับรองพันธุ์

กรมวิชาการเกษตรพิจารณาให้เป็นพันธุ์รับรอง เมื่อวันที่ 31 มีนาคม 2546

งาดำพันธุ์อุบลราชธานี 3

ประวัติ

งาดำพันธุ์อุบลราชธานี 3 คัดเลือกพันธุ์โดยนำลูกผสมชั่วที่ 2 จากประเทศอิสราเอล จำนวน 253 สายพันธุ์ มาคัดเลือกโดยวิธี single seed descent จนถึงชั่วที่ 6 และได้นำเข้าประเมินผลผลิตตามขั้นตอนของการปรับปรุงพันธุ์ ปี 2530 - 2541 โดยปลูกเปรียบเทียบเบื้องต้น เปรียบเทียบมาตรฐาน เปรียบเทียบในท้องถิ่น เปรียบเทียบในไร่เกษตรกร

ลักษณะประจำพันธุ์

ลักษณะลำต้นตั้งตรง แตกกิ่ง 3 - 5 กิ่ง ดอกสีขาวอมม่วง อายุออกดอก 30 - 32 วัน ลักษณะฝักแบบ 4 พู ฝักเรียงตัวแบบสลับ จำนวน 1 ฝักต่อช่อใบ เมล็ดสีดำ ขนาดเมล็ดโต น้ำหนัก 1,000 เมล็ดหนัก 3.05 กรัม มีเปลือกหุ้มเมล็ด 1 ชั้น ปริมาณน้ำมันในเมล็ด 49.9 เปอร์เซ็นต์ อายุเก็บเกี่ยว 80 - 85 วัน ไม่ต้านทานต่อโรคไหม้ดำ และโรคเน่าดำ

ลักษณะเด่น

1. ขนาดเมล็ดโต น้ำหนัก 1,000 เมล็ด 3.03 กรัม
2. ผลผลิตประมาณ 102 - 135 กิโลกรัมต่อไร่
3. ปริมาณสารต้านอนุมูลอิสระ (antioxidants) สูง (12,813 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัม)
4. ปริมาณธาตุแคลเซียมสูง 0.73 เปอร์เซ็นต์

ฤดูปลูกที่เหมาะสม

ปลูกได้ในช่วงต้นฤดูฝน เดือนมีนาคมถึงกลางเดือนเมษายน และปลายฤดูฝน เดือนสิงหาคม

พื้นที่แนะนำ

ปลูกได้ทั่วไปในสภาพการผลิตงาของประเทศไทย

ข้อควรระวัง

ไม่ควรปลูกในแหล่งที่มีโรคเน่าดำและโรคไหม้ดำระบาดรุนแรง

การรับรองพันธุ์

กรมวิชาการเกษตรพิจารณาให้เป็นพันธุ์รับรอง เมื่อวันที่ 17 มิถุนายน 2547

งาแดงพันธุ์อุบลราชธานี 2

ประวัติ

งาแดงพันธุ์อุบลราชธานี 2 (A30-15) คัดเลือกสายพันธุ์บริสุทธิ์ (pure line selection) จาก 30 - 15 สายพันธุ์ ซึ่งรับมาจาก FAO เมื่อปี 2528 โดยศูนย์วิจัยพืชไร่อุบลราชธานี ประเมินผลผลิตตามขั้นตอนการปรับปรุงพันธุ์ ปี 2535 - 2553

ลักษณะประจำพันธุ์

ลักษณะลำต้นตั้งตรง แตกกิ่ง 3 - 5 กิ่ง ดอกสีขาวอมม่วง อายุออกดอก 33 - 36 วัน ลักษณะฝักแบบ 2 พู ฝักเรียงตัวแบบสลับ จำนวน 1 ฝักต่อซอกใบ มีขนที่ฝักน้อย ขนาดเมล็ดโต น้ำหนัก 1,000 เมล็ด 2.99 กรัม เมล็ดสีแดง สวย สม่ำเสมอ ปริมาณน้ำมันในเมล็ด 44.6 เปอร์เซ็นต์ อายุเก็บเกี่ยว 80 - 85 วัน

ลักษณะเด่น

1. สีเมล็ดแดงสวย สม่ำเสมอ
2. ผลผลิตประมาณ 130 - 145 กิโลกรัมต่อไร่ สูงกว่าพันธุ์อุบลราชธานี 1 เฉลี่ย 6 - 10
3. ปริมาณสารต้านอนุมูลอิสระ (antioxidants) สูง (10,451 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัม) สูงกว่าพันธุ์อุบลราชธานี 1 เฉลี่ย 15 เปอร์เซ็นต์ โดยเฉพาะสารเซซามินสูงกว่าพันธุ์อุบลราชธานี 1 เฉลี่ย 15 เปอร์เซ็นต์

ฤดูปลูกที่เหมาะสม

ปลูกได้ในช่วงต้นฤดูฝน เดือนมีนาคมถึงกลางเดือนเมษายน และปลายฤดูฝน เดือนสิงหาคม

พื้นที่แนะนำ

ปลูกได้ทั่วไปในพื้นที่ผลิตงาของประเทศไทย โดยเฉพาะจังหวัดลพบุรี และเพชรบูรณ์

ข้อควรระวัง

หลีกเลี่ยงการปลูกพันธุ์นี้ในพื้นที่ที่มีการระบาดของโรคเน่าดำที่มีสาเหตุจากเชื้อรา *Macrophomina phaseolina*

การรับรองพันธุ์

กรมวิชาการเกษตรพิจารณาให้เป็นพันธุ์รับรอง เมื่อวันที่ 22 มกราคม 2556

ทานตะวันพันธุ์เชียงใหม่ 1

ประวัติ

ทานตะวันพันธุ์เชียงใหม่ 1 เป็นทานตะวันพันธุ์สังเคราะห์ที่ได้จากการนำพันธุ์ทานตะวัน 40 พันธุ์/สายพันธุ์ มาสกัดสายพันธุ์แท้ได้ 76 สายพันธุ์ ในปี 2532 แล้วนำมาผสมกับพันธุ์แปซิฟิก 33 ได้ลูกผสม 62 สายพันธุ์ คัดเลือกจาก 5 สภาพแวดล้อม คัดได้ 8 สายพันธุ์ นำมาสร้างเป็นพันธุ์สังเคราะห์ โดยการผสมแบบสุ่มที่ศูนย์วิจัยพืชไร่เชียงใหม่ เริ่มประเมินผลผลิตตั้งแต่ปี 2535 - 2544 ในเขตจังหวัดต่าง ๆ จนสามารถเสนอรับรองพันธุ์ในปี 2546

ลักษณะประจำพันธุ์

โคนต้นอ่อนสีม่วงอมเขียว ความสูงต้น 175 เซนติเมตร ใบสีเขียวรูปหัวใจ ก้านใบสีม่วงอมเขียว กลีบดอกสีเหลือง จานดอกสีน้ำตาลอมเหลือง ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางกว้าง 15 เซนติเมตร เมล็ดรูปไข่รีสีดำ น้ำหนัก 1,000 เมล็ด 49 กรัม อายุดอกบาน 50 วัน อายุเก็บเกี่ยว 100 วัน มีน้ำมันในเมล็ดร้อยละ 35 มี Oleic acid ร้อยละ 23 และมี Linoleic acid (โอเมก้า 6) ร้อยละ 64

ลักษณะดีเด่น

1. โคนต้นอ่อนสีม่วงอมเขียว
2. ผลผลิตสูง 203 กิโลกรัมต่อไร่
3. มีการติดเมล็ดสูง 92 เปอร์เซ็นต์

ฤดูปลูกที่เหมาะสม

ปลูกในปลายฤดูฝน เดือนกันยายนถึงเดือนตุลาคม

พื้นที่แนะนำ

ภาคเหนือ ภาคกลาง และจังหวัดอุบลราชธานี

ความต้านทานโรคและแมลง

ต้านทานต่อโรคใบไหม้ในระดับปานกลางถึงอ่อนแอ

ข้อควรระวัง

ไม่ควรปลูกในสภาพที่มีปริมาณน้ำฝนมากหรือความชื้นในอากาศสูง เนื่องจากมีความต้านทานต่อโรคใบไหม้ในระดับปานกลางถึงอ่อนแอ

การรับรองพันธุ์

กรมวิชาการเกษตรพิจารณาให้เป็นพันธุ์รับรอง เมื่อวันที่ 16 พฤษภาคม 2546

ละหุ่งลูกผสมพันธุ์อุบล 90

ประวัติ

ละหุ่งลูกผสมพันธุ์อุบล 90 (CH3) เริ่มดำเนินการปี 2524 โดยนำละหุ่งลูกผสมพันธุ์ H78 ของอัฟริกาได้ มาสกัดให้มีลักษณะดอกตัวเมียล้วน หรือละหุ่งนางเอก (pistillate line) ได้สายพันธุ์ละหุ่งนางเอก 1 สายพันธุ์ คือ A1 ในปี 2526 สร้างละหุ่งลูกผสม และทำการประเมินผลผลิตตามขั้นตอนปรับปรุงพันธุ์ในปี 2526 - 2531 ขึ้นเปรียบเทียบพันธุ์เบื้องต้น เปรียบเทียบมาตรฐานพันธุ์ เปรียบเทียบพันธุ์ในท้องถิ่น เปรียบเทียบพันธุ์ในไร่เกษตรกร และทดสอบพันธุ์ในไร่เกษตรกร โดยมีพันธุ์ลูกผสม Hazera (H22) ซึ่งเป็นพันธุ์ลูกผสมของอิสราเอลเป็นพันธุ์ ตรวจสอบพบว่าสายพันธุ์ลูกผสม CH3 (A1 x Baker tall type) ที่ให้ผลผลิตสูงกว่าพันธุ์ H22 ประมาณ 10 เปอร์เซ็นต์

ลักษณะประจำพันธุ์

ลำต้นสีแดง ความสูง 150 - 200 เซนติเมตร จำนวนกิ่ง 3 - 6 กิ่ง มีไขที่ลำต้น กิ่ง ก้านใบ เส้นใต้ใบ และผล อายุออกดอกแรก 30 - 35 วัน ความยาวช่อแรก 30 - 40 เซนติเมตร จำนวนผลต่อช่อ 45 - 60 ผล จำนวนช่อดอก ต่อต้น 5 - 6 ช่อ น้ำหนัก 100 เมล็ด 27 - 30 กรัม อายุเก็บเกี่ยวช่อแรก 80 - 85 วัน

ลักษณะเด่น

1. ต้นเตี้ย หักล้มยาก เก็บเกี่ยวง่าย
2. อายุเก็บเกี่ยวสั้นกว่าพันธุ์ H22 ประมาณ 10 วัน
3. ผลผลิตเฉลี่ย 199 กิโลกรัมต่อไร่ ซึ่งสูงกว่าพันธุ์ H22 ประมาณ 10 เปอร์เซ็นต์
4. ปริมาณน้ำมันในเมล็ดประมาณ 44.2 เปอร์เซ็นต์ สูงกว่าพันธุ์ H22 ประมาณ 2 เปอร์เซ็นต์

ฤดูปลูกที่เหมาะสม

ช่วงปลายเดือนกรกฎาคมถึงต้นเดือนสิงหาคม

พื้นที่แนะนำ

พื้นที่ในภาคกลาง

ข้อควรระวัง

ดินปลูกควรมีความอุดมสมบูรณ์ปานกลางถึงสูง ค่า pH อยู่ระหว่าง 5.0 - 6.5 มีการระบายน้ำดี เพราะละหุ่งพันธุ์นี้ไม่ทนต่อสภาพน้ำขังและไม่ต้านทานโรครากเน่า

การรับรองพันธุ์

กรมวิชาการเกษตรพิจารณาให้เป็นพันธุ์รับรอง เมื่อวันที่ 25 ตุลาคม 2533

ปอแก้วพันธุ์ต้นเขียว

ประวัติ

ปอแก้วพันธุ์ต้นเขียว เป็นพันธุ์ปอแก้วไทย

ลักษณะประจำพันธุ์

ลำต้นสีเขียว ไม่มีหนาม ใบสีเขียวมี 5 แฉก ก้านใบสีเขียว ใบและก้านมีขนปกคลุมปานกลาง ดอกสีเหลือง เมล็ดค่อนข้างกลมสีน้ำตาลดำ

ลักษณะดีเด่น

ผลผลิตเส้นใยแห้ง 312 กิโลกรัมต่อไร่

ฤดูปลูกที่เหมาะสม

ปลูกได้ในช่วงเดือนมีนาคมถึงเดือนเมษายน

ความต้านทานโรค

ต้านทานไส้เดือนฝอยรากปม และอ่อนแอต่อโรคโคนเน่า เพลี้ยจักจั่น

ข้อควรระวัง

ปอแก้วพันธุ์ต้นเขียวอ่อนแอต่อโรคโคนเน่า และเพลี้ยจักจั่น

การรับรองพันธุ์

กรมวิชาการเกษตรพิจารณาให้เป็นพันธุ์แนะนำ เมื่อปี พ.ศ. 2514

ปอแก้วควิบาพันธุ์ 977-044

ประวัติ

ปอแก้วควิบาพันธุ์ 977-044 ได้จากการคัดเลือกปอพันธุ์ดีที่นำมาจากไต้หวันเมื่อปี 2503

ลักษณะประจำพันธุ์

ลำต้นสีเขียว มีสีน้ำตาลเป็นทาง มีหนาม ใบสีเขียวอ่อน รูปร่างกลมมน มีจักหยาบ ๆ ตรงโคนใบ ก้านใบสีเขียว มีหนามค่อนข้างมาก ดอกสีเหลืองนวลขนาดใหญ่กว่าปอแก้ว อายุเมื่อดอกแรกบาน 130 วัน ราวต้นเดือนกันยายน เมล็ดมีสีเทา อายุเก็บเกี่ยวเพื่อเส้นใย 140 - 150 วัน หรือปอออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ เส้นใยสีขาวและเหนียว

ลักษณะดีเด่น

ไม่แตกกิ่ง อายุสั้น ผลผลิตสูง ผลผลิตในไร่เกษตรกร 330 กิโลกรัมต่อไร่

ฤดูปลูกที่เหมาะสม

ปลูกได้ในช่วงเดือนมีนาคมถึงเดือนเมษายน

ความต้านทานโรค

ต้านทานโรคโคนเน่า

ข้อควรระวัง

ปอแก้วควิบาพันธุ์ 977-044 ไม่ต้านทานไส้เดือนฝอยรากปม

การรับรองพันธุ์

กรมวิชาการเกษตรพิจารณาให้เป็นพันธุ์แนะนำ เมื่อปี พ.ศ. 2515

ปอกระเจापันธ์ JRO 632

ประวัติ

ปอกระเจापันธ์ JRO 632 เป็นปอกระเจาฝักยาว มีต้นกำเนิดในประเทศอินเดีย นำเข้ามาในประเทศไทยเมื่อปี 2513

ลักษณะประจำพันธุ์

ลำต้นสีเขียวทึบ ก้านใบด้านบนสีเขียว ด้านล่างสีขาว ฝักสีเขียวยาว เมล็ดสีเทาอมฟ้า ใบสีเขียว มีขนาดใหญ่และหนา กลีบดอกสีเหลือง ฝักสีเหลือง ผลผลิตเส้นใยแห้ง 332 กิโลกรัมต่อไร่

ลักษณะดีเด่น

ผลผลิตสูง เจริญเติบโตเร็ว

ความต้านทานแมลง

ทนต่อเพลี้ยจักจั่นได้ดี

ข้อควรระวัง

อ่อนแอต่อโรคโคนเน่า และไม่ต้านทานไส้เดือนฝอยรากปม

การรับรองพันธุ์

กรมวิชาการเกษตรพิจารณาให้เป็นพันธุ์แนะนำ เมื่อปี พ.ศ. 2518

ปอแก้วพันธุ์เขียวใหญ่

ประวัติ

ปอแก้วพันธุ์เขียวใหญ่ เป็นพันธุ์ปอแก้วไทย

ลักษณะประจำพันธุ์

ลำต้นอวบใหญ่ ไม่มีหนาม ใบมี 5 แฉก มีขนปกคลุมปานกลาง โคนก้านใบและลำต้นตรงรอยต่อของก้านใบแดงเรื่อ ๆ เมล็ดพันธุ์มีขนาดใหญ่กว่าพันธุ์ต้นเขียว ดอกสีเหลือง โคนกลีบดอกสีแดง

ลักษณะดีเด่น

1. เจริญเติบโตเร็ว
2. ผลผลิตเส้นใยแห้ง 319 กิโลกรัมต่อไร่

ฤดูปลูกที่เหมาะสม

ปลูกได้ในช่วงเดือนมีนาคมถึงเดือนเมษายน

ความต้านทานโรค

ต้านทานไส้เดือนฝอยรากปม

ข้อควรระวัง

ไม่ค่อยแข็งแรงหักล้มง่าย และอ่อนแอต่อโรคโคนเน่าและเพลี้ยจักจั่น

การรับรองพันธุ์

กรมวิชาการเกษตรพิจารณาให้เป็นพันธุ์แนะนำ เมื่อปี พ.ศ. 2519

ปอกระเจาพันธุ์โนนสูง 1

ประวัติ

ปอกระเจาพันธุ์โนนสูง 1 ได้จากพ่อพันธุ์ JRO 7835 ที่นำมาจากประเทศอินเดีย นำมาคัดเลือกและทดสอบผลผลิต เมื่อปี 2515

ลักษณะประจำพันธุ์

ลำต้นสีเขียวไม่มีหนาม สูง 2 - 5 เมตร เจริญเติบโตเร็ว ใบสีเขียวยาวรีคล้ายใบพุระหง ดอกสีเหลืองขนาดเล็ก แต่มีขนาดใหญ่กว่าปอกระเจาฝักกลม ออกดอกแรกปลายเดือนสิงหาคม อายุ 117 วัน เมล็ดสีเทาน้ำเงิน เก็บเกี่ยวเพื่อเส้นใยอายุ 135 - 145 วัน ผลผลิต 352 กิโลกรัมต่อไร่ เส้นใยสีขาวและเหนียวนุ่มสะอาด

ลักษณะดีเด่น

ผลผลิตสูง อายุสั้น ไม่แตกกิ่ง ทนต่อการหักล้มได้ดี

ฤดูปลูกที่เหมาะสม

ปลูกได้ในช่วงปลายเดือนเมษายนถึงเดือนพฤษภาคม

ความต้านทานโรค

ต้านทานโรคต้นเน่าปานกลาง

ความต้านทานแมลง

ต้านทานไรขาว

ข้อควรระวัง

ไม่ต้านทานไส้เดือนฝอยรากปม

การรับรองพันธุ์

กรมวิชาการเกษตรพิจารณาให้เป็นพันธุ์รับรอง เมื่อปี พ.ศ. 2523

ปอแก้วพันธุ์โนนสูง 2

ประวัติ

ปอแก้วพันธุ์โนนสูง 2 ได้จากลูกผสมระหว่างปอแก้วไทยพันธุ์ต้นเขียว ซึ่งเป็นพันธุ์ที่ให้ผลผลิตสูงและมีลำต้นเขียว มีการเจริญเติบโตเร็วกว่าพันธุ์ต้นแดง ซึ่งเป็นพันธุ์ที่มีลำต้นแข็งแรงผสมพันธุ์เมื่อปี 2516 ดำเนินการปลูกและคัดเลือกที่สถานีทดลองพืชไร่นอนสูงได้ 8 สายพันธุ์ โดยมีพันธุ์ต้นเขียวและต้นเขียวใหญ่ เป็นพันธุ์ตรวจสอบ

ลักษณะประจำพันธุ์

ลำต้นสีเขียว มีขนปกคลุมปานกลาง ไม่มีหนาม เจริญเติบโตเร็ว ใบสีเขียว มี 5 แฉก ก้านใบสีเขียวไม่มีหนาม ดอกสีเหลืองนวล มีขนาดเล็กกว่าปอควิบา ออกดอกแรกต้นเดือนพฤศจิกายน เมล็ดสีน้ำตาลดำ น้ำหนัก 1,000 เมล็ด หน้า 21 กรัม เก็บเกี่ยวเพื่อเส้นใยอายุ 185 - 195 วัน

ลักษณะดีเด่น

1. ผลผลิตเส้นใยเฉลี่ย 458 กิโลกรัมต่อไร่ สูงกว่าพันธุ์มาตรฐานต้นเขียว
2. เส้นใยสีขาว และเหนียว 26.20 กรัมต่อเท็กซ์
3. ให้เปอร์เซ็นต์เส้นใย 6.46 เปอร์เซ็นต์ สูงกว่าพันธุ์มาตรฐาน 5.60 - 7.60 เปอร์เซ็นต์
4. เป็นโรคโคนเน่าน้อยกว่าพันธุ์มาตรฐานทั้งในสภาพไร่และสภาพทดลองในเรือนปลูก

ฤดูปลูกที่เหมาะสม

ปลูกได้ในช่วงเดือนมีนาคมถึงเดือนพฤษภาคม

ความต้านทานแมลง

ต้านทานไส้เดือนฝอยรากปม

ข้อควรระวัง

อ่อนแอต่อเพลี้ยจักจั่น และอ่อนแอปานกลางต่อโรคโคนเน่า

การรับรองพันธุ์

กรมวิชาการเกษตรพิจารณาให้เป็นพันธุ์รับรอง เมื่อวันที่ 27 ธันวาคม 2527

ปอแก้วควิบาพันธุ์ขอนแก่น 60

ประวัติ

ปอแก้วควิบาพันธุ์ขอนแก่น 60 ได้จากการผสมระหว่างพันธุ์ไม่มีหนาม ผลผลิตค่อนข้างต่ำ คือ พันธุ์ 70-4-139 พันธุ์ที่ให้ผลผลิตสูงแต่มีหนาม คือ Salvador ที่สถานีทดลองพืชไร่นองสูง เมื่อปี 2519 ได้สายพันธุ์ NS-1942-78-104-5 ให้ผลผลิตสูงลำต้นไม่มีหนาม และเจริญเติบโตรวดเร็ว

ลักษณะประจำพันธุ์

ลำต้นตั้งตรง สีเขียวปนแดง สูงประมาณ 180 - 200 เซนติเมตร ไม่มีหนาม เส้นผ่านศูนย์กลางของลำต้น 1.37 เซนติเมตร ความหนาของเปลือก 0.11 เซนติเมตร ใบสีเขียวมี 7 แฉก ก้านใบสีเขียวปนแดง มีหนามเล็กน้อย ดอกสีเหลืองนวล กลีบดอก 5 กลีบ กระเปาะหนึ่งมีเมล็ดประมาณ 25 - 30 เมล็ด เมล็ดสีเทาค่อนข้างกลมน้ำหนัก 1,000 เมล็ด 28.50 กรัม ขยายพันธุ์ด้วยเมล็ด อายุถึงวันเก็บเกี่ยวผลผลิตเส้นใย 120 - 130 วัน มีเส้นใย 6.62 เปอร์เซ็นต์

ลักษณะดีเด่น

1. อายุสั้น ผลผลิตสูง 310 กิโลกรัมต่อไร่
2. เส้นใยสีขาวและเหนียว
3. ลำต้นไม่มีหนาม ทำให้การดูแลรักษาและเก็บเกี่ยวง่ายตอบสนองต่อปุ๋ยได้ดี เหมาะสำหรับปลูกในนา

ก่อนข้าว

4. ทนทานต่อโรคโคนเน่า

ฤดูปลูกที่เหมาะสม

สามารถปลูกได้ในช่วงเดือนมีนาคมถึงเดือน

เมษายน

ความต้านทานโรค

ทนทานต่อโรคโคนเน่า

ข้อควรระวัง

ไม่ต้านทานไส้เดือนฝอยรากปม

การรับรองพันธุ์

กรมวิชาการเกษตรพิจารณาให้เป็นพันธุ์รับรอง เมื่อวันที่ 30 กันยายน 2530

ปอแก้วพันธุ์ขอนแก่น 50

ประวัติ

ปอแก้วพันธุ์ขอนแก่น 50 เป็นพันธุ์ที่คัดมาจากการผสมระหว่างพันธุ์ THS 22 กับพันธุ์ 141 ที่สถานีทดลองพืชไร่นอนสูง เมื่อปี 2525 จากนั้นดำเนินการคัดเลือกพันธุ์ในช่วงที่ 2 - 6 ที่ศูนย์วิจัยพืชไร่ขอนแก่น ระหว่างปี 2526 - 2531 แล้วนำสายพันธุ์ที่คัดเลือกได้ประเมินผลที่ศูนย์วิจัยพืชไร่ สถานีทดลองพืชไร่ และในไร่เกษตรกรจังหวัดต่าง ๆ ระหว่างปี 2532 - 2538

ลักษณะประจำพันธุ์

ลำต้นสีน้ำตาลแดง ไม่มีหนาม มีขนที่ลำต้นและก้านใบมาก ใบมี 5 แฉก ก้านใบและเส้นใบสีน้ำตาลแดง โคนกลีบดอกสีแดง ปลายกลีบดอกสีเหลือง ยอดเกสรตัวเมียสีแดงเข้ม อับละอองเกสรสีเหลือง กระเปาะสีน้ำตาลแดง เมล็ดสีน้ำตาลดำ

ลักษณะดีเด่น

1. ผลผลิตเส้นใยแห้ง 403 กิโลกรัมต่อไร่
2. ทนทานปานกลางต่อเพลี้ยจักจั่น และต้านทานไส้เดือนฝอยรากปม
3. ออกดอกเร็วกว่าพันธุ์โนนสูง 2 ประมาณ 10 วัน

ฤดูปลูกที่เหมาะสม

เดือนมีนาคมถึงเดือนเมษายน

ความต้านทานแมลง

ทนทานปานกลางต่อเพลี้ยจักจั่น และต้านทานไส้เดือนฝอยรากปม

ข้อควรระวัง

ไม่ควรปลูกในพื้นที่ที่มีโรคโคนเน่าระบาดรุนแรง
การรับรองพันธุ์

กรมวิชาการเกษตรพิจารณาให้เป็นพันธุ์รับรอง เมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม 2539

ปอสาพันธุ์หนองคาย

ประวัติ

ปอสาพันธุ์หนองคาย (CMPMC 92006) เป็นพันธุ์ปอสาที่คัดเลือกมาจากปอสาที่ขึ้นอยู่ในสภาพป่าธรรมชาติที่จังหวัดหนองคาย นำมาขยายพันธุ์โดยการปักชำราก ตั้งแต่ปี 2535 และทำการประเมินผลผลิตในปี 2535 - 2539 ในสภาพแปลงทดลองในศูนย์วิจัยพืชไร่เชียงใหม่ และไร่เกษตรกรในเขตภาคเหนือตอนบนและภาคเหนือตอนล่าง

ลักษณะประจำพันธุ์

เปลือกของลำต้นสีเขียวมีลายประสีน้ำตาล ใบสีเขียว หูใบสีน้ำตาลอ่อน เส้นใบสีน้ำตาล ใบเป็นรูปไข่ ขอบเว้าทำให้ใบมีแฉก 0 - 2 แฉก มีการแตกกิ่งเล็กน้อยในระยะปลูกที่กว้าง เปลือกมีผิวเรียบ ลอกได้ง่าย สูง 300 - 425 เซนติเมตร เส้นผ่านศูนย์กลางของลำต้น 3.00 - 3.80 เซนติเมตร

ลักษณะดีเด่น

1. ให้ผลผลิตเปลือกแห้งสูง ซึ่งเก็บเกี่ยวเมื่ออายุ 6 และ 12 เดือน เท่ากับ 65 และ 130 กิโลกรัมต่อไร่ตามลำดับ
2. เป็นพันธุ์ที่ลอกเปลือกออกได้ง่าย แม้ในสภาพค่อนข้างแห้งแล้ง ให้คุณภาพเปลือกและเยื่อที่มีคุณภาพดี 38 เปอร์เซ็นต์

พื้นที่แนะนำ

ปลูกได้ในเขตภาคเหนือทั้งตอนบนและตอนล่าง

ความต้านทานโรค

ต้านทานต่อโรคใบไหม้ในสภาพธรรมชาติ ซึ่งเป็นโรคระบาดในระยะต้นกล้า เมื่อฝนตกชุก

ข้อควรระวัง

เป็นพันธุ์ที่แตกกิ่ง จึงจำเป็นต้องมีการตัดแต่งกิ่งเพื่อให้ได้เส้นใยที่ดี

การรับรองพันธุ์

กรมวิชาการเกษตรพิจารณาให้เป็นพันธุ์แนะนำ เมื่อวันที่ 16 มิถุนายน 2542

ถั่วมะแฮะพันธุ์ขอนแก่น

ประวัติ

ถั่วมะแฮะพันธุ์ขอนแก่น เป็นพันธุ์ที่ได้จากการนำเมล็ดพันธุ์ถั่วมะแฮะเข้ามาจากสถาบันวิจัยพืชพรรณชาติเขตร้อนกึ่งแห้งแล้ง (ICRISAT) ประเทศอินเดีย และมหาวิทยาลัยควีนส์แลนด์ ประเทศออสเตรเลีย มาปลูกร่วมกับพันธุ์ที่มีอยู่ในประเทศไทย ตั้งแต่ปี 2526 ได้ทดลองและศึกษาลักษณะต่าง ๆ จนถึงปี 2544

ลักษณะประจำพันธุ์

การเจริญเติบโตแบบทอดยอด ทรงพุ่มกว้าง ความสูงเมื่อออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ 248 เซนติเมตร ออกดอกปลายเดือนตุลาคม ก้านใบสีเขียวอมม่วง ลำต้นสีเขียว ดอกสีเหลืองขีดแดง ติดฝักกระจายตามข้อของ ปลายยอด เปลือกฝักสีเขียวอมม่วงเล็กน้อย เยื่อหุ้มเมล็ดสีน้ำตาล อายุเก็บเกี่ยว 208 วัน จำนวนเมล็ดต่อฝัก 3 - 4 เมล็ด น้ำหนัก 100 เมล็ด 11.70 กรัม ผลผลิตต้นแห้งเมื่ออายุ 210 วัน 2.01 ตันต่อไร่

ลักษณะดีเด่น

1. ให้ผลผลิตมวลชีวภาพ (น้ำหนักแห้ง) สูง
2. ให้ผลผลิตเมล็ดแห้งสูง เฉลี่ย 461 กิโลกรัมต่อไร่
3. สามารถตอบสนองต่อปุ๋ยไนโตรเจน และปุ๋ยฟอสเฟตในอัตราต่ำ

ฤดูปลูกที่เหมาะสม

ปลูกได้ดีตั้งแต่เดือนพฤษภาคมเป็นต้นไป แต่ต้องไม่เกินเดือนกรกฎาคม

พื้นที่แนะนำ

ปลูกได้ทั่วไปในดินทุกชนิดที่ไม่มีน้ำท่วมขัง

ความต้านทานโรค

ทนทานต่อโรคเหี่ยว

ข้อควรระวัง

1. เป็นพืชที่ไวต่อช่วงแสง ในการปลูกเพื่อใช้เป็นปุ๋ยพืชสดควรปลูกก่อนเดือนพฤษภาคม
2. ไม่เหมาะสมกับพื้นที่น้ำท่วมขัง

การรับรองพันธุ์

กรมวิชาการเกษตรพิจารณาให้เป็นพันธุ์แนะนำ เมื่อวันที่ 31 มีนาคม 2546

เดือยข้าวเหนียวพันธุ์เลย

ประวัติ

เดือยข้าวเหนียวพันธุ์เลย ได้จากการรวบรวมเมล็ดพันธุ์ในแหล่งปลูกเดือยอำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย ในปี 2539 โดยศูนย์วิจัยพืชไร่ขอนแก่น นำมาคัดเลือกเฉพาะพันธุ์ที่มีแป้งข้าวเหนียวทั้งหมด ระหว่างปี 2542 - 2544 และปี 2540 - 2541 สถานีทดลองพืชไร่เลย ได้ปรับปรุงพันธุ์ด้วยวิธี modified plant to row จนมีความสม่ำเสมอในประชากร และพบว่าสายพันธุ์ S228-6 มีการเจริญเติบโตดีและให้ผลผลิตสูง จึงนำเข้าประเมินผลผลิตร่วมกับเดือยพันธุ์พื้นเมืองต่าง ๆ ทั้งในสถานีทดลองและในไร่เกษตรกร ตามขั้นตอนการปรับปรุงพันธุ์

ลักษณะประจำพันธุ์

ลำต้นและต้นอ่อนสีเขียวอมแดง สูง 196 เซนติเมตร ใบหนากว้างสีเขียวอ่อน ทรงพุ่มกว้าง ออกดอกทุกซอกใบ ลักษณะช่อดอกแน่นปานกลาง ออกดอกต้นเดือนตุลาคม เมล็ดรูปร่างกลมฐานกว้าง เปลือกหุ้มเมล็ดสีน้ำตาล เหลือบส้ม เยื่อหุ้มเนื้อในเมล็ดสีส้ม น้ำหนัก 100 เมล็ด 15.70 กรัม

ลักษณะดีเด่น

1. เป็นพันธุ์เดือยข้าวเหนียว ซึ่งเป็นที่ต้องการของตลาด
2. ให้ผลผลิตทั้งเปลือก 299 กิโลกรัมต่อไร่ สูงกว่าพันธุ์พื้นเมือง 13 เปอร์เซ็นต์
3. มีเปอร์เซ็นต์กะเทาะ 55.60 เปอร์เซ็นต์ และผลผลิตหลังการกะเทาะ 167 กิโลกรัมต่อไร่ สูงกว่าพันธุ์พื้นเมือง 13 และ 26 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ

ฤดูปลูกที่เหมาะสม

เพื่อให้ได้ผลผลิตสูงสุด ควรปลูกระหว่างเดือนพฤษภาคมถึงเดือนมิถุนายน เพราะเป็นพันธุ์ที่ไวต่อช่วงแสง

พื้นที่แนะนำ

พื้นที่จังหวัดเลย เพชรบูรณ์ และชัยภูมิ

ข้อควรระวัง

หากต้องการปลูกเพื่อให้ยังคงสภาพเป็นเดือยข้าวเหนียว ควรปลูกห่างจากเดือยพันธุ์อื่น ๆ อย่างน้อย 300 เมตร

การรับรองพันธุ์

กรมวิชาการเกษตรพิจารณาให้เป็นพันธุ์แนะนำ เมื่อวันที่ 31 มีนาคม 2546

ถั่วพุ่มเมล็ดดำพันธุ์อุบลราชธานี

ประวัติ

ถั่วพุ่มเมล็ดดำพันธุ์อุบลราชธานี เป็นสายพันธุ์ที่นำเข้ามาจากสถาบันวิจัยข้าวนานาชาติ (International Rice Research Institute, IRRI) ประเทศฟิลิปปินส์ โดยศูนย์วิจัยพืชไร่อุบลราชธานีนำมาพัฒนาสายพันธุ์ให้บริสุทธิ์ด้วยการคัดเลือกพันธุ์ระหว่างปี 2540 - 2541 นำเข้ามาประเมินผลผลิตตามขั้นตอนการปรับปรุงพันธุ์ระหว่างปี 2542 - 2544

ลักษณะประจำพันธุ์

มีการเจริญเติบโตแบบทอดยอด ทรงพุ่มกิ่งเลื้อย กลีบดอกสีม่วงอ่อน อายุออกดอก 50 เปอร์เซ็นต์ 35 - 38 วัน ช่อดอกอยู่ทั้งเหนือและในทรงพุ่ม ฝักแห้งสีฟางข้าว ยาว ค่อนข้างแบนโค้งเล็กน้อย ความยาวฝัก 15 - 18 เซนติเมตร จำนวนฝักต่อต้น 15 ฝัก อายุเก็บเกี่ยวครั้งแรก 60 - 70 วัน ข้าวเมล็ดสีขาว เปลือกหุ้มเมล็ดสีดำ เมล็ดเป็นรูปไต จำนวนเมล็ดต่อฝัก 14 เมล็ด น้ำหนัก 100 เมล็ด เฉลี่ย 14 - 15 กรัม ผลผลิตเมล็ดแห้ง 150 - 180 กิโลกรัมต่อไร่ ต้านทานโรคใบไหม้ได้ดีกว่าพันธุ์พื้นเมืองเมล็ดดำ ไม่ต้านทานต่อการเข้าทำลายของแมลงศัตรูถั่วพุ่ม ได้แก่ หนอนแมลงวันเจาะลำต้นถั่ว เพลี้ยอ่อน เพลี้ยไฟ และหนอนเจาะฝักถั่วมารูคา

ลักษณะเด่น

1. ผลผลิตสูง เฉลี่ย 175 กิโลกรัมต่อไร่
2. ให้มวลชีวภาพเฉลี่ยที่อายุ 60 - 65 วัน หลังออกสูง 1,274 กิโลกรัมต่อไร่
3. ต้านทานโรคใบไหม้ได้ดี

ฤดูปลูกที่เหมาะสม

สามารถปลูกได้ตลอดทั้งปี แต่ฤดูปลูกที่เหมาะสมคือ ต้นฤดูฝนเดือน พฤษภาคม

พื้นที่แนะนำ

สามารถปลูกได้ในแหล่งปลูกทั่วไป และให้ผลผลิตได้ดีในแหล่งปลูกจังหวัดเลย และ จังหวัดเชียงใหม่

ความต้านทานโรค

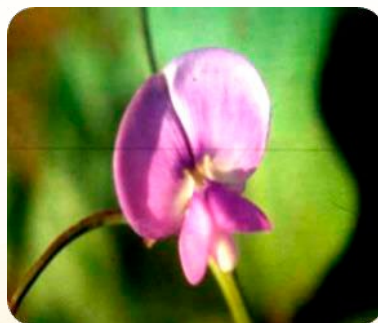
ต้านทานโรคใบไหม้ได้ดี

ข้อควรระวัง

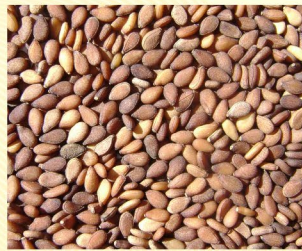
ไม่ควรปลูกในพื้นที่ที่มีแมลงศัตรูถั่วระบาดรุนแรง

การรับรองพันธุ์

กรมวิชาการเกษตรพิจารณาให้เป็นพันธุ์แนะนำ เมื่อวันที่ 31 มีนาคม 2546

FCRI

<http://www.doa.go.th/fcri/>

สถาบันวิจัยพืชไร่และพืชทดแทนพลังงาน
50 ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร
กรุงเทพมหานคร 10900
โทรศัพท์: 0 2579 3930-3 โทรสาร: 0 2579 0604
E-mail: fcridoa2019@gmail.com